NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 2-án. 18-ik szam. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY."

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, Takarékpénztári épület földszint, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők: NAGY-KANIZSA Wlasicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank", a „nagy-kanizsai takarékpénztár" a „zalamegyei általános tanító-testület", a „Zala-Somogy" gőzhajózási reszvenytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

DEÁK FERENCZ
emlékezete
Zalamegyében.

Zala-szent-Balázs, febr. 21-én 1876.

Magas szellemü hazánkfia Deák Ferencz lelkeüdveért a z.-szent-balázsi plebániában a gyász-isteni tisztelet február 19. tartatott meg. E gyász-isteni tiszteleten a fájdalom és részvét általánosságát ifjak és aggastyánok arczáról egyaránt lelehetett olvasni.

A csinos r. kath. imaház megtelt résztvevő tisztelőkkel, képviselve levén itt a plebánia-hivek minden osztálya. Elismerést érdemel a többi között még a szt-Balázsvidéki izraelita hitközség, ki e gyász-isteni tiszteleten igen szép számmal képviseltette magát. Váratlan és nem is számitott meglepetés volt, midőn beharangzó után helybeli plebános ur a szószekre lépett s elhunyt bölcsünk Deák Ferencz életrajzát, kitünő érdemeit a következőkben ecsetelte: „Az igazságnak dörgő szózatát hirdette nekünk országunk sziveből Budapestről a távsürgöny, midőn f. évi január 28-án esti ³/₄11 órakor nagy hazánkfia Deák Ferencz Zalamegyének söjtöri szülöttje, megyénk büszkesége és édes hazánk védoszlopa meghalt.

Nincs tehát többé az élők sorában, nagy lelke átszállott a szellemek honába. E pillanat óta mély gyász boritja szegény magyar hazánkat, mert ő benne édes mindnyájan azon nagy államférfiut veszitők el, ki korszakot alkotó állami átalakulásunkban-, mély bölcsessége-, tiszta jelleme, elvhüsége s emberbaráti szerető szive által szögletköve volt a nemzet milliói és a felséges királyi trón osztatlan bizalmának és kegyeletének.

Ó volt a magyarok valódi Romulusa, mert miként Romulus Rómát, ugy alapitá Deák Ferencz meg az 1865-ik évben egy czikkjében a magyarok alkotmányat; melyben hangsulyozza a nagy államböics: „hogy mióta Magyarország az osztrák tartományokkal ugyanazon uralkodók ala került, a bécsi ministerek mindig arra törekedtek, hogy Magyarországot törvényes függetlenségétől s alkotmányos jogaitól megfosztva a birodalomba beolvaszszak; sikerült is nekik a nemzet jogait több izben megcsorbitani, de nem a nemzet, hanem az uralkodók nagy kárára is."

A hazafias szózatban kifejtett remény nem is hiusult meg. Ó felsége Ferencz József császár ön szive sugallatát követve, 1866. év nyarán Deák Ferencz által készitett kiegyezési munkálatot elfogadta s alapjává szentesitette a végleges kiegyenlitésnek. Ekkor Deák Ferencz mint Noe a szabadulás barkájából kilépett, hogy nemzetét egy szebb és szentebb jövő felé vezesse. De mindenekelőtt áldozatot tett le a haza oltárára, melynek értéke e szavakban olvasható: „A part nem személyekhez, hanem tárgyakhoz köti ellenzését, vagy pártolasát". Jelszavához sziklaszilárd maradt; mert tudta, hogy valamint gyönyörü a napnak világossága s mégis nem ez, hanem a napnak melege ad a természetnek életet, a földnek termékenységet; ugy az emberben is igen szép a nagy és éles elme, de mit használ ez, ha másrészről az emberek önhaszon és mások boldogtalanságára használják fel azt s azokkal, kikkel társalkodik, hideg borzadást idéz elő keblükben. Ellenben elragadó ereje van az önzetlen hazafiságnak s azon példák, melyeket Hunyady János a belgrádi hős, a magyar Leonidás és a halhatatlan emlékü Széchenyi István adtak a nemzetnek, titkos isteni erővel hatnak még az ingadozó egoista honfiakra is, s azokat is hasonló hazafias erények követésére ösztönzik. Örömünkre és Deák Ferencz magasztalására mondhatom, hogy ő a politikai pályán nemcsak fényes csillag gyanánt világitott a magyar nemzet boldogitására, hanem egyszersmind jótevő nap gyanánt az önzetlen hazafias sziveket példajának tüzével a korigényelte hazafias tettek követésére felmelegitette.

Oly földi pályát futott ő meg, mely nekünk magyaroknak a hit és hazaszeretetben mindenkor követésül szolgalhat. Ő volt azon nagy hazafi, kinek egyszerüsége volt nagysága, önzetlensége, gazdagsága, józan gondolkozása ragyogó fénye, mely nemzetének vezető szövétnek gyanánt világitott. Ő volt a robot és dézsma eltörlésének hű bajnoka, az izraelita honfiak emantipátora. Megérdemli tehát ő, hogy mi is e plebániának hivői, magyar honsorsosok szivünk forró imáját röptessük az egek magasságába és kérve kérjük a magyarok Istenét, hogy adjon hazánknak sok Deák Ferenczet". sat.

Háromnegyed óráig tartott szónoklat után a gyászmise kezdődött, mely alatt a nagy halott tiszteletére felállitott csinos gyászravatalt hat község elöljárói égő gyertyával kezőkben állták körül. Szent-mise után a gyászolók örege és apraja által a „Hymnus" elénekeltetvén, a harangok szomoru zúgása között mindenki azon mély óhajtással távozott: Adjon Isten nagy hazánkfiának, Deák Ferencznek örök nyugalmat.

SZERDAHELYI.

Zala-szt-Gróth, 1876. febr. hó 25-én.

Február 21-én tartatott meg a helybeli synagogában Deák Ferencz nagy hazánkfiáért a gyászünnepély.

A nagy gyülekezet, mely minden rang és hitfelekezeti különbség nélkül gyült öszsze, megilletődve hallgatta a marczali kerületi rabbi Marczali Mihálytól szivből fakadt és hatásosan tartott magyar emlékbeszédet.

Az isteni tiszteletet emelte a helybeli kántor Weisz Mór szivemelő éneke, melynél Deutsch Samu helybeli tanitó és Oppenheim Vilmos közreműködött. Nem kevésbé mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre a synagogának a gyászünnepélyhez megfelelő feldiszitése.

M. D.

— **Deák Ferencz** érdemeit megörökitő törvényt Ő Felsége szentesitvén, kihirdettetett.

*

— **Különös találkozása a sorsnak az**, hogy a 18. század legnagyobb halottjának II. Rákóczy Ferencznek végóráit titkára Mikes Kelemen és udvarmestere Sibrik Miklós, állották körül, — és a két jeles név sarjai a 19-ik század legnagyobb magyar halottja, Deák Ferencz végnapjainak hasonlóképen áldásos vigasztalói és tanui valának.

Jegyzőkönyv,

felvéve Nagy-Kanizsán, 1876. évi február hó 16-án a nagy-kanizsai takarékpénztár közgyülésében.

Jelenlevők:

Tóth Lajos elnöklete alatt, Gelsei Guttmann S. H. alelnök, Darás Zsigmond titkár mint jegyzőkönyvvezető, Axenty György, Babochay

---

TÁRCZA.

Egy gondolat. . . . .

Egy gondolat honolt csak bus szivemben: a
Boldogság és im megtörten s reménytelen
Intézem éltem kis sajkáját a hosszu,
Végetlen, zajló s hullámzó nagy tengeren.
Elszántan küzdök a háborgó s feljövő
Habokkal, mig lelankad a fogyó erő.

Élt a remény ez elnyomott szivben, de már
Kihalt s pusztán elhagyottan dobog; s a vész
Kiméletlen dulong bent; ront, mig csak lehet,
Győzelmesen áll s az az áldozatra kész!
Elmult a vágy és kihalt a szép remény,
Oh a sors borzasztó, oh a sors mily kemény!

Csillagtalan s borus ez élet én nekem;
Miért? oh ezt megmondani nem tudom, de hogy
Bánat dul keblemben, hogy nincs vigasz sivár
Lelkemnek — azt érzem; az életkedv el fogy,
A csónak feldől; nincs már mentség s a halál
Megtörve s a butól ellankadtan talál.

Nincs már vágyom, melyért küzdjek, nincs a miért
Hevüljön bus keblem; várok s türöm a sors
Csapásait némán — szótlan s önkénytelen
Föl jajdul e sziv, mely előbb oly fürge s gyors
Verésü volt, érezve a nagy fájdalom sulyát,
A mely lesujtólag s lankasztón járja át.

Óh éledj föl te bus kebel, majd megszünik
Fájdalmad s a halál elhozza egyszer a
Jótékony irt számodra is s nyugtot találsz
Fájó sebednek a sirban. Nyugodj még a
Föld keblében: ott mélyen lent . . . oh ott alant. . .
Nincs fájdalom, mert eltakarja a sirhant.

HOSSZUVÖLGYI.

A roxelesi remete.

— Korrajz az első császárság korából. —

Irta: *Barboix Roger*.

Francziából forditá: *Kőváry Béla*.

(Folytatás.)

Charpentier báró el volt készülve ezen itéletre.

Jól ismerte a titkos társulat alapszabályait.

— Négy nap engedtetik önnek, — mondá az elnök fennhangon az elitéltnek, — hogy lelkét kellőkép előkészithesse.

Ezután a birák fölemelkedtek székeikről.

Clémallaix és társai ismét a báró őreivé lettek.

— Az alagut melletti börtönbe. — Parancsolá Boignard s az elitélt és kisérői szótlanul engedelmeskedtek.

Boignard gróf és a kilencz lovag a köröndbe maradtak.

— Uraim! — szóllott a remete — reménylem, mitse titkoltam el önök előtt. — Világosan láthatnak, ha akarnak és ez esetben lehetetlen nem látniok a felhőket, melyek láthatárunkon tornyosulnak.

Nagy veszélyek fenyegetnek. — Fejünk régóta koczkára van téve, most azonban a pallos fejünk fölött függ. — Ma, vagy holnap a császári lovasok megfogják kezdeni az ostromot. Mi mindnyájan gyülöljük a császárt; czélunk az volt, hogy boszut álljunk; egyéni boszut sok személyért; megvallom, nem igazolnánk eddigi eljárásunkat, ha e pillanatban mondanánk le terveinkről. — Mi megfogunk semmisülni, de boszut állunk; elfogunk veszni, de megboszuljuk magunkat!

— Valljon megbocsáthat-e ön Michelle ezredes, kinek vállára ütött, vagy ön Onpais, kit gyávának szidalmazott, hát ön Baubiron gróf, kit kiutasitott termeiből.

— Nem, nem, soha se gondoltunk erre!

— Jól, tehát hallják terveimet: mi lefogjuk győzni a kiküldött háromszáz nemzetőrt és harmincz hadrendőrt.

— Hogyan?

— Mondom, hogy lefogjuk győzni. — Nem ugy, mint önök értik; hanem tudják, hogy nekem különös eszméim vannak. — Ha nem leszünk képesek magunkat tovább védeni, a császári lovasokkal együtt légbe fogunk repülni.

— Az ördögbe! azt ugyan nem teendjük! — mondá Saint Maixent.

— Nem-e? — Tehát ön kedves báró jobban szeret a Gréve téren lefejeztetni, mint itt jó társaságba utazni az égbe?

— Igaza van! Csak e kettő közt van választás.

— Elképzelhetik, hogy ezen ajánlat csakis végső lehet.

— Igy állván a dolgok, ajánlanám, hogy a készülődéseket azonnal kezdenők meg. Mondá Baubiron gróf.

— Oh, oh! kedves gróf, a készülődéseket? . . . Azt hiszem, nem mondok sokat, ha azt állitom, hogy minden rendben van.

E rövid párbeszéd után a tiz lovag elhagyta a körtermet és eltünt a föld alatti folyosók tömkelegében.

Coulange lovag egykor nem szellemtelenül jegyezte meg, hogy Mainx herczeg vára: uj divatu labirinthus.

— — — — — — — — — —

Történetirói szerepünk kényszerit, hogy felkeressük a nemzetőrök és lovas rendőrök kiküldött csapatját.

Ők több napi utazás után Niort-ba érkeztek. — Itt a tisztek hozzá fogtak a terv csinálashoz.

Abban, hogy küldetésük titka fel van fedezve, észszerüen alig lehetett kétkedni. — Különben is a rejtélyes ebéd minden reményt elenyésztetett. — A meglepés tehát föltétlenül kihagyaték a tervezgetésekből, melyek ettől eltekintve sem mindig ütötték meg a kivihetőség mértékét. — Többi közt Ceratry a nemzetőrök hadnagya azt az inditványt tette, hogy a lovasokat Atakra kell vezetni a vár ellen.

Általában a lovas nemzetőrök tisztjei mindenhez látszának érteni az ilyetén dolgok kivételével; ámbár Ceratry mindig kész volt meg esküdni, hogy ő nyerte meg a marengó-i ütközetet.

Hanem a négy rendőrtiszt annál gyakorlatibb terveket kovácsolt, de előre kijelentették, hogy a helyiség alapos tanulmányozása előtt, mire sem vállalkozhatnak.

Elhatározták tehát, hogy bucsut vesznek Niort füszeres borral telt poharaitól és megindulnak Roxeles felé.

Az ut, mint már volt alkalmunk megjegyezni, a Cléversarch völgyében vezetett a La Rochellei erőd felé.

A lovas nemzetőrök ezen uton haladtak s a Cléversarch magas partjain alátekintve gyönyörködtek a hüvös hullámok zajgó játékában.

Végre azon erdőbe érkeztek, melyről történetünk folyamában többször megemlékeztünk.

Ezen erdőt a „rém vadász erdejé"-nek nevezték.

János, Belus József, Berényi Józef, Blau Pál, Blau J. P., Blau Lázár, Blau Nándor, Bogyay Ödön, Chinorányi Géza, Ebenspanger Lipót, Ebenspanger Leo, Engländer Lajos. Eperjessy Sándor, Faszl H. B., Fesselhoffer József, Gutmann Simon, Gutmann Vilmos, Grünhut Fülöp, Halphen Lázár, Hauser János, ör. Jáck Frigyes, Knortzer Frigyes, Koch Adolf, Dr. Laky Kristóf. Löwinger Israel, Máschántzker Mór, Mayer József, Neusiedler Pál. Flosszer Ignácz, Práger Henrik, Pressburger Jakab, Ritter János, Rosenfeld Sándor, Rosenfeld Adolf, Rosenberg Israel, Rosenberg Ferencz, Rechnitzer Vilmos, Dr. Schreyer Lajos, Schertz Albert, Stern I. M., Sommer Sándor, Sommer Miksa, Sanveber József, Dr. Szukits Nándor, Vágner Károly, Vesztor Imre, Valbach Mór, Veiss Manó, Veiss Samu, Velisch Samu, Vellermann János, Veismayer Mark, Veiser J. C.. Veismayer Mór és Valbach Jakab, összesen 59 részvényes tag jelenlétében, kik részint sajátul, részint megbizásból 231 részvényt képviselnek.

Elnök ur üdvözölve a határozatképes számban megjelent részvényeseket, következő jelentést tesz az intézet állásáról:

Noha a lefolyt évben egyrészt az ipar és kereskedelem pangása, másrészt a hazánkban oly érezhetővé vált pénzhiány, a hazai pénzintézetekre általján kedvezőtlen behatásu volt, mégis ezen intézet, a jelenleg is még folyton tartó sanyaru viszonyok közt nem csak hogy üzleti forgalmában nem fogyatkozott, sőt ellenkezőleg tetemesen gyarapodott, minélfogva közhasznu hatását, külsegély igény bevétele nélkül is egyedül a közönség osztatlan bizalma által támogatva, minden jogos igény kielégitésével szakadatlanul érvényesitheté; — az intézet gyarapodását a részvényesek kezéhez kiosztott forgalmi kimutatás tünteti elő, mely szerint még 1874. végével a betétel összege kitett

készpénzben	1480503 frt 40 krt.
1280 $^{15}/_{100}$ aranyat és 1665 francot — 1875. végével kitett készpénzben . . .	1693491 frt 57 krt.
3082$^{15}/_{100}$ aranyat és 2115 francot,	
tehát a lefolyt évben a betétek összege szaporodott készpénzben	212988 frt 17 krral.
1754 aranynyal és 450 franccal, — melyhez hozzászámitva a tőkésitett kamatot készpénzben	46324 frt 48 krt.
tehát a betét többlet kitesz készpénzben	259312 frt 66 krt.
1752 drb aranyat és 450 francot.	

Az üzlet ezen emelkedése, melyet az igazgatóság bizalom gerjesztő eljárása által nem csekély mérvben elősegitett, lehetővé teszi a részvényeseket a mult évit meghaladó nyereményosztalékban részeltetni, melynek összegét a kiosztott mérleg tünteti ki s a melynek felosztása iránt az igazgatóság nevében a közgyülésnek javaslatot tenni, alelnök arra kéri fel; s ezzel a közgyülést megnyitottnak nyilvánitja; a közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére Dr. Laky Kristóf, Chinorányi Géza és Ebenspanger Leo urakat kérvén fel.

Gelsei Guttmann S. H. alelnök ur a lefolyt évi üzleti nyeremény felosztását, illetőleg az igazgatóság javaslatát következőkben terjeszti elő:

A mérleg kimutatása szerint az 1875. évi üzleti nyers haszon kitesz készpénzben . . . . . 34016 frt 83 krt.
53$^{25}/_{100}$ aranyat és 140 francot, melyből levonva az alapszabályok értelmében a tartalékalap kiegészitéséhez 2060 frt 04 krt.
a nyugdijalap ra a haszonból 5% . . . 1619 frt 68 krt.
ösztöndijakra . 40 frt — krt.
az igazgatók s választmány jelenléti jegyei beváltására (66. §.). 3239 ft 37 krt.

Összesen: 6959 ft 09 krt.

marad még felosztható haszon mint tiszta nyeremény . . 27057 ft 74 krt.
53$^{25}/_{100}$ arany és 140 franc.
Ezen tiszta nyeremény a következő bevételekből származik:
a) értékpapirok jövedelméből . . . 4477 ft 62 kr.
b) házbér jövödelemből . . . 6607 fr 75 kr.
c) a tiszta nyereményből készpénzben 15972 fr 37 kr.
53$^{25}/_{100}$ drb. aranyban és 140 francban.

Összesen: 27057 ft 74 kr.
53$^{25}/_{100}$ arany és 140 franc.

Ezen tiszta hasznot az igazgatóság akképp javasolja megosztani, hogy minden egyes részvény 1875. évre szóló szelvénye 80 frttal váltassék be, mely kitesz . 24000 frtot
jótékony célokra adományoztassék . . . . . 1057 ft 74 kr.
az ezután fentmaradó készpénz 2000 ft — kr.
53$^{25}/_{100}$ db. arany és 140 franc pedig az 1874. évről felosztatlan hagyott . . . . . 2700 ft — kr.
és 20$^{75}/_{100}$ db. arany öszveggel együtt feloszlatlan nyereményül a jelen 1876-ik évre áthozassék.

A jótékony célokra adományozott 1057 frt 74 krt pedig kovetkezőleg ajánlja felosztani; — és pedig adassék:

A gymnasiumi museum javára	20 frt — kr.
a polgári iskola szegénysorsu növendékeinek iskolai könyvekkeli ellátására	50 „ — „
a községi iskola szegénysorsu növendékeinek iskolai könyvekkel és téli ruházattali ellátására	150 „ — „
az izraelita feiekezeti iskola javára	150 „ — „
az evangelikus felekezeti iskola javára	45 „ — „
a görög felekezeti iskola javára .	30 „ — „
a keresztény kórház javára .	70 „ — „
az izraelita kórház javára . .	70 frt — kr.
a keresztény házi szegényeknek	130 „ — „
az izraelita „ „ .	130 „ — „
a tüzoltó társulat szükségleteire	50 „ — „
a kisdedvédő egylet alaptőkéje gyarapitására	30 „ — „
háziszolgának jutalom . . .	102 „ 74 „

Összesen: 1075 frt 74 kr.

Ezen felosztást, ha a részvényesek tetszésével talalkozik, jóváhagyni, a mérleget mint a valóságnak megfelelőt és teljesen kielégitőt elfogadni, ennek folytán pedig az igazgatóságnak a további ez iranti felelősségtőli felmentést megadni kéri.

H a t á r o z t a t o t t:

A közgyülés az 1875. évi üzleti mérleget mindenekben helyesnek találván, mint a valóságos helyzetnek megfelelőt megállapitja s a nyeremény felosztás iránt előterjesztett igazgatósági javaslatot jóváhagyja, egyszersmind az igazgatóságnak buzgó és tapintatos eljárásáért köszönetet szavazva, a lefolyt évi üzletvezetés iránti további felelősségtől a felmentést ennek megadja.

Ezután Gelsei Guttmann S. H. alelnök ur saját nevében a következő inditványt terjeszti elő:

Az ezen intézet irányában minden felül nyilvánuló bizalom oly nagy mérvü, hogy ezt a részvénytársaságnak méltanyolni kötelessége, melynek inditványozó azzal vél leghelyesebben megfelelni, hogy a társaság hitelképessége még inkább erősbitessék s ez akként volna eszközlendő, hogy a társaság részvénytőkéje az alapszabályok 2-ik §-ban előirt módon 30000 frtról 60000 frtra felemeltessék; ezen alaptőke felemelés által, ehez adva a 15000 frt tartaléktőkét, a társaság vagyona 75000 ftot fog kitenni s ekként el lesz erve, hogy a részvénytársaság tulajdonához tartozó 462. szamu n.-kanizsai ház, — mely jelenleg 88141 frt értékben van felvéve, az évenkinti üzleti nyereményekből 75000 frt értékre leiratvan — a társaság tiszta vagyon értékét fogja képezni; kéri ezen inditványát a jövő közgyülés tanacskozása tárgyául kitüzni s az ez iránt a közgyülés elé terjesztendő részletes javaslat elkészitésével az igazgatóságót megbizni.

H a t á r o z t a t o t t:

A közgyülés az előterjesztett inditványt egyhangulag elfogadja és a jövő közgyülés tanácskozása tárgyául kitüzetni rendeli, egyszersmind az ez iránti részletes javaslatnak elkészitésével az igazgatóságot megbizza.

Következve az igazgatóság által az uj kereskedelmi törvény értelmében módositott alapszabályok, határozathozatal végett felolvastatnak.

H a t á r o z t a t o t t:

A módositott alapszabályok egész kiterjedésükben elfogadtatnak.

Elnök ur felhivja a közgyülést a felügyelő bizottság, ugy a kilépett igazgatósági tagok választásához egy 7 tagból álló szavazatszedő bizottság megválasztására.

Ezen elnöki felhivás folytán megválasztatnak Berényi József elnöklete alatt Sommer Sándor, Wagner Károly, Engländer Lajos, Rechnitzer Vilmos, Gutmann Vilmos és Weiser József részvényes tagok, kik is a szavazatok beszedésére és összeszámitására kiküldetnek.

A szavazatok beszedése után elnök ur előterjeszti az igazgatóság javaslatát Koch Mihály nyugalmazott takarékpénztári felügyelőnek nyugdija felemelése iránt.

Több oldalról történt felszólalás után a közgyülés elhatározta az igazgatóság részéről előterjesztett azon javaslatot, hogy Koch Mihály urnak évi nyugdijja 400 frtról 650 frtra felemeltessék, — elfogadja s ezen felemelve megállapitott nyugdij összegnek 1875. évi január 1-től számitott folyóvá tételét elrendeli.

A kiküldött szavazatszedő bizottság elnoke Berényi József ur előterjeszti a megejtett választások eredményét, melyszerint:

A felügyelő bizottság megválasztására beadatott 231 szavazat s ebből esett:

1. Berényi Józsefre . . . . 182 szavazat
2. Vágner Károlyra . . . . 173 „
3. Olop Samura . . . . . 169 „

kik is megválasztott rendes felügyelő bizottsági tagoknak nyilvánittatnak, továbbá:

4. Juhász Györgyre . . . . 54 szavazat
5. Rosenberg Ferenczre . . . 23 „

kik felügyelő bizottsági póttagoknak nyilvánittatnak.

A kilépett igazgatósági tagok megválasztására beadatott 231 szavazat s ebből esett:

1. Máschantzker Mórra . . . 202 szavazat
2. Stern J. M.-re . . . . . 197 „
3. Sommer Sándorra . . . 171 „
4. Babochay Jánosra . . . 166 „
5. Belus Józsefre . . . . . 154 „
6. Blau Pálra . . . . . 148 „
7. Ör. Jáck Frigyesre . . . 144 „
8. Velisch Samura . . . . 134 „
9. Gutmann Vilmosra . . . 130 „
10. Schertz Albertra . . . . 126 „

és a felügyelő bizottsági tagokká választatott Berényi József és Vágner Károly helyében:

11. Axenti Györgyre . . . . 114 szavazat
12. Ebenspanger Leora . . . 104 „

kik igazgatósági rendes és:

1. Dr. Schertz Simonra . . . 94 „
2. Chinorányi Gézára . . . 83 „
3. Dr. Szukits Nándorra . . . 61 „

kik póttagoknak megválasztottaknak kijelentetnek.

Egyéb tanácskozási tárgy nem levén, elnök ur a megjelent részvényeseknek érdekeltségükért köszönetet mondva, a közgyülést befejezettnek nyilvánitja, k. m. f.

TÓTH LAJOS m. k.,
elnök.

Jegyzette:
DARÁS ZSIGMOND m. k.,
titkár.

Muraköz, febr. végén.

A magyar királyi V. honvédkerület számvevő altiszti tanfolyam hallgatói, egyesülve a 78. honvédzászlóalj altiszti karával, febr. 19 én tartotta meg Perlakon az országos honvéd menház javára rendezett zártkörü tánczvigalmát, melyben az idegenszerü fesztelenség helyett a szünni nem akaró jó kedv, — karöltve a leg-

---

A poutu-i pórok épen ugy, mint a bretagne-iak szeretnek minél különczebb hangzásu neveket adni várromoknak, vagy erdőrészeknek.

A „rém vadász erdeje" Haul Pass báró uradalmaihoz tartozék, kinek egyik őse volt szerencsés a „rém vadász" elnevezést kiérdemelni.

Együgyű pór rege. — Azt állitották, hogy Haul Pass Hugo halála után ez erdőbe járt vadászni.

E rege következtében nyerte ezen erdő szokatlan és különcz hangzásu elnevezését.

Tehát a lovascsapat ezen erdőbe ért. — Itt megálltak, mert a roxelesi romok homályos köd képe tünt föl előttük. — Megállapodásra kellett jutniok, a támadási tervet illetőleg.

A fiatal tisztek egy fa alá ülvén, szivarra gyujtva kezdék vitatni az ügyet.

— Ki kell kémlelni a remete lak környékét. — Inditványozá Louis St. Emery.

— Helyesen! — feleltek társai — de ki fogja kikémlelni?

— Mi négyen sorsot huzunk.

A hadrendőrök parancsnokai beleegyeztek. — Kisded papirszeletre irták a kötelező szót; azután kalapba tevék és mind négyen egy-egy papirszeletet huztak ki.

A sors Pierre Blacé-t választotta ki.

A hadrendőrtiszt minden habozás nélkül egy ló hátára csatolt málhához lépett s abból különböző ruhadarabokat szedett elő.

Egy pórkabátot, mely a rárakott számnélküli minden szinü foltok miatt ugy nézett ki, mint valami durvább művezetü mozaik.

Vászonnadrágot, melyen keresztül látni épen nem kerülendett volna nagy fáradságba. — Egy piszkos és nem kevésbé sebesült mellényt.

Végre óriási nemez kalap egészité ki öltözékét.

Továbbá roppant bőrtarisznyát emelt ki a bőrönd titokteljes homályából.

A nemzetőrtisztek nevetve nésték, hogyan buvik ki poszomántos egyenruhájából és alakul át kopott csavargóvá.

Azonban Pierre Blacé korán se érte be ezzel.

Zsiradék nemű anyagot vett elő és bemázolta vele arczát, mely épen ugy hasonlitott e mütét után egy telivér czigány arczszinéhez, mint egyik tojás a másikhoz.

Utoljára még bal szemére is óriási kötőléket alkalmazott. — Egy izmos husáng kifogástalanná tette a koldus toilett-jét.

Társai elvoltak ragadtatva álczási ügyessége által.

De ő még sem feledé pisztolyait is zsebébe csuztatni. — Lehet, hogy szükségem lesz rájuk; — mormolá — ezek pedig hű barátok, soha sem árulnak el.

Bevégezve átalakulását, szivélyesen elbucsuzott társaitól és ingadozó tántorgó lépésekkel tünt el szem elől; Ceratry hadnagy nagy mulatságára.

— Istenemre! — kiáltott föl — ez a ficzkó még velünk is elhiteti, hogy az, a minek hazudja magát!

Rendkivül sajnáljuk, hogy jelenben meg kell magunkat fosztanunk azon örömtől, hogy a vitéz Cerátry hadnagy élczes megjegyzéseiben gyönyörködjünk, mert követnünk kell az épen eltávozott rendőrtisztet.

Pierre Blacé teljesen fölfogta küldetésének fontosságát.

Ingatag lépésekkel haladt föl azon meredek uton, melyen alkalmunk volt Boignard grófot és társait követni.

A vakmerő rendőrtiszt akadálytalanul érte el a rom épen tartott és gondosan bezárolt kapuját.

Megzörgetvén a kaput, szerepéhez hiven, — oly meginditó hangon kezdett valamely imádságot mormolni, hogy még a kaput fölnyitni siető Bernhard mester kérgesült szivére is nagy hatást gyakorolt.

— No jó emberem, — szólitá meg szokatlanul kegyesen, — hát mi vezeti e szegény remete lakhoz?

— Az isteni kegyelem áldja meg nagy jó uram, én szegény, elsatnyult nyomorék irgalmasságot remélve jöttem ide.

— Lépjen be! — Egy kis leves megfogja hozni erejét.

Az állkoldus nem várt több meghivást, hanem jelentékeny nyögések közepette bevonszolta fárad: tagjait Bernhard mester kapu melletti szobácskájába.

A gondos Bernhard valóságos emberbaráttá változott, a szobájában létező kis tüzhelyen pompás levest főzött.

— Egyék, egyék, ez megfogja hozni erejét! — Kinálgatá az állkoldust a tökéletesen elámitott Cerberus.

Sőt annyira terjedt szivessége, hogy egy kulacsban bort is helyezett vendége elé.

Pierre Blacé mindezt nem találta kellemetlennek. — A leves és bor teljes jókedvvel érkeztek rendeltetésük helyére.

Azonban a rendőrtiszt egyszerre rendkivüli álmosságot kezdett tapasztalni.

Szempillái erővel lezáródtak és ajkai értelem nélküli szavakat mormogtak.

Szóval Morpheus karjaiba dőlt. — Az éber kém, Béron báró tanitványa ily otromba eszközzel engedte magát lépre csalatni.

Ha nem láttuk volna, alig hihetnők.

Bertrand mester ajkain kaján mosolylyal mondá: Az Isten irgalmazzon lelkének Pierre Blacé hadrendőr kapitány ur.

Ezzel bezárta ajtaját és a rendőrtiszt egyedül alvá halálhoz hasonló természetellenes álmát.

Bertrand mester a gróf szobájába sietett.

— Megtörtént? — kérdé az tompán.

— Meg. — Felelt Bertrand ugyan olyan hangon.

E lakonikus párbeszéd volt a halotti szónoklat Pierre Blacé holtteste felett.

Ezután a törpe visszatért szobájába és vállára vetvén a rendőrtiszt tetemét, az általunk már ismert alagutbóz ment. — Az ajtó nem volt bezárva és a mogorva kapus feltartóztatlanul érte el azon ajtók egyikét, melyek az alagut oldal falába nyilottak. — Ezek egyikét a magával hozott kulcscaal felnyitá s Pierre Blacé hulláját nem épen kiméletesen veté a földre.

Az ajtót nem látta szükségesnek bezárni. — Különben is ugy látszott, hogy sürgős végzendők várnak rá.

Bertrand mester lépései nehézkesen hangzottak el a homokkal takart lépcsőzeten.

Mi pedig vegyük szemügyre azon üreget, melyben Pierre Blacé volt örök álmát nyugvandó. — Nem épen tágas tojásdad kör volt az, egészen sziklába vésve, oldal falai azonban omlatag téglából voltak épitve. — Minden oda mutatott, hogy több börtön van egymás mellett.

A szomszéd börtön lakója Charpentier báró volt.

A rendőrkém és az összeesküvő egymás mellett szállásoltak — s mi több: ugyan egy hatalom foglyai voltak.

VIII.

Harcz és boszu.

— „A küzdelem a szivvel végtelen,
Ki lesz a győző, ám nem tudni még; —
Boszu s örök harag ég a kebelben.
S im a jövő perczben elillanék.
Feledjetek! feledjetek! s tovább nem
Él az élet . . . . . " —

Racine.

Mig ezek történtek, az expeditionális nemzetőr osztály és lovas hadrendőrök várva-várták a kém visszatértét, sőt a rendőrtisztek alapos aggodalmakat tápláltak, mit azonban Cerátry és nemzetőr társai épen nem osztottak, nem foghat-

szivélyesebb barátságban és magyaros vendégszeretettel — teljes mértékben volt képviselve mindvégig.

Már maga a rendezőbizottság által a honvéd fegyverekből mesterileg készitett és szebbnél-szebb alakokkal diszitett tánczterem, melynek homlokán egy honvéd volt látható az ország czimerével, annyira elragadta a jelenlevőket, hogy lehetetlen elismerés nélkül hagyni a rendezőségnek a terem diszitése, ugy az egész vigalom alatt tanusitott tapintatosságát és egészséges jó magyar izlését. — Általános jókedv uralkodott, melyet még inkább fokozott a bálanya tisztjét elvállalni szives volt Szabó Imre urhölgy és férje a Muraköz 9 évig volt tisztelt képviselő ur feszetlen szivélyessége és nyájassága, — ugy a szerényen és mégis a legválogatottabb izles szerint öltözködött hölgykoszoru, kiknek mindegyike a koszoru méltó Cameliáját képezte és kiknek megnyerő szivelyessége naiv és mégis kedélyes jókedve és elragadó szépsége előtt: rubint smaragd és a tündöklő gyémánt is elhomályosodott volna.

Bajos volna elvitatni, melyik volt közülök kedvesebb és melyik volt szebb, de mégsem hagyhatjuk megemlités nélkül a kedvességük által leginkább kitünt Liszyák Ida, Kollay Ida, Inkey Stefanie, két König testvér és két Sipos kisasszonyt, továbbá Filipics Jánosné és Liszyák Ferenczné urhölgyeket.

A kedélyes jókedvet egyre növesztette a 78. honvédzászlóalj főtisztjeinek az altisztek iránt tanusitott jo indulata és barátságos magatartása, melyhez füszer gyanánt járult az örökké fiatal lelkü, mint önzetlen jó barát és hazafi, egyátalán tisztelt s szeretett és a testévált vendégszeretetü muraközi meteor — Liszyák Ferencz ügyvéd ur, ki midőn hajnal felé maga csalá ki a szerény hegedü legérzékenyebb hangjait, oly elénkséget és ragyogó kedvet keltett a derült arczu fiatalságban, hogy csak a kivilágosodott reggel szakitotta félben velünk a még mindegyre lejteni akart legjobb csárdásokat. — A tánczermet csak világos reggel s akkor is ugy tudtuk odahagyni, hogy soká, igen soká szivesen fogunk visszaemlékezni a Perlakon levő derék honvéd altiszti kar által rendezett kedélyes tánczvigalomra, — melyben a magyar jelleg teljesen képviselve volt és melyben oly elfelejthetlenül jól mulattunk. —g.—

Helyi hirek.

— ***A kisdednevelő*** egyesület márczius 4 én délután 3 orakor az egyesületi ovoda helyiségében választmányi ülest tart.

— ***Uj könyvek.*** Lauffer Vilmos könyvkiadó hivatalában (Budapest, Ujvilág-utcza 19.) megjelentek s beküldettek hozzánk: a) „A szerelem harczosai" regény, irta Csiszér-Ugróczy Ida, 3 kötet ára 2 frt 40 kr. b) Szeniczeytől: Képviselők választása . . . 30 kr, — Ügyvédi rendtartás . . . 20 kr, — Körjegyzőkről . . . 30 kr, — Ügyviteli szabályok . . . 70 kr, — Igazságszolgáltatás . . . 30 kr, — Fuchs: könyvvitel 20 kr, — Földadó törvény . . . 10 kr. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— ***Gyászhir.*** 'Sigmond Dánielné szül: Csontos Irma, 'Sigmond Apolonia férj: Nagy Károlyné szomorodott szivvel jelentik felejthetlen kedves férjének, illetőleg testvérének, 'Sigmond Dániel zalamegyei helyettes főcsendbiztosnak folyó hó 26-án reggeli 1 órakor életének 28-ik évében tüdő gümőkórbani hosszas szenvedés után történt gyászos kimultát. Boldogultnak hült tetemei f. hó 27-én d. u. 4 órakor tétettek evang. szertartással örök nyugalomra. Béke lengjen porai felet!!! Z.-Egerszeg, 1876. február 26-án.

— ***Előfizetési*** felhivás „a Túlvilág Komódiája" czimű hat szakaszos költeményre. Irta Koroda Pál. A mű első öt szakasza jobbára a modern eszmekörből meritett költői mozzanatokban tárja elő a kétségeket a hittan által hirdetett túlvilág iránt, mig a hatodik a költői megoldást kisérli meg. Bár a költemény csak egészben érthető meg, töredékeit is hozták egyes lapok; többi közt a „Pesti Napló", mely a bemutatott részletnek „gondos formát, tiszta nyelvet és tartalmasságot", szerzőjének pedig „ritka szép költői tehetséget tulajdonit. A csinos kiállitasu könyv márczius hóban fog megjelenni. Az előfizetési pénzek (példányonkint 1 frt) szerzőhöz Pozsonyba (konvent-utcza 353. szám) küldendők. Hat előfizető után tisztelet-példány jár.

— ***Ál fináncz.*** Kővágó-Eörsön a napokban egy fináncz az ottani pálinkafőzőket szerencséltetvén látogatásával, azoktól hat forintot kicsikart, mit a pálinkafőzők szivesen neki adtak, csakhogy megszabaduljanak tőle. Miután már finánczunk a pénzt zsebre tette, vevék észre a pálinkafőzők, hogy a finánczunak sem fegyvere, sem pedig iratai nincsenek. Többszörös szóvita után biróság elé vezették a csalfa embert, hol kihallgattatott és kiszült, hogy ő kelme csak — kóborló fináncz ruhában. Daczosan tagadta, hogy pénzt kapott volna, miért is megmotoztatott, de a pénzt szájába kapta, mi azonban kipuposodott; a biró kérdé: „Bagózik ön?" — „Igen," felelé a vádlott „köpjön ki!" — Erre a fináncz lenyelé a hat forintot.

— ***Nemes-Vidon*** a nagy vendéglőnek az egyik helybéli rendező ur felügyelete alatt igen csinosan diszitett termében f. évi február 26-án ritka kedélyes társaság jött össze; a tánczosnék között lattuk: Méhes Mariskát, Vincze Emiliát, Stefaits nővéreket, Burián és Molnár kisasszonyokat, Forgách grófné, Németiné N.-Bajomból, Kuhné és Gyöngyösynét sat. a vigalom virradtig tartott; csak az a kár, hogy pár általánosan ismert asszonyság most ugy, mint más alkalommal a szomszéd helységből több jóbarátot az ellenkezővé és ez által az általános jókedvet nagyon csökkentették szinte ismert társalgási modorukkal s figyelmeztetnek, hogy ha nem hagynak fel régi szokásukkal, ugy erősebb megrovásnak teendik ki magukat.

— ***Rövid hirek.*** A soproni szinház 3 évre bécsi szinésznek adatott ki. — A „Vasárnapi Ujság" szerkesztőjének édes atyja Nagy Ferencz tanár Kolozsvarott meghalt. — Sárosmegyéből 10 parasztcsalád Amerikába vándorol. — Tóth Ede a „Faiu roszsza" jeles szerzője meghalt. — A Margithid márcz. 4 én nyittatik meg. — Dunamentén az árviz roppant pusztitásokat tett, nevezetesen: Csalóköz, Komárom, Margitsziget, Ujpesten, Budán, Csepelszigeten milliokra menő károkat. — A temesvári dohanygyárba betörtek. — Klapka Bpestre érkezett. — Tóth Miklós munkácsi kanonok eperjesi gör. kath. püspökké neveztetett ki. — Anglia királynője ezentul „India császárnője" czimet is felvette. — Veszprémben Kétszeri és Saaghi szintársulata megkezdé előadásait. — Bohunitzky Ödön enyingi aljárásbiró lett. — Bécsben hat ezer lakás üresen áll. — Az oláh kormány a gabna kivitelét betiltja. — Szegeden posztógyárt létesitenek. — Perger János kassai püspök a halotti szentségekkel ellátatott. — Stroussberg csődje 12 millió frt. —

Vegyes hirek.

— *Törvény a fényüzés ellen.* A fényüzés még Chinában is annyira lábra kapott; hogy a pekingi censor (erkölcsbiró és rendőrigazgató) Mei-ki-hi indittatva érzé magát, legközelebbről a császári kormányhoz emlékiratot terjeszteni fel, melyben keservesen panaszkodik, hogy a fényüzés a mennyei birodalom lakósai közt napról-napra nagyobb kiterjedést nyer és tulságos költekezésre kényszeriti őket. A „Pekingi állami hirlap" feleletül e felterjesztésre császári leiratot közöl, mely a főrangu hivatalnokkal tudatja, hogy panasza az udvarnál meghallgattatott és hogy a cultusministerium annak alapján már röpiratot adott sajtó alá, melyben a szent könyvek azon helyeinek kivonatai, hol a nép által ünnepélyeknél, gyászeseteknél stb. viselendő ruházat van leirva és meghatározva, miként viselje magát a nép az élet különféle körülményei közt. Egyuttal a birodalom minden főbbrangu tisztviselője felszólittatik hirdetmények által figyelmeztetni a népet, minő üdvös és hasznos volna, ha minden fényüzést kerülve, takarékosan és visszavonultan élne. Ha azonban, — igy hangzik tovább a császári rendelet, — a nép e figyelmeztetést nem venné tekintetbe, megengedtetik a császári tisztviselőknek szükség esetén erőszakot is alkalmazni a rendelet keresztülvitelére.

— *Kedélyes hadviselés.* Persiában a Horisok törzse nyilt lázadásban van a Shah ellen. Közelebbről a lázadók a kormány négy zászlóalj gyalogságból és öt ezer lovasból álló csapatait véres ütközetben derekasan megverték. A Shah csapatai ez alkalommal egy ágyut is vesztettek. Csata után parancsnokuk — Ziya el Mulk-Han a derék ember neve, — átküldött a fölkelőkhöz s kérette vezérüket, adja vissza az ágyut, mert szüksége van rá. Igy közli a Bagdadban megjelenő hirlap „Zevra".

— *Uj levelezőlapok.* A póstai bélyegzett levelezőlapok meglevő készletének felhasználása után nagyobbak jönnek forgalomba barna nyomattal és bélyeggel. Az uj levelezőlapok árát, kiállitását, árulását és kezelését illetőleg az eddigi eljárás marad érvényben.

— *Csengetyüs zongora.* Egy amerikai német szabó Des-Moinsből Jowa államban különös zongorát szerkesztett, melyben a billentyük lenyomásakor a kalapácsok nem hurokhoz, hanem csengetyükhöz ütődnek. E hangszerben 68 csengetyü van, melyeknek átmérője két hüvelyktől 13-ig terjed és ezek oly módon vannak elrendezve, hogy a megfelelő billentyü lenyomásánál mindeniknek különböző teljes hangot ad.

Papirszeletek.

— Mi különbség van az adószedő és a muzsikus czigány között? kérdé egy polgár a másiktól. Nem tudom én, — felelé. Hát az a különbség van közte, hogy az adószedő: húzó-vonó, a muzsikus czigány pedig: vonó-húzó.

— Párbeszéd két szobmetsző közt:
— Én nem szeretem a telet.
— És miért nem?
— Mert az emberek télben kezeiket zsebeikben hordják!

Védő: (a törvényszék előtt.) Uraim! az a büntetés tulszigoru lesne; tulszigoru! Hisz tessék csak a vádlottat megtekinteni, oly gyenge, beteges testalkattal ki nem fogja birni az élet-hosszíglan tartó fogságot!

Lottohuzás.

Buda, febr. 26-án: 54, 86, 9, 27, 10.

Szerkesztői üzenet.

1913. „Kert vagyok . . ." a gondolat nem ross, de a kidolgozat igen! Gondolkodjék csak a sora fölött. „Az én rózsám ott feküdne. . . . A másik vers sem közölhető; dolog-boldog! erőltetett rim.

1914. W. I. Kedvesemhez . . Nem közölhető; jobbakat kérünk. Aztán megvalljuk, mi a női név alatt férfit sejtünk.

1915. M. Zala-szent-Gróth. A kegyeletérzet tiltja a közlést.

1916. „Oh mért nem birom. . ." „Elmerengés a börtönben." sat. Nem adhatók ki. Egy epigramm bevált.

1917. A vadászjegyekről. Kevés módositással.

Érték- és váltófolyam február 29.

5% metaliques 68.05; 5% nemz. kölcsön 72.70; 1860-ki álladalmi kölcsön 41.30; bankrészv. 8.85—; hitelintézeti részvények 174.90; London 114.45; magyar földtehermentési kötvény 77.25; temesvári földtehermentési kötvény 76.75; erdélyi földtehermentési kötvény 77.25; horvát-slavon földtehermentési kötvény 86.—; ezüst 102.75; cs. kir. arany 5.38½ Napoleond'or 9 1½.

Vasuti menetrend.

Érvényes december 1-től 1875.

A kanizsai időtmutató óra szerint,

indul Kanizsáról

(Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	*hova:*	Ora	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiuméba	4	30	reggel
215	„ „ „ „	2	22	délut.
212	Buda-Pestre	4	50	reggel
202	„	1	58	délut.
204	„	11	22	estve
313	Bécsbe (Szombathely, Bécs-Ujhely felé)	5	—	reggel
301	„	11	40	estve
315	Sopronyba	3	30	délut.
203	Triesztbe és Pragerhofon keresztül Grácz és Bécsbe	4	42	reggel
201	Triesztbe és Prágerhofon keresztül Grácz és Bécsbe	2	39	délut.

Érkezik Kanizsára

	honnét:			
216	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiuméból	1	33	délut.
206	„ „ „ „	11	3	estve
203	Buda-Pestről	4	12	reggel
201	„	1	57	délut.
211	„	9	36	estve
314	Bécsből (Szombath. Bécs-Ujhely) felől	10	19	estve
302	„ „ „ „	3	57	reggel
316	Sopronyból	11	45	délel.
214	Bécsből Grácz, Marburg, Pragerhof felől	4	4	reggel
202	Triesztből és Bécsből Marburg, Pragerhof felől	1	13	délut.
204	Triesztből és Villachból Prágerhof felől	10	52	estve.

Marburgba csatlakozás Villach és Francesfestbe.
„ „ „ „ Francesfestből.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

ván föl, hogy az az ügyefogyott remete miként fegyverezhetne le egy olyan bátor férfiut, mint Blacé kapitány.

— Ne aggódjatok! — kiáltozá torkaszakadtából Cerátry — a ficzkót bizonnyal valamely tamarix bokorban találjuk leselkedve.

De a többiek ez egyszer nem voltak hajlandók Cerátry hadnagy szavaira komolyan hallgatni és e kis hős leirhatlan boszuságára ujra az ő megkérdezése nélkül kezdtek tanácskozni.

— Kétségtelen, hogy szerencsétlenség történt; — jegyzé meg St. Emery — ellenkező esetben Blacé háromszor itt lehetett volna.

— Mit tegyünk tehát? — kérdé Cerátry.

— Meg kell támadnunk e bagolyfészket. — Mondá tekintélyesen Francois Jardin.

— Helyesen! Igen helyesen! — kiáltozá a hadnagy. — Én vezetem az előhadat.

— Ugyan ne léháskodjál Cerátry! — feddé őt Jean Lisbonne — a nemzetőrök elfogják hagyni lovaikat.

— Hejh! es már mégis sok! — Lovainktól is megfosztanak ezek az átkozott rendőrök!

— Mit akarnál kezdeni lovakkal várfalak ellen?

— Igaz! Erre nem is gondoltam.

— Rajta tehát uraim, ne késsünk! Most három óra, hatra reménylem kezeink között lesz az átkozott remete.

A lovas nemzetőrök és hadrendőrök lovaikat kinyügözve, a dus zsenge füvel kinálkozó pázsitra bocsáták és maguk karabélyaikat és pisztolyaikat töltve készülődtek a veszélyes vállalathoz.

Néhány percz mulva hallani lehetett a lovasokból gyaloggá vált tisztek vezényszavát: „Igasodj!" „Indulj!" s a háromszáz férfiu megindult föl a dombnak, melynek pitypang kórói és kökörcsinei bizonnyal nem sejditették, hogy a jövő perczben vérharmattal lesznek megöntözve.

Fölértek egész a kapus elkülönzött lakáig a nélkül, hogy a legcsekélyebb ellentállással találkoztak volna.

Azonban az ajtót bezárva találták, az épületnek pedig az ajtó irányában két lövéssel ellátott toronyszerü kidomborodása volt.

— Hozzátok elő a csavarokat! — parancsolá St.-Emery és két hadrendőr sietett teljesiteni a rendeletet.

A csavarok az ajtóra illesztettek és megkezdék gyors működésüket. — E pillanatban két lövés dördült el a toronyablakból és a csavart kezelő két rendőr jajongva rogyott össze.

— Előre bajtársak! — kiálltá az egyik sebesült — én és Taussaint utat készitünk nektek az egekbe.

Két más hadrendőr ragadta meg a csavarokat. — Jövő pillanatban ők is sebesülten hullottak a kövezetre.

— Adjatok tüzet! Adjatok tüzet! — kiálltozá Cerátry — az ablakokra czélozzatok!

A nemzetőrök sortüzet adtak az ablakra. — Egy csomó golyó furódott a falba s ben jajjkiálltások tanusiták, hogy a katonák nem vesztegették hiába a lőport.

Végre sikerült betörni az ajtót s a nemzetőrök „Vive L'empere ur!" kiálltással rohantak a dudvával benőtt udvarra.

Az egész udvar kihaltnak látszott. Semmi sem árulta el emberek jelenlétét.

De a rendőrtiszteket mindez nem vezette félre.

Sejteni kezdék, hogy furfangos ellennel állanak szembe.

— Előre fiuk! — be kell hatolnunk a romok közé. — Mondá Francois Jardin.

A nemzetőrök tisztjeikkel élükön megrohanták a nem épen szilárd anyagokból készült ajtót s csudálkozva látták, hogy az be sem volt zárva.

Kisded szabályos négyszöget képező terembe léptek, melyből három szilárd vasajtó nyillott ellenkező irányban.

A hadrendőrök habozás nélkül hozzá láttak ezen ajtók feltöréséhez. — Azonban tizennégy pisztolylövés tartóztatta fel őket munkájukban.

Többen a hadrendőrök és nemzetőrök közül sebesülve rogytak össze.

Cerátry hadnagy tiszti fövegén három pisztoly golyó tütyölt keresztül.

— Az ördögbe is; — jegyzé meg a jókedvü hadnagy — még azt kell gondolnom, hogy engem akarnak eltalálni.

A katonák pillanatig rémülve tekintgettek azon majdnem észrevehetetlen nyilásokra, melyek az ajtók felső részén létestek s melyeket eddig figyelemre se méltattak.

De ujra hozzá fogtak félbeszakitott munkájukhoz és az egyik ajtó recsegve omlott be. — Az ajtó leomlása után ismét tizennégy pisztolylövés dördült a támadók közé; majd menekülő lábdobogások lőnek hallhatóvá.

Az ajtó szük, sziklába vágott alagutnemü folyosóra vezetett. — Csakis esen menekülhettek az ostromlottak. — Az óvatos rendőrtisztek csupán harmincz nemzetőrt küldöttek üldözésükre.

A katonák „Éljen a császár!" kiálltással rohantak az alagutba. — A menekülők siető lépései még mindig hallhatók voltak.

Mintegy tis percig üldözték őket a nemzetőrök, midőn mögöttük nehéz csapó ajtó lecsapódását hallották.

E körülmény azonban legkevésbé sem aggasztotta őket, — az ő hivatásuk előre és nem hátra haladni volt.

Végre megszünt a lábdobogás és a meglehetősen setét alagut hátterében a katonák zöldes lángot láttak föllobogni.

A jövő pillanatban két iszonyu dördülés ráskódtatta meg a léget és harmincz francia katona szétroncsolt hullája boritá az alagut nedves porondját. — Azonban Boignard gróf iszonyu tervével nem ért czélt, mert a katonák szöme épen és sértetlenül foglalkozék a másik két ajtó feltörésével.

Mielőtt tovább folytatnók a vérengző ostrom leirását, keressük föl Charpentier bárót, kinek oly jelentékeny szerep jutott e történet folyamában.

A bárót az őt kisérő négy lovag ugyan azon alaguton vezeté be, melyen mint épen tanui valánk a harmincz nemzetőr oly szomoru véget ért.

Őt sokkal mélyebben egy pinczeszerü mélyedésbe vezették.

Az üregben durva fenyü asztal, ugyan olyan szék, egy lámpa és néhány könyv volt. — A falon teljesen felszerelt tengerész ágy függött.

(Folytatása köv.)

Egy unalmas szónokra.

Hallottam, szavaidra megindulának az ifjak:
Hosszu beszéded alatt mind kimenének azok.

R. Gy.

Hirdetmény.

Közhirül és tudomásul a földgömb lakóinak!

A törvény meghatározásából, a főnökök parancsából és a birodalom illetékesei akaratából f. évi tavaszelő 14-én az „Arany Szarvas"-féle várladunk fényes nagy termében egy a nőknek szánt diszestély fog rendeztetni.

Részt venni kivánkozók legmesszebb böjt más hava 10-ig fordulhatnak valamely társulati taghoz belépti jegyért, minthogy ez utóbbiak csak a megállapitott számban fognak kiadásra jutni.

Nagy-kanizsai Schlaraffia.

Altesti-sérvben szenvedők

a legjobb hatásunak bizonyult sérvkenőcs által Sturzenegger G. találmánya által Herisauben Schweitzból, meglepő gyors segélyt nyerhetnek. Egy tégely ára 3 frt 20 kr. o. é. Minden utánzásra, mely a közönség félrevezetésére czéloz, ovatosság kéretik. Semiféle analysis titkokat fel nem fedezheti. Bizonyitványok és hálairatok a teljesen felgyógyultaktól itt e helyütt nem közöltetnek, mert a használati utásitásban több benn foglaltatik. Kapható magánál Sturzenegger G.-nél, valamint a következő raktárakban: Pesten: Formágyi F. gyógyszertár a „Sz.-Máriához." Zágrábon: Mittlbach Zsigmond gyógyszertárában. Temesvárott: Pecher J. E. „Mária segits" gyógytárában. (3—10)

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), a **nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszüküléseket**:

4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket**;

6) **a hugyhólag betegségeit** és mindennemü vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és estve 7 órától 8 ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (45—3)

Eladó birtok kerestetik.

A dunántuli kerület valamely termékeny, a szükséges munkaerővel biró, vasuttól nem igen távol fekvő vidéken, egy (1200 □ölével számitott) **600—800 holdas**, minden esetre tagositott birtok, a szükséges gazdasági épületekkel és lakó házzal ellátva kerestetik, melyben legalább 400 hold szántóföld, vagy jó szántófölddé alakitható rét, erdő vagy legelő van. — Minden esetre oly birtoknak adatik előny, melyben a kivánt mennyiségü szántóföld mellett rét és erdő is van és sik vidéken fekszik.

Az eladók részéről jövő igazi ajánlatok a birtok részletes leirásával, ugyszinte valódi legutolsó árának meghatározásával **Baranyay Mihály földbirtokos** urnak Bükkön, (Sopronmegyében) kéretnek bérmentve küldetni. — Alkuszok ajánlatai figyelembe nem vétetnek. (33—3)

(51—2) Kitünő jó

két zongora

jutányos árak mellett eladó.

Értekezhetni **Gelsei Gutmann H.** ur házában.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

2. javitott kiadás.

Legközelebb jelent meg a hires, maga nemében egyetlen könyvnek második, tetemesen javitott és bővitett kiadása:

„ÖNSEGÉLY"

czimmel, a nemzőrészek minden betegségei számára hü és megbizható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segitséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bünt vagy mértéktelen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállásától fenyegettetnek.

Azok is. kik idősült bujakórban, **bőrbajokban, bujakóros köszvényben, hugycsőszükülésben szenvednek**. vagy kiknek teste tulságos higanyadagok által gyöngittetett, teljes kigyógyulást találandnak.

Nevelők. lelkészek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szivükön hordják. jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen hires könyv. mely nagyobb világosság kedveért boncztani ábrákkal van ellátva, **minden könyvkereskedésben** kapható, de pósta utján nálam is megrendeltethetik. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.

Pesten, kétsas-utcza 24-ik szám.

2. javitott kiadás.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

A hamisitástól óvatik!

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) fogónja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogaiba, mely aztán a fogrészekkel és foghussal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapitja.

Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.

Üvegekben 1 frt 40 kr., a legkitünőbb szer a csúzos fogfájdalmakban, gyuladásoknál, a foghus daganatai- és sebeinél; fölolvasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak uj képződését; az ingó fogakat a foghus erősitése által szilárditja; s midőn a fogakat és foghust minden ártalmas anyagoktól megtisztitja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolitja a kellemetlen szagot. (15—8)

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben.

Ezen készitmény a lehelet frisseségét és tisztaságát fentartja, azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz azok romlását megakadályozza és foghust erősbiti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztitja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolittatik, hanem a fogak zománcza és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysze., Rosenberg, Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weiss A. Zala-Egerszegen: Isóó F., gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön. Fibic E. C. Veszprémben: Meyr Tuszkau, ugy Guthard Tivadar és fiainál. — Székesfehérvárott; Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovas-Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten; Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Florián J. gyógysz. Körmenden: Horváth J. Somzenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Bögl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. — Baján: Michitsch St. és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett: Zsolnay W. és E. Zách, Sipőcz gyógysz. Káradon: Zadubánszky gyógysz. — Marczaliban: Kiss gyógysz. — Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alsó-Lendván: Kiss gyógysz. — Rohonczon: Simon gyógyszerész urakuál.

ÓVÁS.

Azt tapasztaltam, hogy az általam 26 év óta készitett és közkedveltségű

Anatherin szájviz

hason név alatt **hamisittatik és előadatik**.

A t. közönség ámitására az ezen hamisitás készitői ugyanazon felszerelést használják, mint minőkkel én a saját gyártmányaimat ellátom.

Ennélfogva mindenkit figyelmeztetem, hogy az általam készitett **Anatherin szájviz** mindenkor teljes czégemmel, **J. G. Popp, cs. kir. udvari fogorvos, Bécs, Bognergasse 2**, a cs. kir. osztrák udvari czimerrel (kétfejü sas griffektől tartva) és a törvényesen letett óvjegygyel lesz ellátva, és mindazon készitmények, melyek ugyan hasonló, de nem épen az itt leirt felszereléssel lesznek ellátva, hamisitásnak tekintendők, egyidejüleg azt is megjegyzem, hogy a hamisitott Anatherin szájviz, mely gyakran ártékony hatású, olcsobban adatik el. Azért is, hogy egy részt valódi Anatherin szájvizem jó hirneve a hamisitott által csorbulást ne szenvedjen, másrészt meg, hogy a hamisitók ellen följéphessek: tisztelettel kérem a t. cz közönséget, hogy a hamisitottnak megösmert Anatherin szájvizet az eladó neve megnevezése mellett nálam valódi ellen cserélje ki.

J. G. Popp,
császár kir. udvari fogorvos
Bécs, Bognergasse 2.

PRÆSERVATIFS

legfinomabb franczia és angol gyártmány, tuczatja 1—4 frtig, valamint mindennemű gummicsikkek sebészeti czélokra.

(44—3) **EMPÊCHEUR**;

legujabb czélszerü készülék az éjjeli magömlések meggátlására, darabonkint 2 frtjával szállit a használati utasitással együtt

Zieger János

Gráczban, Klosterwiesgasse 34. gummi-gyártmányok és gummiárukülönlegességek raktára.

Mindennemű gyógyszerek óvczimeremet viselik.

Gyógyszerek!

Biztos eredmény, bizonyitványok ezreivel igazolva.

Neustein Fülöp,

gyógyszerész a „Szt.-Lipót"-hoz Bécsben, belváros, a Planken- és Spiegelgasse szegletén,

közli alább következőleg ama valódi gyógyszerek sorozatát, melyek ugy orvosok, mint laikusok által használva, még mindig és minden esetben kitünőknek bizonyultak: azok nagymérvü fogyasztásának és a bizonyitványok ezreinek igazolására, melyek a felgyógyultak által küldettek be. Ezért mi azokat a lelkiismeretesebben ajánlhatjuk.

A szt.-Erzsébet-féle czukros vértisztitó labdacsok könnyü székelést idéznek elő, vértisztitók és emellett teljesen ártalmatlanok, különösen az alhasi-szervek, váltólás, a mellszervek betegségeinél, bőrbetegségeknél, szemfájásoknál, velő és a száj betegségeinél, gyermekek- és női betegségeknél, a dugulástól, minden betegségek biztos forrásától megvédenek.

Kérjük rendeléseknél határozottan szt.-Erzsébet-féle czukros labdacsokat kérni, mivel csak ezen labdacsok birnak fenti hatással. Ki már egyszer a szt.-Erzsébet-féle labdacsokat használta, többé nem fog más ilynemű szert használni és a szt.-Erzsébet ezen labdacsainál marad, ezt a szert másnak is ajánlja, 1 tekercs 8 dobozzal, 120 labdacsot tartalmazólag csak 1 frt.

Mellnedv, nyomban minden köhögést és mellfájdalmat enyhit. 70 kr.

Sárgarépa bonbon, jeles enyhitő és nedvesitő szer 10 és 20 kr.

Fenyőtű-foglabdacsok, azonnal eltávolitanak minden fogfájást. 25 kr.

Gérome-balzsam, egyedüli szer fagyás ellen 60 kr.

Fenyő szivarkák, mellszorulás és mellbaj ellen 25 drb. 1 frt.

Menthin, az egészséghez és a piperéhez. Legjobb szer kedvetlen érzés, rosszullétnél, gyomorfájdalmak, hasmenés, fogfájás stb. ellen, óvszer ragályos betegségek ellen. Elegendő egy fél pohár vizben néhány csepp azonnali jobbulás előidézésére. 50 kr.

Hasonszenvi kávé, jeles ital beteg gyermekek számára, fontja 40 kr.

Golyva esszenczia, kitünő hatásu szer golyvák ellen. 70 kr.

Köszvényeszesz, csodálatos hatásu csúz és köszvény ellen. 70 kr.

Párizsi tapasz, tyúkszem és mindennemű sebek ellen. 35 kr.

Seehofer balzsam. Ára 30 kr.

Fog-gyöngyök, valódi angol, a gyermekek nehéz fogzása ellen. 2 frt.

Tenid kenőcs, a hajak kihullása ellen 1 frt 35 kr.

Choral perlé, álmatlanság és émelygés ellen stb. 2 frt.

Orientalis nőipor, legfinomabb fehér és rózsaszinben. 1 doboz 60 kr.

El Benito, a fejkorpa eltávolitása végett 1 frt 80 kr.

Hajirtó-szer, 2 frt 60 kr.

Injection Cadelle, biztos és leggyorsabb szer kanko és fehérfolyás ellen, 1 frt 60 kr. A hozzá tartozandó füzet á 50 kr., minden további tanácsot fölöslegessé tesz.

Gardieu, legjobb óvszer ragályos betegségek ellen. 1 frt 50 kr.

Narancs és czitrom esszenczia, narancs és czitrom hiányában képesit bármikor jó lemonádét készithetni. Minden palaczk 75 pohárral tartalmas, és ára csak 1 ft.

Oreillon, egyedüli szer hallásnehézségek és fülfájásoknál. 70 kr.

Dr. Fremon önsegélye, egyedüli valódi czélszerü szer a férfinem gyengeség ellen 2 frt.

Storax Créme, biztos szer mindennemű bőrkiütéseknél, mint bőrfoltok, sebek és sérvek ellen stb. 84 kr.

Antispyloma, jeles a szeplők s orrvörösség ellen 1 frt 50 kr.

Marburgi lázcseppek, csalhatatlan szer minden faju lázak ellen, 1 frt 60. és 60 kr.

Antisuitin, elismert szer láb- és vállizzadásnál és a bűz eltávolitására.

Rhumin, a legeslegjobb szer nátha ellen. 70 kr.

Pulcherin, a legjobb szépitőszer, a bőrt finomitja, á 80 kr és 1 frt 50 kr.

Salicylsav-szappan, a legolcsóbb szappan, á 25 kr.

Fogragasz, a fogak önbetöméséhez. 40 kr.

Kárpáti gyökérolaj, veres és fehér. 50 kr.

Arowroot, gyermek tápszer. 1 szelencze 4 frt.

Gróf Traun-féle vérszabályozó por, használati utasitással 1 frt 40 kr.

Sachets d'iris, 75 kr.

Margarite, köhögés elleni bonbon 30 kr.

Az ismert különlegességek, ugymint: Romershausen szem-esszenczia, á 1 frt 50 kr., tömöritett svájczi tej á 50 kr., dr. Gölis étpora, á 84 kr., Anatherin szájviz Popptól, á 1 frt 40 kr., és Popp után á 40 kr., Liebig-féle huskivonat ½ font 84 kr., dr. Faber Puritasa á 1 frt., dr. Pfeiffermann fogpépje á 1 frt 25 kr., Polt rezeda göndör hajkenőcse, á 1 frt 50 kr., dr. Brown hajépentartó kenőcse, szőke, barna és feketén, á 1 frt., dr. Heider fogpora, á 35 kr., mindig friss adagokban vannak raktáron.

Továbbá valódi angol és franczia illatszerek, mindennemű virágban, latja 28 kr.

Van szerencsém a t. cs. közönségnek nagy raktárú illatszereket, szappanokat, kenőcsöket stb. ajánlani, jelesen az első párisi és londoni házaktól, kik a bécsi világkiállitáson többnyire érdem-éremmel tüntettek ki, és mégis olcsóbb, mint a vidéken, különösen Dr. Callmann hajfestőszere minden szinben, egy évre elegendő, *3* frt, aranyszőkéért *10* frt, mely előbbeni szinét a legrövidebb idő alatt vissza szerzi. Ajánljuk még azon franczia chocoládékat, melyek az 1873. évi bécsi világtárlaton haladási érmeket nyertek. Fontja *60* krtól *3* frtig, az orosz theát, fontják á *4* frt, ¼ fontos, diszes dobozokban á *1* frt. Ezenkivül mindennemű gyógy-műszerek u. m. önklystirozó, fecskendők, kötelékek is a legjutányosabb áron kaphatók. Ugyszintén szétküldünk illatszerdobozkákat *1* frttól *10* frtig. Bonbonieuröket chocoládé vagy franczia bonbonnal á *1* frttól *10* frtig. Fogkefék és más pipereszerek nagy raktára. Kérjük a n. é. közönség bizalmát, minden kérdezősködésre azonnal válaszolunk és orvosi tanácsokat adunk ingyen. Valamennyi keresett czikkek Páris és Londonból raktáron vannak, megrendeléseket Párisból, valamint megbizásokat helyből dijmentesen eredeti számla mellett teljesitünk.

A szállitásokat vagy készpénzküldés vagy pedig postautánvét utján teljesitjük, a szállitás rögtön a rendelés beérkezte után történik; a csomagolási dij az árakba már be van értve. A legkisebb megrendelés azonban csak *1* frt lehet. — Nagybanvevők különös eredményben részesülnek. (7—7)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 5-én. 19-ik szám. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész evre . . 8 frt.
fél evre . . . . 4 „
negyed evre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRREN
soronkint 10 krert vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, Takarékpénztári épület földszint, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

DEÁK FERENCZ

emlékezete
Zalamegyében.

Gyászbeszéd Deák Ferencz felett,

melyet Zalavármegye közönsége által rendezett gyászisteni tisztelet alkalmával 1876-ik évi február hó 7-én a zala-egerszegi plebánia templomban tartott Königmajer Károly, szombathelyi kanonok és Szent-Miklósról czimzett madocsai apát.

„Ki megszabaditotta nemzetét az enyészettől.“ B. Sir. 50. 1.

A gyász komor némasága ül minden arczon. Elhiszem, ki volna az, ki mélyen megrendülve nem állana e ravatalnál! ki volna az, ki nem keseregne e koporsó fölött, a mely mellett a nemzet sirva áll?! Egy nyitott sirnál minden érző sziv elszorul; azon sirnál pedig, a melybe nemcsak egy ország dicsősége, hanem a 19-ik századnak egyik büszkesége temetkezik — azon sirnál a népek millióinak szemére gyászköny ül!

Deák Ferencz meghalt. Ki volt ő? Én mondjám meg? Azt én nem tudom. Én csak azt tudom, hogy valamint az égen egy nap, ugy Magyarországban csak egy Deák Ferencz volt; 's valamint a nap, ha lenyugszik, elviszi magával sugárfényét s éltető melegét: ugy Deák Ferencz is, midőn sirba szállt, elvitte magával éltető bölcsességét s pótolhatatlan jellemét.

Azt is tudom, hogy egyszerü nagyságában oly magasan áll, miszerint a világtörténelemnek ezeréves lapjait kellene átforgatnom, mielőtt méltó hasonmására akadnék. Ő nem a tünékeny népszerüségnek ideiglenes bálványa, hanem az országos kegyeletnek állandó központja volt, elannyira, miszerint még ellenei is az önkéntelen tisztelet félelmével nyilatkoztak felőle: ő nemcsak az észnek, szivjóságnak és hazafiságnak egyik csillaga volt, mint annyi mások: hanem páratlan jelleménél fogva ő volt a gondviselésnek azon egyedül kiválasztott férfia, ki „megszabaditotta nemzetét az enyészettől“.

Nekem pedig, midőn most Deák Ferencz fölött a gyászbeszéd megtartását elvállalni bátorkodtam, szolgáljon mentségemül az, miszerint sokkal mélyebb tisztelettel viseltetem a nagy halott és sokkal nagyobb ragaszkodással Zalamegye irányában, semhogy e szomoru, de megtisztelő felhivásnak — még gyöngeségem öntudatában is — ne engedelmeskedtem volna. Megvagyok győződve, hogy e nagy feladatnak, ugy mint kell s mint a tárgy méltósága megkivánná, megfelelni nem tudok: de azért én, ki nemcsak mint magyar, hanem mint egyén is hálával lekötelezett mély tisztelője vagyok a nagy halottnak, bünnek tartanám, ha az országos tisztelet kifejezéséhez csekély szavaimmal hozzájárulni nem akarnék.

Azt nem teszem, hogy önök előtt, t. hallgatóim, Deák Ferencz életét elmondjam. Hiszen Deák Zalának szülöttje, fénye dicsősége volt. — Önök ismerték őt a sójtöri bölcsőtől kezdve keresztül kehidai vendégszerető házán az élet minden körülményei között. Amott, e megye teremében számtalanszor hallották ékes szólásának, bölcsességének meggyőző hangjait. Egyébiránt is ily nagy embernek életét és századokra kiható működését egy gyászbeszéd szük keretébe szoritani nem lehet, ez a történelemnek háladatos munkája lesz.

Deák zalai volt, Zalának hirnevet szerzett, de Zaláé nem maradhatott. Nagy emberek kis körben nem mozoghatnak; mig élnek a haza, haláluk után a világ követeli őket, Pedig Deák Ferencz a szó szoros értelmében nagy ember volt.

A hir és dicsőség — s a valódi nagyság között nézetem szerint különbség van. A ki a tudományokban mélyen buvárkodik, a ki a művészet egyik, vagy másik nemében magasra halad, a ki az emberiség javára vagy a közmüveltség előmozditására hasznos felfedezéseket tesz: lehet igen hires és nevezetes ember, lehet nagy tudós, nagy művész, nagy hazafi, lehet lángész, — de nem nagy ember; — aki pedig szétdult országok romjain s leigázott népek keservein építi föl nagyságának tronusát, magasztalják bár azt a hizelgő szolgalelkek — az lehet hires vitéz, nagy hadvezér . . . de nem nagy ember. Az én meggyőződésem szerint az emberi nagyság kiváló czime nem illik egy Macedoniai Sándorra, nem illik egy Cesarra, egy Timurlengre, egy Napoleonra: hanem illik egy Mosesre, egy Aristidre, egy Catora, egy Washingtonra és egy Deák Ferenczre.

Hogy valaki nagy ember lehessen, mindenekelőtt szükséges, hogy jelleme legyen. A világ nagyon pazarolva bánik e szóval: jellem, pedig ez viszaélés. E szót, ha részrehajlatlan igazsággal itélünk, csak elvétve szórványosan alig egynéhányszor szabadna használnunk, mert vajmi kevés embert illet meg jogosan. Korunkban ott van Deák Ferencz kimagasló alakja, mert Deák jellem volt. Hogy ez mit jelent? Megmondom:

Az élet minden eseményeiben, minden viszontagság alatt hü maradni önmagához, hü elveihez és meggyőződéséhez; a haza és az emberiség elidegenithetetlen szent javait, melyekért küzdünk, hiu földi javakért, áruba nem bocsátani, hanem e szent javakat megőrizni a megpróbáltatás ezer kisértetei közt — a népszerüség és hatalom ellenében egyaránt; megvédeni ezeket a béke és békó, a remények és rémek, a diadal és viadal közt ugyanazon bátorsággal; megállni helyén a szerencse verőfényes napjai és a balsors sötét éjjelében megállni erősen, szilárdan, tántorithatatlanul — mint a kószirt a hullámok tomboló árjában!

Deák Ferencz ilyen jellem volt. Minden szava, minden cselekedete ezt bizonyitja. Ezen jellemmel párosult az észnek rendkivüli tehetsége, a mély államférfiu bölcseség, a kiolthatatlan hazaszeretet, a sziv lebilincselő jósága s az elragadó szónoki tehetség.

Szónoklata olyan volt, mint a kristályforrás, mindent meglehetett benne látni, egyszerü természetességgel csörgedezett s mégis elragadott. Midőn őt hallottuk, azt hittük saját meggyőződésünket halljuk; midőn eszméit elmondta, arról voltunk meggyőződve, hogy azok a mi eszméink is — csakhogy ő hozta napvilágra.

Bölcsességét nemcsak mi, hanem az egész mivelt világ bámulta. Midőn küzdelmeink közepette vész és vihar hányta sajkánkat, midőn elsötétült látkörünk s a kitüzött czélra vezető utakat eltalálni oly kétes volt — midőn valódi nehézségekkel álltunk szemben, vagy ármánynyal kelle küzdenünk s fondorkodók veszélyeztették a sikert: Ő volt a nyugodt lelkü erős karu kormányos, a biztos kalauz; a bátor, ki az igazság paizsával vértezve soha se csüggedett; a bölcs, kinek ovatosságán megtört az ármány és gonoszság. Mert ő akkor is ébren volt, midőn sokan szunyadoztak, ő akkor is remélt, midőn sokan csüggedeztek. Ezért volt ő a gondviselésnek kiválasztott férfia, ki megszabaditotta nemzetét az enyészettől.

E nagy embernek 40 éven tul terjedő hasznos működéseiről a történetlapok fognak részletesen szólani; én e rövid beszédemben csak egyet — Deák legnagyobb művét — akarom önök emlékezetében visszaidézni.

A szabadság fölvillant perczei után szomoru idők nehezedtek hazánkra. Veszélyben volt mindenünk, alkotmányunk és nemzeti létünk. Akkor a hatalom birtokosainál egy téveszme, egy fonák előitélet uralkodott, mely szerint azt hitték; hogy a rendet csak az önkény által lehet biztositani. Fájdalom, ezen előitélet látszólag igazolva lón azon rombolások és büntények által, melyek itt is, ott is a szabadság czége alatt gyakoroltattak. — Pedig a mint van igaz és hamis arany, ugy van az igaz és álszabadság is. Amennyire dicső az egyik, annyira utálatos a másik. Egyik a népek dicsősége és boldogsága, másik azoknak gyalázata és ostora. Az igaz szabadság az észnek és igazságnak kisugárzása — az álszabadság az őrülésnek szomoru villáma. Az álszabadság a pokolból gőzölög fel, mint a sötétség szellemének mérges lehellete — az igaz szabadság az égből száll alá, mint az isteni léleknek szende fuvalma. A hol az Ur lelke, ott a szabadság.

De, hogy visszamenjek az előbb érintett s most már feledés fátyolával boritott korszakra, röviden azt mondom: mi nehéz napokat éltünk!... Az emberiség megváltásának örömünnepén egy czikk jelent meg a hirlapokban, mely egyszerre felvillanyozta a bús kedélyeket s reményt keltett a csüggedő hazafi szivekben, mert az igaz szabadságnak, az alkotmánynak lehető visszaszerzését jelezé. Önök tudják t. hallgatóim, hogy e czikket Deák irta.

Magas elméje és mély bölcsessége a szent hajdan tüzoszlopaként tündöklött a letünt korszak homályában, s jelölé az utat, melyen haladnunk kell, hogy a nemzet alkotmányos jogainak birtokába ismét eljuthasson. Jogért, törvényért, igazságért dobogó szivének éltető melege kitartásra hevité a csüggetegeket, higgadt megfontolása pedig mérséklé a türelmetleneket. Önzést nem ismerő kebele, szeplőtelen tiszta jelleme bizalmat gerjesztett és táplált fenn és lenn és egyengeté a közeledés — az óhajtott békés kiegyenlités rögös utjait. Lelkiismeretes munkásságát Isten áldása, siker követte, a haza alkotmányának birtokában van. Deák pedig e nagyszerü müve által bebizonyitotta, hogy ő a gondviselésnek azon kiválasztott férfia, ki megszabaditotta nemzetét az enyészettől.

Mutassatok nekem az emberek történetében egyetlen alakot, a mely kard és vér nélkül hóditva rendezett országokat — mutassatok nekem alakot, melynek fején a történet által font babérkoszoru oly tiszta levelekből van összeállitva?

Ő az, ki nem vetette Brennus kardját a kérdés mérlegébe, hanem a jog és igazság fegyverével fogta föl az ellenünk és önállóságunk ellen mért csapásokat. Ő az, ki egyedül a törvény és igazságra hivatkozva az egész világ előtt követelte hazája jogát és ezen nagy válság munkáját vér nélkül adta át az utokornak.

Mondjátok meg nekem, ki az, ki egyszerü szerénységében, távol a hatalom és méltóság követelésének még gyanujától is oda emelkedett nagyságában, honnan feljebb ember és polgár nem emelkedhetik? ki magas egyszerüségében gyászos ravatalánál az egész világ bámuló tiszteletét, egy nemzet hálakegyeletét s egy szeretett királyné drága könyeit nyerte meg jutalmul?!

Igaz, a mit a költő mond:

„Szentebb e föld, honunk áldott alapja,
Mióta, nagy sziv, benne nyugoszol;
Szentebb a multak ezredévi lapja,
Mióta, nagy név, hozzá tartozol!“

Bocsánat, hazafias érzelmem elragadott, pedig tudom kellene, hogy Isten házában beszélek. Igen, Isten házában. E nagy ember ravatala épen Isten házába illik. Mert oly tisztán, mint a hazaszeretet, oly tisztán lobogott szivében a hit lángja. Vallás nélkül nem is lehet senki nagy ember, mivel a nagyság létalapja — jellem és erkölcs — vallas nélkül nem is képzelhető. O! énnekem volt alkalmam ismerni e nagy embernek tiszta vallásosságát s az a Mindenható Isten, ki a sziveket és veséket vizsgálja, az tudja legjobban, hogy a nagy halottnak nemes szive mennyire ragaszkodott Istenéhez az életben s az élet utolsó perczeiben is?

Nincs többé Deák Ferencze Magyarországnak. Az államférfiui bölcsesség, az önzéstelen hazafiság, a megtestesült meggyőződés, a páratlan jellem, a tiszta sziv s ebben lobogó szent láng elhamvadt örökre!

O népek Istene! ki gondviselésed által küldted e kiválasztott férfiut, hozzánk, hogy megszabaditsa nemzetét az enyészettől — gonviselésed kegyelmében meg ne engedd, hogy e nagy ember szivlángjával nemzetemnek fénylángja is elhamvadjon! Nem, nem, én bizom a magyarban, bizom azért, mert Deák Ferencz sirjánál a kifejtett gyász által most megmutatta: hogy a nagyért és jóért, a becsületért és honfi erényért még az elharapódzott önzés e szatócsvilágában is lelkesedni tud; s a mely nemzetben van a honfierények iránt lelkesedés — az a nemzet tévedhet, — de el nem veszthet!

Te pedig nagy Isten, irgalmasságnak és minden vigasztalásnak Istene; ki egy gyászoló országnak annyi fohászait meghall-

gattad: hallgasd meg e megyének buzgó imáját is, midőn saját fiáért hozzád imádkozik, — imádkozik és kér téged: hogy valamint nagy halottunk ravatalához elküldted földi angyalodat, ugy dicső sirja fölé küld el az örök béke angyalát! Amen.

Sümegh, márczius 1-én 1876.

Hazánk nagy férfia, megyénk szülöttje kimultát Sümeghen, az izraelita hitközség is f. évi február hó 28-ikán, 29-én pedig elhunyt Ramazetter Vinczéné emlékét gyászisteni tisztelettel ülé meg. melyen szép számu közönséggel találkoztunk. A hitközség hazafias érzeimét kifejezendő, valamint a sziv vonzalmát tolmácsolandó Csab-Rendekről Dr. Weisz Ignátz rabbi érzékeny, söt mondhatni magasztos szavakban tünteté fel Deák Ferenczet, mint bölcs államférfiut, mint önzetlen hazafit, — ugy másnap a gyászolt nőt, mint szivjóságot, mint a sümeghi árvák és özvegyek valódi anyját. stb. Nem kevésbé lepett meg bennünk a vallási szertartást végező Lövinger József keszthelyi kántor ur dicsérendő müködésé, összhangzatra betanitott 10 ugyan onnan magával hozott fiu énekével; az ügyes éneklész kis karával általános elismerésben részesült.

Méltó szép tanujeleül emlithetjük mindezt az izraelita község háza-, valamint hálaszeretetének annál inkább is, tudván, hogy az alig ötven családból álló közönségnek áldozatába is került ez ünnepély, miután jelenleg sem rabbija, sem kántorja nincs. Kivánjuk, hogy ily egy legyen a nemzet mindenben, a mint egy szivvel sietett leróni a kegyelet emléket a nevezett hitközség.

BRUCKER A.

— **Deák Ferencz** emlékszobrának előállitási költségeihez Budapest főváros közgyülése 20 ezer forintot szavazott meg. A belügyminister helybenhagyólag tudomásul vette.

*

— **Kossuth Lajos** levelet irt Deák Ferencz elhunyta alkalmából s egy cyprus-levelet küldött koporsójára.

Néhai Ramazetter Vinczéné emlékének tiszteletére rendezett gyászünnepély.

— Sümegh, 1876. febr. 12-én. —

Legutóbb, midőn városunkban mindenki által szivben is gyászolt halottunk temetését — kisérletben érzelmeinket igyekeztem ecsetelni, közöltem; miszerint a hálás város is tartatott gyászisteni tiszteletet; az elhunyt iskolaalapitó nő emlékére pedig reáltanodánk ünnepélyt. Ezen ünnepélyen ismét zsufolásig vagyunk szt. mise után a tanoda egyik termében, hol az ifjuság énekli „Anyánk halálakor" Tárkányi Bélától. — Ezt befejezvén, „Az árva" Jámbor Páltól, szavalta: Stamborszky Gyula III. o. tanuló; ennek végeztével ft. Adám Iván igazgató e következő beszédet mondá:

„Alig mult el egyik gyászünnepélyünk, alig tettünk eleget az elköltözött nagy hazafi szelleme emlékének s már ujra együtt vagyunk, hogy a hála és tisztelet ama kötelmeinek eleget tegyünk, melyet egy ujabb elhunyt nagyságának emléke reánk ró. Az uj elhunyt városunk nagy halottja fehérkövi Ramazetter Vinczéné.

Ha a két elköltözött szellem lelki nagyságát összehasonlitjuk, azon szomoru s lesujtó meggyőződésre jutunk, hogy veszteségük hazánk fejlődésében és hazánk emberbaráti tetteiben oly hézagot hagy maga után, melynek kárpótlására egyhamar a magyar nemzet alig számithat.

A város nagy halottja ugyan nem a törvénykezésben, sem a politikában s világra szóló eseményekben, hanem igenis a családi körben, a családdal érintkezők környezetében és a hazának azon vidékén tünt fel példaképül, hol női szerepe, anyai köre és jótékonyságának tettei ragyogó napként szerepeltek. Hogy erről meggyőződést szerezzünk és a roppant veszteséget kellően méltányolhassuk, jó lesz életéből néhány jellemző vonással megismerkednünk.

Nemesszivü s felejthetlen halottunk Kompanik Zsófia Árvamegyében született 1821-ben. Szülei mély vallásos, mivelt emberek voltak, kik egyetlen gyermekük nevelésére s oktatására sem fáradságot, sem költséget nem kiméltek. Talán nem csalódom, ha azt is állitom, miszerint még a természet is közreműködött, hogy a női erények oly mély érzelmű s önfeláldozó remek példányképét teremtse, mint a minőt boldogult Ramazetter Vinczéné ő nagyságában vesztettünk. A gyönyörü hegylánczolat, a mélabus völgyek, a suttogó patakok és az égig nyuló Kárpátok festői csoportjai, mi más benyomást tehettek volna — egy oly mélyen érző togékony kebelre, minthogy azt a női erények fénypontjaira vezéreljék. És ez ugy történt. — Bizonyitja ezt az is, hogy a test és lélek kellemeivel oly pazarul ékesitett hölgy a felvidék virágának neveztetett.

E virág át lett ültetve Sümeghre, hogy női erényeit és szeretetét itt gyümölcsöztesse.

A nő köre és világa, a nemes nő érzületeinek, munkálkodásának valódi tere a családban van. Itt fejti ki egész lelkének érzelmeit és szeretetét, itt mutatja be magát, mint a családnak szive és lelke; itt válhat őrző angyalává a háznak, hol övéivel lakik, a környéknek, hol jótevő keze munkálkodik. — Jól mondja B. Eötvös József (Kárth). „Vannak asszonyok, kiknek látásán a sziv önkénytelenül megnyilik, kiknek körében boldognak érzed magadat, jobbnak s nemesebbnek; asszonyok, kiket mintegy vigasztalásnak teremte Isten a világ bajai közé, mintegy áldást, hogy boldogitsanak. Oh, vannak ily asszonyok; ha a házba lépsz s mindenünnen öröm s megelégedés mosolyog teléd s minden gyarapul s virágzik: az ő művét látod; a lélek ő, mely mindent áthat s mindennek életet ad. — Az élet legnehezebb viszonyait együtt hordozza férjével, ő nem vet meg semmit, még a legkisebb házi gondot sem, mint gondolkodásra érdemetlent, nincs semmi oly nagy, mitől viszsza ijedne, semmi oly csekély, mit elunna, mert mindeneknek egy nagy czélja — a szeretet."

Egy ily asszony volt bold. Ramazetter Vinczéné! Kinek szerencséje volt e rendkivüli lélekvonzó körében többször megfordulni, az tapasztalhatta azon jó érzést, ama gyönyört, melyet ilyen nagy szabásu női jellemek mindig gyakorolnak környezetükre. E tényt senki sem tagadhatja, söt meg kell vallanom, hogy háziasszonyi tisztében soha megrovást, gáncsot, félremagyarázó szót, vagy megütközést egy szóval sem hallottam. Meggyőződésemet a szó szoros értelmében e szavakkal fejezhetem ki: hogy Ramazetter Vinczéné igazi magyar háziasszony volt, ki elfelejthetlen lesz Sümeghen és vidékén, mig szelleme viszhangra talál a nemest, jót és szépet becsülni tudók keblében.

A nőt azonban leginkább a családi boldogság megszerzése és biztositása teszi igazán nagygyá.

Isten megáldotta jóléttel és gazdagsággal, de köztudomásu dolog, hogy ez nem mérve a házi boldogságnak. Nem is ez volt egyedüli hozománya; ő egy gyémántot hozott, mely minden vagyonánál többet ért, mely megfizethetlen és a világ minden aranyával sem szerezhető meg; s ez volt szerető szive, azon lángoló önfeláldozó szeretet, melyet benne mindenkor, de különösen a bánat és szomoruság napjaiban bámultunk. Ha az arany a tüzben találja próbáját, a hős a csatában mutatja meg vitézségét; ugy a családi szeretet bizonyára szenvedés és csapás, betegség és halálban tünteti fel igazi nagyságát. Ő e tüzpróbát kiállotta. — Kit nem hatott volna meg azon gyöngéd figyelem, azon éber gondozás, azon éjjeleken és éjjeleken át virrasztó, soha meg nem unó önfeláldozás, melyet férje iránt 40 éven át mindig, de különösen utolsó betegségében tanusitott.

Midőn a mult év utolsó napjában meglátogatám, hogy részvétemet fejezzem ki szeretett férje betegsége felett s egyszersmind gyengéden figyelmeztetém, miszerint önkimélet nélkül a baj csak fokoztatik, ő azon egyszerü szavakat mondotta: „férjemért mindent megteszek." És a ki tudja, hogy ez nem üres szóllam, nem frázis, nem alkalmi kifejezési mód volt nála, hanem az őszinte meggyőződés nyilatkozata, a tiszta sziv vallomása; akkor felfoghatjuk azon szavak roppant horderejét: „férjemért mindent megteszek."

A madárról mondja elmésen a monda, hogy végszükségben saját vérével táplálja fiait. Az anya feláldozza magát fiaiért. Ez önfeláldozó szeretetét tanusitá e nagy nő akkor, midőn mult év deczember közepe táján, — mint viharban a tüzláng — az egész várost elboritotta a rémhir, hogy Ramazetter ő nagysága haldoklik, midőn mereven eszmélet nélkül, alig érezhető lélekzettel feküdt a siránkozó környezet körében, midőn tapasztalt orvosai alig tudták már életre hozni, — akkor az ijedség és fájdalom e nagy perczében oda borult keserüségében a nagy nő a kedves beteg ágyához és zokogva imádkozott. Buzgó imája hosszu, hosszu volt. Kérte a Mindenhatót, az orvosok orvosát férje egészségeért az áhitat legbensőbb hevével, kérte azon áldozatkészséggel, melylyel a jó anya magzatjáért és jó férjeért esdeklik. Ő felajánlotta kedves férjeért saját életét.

Isten e nagy áldozatot elfogadta; Ramazetter ő nagysága él, hogy saját és embertársai javára tovább működhessék jótékony intézményeivel; de a ház angyala — meghalt!

Most megértjük a családi szeretetet, mely e nemes nő szivében lángolt! Igen, e szeretet az igazi önfeláldozás szeretete volt.

Azt mondja továbbá a közmondás: „quem Deus diligit castigat," azaz: Kit Isten szeret, azt keserüségekkel látogatja.

Tagadhatlan, hogy a családi élet legnagyobb öröme és vigasztalása a jól nevelt gyermekek; ellenkezőleg legkeserübb fájdalma, a legsujtóbb csapás, a jó gyermekek korai elvesztése. — A nemes nő a szenvedés ezen iskoláján is keresztül ment. Ő akkor állott hévvel szeretett szülöttjei sirjánál, midőn közelgő öreg napjaiban vigasztalóit és ápolóit vélte birni. A nagy fájdalom gyermekek nélkül állani a világban lesujtotta érző szivét; de meg nem törte. Ő felfogta a gondviselés művét és czélját, mert midőn egy alkalommal a szegény gyermekek iránti anyai gondoskodását megköszönték, könyes szemmel mondotta: „Isten elvette gyermekeimet, hogy a szegények és árvák anyja lehessek."

És e tisztet nem mint mostoha, hanem mint édes anya töltötte be mindenkor. Nem kérdezem, hány szegény gyermek nyert tőle ruházatot, ételt, könyvet s ellátást, de azt kérdezem, hányan vannak itt is jelen, kik jótékonyságának kegyét élvezték? hány fiu köszöni neki ruházatát, hány könyveit, hány kapott tőle ételt s hánynak segitette szüleit, hogy a tandijt s egyéb iskoláztatási költségeket kibirják. De mi valamennyien nem-e neki és áldott férjének köszönhetjük, hogy e tanodában itt magunk és az emberiség javára működhetünk. És hányan vannak a városban, kik könnyes szemmel mondják, hogy inségben, betegségben tőle nyertek vigasztalást, ellátást. Legyen áldott emléke!

De minél jobban elmélkedünk kedves elhunytunk jó tulajdonairól, annál inkább érezzük annak jótékony voltát és annál fájdalmasabban esik korai elvesztése.

Nem akarom az alig behegedt fájdalom sebjeit feleleveniteni, de egyre kell még emlékezetünket vissza vezetnem, hogy a rendkivüli nő magasztos jellemét kellően felfoghassuk és tisztelhessük.

Az erények legnagyobbika — tudvalevőleg a szerénység.

Ha valahol, bizonnyára az adakozásnál a szerénység azon gyöngy, mely a jó tetteket valódi érdemre emeli. A hol a szerénység e gyöngye hiányos, oda a hiuság és a gőg sara tapad, de a hol ez tündöklik szüzi tisztaságban, ott nem embert, ott angyalt vélünk szemeinkkel látni. És ily angyal, a szerénység ily angyala vala nagy halottunk. Ki hallott valaha tőle dicsekvő, vagy nagyravágyó szavakat? — Pedig kérdezzük megszegényeinket és árváinkat, kinek lett volna köztük erre inkább joga, mint neki? Midőn egyszer kérdezék tőle, felirja-e a jótékonyság összegeit, melyeket naponként, hó- vagy évenként a szükölködők gyámolitására fordit, ő szeliden azt felelé: „én nem, hanem van, ki felirja ott fenn!" Jól mondotta tehát sirjánál gyász szónoka: „megdermedt a kéz, mely a szt. irás szavai szerint nem tudta, mit cselekszik a másik.

* * *

Kedves ifjak. Ha valamelyikünk édes anyja hal meg, akkor tudjuk, hogy szeretett tár-

---

TÁRCZA.

Tó partján.

Viz tükörén merengek el:
Az ég azurját, mélyiben,
Arany felhők, mint képletek,
Uszszák keresztül csendesen.

A vágyak szebb világa ez,
Ugy elnézném, hosszan; de im,
Egy gyors madár lecsap reá,
És — elmosódnak álmaim. —

Az ifju hévvel csüng egén:
Gyönyört hoz minden pillanat,
Mig a csalódás ölyve jő,
S utána torz való marad.

HAJGATÓ SÁNDOR.

A roxelesi remete.

— Korrajz az első császárság korából. —

Irta: ***Barboix Roger.***

Francziából forditá: ***Kőváry Béla.***

(Folytatás.)

— Gascogne-i hitemre mondom! — kiálltott föl Clémallaix Hector lovag — kedves báró pompás szállása van itt. — Parbleu! — Csaknem magamnak kivánnám. — Azután elég ügyetlenül meggyujtá a lámpát.

A négy hosszu kardos lovag eltávozott és Charpentier egyedül érezte magát a komor föld alatti üregben.

Első tekintete a könyvekre esett.

Augusztin Lambrell; a jézsuita öt kötetes munkája volt „a halálra való készülődésről." — A báró megvetőleg tolta el magától az általa gyülölt jezsuitizmus ezen ármányát

Szótlanul ereszkedett a kemény fenyüszékre és meglehetős komolynak találta helyzetét.

Talán két órát tölthetett ezen unalmas állapotban, midőn nehézkes lépteket hallott börtöne felé közeliteni.

Várakozott. — Azt hitte, hogy őt keresi föl börtönében a remete.

De a lépések elhaladtak ajtaja előtt s közvetlen mellette nehéz ajtónyikorgását hallotta.

Azután nehéz test esése szakitá meg a csendet.

A lépések ismét eltávoztak. — Hogy a zár az ajtóra rá nem forditattott, világos volt előtte.

Az ide szállitott csakis halott lehetett. — Valljon nem barátja Poniatowszky-e? — E nyomasztó kétséget elkellett oszlatni. — A korhadt téglafal némi reményt nyujthatott az áttörhetésre.

Charpentier báró körültekintett a kis czellában, de ilyen czélokra alkalmas eszközt nem volt képes felfedezni.

Mintegy önkénytelenül tapintotta meg belzsebét.

Csaknem felkiálltott örömében. — Kis zsebtőrét ott találta. Egy perczet sem vesztve látott munkájához. — A vakolat eltávolitása és egy tégla kimozditása pillanat műve volt.

De a fal két sor téglából állott, tehát a belső sorból is el kellett távolitani a téglákat. — E munka már több fáradsággal járt. De az erélynek végre is diadalmaskodni kellett; csaknem három órai munka után akkora üreget vájt a falba, hogy azon a szomszéd börtönbe juthatott.

Lámpáját óvatosan áthelyezte a nyiláson, azután maga is átmászott.

Egy köpenybe burkolt rongyos öltözetü egyén földnek fordult arczczal feküdt előtte. — Borzadva látta, hogy nem csalódott feltevésében, midőn azt hitte, hogy szomszédja csakis halott lehet.

Mindamellett a rongyos ember szivére tette kezét. Az, habár rendkivül halkan, de dobogott. — A báró egy perczig habozott, hogy mit tegyen, de csakhamar gyors elhatározás érlelődött lelkében; — ismét visszatért saját börtönébe és a számára oda helyezett vizes kancsóból megnedvesité a látszólag mélyen alvó, vagy elájult férfi halántékait. — Majd néhány csepp vizet összeszoritott ajkai közé csepegtetett.

A hatás csakhamar mutatkozott.

Az ismeretlen felnyitá szemeit és bámulva tekintett körül. Azután felült és gyanakvólag tekintett az előtte álló báróra.

— Hol vagyok? — Hebegé gyenge hangon. — Ki ön és mit akarnak velem?

Olvasóink bizonnyal emlékezni fognak, hogy a rongyos öltözetü ember a hadrendőrök álczázott kapitánya, a vakmerő Pierre Blacé volt.

— Térjen magához, térjen magához; — mondá nyájasan a báró — nagy szüksége lesz lélekjelenlétére.

Pierre Blacé gondolatait rendezte és végre felkiálltott:

— Ah, végre felismerem önt! Ön Charpentier báró.

— Ugy van. — És én, mint ön Boignard gróf foglya vagyok.

— Ah! az átkozott törpe kapus bódárt vegyitett bora közé s ez okozta rögtöni mély álmomat.

— De hát mi czélja lehetett a grófnak az ön elfogatásával?

— Az a czélja volt, hogy a hadrendőröket és nemzetőröket megfossza egyik parancsnokuktól. — Én Pierre Blacé kapitány vagyok.

A kapitányt Charpentier báró futólag ismerte. — Kezet nyujtott tehát neki és mondá: Kapitány, nekünk menekülni kell.

— Ugy van. De hogyan?

— A jövőtől függ. De micsoda tompa dörgés hallatszik fölülről.

— Ez báró ur a nemzetőrök karabélyaiból származik.

— Tehát ön azt hiszi, hogy ostromolják e romokat?

— Ez kétségtelen.

— De hisz akkor megvagyunk szabaditva.

— No ez nem egészen bizonyos; ez a remete valóságos ördög.

E pillanatban dördült meg a két kartácscsal töltött ágyu. — Charpentier báró a megrázkódástól Pierre Blacé mellé a földre terült.

— Az égre — szólt a rendőr — föld alatti ütegei is vannak.

A két társ földre lapulva várakozott.

Rövid idő multán siető léptek saját hallották. — Egy kis csapat férfi közeleghetett.

Épen börtönük ajtajánál állapodtak meg. — Mindennek vége! — kiálltá kétségbeesetten egy hang, melyben Charpentier a remete hangját vélte fölismerhetni; — a rendőrök mindenfelől beözönlenek; — ütegeink sem valami nagyot segitettek rajtunk. Csupán harmincz nemzetőrt küldtek a másvilágra. — A többiek kiszabaditották Poniatowszky tábornokot, ki most a legdühösebb köztük. — Nincs más hátra, mint légutazást tenni. — Bertrand vezesd ide a grófnőt és leányát. — Azaz nem ide, hanem a déli kijárás melletti szobába. — Aztán Isten nevében gyujtsd meg a kanóczot. — Ne remegjenek uraim, nem fog sokáig tartani. — Husz mázsa lőpor van ez épület alatt elrejtve. — Az egész épület velünk és üldözőinkkel együtt pillanat mulva levegőben lesz.

A remete kisérői hallgatagon egyeztek tervébe.

(Az I. rész vége köv.)

sunk veszteségе nagy és kipótolhatlan; mi pedig közös részvétünkkel vigasztaljuk őtet; de mit tegyünk most, midőn az ifjuság, — a szegények — és árvák édes anyja halt meg, midőn mindnyájunk anyját takarja a hant? Most a fájdalom közös és egy az imánk, egy a könyörgésünk, hogy lelke boldog legyen Isten honában, szelleme eláradjon a város lelkes hölgyeiben, emléke pedig ki ne haljon soha!

Isten békéje legyen vele!"

Ezen benső részvéttel elmondott beszéd az ugy is bánatos arczokat a valódi érzés könnyeivel áztatá.

Szavaltak még ezután: „Anyámhoz" Császár Ferencztől (Kozman Lajos.) „Mohács" Kisfaludy Károlytól — (szav. Rédey Ferencz.) „Ki szünt meg élni" Dalmady Győzőtől — (szav. Benacsek Béla IV. osztályu tanuló.) — Ezeket váltólag, közben még két felolvasást hallottunk, az első „Megemlékezés" Tafferner Béla tanár-, a második pedig, mely kiváló érdekeltséggel hallgattatott, Bellaágh Aladár tanártól készitve, szerzők által felolvasva. Mindkét, az egyik ékes tollal irt, a másik becses, történelmi hivatkozások által érdekessé vált emlékezést, az ugy is hosszura nyult gyászközlemény miatt nyilvánosságra nem hozhatom.

Végül Kölcsey hymnus hangoztatásával az ünnepély be lőn fejezve.

Az elmondottakat a feledés fátyola befödheti; de a kegyes jótevőnő emlékét Sümegh városa nem feledheti, — nem is volna lehetséges, mert hiszen áll a muzsák csarnoka, ápoltatni fog ott az 1876-ik évből nemcsak hazánk bölcsének elhunyta, hanem e város szeretett halottja is, Ramazetter Vinczéné, szül. Kompanik Zsófia — a szónok szavai szerint: „az ifjuság, a szegények és árvák édes anyja" — élte és emléke!

BR.

Helyi hirek.

— ***A vizár.*** Veri, veri ezt a népet az Isten haragja! Ha volt valaha nép, — irja a nagy figyelemmel szerkesztett „Győri Közlony" — mely keresztül szenvedte a 9. egyptomi csapást, a magyar nép az. Évek óta mindegyre tetézve özönlött már ránk a tengernyi baj. Egyszer fagy vette el, másszor aszály tette tönkre vetéseinket; s hol rétek, kaszálók voltak valaha, ott egy halottsárga abrosz volt kiteritve, melyen az ehinség még morzsát sem hagyott. Majd meg a föld gyomrából milliárd, soha sem látott féreg támadt s gomolyokban terité be a földet s tábor számra járt éjjel; legiója járt a vándor-egereknek s mint a rosta, olyanná lyuggatta a földet s összerabolta az elvetett magot. Most meg ránk zúdult a vizár. Tiz napja már, hogy panaszos jajtól viszhangzik az ország. Isten csudája, ha ki birja ezt a sok csapást ez a nép! Összeszorul szivünk sujtott embertársaink sorsán. Ma, midőn e sorokat irjuk, még megközelitőleg sem tudjuk, minők lehetnek az okozott károk. Budapest megrongálva. A Duna Vágh melléki városok, falvak összemarczangolva. Vész, nyomor lépett az ár nyomába sat. Felhivjuk t. közönségünket, hogy a roppant szerencsétlenség enyhitésére lehetőleg adakozni sziveskedjenek, ki gyorsan segit, kétszer segit. Az adomanyokat készséggel elfogadjuk s nyilt számadás mellett rendeltetése helyére juttatjuk.

— ***„Az iparos kör"-t*** szervező bizottságának megalakulására az érdekeltek nagyszámmal jelentek meg márcz. 2-án az „Oroszlány" vendéglő termében. Kápli Antal ur talpraesett s magyar zamatu szép beszéddel nyitotta meg az értekezletet, előadván annak nemes czélját, a tömörülés hasznosságát, az olvasókör és segélypénztár létesitésével. Erre Kováts János szolgabiró ur hatásos és érvelő beszédében ajánlja az eszmét és hangsulyozza a vidéki iparosoknak is belevonását; a nagy érdekeltség felett hazafias örömének adott őszinte kifejezést. A szervező bizottság következőleg alakult meg: Elnök: Hencz Antal, alelnök: Kápli Antal, jegyző: Tandor Ferencz, ideigl. választmányi tagok: Barát János, Marschal József, Csemics Károly, Kolarics János, Topolics József, Hartmann Ignácz, Wajdits József, ki leköszönvén, helyébe: Balázsovics János, Samu József, Kopfmahler Károly, Pál Sándor és Scherz József urak lettek. Ezután Szakonyi József városi kapitány ur nagy figyelem közt tartott beszédet, melyben az egyetértést és democratiát ajanlá, mint melyek által a czéhek megszünte után az iparos kör hatalmas és szilárd testületet fog képezni. Elnök Hencz Antal ur a választmányt összehivá és a további teendők feletti intézkedéseket megvitaták. Üdvözöljük mi is e tömörülést és kivánjuk, hogy életerős egyesületté fejlődjék, hozva áldást a hazai ipar gyarapodására s az iparosok szellemi s anyagi jóléténék előmozditására.

— ***Gyászhír.*** Ritka jószivüség- s családját odaadásig szerető s köztiszteletben részesült nő temettetett el a mult hó végén nagy részvéttel, a családi gyászjelentés következőleg szól: Mély fájdalommal jelentjük felejthetlen édes anyánk, illetőleg napánk, nagyanyánk és dédanyánk özv. Blau Henrikné, szül: Uffenheimer Bábetta asszonyságnak folyó hó 21-én reggeli $5^1/_2$ órakor életének 76. évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei szerdán, folyó hó 23-án délutáni 3 órakor tétettek örök nyugalomra. Béke hamvaira! Nagy-Kanizsán, 1876. évi febr. 21-én. Blau László, Blau Mór fiai. Minna, férj. Weiss, Nanetta férj. Pressburger leányai. Mari, szül. Kaiser menye. Weiss Manó, Dr. Pressburger Jak. vejei. Ebenspanger Szidonia, szül. Weiss unokája. Ebenspanger Lipót, Weiss Henrik, Blau Arnold, Blau Hermina, Pressburger Aladár, Pressburger Ottilia unokái. Ebenspanger Ernő, Ebenspanger Géza dédunokái.

— ***Felolvasást*** tart főtisztelendő Farkas László főgymn. igazgató ur márczius 12-én a „Fiatalsági Társas-kör" helyiségében s ez által a körnek egyik kitüzött nemes czélja megvalósul, óhajtjuk, hogy a kezdeményezést szakadatlan lánczolat kövesse.

— ***Szerencsés*** az a város és vidékbeli nép, melynek oly tevékeny kéményseprő mestere van, mint Kanizsavárosának, — nálunk az intelligens körökben is általános a panasz az egerszegi kéményseprő és segedei ellen, — a kegyetlen hosszu tél a fülő kaminokat nagymérvben igénybe vette a nélkül, hogy azok a hosszu tél folytán csak egyszer lettek volna tisztitva, — multkor Nagyfaludon panaszkodtak, majd Pacsán, a napokban Felső-Rajkon gyuladt ki kémény, mi pötréteiek haligatunk, csak annyit jelezünk, hogy a kövér lud a kéménybe felül eresztetvén, sült állapotba bocsátkozott alá(?) magunk ébersége és jelenléte ment meg bennünket, mindannyiszor a véghetetlen tüzi veszedelemtől! kivánatos volna, ha az alispáni hivatal a többszörös jelentés után minket vidékbelieket e tekintetben is figyelmére méltatni sziveskednék.

— ***Következő*** sorokat vettünk: Jól esik az embernek a társadalmi élet különféle rétegeiben olyan mozzanatokról értesülni, melyek a közművelődés és főkép az ifjuság nevelésének terén nyilvános bizonyságot tesznek arról, hogy napjainkban is van e hazának sok lelkes polgára, kik a nevelés ügye iránt nemcsak érdeklődni, hanem ahol kell, azért áldozatot is tudnak hozni. Még jobban esik hallani azt, mikor izraelita polgártársaink is a nevelés ügyéért annyira lelkesülnek, hogy nemcsak hitsorsosaik, hanem más vallásuak tanügyét is figyelemmel kisérni s azt önzetlen nemesszivüséggel pártolni örömüknek tartják. Ily nemeskeblü tanügybarátot van szerencsénk tisztelni Hirschel A. itteni uradalmi haszonbérlő urban, ki a horvát-szent miklósi kath. hitközség szegényebb sorsu és szorgalmas tanulókat tankönyvekkel és eszközökkel évenkint elszokta látni, mint ezt folyó évben is tevé, — meghozatván 80 drb. különféle tankönyvet és 240 drb. irkát és ezt a tanonczoknak kiosztatá. Mi édes kötelességünknek ismerjük a nemeskeblü férfiunak a haza szine előtt hála köszönetünket nyilvánitani s neki szivünkből azt kivánni, hogy ezen önzetlen hazafias tette örökzöldként viruljon sok jó tettének érdemkoszorujában s legyen megáldva az egek urától igen hosszu élettel. Kelt H.-Szent-Miklóson, 1876. márczius 1-én.

A községi elöljáróság.

— ***Az 1864***-ki államsorsjegyek márczius 1-i húzásában következő sorozatok nyertek: 4, 779, 844, 1086, 1612, 1830, 2144, 2268, 2692, 2850, 3262, 3347 és 3985.

— ***Tüz.*** Folyó évi február hó 24-kén éjfél utáni 2 órakor a tüzoltók trombitája, harangzugás verte fel Csáktornyát, a szük-utcza szegletén álló Raffai-féle szalmafedelü ház állott lángokban; nagyobb veszélytől a gyorsan megjelent tüzoltók elismerést érdemlő fáradhatatlan munkássága mentette meg a szomszédokat.

— ***Meghivás.*** A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet dalárdája folyó évi márczius 18-án saját kebelében alakulandó „Deák Ferencz könyvtár" javára hangversenyt rendez, melyre a t. cz. közönséget tisztelettel meghivja a bizottság. Műsorozat: I-ső szakasz. 1. „Vadász bordal" — Losonczitól. — Előadja a kar. 2. „Siebel dallama" — Faustból. Énekli Keiser Irén k. a., zongorán kiséri Hanny Béla tanár ur. 3. „Rapsodia Hongroise" — Liszt Ferencztől. Zongorán előadja Beck Hermin k. a. 4. „Tőle jönnek, hozzá térnek" kellős dal Wusching Konrádtól. Énekli Eperjesy Sándor és Gruber György gazdász urak. 5. „Egyveleg a magyar népdalokból" — Zaskovszky I-től. — Előadja a kar. II-ik szakasz. 6. „Hebrüden nyitány" — Mendelssohntól. Zongorán előadja Weltner Adél k. a. és Hanny Béla tan. ur. 7. „Wolfrám ábrándja" Tannhäeserből — Wagnertől. Énekli: Dr. Csanády Gusztáv t. ur. 8. „Gólyához" költemény irta Tompa Mihály. Előadja Szabó Vilmos gazdász ur. 9. „Juhász legény" — Dopplertől. Előadja a kar. Helyárak: Elsőrendü ülőhely 1 frt 30 kr. Másodrendü ülőhely 1 frt. Álló hely 80 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Wünsch Ferencz és Lázár Ignácz uraknál, nemkülönben f. hó 10-étől naponta 11 és 12 óra közt az intézeti olvató teremben. — Külön meghivások nem küldetnek szét. Kezdete pont 8 órakor.

— ***Beküldetett.*** Hallomásunk szerint a keszthelyi kir. járásbirósághoz telekkönyvi rendes vezetővé Gaál Imre „székes-fejérvári" kir. telekkönyvi s. vezető neveztetnék ki. Megyénkben a kinevezést szerencsésnek mondanánk — és mi keszthelyiek örömmel üdvözölnénk szakképzettsége s jellem tisztaságárol ismert hivatalbeli barátunkat. Reményljük, hogy a jeles férfiu a telekkönyvi ügyeinkben szép eredményeket fog feltüntetni.

— ***Rövid hirek.*** A böhönyei hajtóvadászaton (febr. 12—15.) 475 nyul, 42 őz és 16 szarvas esett. — Ő felsége a király 15 ezer, a királyné 10 ezer frtot küldöttek a vizkárosultak segélyezésére. — Petz J. honvédhadnagy főbe lőtte magát. — Nyögér községben 15 hold terület föld elsüllyedt. — Törökország közoktatási budgetje 1.600000 frank. (Szép kevés!) — Baján Völgyi szintársulata Deák-emlékszoborra előadást tartott, a jövedelem 1 frt 94 kr volt. — Bedekovich Kálmán horvát ministerré kineveztetett. — A „Gartenlaube" Ausztriából kitiltatott. (Helyes!) — A Margithid megnyitása márcz. 12-re halasztatott. — A ministerelnök felhivására Liszt Ferencz az árvizkárosultak javára hangversenyt ad. — Don Carlos serege szétoszlott. — Gambettának hazafias érdemeiért egy franczia 50 ezer francot hagyományozott. — Petőfi keresztapja meghalt. — Ő felsége a királyné Angolországba utazott. — A királyi pár ujabban 40 ezer frtot adott a vizkárosultaknak.

Irodalom.

— ***Gyürom Antal*** tisztelt munkatársunk figyelmes forditásában König Ewald Gusztávnak „A bün utján" czimű nagyhirü regényét Fischel Fülöp ur füzetekben adja ki, eddig 3 füzet jelent meg, ára csak 20—20 krajczár, mi által lehetővé van téve, hogy mindenki könnyebben megszerezhesse.

— ***Pokorny Jenő*** által szerkesztett „Magyar ember könyvtára" czimű olcsó s tartalomban mégis gazdag kiadvány első kötetének első fele megjelent. Ára 2 forint egész évre. Melegen ajánjuk a közönség pártfogásába.

A nagy-kanizsai takarékpénztár
1876. évi február havi forgalma.

BEVÉTELEK.	Arany	Frank	ft.	kr
Pénztár maradvány 1876. jan. 31-én	15 1145	585	22,888	66
Pénztár számla				
15. Hitelezőnek.				
Betét számlának			42,808	16
Váltó „			58,810	12
Kölcsön „			2,194	—
Előlegezési „			1610	—
Bélyegilleték „			10	78
Kötvény és váltó kamat sz.			8,445	49
Beiratási dij „			15	75
Késedelmi kamat „			58	33
Költség „			20	58
Százalék „			6	25
Házjövedelem „			57	50
Kintlevő kamat „			1323	12
Házbér hátralék „			—	—
Betét kamat 3% illeték			26	67
Arany és franc „			—	—
Lejegyzési dij „			—	—
Vegyes „			—	—
Betét arany „	39	—	—	—
Betét frank „		—	—	—
Kisded óvó alap „			30	—
Kintlevő arany kölcsön kamat	—	—	—	—
	15 1184	585	138,300	41

KIADÁSOK:	Arany	Frank	ft.	kr
19 Adós Pénztár száml.				
Betét számla			44,939	96
Váltó „			43,678	53
Kölcsön „			3,150	—
Betét kamat „			9,15	99
Költség „			3024	59
Kötvény és váltó kamat sz			830	66
Bélyeg „			7	49
Házjövedelem számla			323	19
Tiszti fizetés „			365	—
Előlegezési „			6450	—
Butor „			20	—
Betét kamat 3% illeték „			15	84
Arany betét „	141	—	—	—
Arany betét kamat „			7	38
Vegyes „			20	—
Százalék „			62	51
Osztalék „			19,360	—
Franc betét „	—	20	—	—
Arany és franc „	30	—	—	—
	15 171	20	123,171	14
Pénzkészlet 1876. febr. 28-án	15 1013 30	565	15,129	27
Összes forgalom.	2368	1170	276,600	82

Utazók névsora
Nagy-Kanizsán, 1876. febr. 24-től—februar 29-ig.

— „Szarvashoz" czimzett szállodába: Hummel Gusztáv Bécs. Hartmann. J. Pécs. Zakál Gyula Letenye. Mihálovics J. Z.-Egerszeg. Adler Miksa Pest. Sonnenberg Fülöp Czilli. Corthum Herman Crefeld. Scheer Ignácz Baja. Walzel Ágost. Bpest. Lübelszky Zs. Bécs. Kubaek Ferencz Bécs. Kalivoda J. Letenye. Pókorni Ferencz Bpest. Hafner Ede Wiendorf. Nigrovics M. J. Zágráb. Gombosi Béla Bpest. Fischer József Bpest. Grünwald Gyula Bécs. Hermann D. Zágráb. Singer M. Bécs. Schmidt József Póla. Blaschek L. Bécs. Jakobi B. Sopron. Polák M. Bécs. Miczka J. Szombathely. Peters Károly Iserhohn.

— „Arany Koronához" czimzett szállodába: Stein János Bpest. Ratis Károly Pécs, Békássy Ernő Kőszeg. Lustig Samu Bpest. Lenk A.-Lendva. Kisfaludy Samu Orosston. Kreuzer B. Gelse. Becker Lajos Pozsony. Bracakó János Zágráb. Kremsir Károly Barcs. Király N. Egerszeg. Marton Móricz Kővágó-Eörs. Dr. Antal Gyula Bpest. Konrád János Bpest. Trsztyánszky Ferencz Pécs. Dr. Spaner Ignácz Karád. Bezerédy N. Fejérvár. Vésey N. Vése. Bosenberg N. Grácz. Schlöpl János Helvetia.

— „Oroszlánhoz" czimzett szállodába: Bambula Ang. Grácz. Pulay N. Csehofcse. Leopoldi Csehofcse. Steiner Ferd. Bécs. Tóth Mari Szeged. Rosenberger Adolf Pápa. Vadas József Pápa. Eisler József Bécs. Andreth Zákány. Trsztyánszky Lajos Keszthely. Dr. Wartmüller Eszék. Follinus Emil Zágráb. Pápa József Varasd. August János és neje Toplicza. Neuhans Károly Érsekujvár. Rauch József Szt.-Péter. Engel Károly Kaposvár.

— „Zöldfához" czimzett szállodába: Weiss Miksa Csáktornya. Salamon J. Z.-Szombat. Victor B. Bpest. Gáspár Lajos Szigetvár. Somogyi Anna Német-Szenőd. Szilágyi János Keszthely. Bonch János Mágocs. Rothmüller E. Barcs. Notter Antal Bpest. Weninger K. Marburg. Zerkovitz Miksa Sopron. Milhofer E. Bécs. Kahn J. Kecskemét. Wlasznyák József Atád.

— „Magyar Királyhoz" czimzett szállodába: Wirth Károly Würtenberg. Stern Náthán Csurgó. Domján József Miskolcz. Rabensten M. Kottori. Böhm M. Körmend. Grünfeld Sándor Gelse. Grünfeld S. Hahót. Tóth Ferencz Egerszeg. Harpner S. Bécs. Boszáni János Bárd. Agászer T. Bárd. Dragio A. Bárd. Schweger Mátyás Grácz. Kohn Sándor Gétye. Dobay Mari Brassó. Kluger Salamon Sz.-András.

— Steiner Salamon szállodájába: Bernhard L. Bécs. Erber Ign. Bécs. Boskowitz A. Eszék. Ripp Vilmos Alberdorf. Engel M. Paks. Werth K. Würtenberg. Kluger Zs. Sójtór. Berger J. Pacsa. Handler J. A.-Rajk. Drucker J. Kadarkut. Rechnicser S. Pápa. Weiss S. Diszel.

— Hoffman H. czimzett sörházába: Hausszner Zs. Atád. Kohn Salamon Zágráb Krausz N. Korpád. Schlesinger J. Gige. Lamm N. Mike.

— „Fekete Sashoz" czimzett szállodába: Garai József Mike. Schwevics Károly B.-sz.-György. Nagy Ferencz Surd. Kráj István Bleigraben. Schermann György Gyirót. Schermann János Gyirót Heis Boldizsár és fia Garabonez. Simonovics János Ó-Hadász.

Piaczi árak.

Hivatalosan jegyzett piacziárak Nagy-Kanizsaváros piaczbiztosi könyvéből: 1876. évi márczius hó 1-én.

Gabonanemüek 77 kgr. sulyu egy hectoliter szerint: Buza 10 frt 30 kr. 73 kgr. s. 9 frt 70 kr Rozs 70 krg. s. 7 frt 30 kr. Árpa serfőzésre 62 kgr s. 7 frt. — kr., etetésre való 58 krg. s. 6 frt 40 kr. Zab 40 kgr. s. 3 frt 65 kr. Lisztnemüek: 100 kgramm szerint: Liszt legfinomabb 24 frt. — kr. Zsemleliszt 20 frt. — kr. Fehér kenyérliszt 12 frt. — kr. Fekete kenyérliszt 10 frt. — kr. Buzadara 30 frt. — kr. Árpakása 32 frt. — kr. Rizs 30 frt — kr. — Hüvelyesek: 100 kgramm szerint: Borsó 30 frt — kr. Bab 7 frt. — kr. Lencse 29 frt. — kr. Köles 10 frt. Hajdina (pohánka) — frt. — kr. Kukoricza 4 frt 60 kr. Burgonya 1 frt 30 kr. Hus: egy kgr. szerint: Marhahus 46 kr. Disznóhus 48 kr. Juhhus — frt — kr. Borjuhus 56 kr. Zsirfélék: egy kgr. szerint: Disznózsir 74 kr. Marhazsir — frt 34 kr. Szalonna 75 kr. Szappan 38 kr. Lámpaolaj 54 kr. Stearin-gyertya 1 frt 10 kr. Faggyu-gyertya 66 kr. Bor: egy hectoliter szerint: Ó-bor 14 frt. — kr. Uj-bor 7 frt. 50 kr. Sör: Legmagasabb — frt. — kr. Legalacsonyabb — frt. — kr. Tüzifa: 1 köbméter szerint: Bükkfa 4 frt. 20 kr. Tölgyfa 2 frt. 90 kr. Kőszén — frt. — kr. Faszén — frt kr. Szénna 100 kgramm szerint: 7 frt. — kr. Szalma 3 frt. — kr. Napszám: Élelmezéssel egy férfi 70 kr. Élelmezés nélkül 1 frt. — kr. Élelmezéssel egy nő 50 kr. Élelmezés nélkül 70 kr. Élelmezéssel egy gyermek 30 kr. Élelmezés nélkül 50 kr.

Kiadta:

(P. h.) Maninger József, v. aljegyző.

Lottohuzás.

Prága, márcz. 1 én: 44, 7, 42, 26, 24.

Heti naptár.
Márczius 5-től márczius 11-ig 1876.

Hó- és heti-nap	Kath. és prot. naptár		Görög naptár	D utj
10. Jézus megkisértetik a lélektől. Máté IV.				
5	Vasárnap	A. 1. invoc.	22 D. 1. böjt.	
6	Hétfő	Frigyes.	23 Polyk.	
7	Kedd	Aq. Tam.	24 Szökön.	
8	Szerda	Kántor. †	25 Xenia.	
9	Csütörtök	Franciska.	26 Ján. fej.	
10	Péntek	40 vért. †	27 Ján. Ev.	
11	Szombat	Herakl. †	28 Propir.	

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Ein Haupt-Depôt meiner

Kl. Schwechater u. Steinbrucher Brauereien

befindet sich in Gr.-Kanizsa, Kazinczy (ehemahlige Brauhausgasse) Witwe Ungerisches Haus, wo Bier in **allen Arten von Biergebinde** stets in Vorrath. Besonders empfehle einem P. T. Publicum mein vorzügliches **Export Märzen-Bier in Flaschen.**

Anton Dréher.

Adresse für Depeschen: Dréher Gr.-Kanizsa.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Bizzatok a bebizonyult jóban.

Orvosi tekintélyek és számos magánosok bizonyitványai, a naponta növekedő kérdezősködések és szaporitás kezeskedik alant következő gyógyszerek jelessége felől.

Dr. Miller moh-növénynedve

meglepő hatásu a légcső és a mell minden faju lobjainál és tüdőbetegeknél. Egy tégely használati utasitással 50 kr.

Köszönet- és ajánlólevelek.

Tekintetes ur!

Fölülmulhatlan moh-növénynedveért ezennel indittatva érzem magam legmélyebb köszönetemet kifejezni; egyedül ezen szernek köszönhetem az eddig reménytelen, de most biztosan várható javulásomat, évek óta tartó mellgyengeség és köhögésből. Sziveskedjék a szenvedő emberiség érdekében ezen igazsághű sorokat kinyilvánitani.

Teljes tisztelettel
Georg Mihaeli, tőkepénzes.

Dr. Miller hatóságilag, vegyészileg megvizsgált óvbalzsama görcsök ellen.

Még fölülmulhatlan hatására nézve mindennemű gyomorbaj, gyomor-, sziv- és taggörcsöknél, váltóláz és nehézkóros rohamoknál. Egy négy palaczk ára 1 frt 50 kr, egy kicsiny 80 kr.

Tekintetes Miller János urnak Brassóban. Óvbalzsama görcsök ellen nőmnek sziv- és mellgörcseinél igen jeles szolgálatokat tőn, kérem nekem posta utánvétellel még 4 nagy palaczkkal à 1 frt 50 kr. ezen eléggé nem méltányolható jeles szerből küldeni s nem fogom elmulasztani eme hatásos szert mindenütt a legjobban ajánlani.

Felső-Telekes, 1875 aug 8-án.

Kiváló tisztelettel Alosti Pál, földmivelő.

Mindenkor kapható: Szegeden **Gaszner** m. k. lottogyöjtőnél, Aradon Tonner és társánál és Prisner W. I.-nél. Eszegen Gobetzky L. és Diener G. J. gyógyszerésznél, Temesvárt Pecher J. gyógyszerésznél és Hiesiger J. F.-nél, Pécsett Csertó J.-nél. Verseczen Strach Sebestyén gyógyszerésznél. (36—5)

---

2. javitott kiadás.

Legközelebb jelent meg a hires, maga nemében egyetlen könyvnek **második, tetemesen javitott és bővitett kiadása:**

„ÖNSEGÉLY"

czimmel, a nemőrészek minden betegségei számára hű és megbizható tanácsadó,

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segitséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bűnt vagy mértéktelen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállásától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakórban, **bőrbajokban, bujakóros köszvényben, hugycsőszűkülésben szenvednek**, vagy kiknek teste tulságos higanyadagok által gyöngittetett, teljes kigyógyulást találandnak.

Nevelők, lelkészek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szivükön hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világosság kedveért boncztani ábrákkal van ellátva, **minden könyvkereskedésben** kapható, de pósta utján nálam is megrendeltethetik. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.
Pesten, kétsas-uteza 24-ik szám.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

2. javitott kiadás.

Föraktár:

Müller Albin vegyésznél Brünnben.

Dr. John Yate
Floriline-ája.

A legjobb fogtisztitó és edző szer, növény részekből, eltávolitja a száj rosz szagát és helyette kellemes illatot gerjeszt, a fogvérzést és a foghus daganatot elháritja s megóvja a fogakat rothadástól. Egy palaczk 60 kr.

Dr. John Yate
Serail-fogpora

tisztitja a fogakat s használata után nemcsak a fogon lerakódó kövesedéseket távolitja el, hanem a fog fényét, fehérségét kitünően elősegiti. Egy doboz 40 kr.

Dr. John Yate
Prompto-Alivio-ja

(fogcseppek) jótállás mellett adatik. A legmegrögzöttebb fogfájást is kevés idő alatt megszünteti. Egy doboz hozzá készitett pamuttal 40 kr.

Török száj-pastillok,

golyócskák, melyek a szájban forgatva elüznek minden kellemetlen szagot a szájból, főkép czélszerű az szinházakban, bálokban s egyéb társas körökben is stb. Egy doboz 40 kr.

Dr. Borhaver
általános növény-gyomorerősitő.

Ezen jó illatu s erősitő készülék igen jó hatással bir, gyönge emésztés és abból származó étvágyhiány, szélbántalmak, ideges fejfájás, gyomorégés, gyomorkatarh, aranyér, sárgaság és székkunkacz bántalmaknál. Egy palaczk 50 kr.

Dr. Müller
Növény-mell-pastillja

hathatós enyhitőszer kehülés, mellbajok, lélegzés, szamárhurut s rekedtségeknél. Egy doboz 30 kr.

Philocome

(növény hajkenőcs) nagyrészint idegen éghajlati olajokból készült, megtartja a hajat, szakált eredeti szépségében és erejében, eltávolitja a hajkorpát és uj hajat ad a kopaszoknak, gyógyitja minden hajbetegséget a nélkül, hogy legkevesebbé is kellene orvosi segélyhez folyamodni. Egy szép üvegtégely ára 1 frt.

A keleti szépitő-tejnek

sokan köszönhetik szép, fehér s ifju arczbőrüket, mely minden az arczon támadó bajokat m. p. szeplő, májfolt, sebhely, kűteg, orrveresség stb. a legrövidebb idő alatt eltávolit s helyébe finom ifju arczbőrt varázsol. A hatás bizonyos. Egy üveg ára 1 frt 50 kr.

Mindezen itt felsorolt szerek eredeti minőségben kaphatók: Nagy Kanizsán, *Práger B.* gyógyszerész urnál. (8—15)

Kitünő jó két zongora

jutányos árak mellett eladó. Értekezhetni **Gelsei Gutmann H.** urházában. (51—3)

PRÆSERVATIFS

legfinomabb francia és angol gyártmány, tuczatja 1—4 frtig, valamint mindennemű gummiczikkek sebészeti czélokra.

(46—4) **EMPÊCHEUR,**

legujabb czélszerű készülék az **éjjeli magömlések** meggátlására, darabonkint 2 frtjával szállit a használati utasitással együtt.

Zieger János

Gráczban, Klosterwiesgasse 34. gummi-gyártmányok és gummiárukülönlegességek raktára.

GYÓGYSZEREK!

Védjegyemmel ellátva.

Neustein Fülöp,

gyógyszertár a „szent.-Lipót"-hoz Bécsben, a Planken- és Spiegelgasse szegletén, ajánlja a t. cz. közönségnek ama valódi gyógyszerek sorozatat, melyek **minden esetben kitünőnek** bizonyultak és **biztos gyógyulást idéztek elő.**

Bizonyitványok ezrei megtekinthetők.

Menthin, jeles gyomorszer, a görcsöt lecsillapitja, mint fogkenócs és szájvíz is hasznos.

Szt.-Erzsébet-féle czukros vértisztitó labdacsok, könnyen székeltető, vértisztitó és teljesen ártalmatlan; az alhasi szervek betegségeinél, váltóláznál, a mellszerv betegségeknél, bőr- és szemfájásoknál, gyermekbetegségek- és női betegségeknél igen hatályos s a legtöbb betegség kutforrása: a dugulástól megvéd. E labdacsok valamennyi ilynemű szerek közt legolcsóbbak és legkitünőbbek. 1 tekercs 8 skatulyával, 120 labdacs 1 frt.

Óvszer ragályok ellen, Dr. Falmont Gardienje 1 frt 50 kr., cholera illat-essenczia 40 kr.

Mellszorulás ellen, fenyőfa szivarkák 25 drb. 1 frt.

Szemfájás és szemgyulladás ellen, Reichel szembalzsama 1 frt 50 kr. és Romershausen szemessencziája 2 frt

Hólyaghurut ellen (kankó vagy fehérfolyás) Dr. Cadelle Injectiója 1 frt 60 kr.

Golyva ellen, golyvaszesz 70 kr.

Sápkór ellen, vaskátrányszörp 2 ft.

Mellbetegségek ellen, művésznedv 70 kr.

Mirigybetegségek görvélykór ellen, norvégiai orvosi halzsir 40 kr., czukros minőségben 1 frt 60 kr.

Lábizzadás ellen, Salicilantisuitin 50 kr.

Nehézkór ellen. Viale Capsulce 1 frt 40 kr.

Fagyás ellen, Beaume Girome 60 kr.

Bőrfoltok s bőrbetegség ellen: Storax Créme 80 kr.

Daganat és sebek ellen, párisi universal tapasz, 35 kr.

Csúz és köszvény ellen illatos köszvényszer 70 kr.

Aranyér e. Royer irja, 1.60.

Köhögés ellen, Margaritten köhögésbonbon 30 kr.

Tyukszem ellen, tyukszemgyürü 30 kr.

Tehetetlenség ellen, (férfinem-gyöngeség) Dr. Frémont Regeneratio-likőrje 2 frt erősitő és üditő szer.

Émelygés ellen, Perles d'Ether, 1 frt 50 kr.

Histerikus női görcsök ellen, Le chelles Nevrosine 1 frt 50.

Fülbajok ellen, Oreillon 70 kr

Magömlések ellen, Dr. Frémont aranyozott labdacsai 2 frt.

Álmatlanság ellen, Chloralgyöngyök 2 frt.

Odvas fogak ellen, Schrier foglabdacsai 25 kr.

Nehéz fogzás ellen, gyermekeknél, a villanyos nyakkendő 1 frt 50 kr.

Váltó-láz e., chinai golyók 60 kr.

Valamennyi itt meg nem nevezett betegségek ellen is ajánlhatok a t. cz. közönségnek kitünő hatásu különlegességeket és azonnal válaszolunk bármely hozzánk intézett kérdezősködésre.

Pipere- és illatszer-czikkekből igen nagy raktárt tartok s különösen ajánlom.

A hajak elvesztése és a korpa ellen, El Benito 1 frt 80 kr.

Hajfestő szerül, Dr. Callmann hajfestéke 3 frt Cruq Reparateur 3 ft.

Fekete és sárga fogak ellen, az Odontin fogpor 70 kr.

Májfoltok és szeplő ellen, Antispiloma 1.50 kr és Dr. Bayer valódi Pulchnrinje 80 kr, 1.50 kr.

A bőr simasága, finomsága és puhaságára ajánlom Cora Pearpásztát 2 frt, fehér és rózsaszin por 1 frt és 60 kr.

Ismert franczia különlegességek:

Capsules Matico 1 frt 60 kr.
Injection Matico 1 frt 40 kr.
Szivarkák, Canalis indicából, 1 frt.
Pate Pectorale George 50 kr.
Fayard és Blayn papir 50 kr.
Mustárkovász lapok, Boggiotól 50 kr, egyes lapok 5 kr,
Quina Laroche 2 frt.
Páté Zed 1 frt.
Zed szörp 1 frt 50 kr.
Guaranapor 1 frt 50 kr.
Blancard labdacsok 1 frt 20 kr.
Posphat de fer Leras 1 frt 20 kr.
Sirop hypophosphite de Chaux 1 frt 60 kr.
Sirop de Quinquina roug 1.70 kr.
Vin de Bugeaud 2 frt.

Valamennyi ismert franczia különlegességek a legolcsóbb áron. Nagybani vásárlók előnyben részesülnek; mindig friss raktárt tartok a következőkből:

Tömöritett svájczitej 50 kr.
Nestle gyermeklisztje 90 kr.
Dr. Gölis étpora 84 kr.
Anatherin szájvíz Popptól 1.40 kr.
Dr. Heider fogpora 35 kr.
Liebig huskivonata 1/4 font 84 kr.
Dr. Pfeffermann fogpora 1.25 kr.
Polt resedahajkenőcse 1 frt 50 kr.
Dr. Brown hajépentartó szere 1 frt.

Ajánlom **nagy raktáramat: illatszerek, szappanok, kenőcsökből** stb. az első párisi czégektől. **Szaljczil-szappan**, a legjobb és legolcsóbb szappan a világon, á 25 kr.

A Compagnie francaise **csokoládéja** fontja **60** krtól 3 frtig. **Valódi orosz thea,** 1/4 font **1 frt.**

Raktár mindennemű gyógyműszerek, u. m: önklystirozó fecskendők, kötelékekből a legjutányosabb árakon.

Nagy raktár fogkefék, arczfesték és más pipere-czikkekből.

Felhivom mindenki figyelmét a külföldről behozott legfinomabb **borokra,** u. m.:

Medoc, nagy üveggel 1 frt.
St.-Julien nagy palaczk 1 frt 50.
Chablis, nagy palaczk 1 frt 50 kr.
Champagner nagy palaczk 3 frt.
Madeira, nagy palaczk 2 frt 75 kr.
Malaga, nagy palaczk 2 frt 75 kr.
Kitünő Rhum 1 frt 10 kr.

☛ Megrendeléseket helyből, valamint Berlin és Párisból provisió nélkül eredeti számla mellett teljesitek. A küldemények készpénzfizetés, vagy utánvétellel eszközöltetnek. (7—5)

Balaton-zalai m. kir. 77-ik honvéd zászlóalj kezelő bizottsága.

160. szám. kb.

Hirdetmény.

A honvédelmi m. kir. minister ur folyó év február hó 16-án 568./III. szám alatt kelt rendelete folytán a zászlóalj készletében nélkülözhetővé vált egy darab négyfogatu ugynevezett „rakéta szekér" erős vastengelyekkel ellátott jármű nyilvánosan elárvereztetni rendeltetvén, az árverezés folyó évi márczius hó 10-én délelőtt 10 órakor a zászlóalj raktári helyiségénél (Teleki-uteza 25. szám) megtartatni fog, mire a venni szándékolók ezennel meghivatnak; megjegyeztetvén, hogy az árverezésre kijelölt jármű a fentebbi raktári helyiség udvarán az érdekeltek által mindenkor megtekinthető.

Nagy-Kanizsán, 1876. márczius 1-én.

Zászlóalj par. ur sorozáson: (53—3)

Halassy, százados. (P. H.) **Szabó,** badnagy kezelőtiszt.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszűkületeket:**

4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) **a hugyhólag betegségeit** és mindennemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1 ig, délután 3 órától 5 ig és estve 7 órától 8 ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó utcza 2-ik szám a kigyó- és városház utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

☛ **Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.** ☚ (45—4)

Bizonyitvány.

Tudományos itélet WILHELM

(6—3)

gyógyszerész ur köszvény- és csúzellenes

vértisztitó theájáról.

A kinek a mindennemű általános gyógyszerekkel ujabb időben szerzett nyegleségről fogalma van, könnyen felfoghatja az orvosoknak azok iránt tanusitott bizalmatlanságát és épen nem tulajdonitható az ujitás iránti pedanticus idegenkedésnek, ha az orvos a feldicsért arcanumoktól mosolyogva fordul el. Mindemellett e szabály sincs kivétel nélkül és ex teljes igazoltságot és jogosultságot talál azon esetekben, midőn tények által bizonyitott tapasztalás és a közönségnek erre alapitott általános helyeslése az orvosok vizsgálódását megelőzte és itéletét ugy, mint a Wilhelm-féle vértisztitó theánál kimondotta, mert az általános vélemény legbiztosabb jótálló valamely dolog értéke mellett és legbiztosabbnak mutatkozott a mindennemű rheumaticus bajok, csúz és köszvény ellen ajánlott Wilhelm-féle vértisztitó theánál, mivel ez a legmakacsabb csúzos és köszvényes bántalmaknál, a bőrnek elfojtott tevékenységét és kigőzlését nagy mértékben előmozditja.

Nevezetesen az emberi test minden reumaticus és köszvényes szenvedésénél, mely mindig lázzal és az izületek gyuladásos bántalmával, daganatokkal stb. van egybekötve, — podagránál, a keresztcsont és csipő fájásánál, nyilalásoknál a tagokban, a csuklók merevségénél, lábikragörcsöknél, sőt idült szorulásnál és az aranyérnél is e thea nagyon hathatós szernek bizonyult.

E thea tehát a felsorolt bajok ellen legjobban ajánlható.

Berlin, 1872. január havában.

(P. H.) **Dr. Müller János,** orvos és gyógytanácsos.

Óvás a hamisitás és felcserélés ellen.

Sziveskedjék a t. közönség vásárlásoknál törvényes óvó bélyegemet és czégemet, melyek minden egyes csomag külső felén láthatók, különös figyelemmel megtekinteni, hogy hamisitások által rá ne szedessék.

A valódi **Wilhelm**-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztitó-thea csak az első nemzeti **Wilhelm**-féle vértisztitó-theagyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam a lapokban kijelelt raktáraimban kaphatók.

Egy doboz 8 adagra felosztva, orvosi használat- és utasitással ellátva 1 frt., a bélyeg és pakolás-dij 10 kr.

A t. cz. közönség kényelmére a valódi **Wilhelm-féle antiarthritis** és **antirheumatikus vértisztitó thea** kapható:

Nagy-Kanizsán: Práger Béla gyógyszertárában; Zágrábban: Mittlbach Zsigmond gyógysz.; Kőszegen: Csacsinovits Istv. gyógysz.; Kadarkuton: Beck Béla gyógysz.; Keszthelyen: Keszthelyi Emanuel; Kapronczán: Werli Miksa gyógysz; Sopronban: Wrchowszky Rudolf; Szombathelyen: Pillich Ferencz gyógysz.; és Szatmárt: Bossin J. gyógyszerész uraknál. (6—3)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 9-én. 20-ik szám. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krert vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KOZLONY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, Takarékpénztári épület földszint, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bermentve intezendők:
NAGY-KANIZSA
Wiassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

DEÁK FERENCZ

emlékezete
a Zalamegyében.

Deák Ferencz emlékére.

Zajló tenger közepett, vészek hulláminál
Küzdő nemzeted világló oszlopa valál;
S mint pháros hinte szét mentő sugárt szellemed,
Melynek fényinél partra vezérléd nemzeted.
Az enyészet megtört, ki bátran küzdél vésszel;
Hamvad hant takarja, — ám szellemed nem szállt el.
A mig áll e hon, él neved, él sirod felett
A nemzeti kegyelet, hála s emlékezet.

POZSOGÁR GYULA.

Emlékbeszéd Deák Ferencz fölött.

Elmondotta:
Dr. Weiss Ignácz, cs.-rendeki főrabbi
a sümeghi zsinagógában február 28-án 1876.

Jezsaias próféta könyvének 41-ik fejezetében ezt olvassuk „Egy hang felszólal: Szólj, hirdess, én kérdezém: Mit szóljak, mit hirdessek; hogy minden test mulékony s szépsége s kedvessége mint a mező virága. Elhervad a fű, elfonynyad a virág; de Isten igéje örökké marad.

Tisztelt gyászgyülekezet! Egy hang felszólit, a sümeghi község nagy mérvben megtiszteló meghivása, hogy a világszerte hires férfi elhunytán mélyen érzett fájdalmának kifejezést adjak, hogy a nemzet nagy fia, az ország megmentője, izrael megszabaditója irányában szivünk rejtekében készitek hálaadót, én, mint a Kohen a jeruzsalemi szentélyben, itt a kegyelet s háladatosság oltárára letegyem. Mit s hogyan szóljak, midőn a gondviselés a próféta szavát oly rémitő betüszerinti értelemben megerősitette. „Minden test elhervad, szépsége, kedvessége csak mint a mező füve,“ hogy a legszebb disze nemzetének, a legpompásabb s legnemesebb virága századának csak mint a mező virága elfonynyad s lehull.

És másodszor hangzik a szó, ez kötelesség érzetem szava volt, mely mondá szólj.

Csak a test, a lélek külső hüvelye szállhatott el, csak a por lett porrá, de az Isten igéje, az Isten szelleme, mely benne működött, az isteni szikra, mely benne lobbant s lobbanni fog, fáklyául, világitó szövétnekül a legkésőbbi nemzedéknek is. Tehát Deák Ferencz szelleméről s érdeméről szóljak? Tisztelt gyászgyülekezet! Deák Ferencz érdeméről szólni annyit tesz, mint az emberiség legfensőbb eszméiről, szabadságról, igazságról, egyenlőségről szólni. Deák Ferenczről szólni annyit tesz, mint a legjelesebb erények hosszu sorát elmélkedés tárgyává tenni; önzetlenség, szerénység, emberszeretet. Deák Ferenczről szólni annyit tesz, mint a legnagyobb államférfiui tehetségekről, bölcsességről, mély belátásról, népszeretetről szólni. Deák Ferenczről szólni annyit tesz, mint a történeti kitünő tettek tárgyalása; honmentésről, nemzet megszabaditásról, alkotmány helyreállitásról s törvényalkotásról szólni. És mind erről egy rövid szónoklat szük keretében.

Hol vegyem azon alapigét, mely mint a lencse a napsugarait egy helyre összepontositja s igy egy összes fényoldalait magába záró tökéletes fényképet alkot.

És harmadszor szóla a hang s e hang vallásunk szigoru parancs szava, mely minket izraelitákat arra kötelez, hogy az emberiségért küzdőket nyilván sirassuk s az Isten szavának, szivem sugalmának s a tisztelt sümeghi község megbizójának engedve, megkisértem Deák Ferencz jellemét fővonásiban, bár remegő ajkkal, reszkető kézzel ecsetelni s önök kegyes elnézését és Isten oltalmát s segitségét kérve Deák Ferenczről, mint hazafiról s államférfiuról szólni.

I.

Deák Ferencz a hazafi s államférfi. Két rövid szó, t. gyászgyülekezet jellemzi talán leghelyesebben s legtalálóbban Deák működését, jellemét s jelentőségét a magyar s a világtörténetben, e két szó feltárja szemünk előtt Deák Ferencz bensó életének két oldalát, mely oldalokat összefoglalva léleknek nevezünk, szivét és eszét — érzelmét, szellemét.

A hazafiság a szivben gyökeredzik, a szivből szivja táplálékát. A hazaszeretet egy érzelem, de egyike a legszebb s legnemesb érzelmeknek. A gondviselés az embert kettős hatáskör középpontjába helyezte, föladata mint egyén s ember, élni s működni, kötelességei kétfélék: saját maga iránt iak s az emberiség iránt iak. Mig az ember saját énjének szük körében mozog, mig mint egyén saját javát s fentartását működésének czéljául teszi, addig a többi természeti lényegekkel közös fokon áll, tettei egy bensó saját föntartására czélzó eszköz szüleményei; csak ha kilép a második hatáskörbe, ha embertársa érdekének előmozditásáért kezd működni, csak akkor emelkedik a többi teremtmények fölé, csak akkor válik Isten hasonmásává, mert Isten utját követi, mert Isten gondviselő szerepét gyakorolja az emberiség közt s ilyen gondviselő szerepet a nemzet nagy halottja, ily magas álláspontot foglal el Deák Ferencz, kinek jelszava volt „első s legszentebb legyen a haza, melyért vagyonodat, életed örömeit, földi gyönyöreidet s magát az életet is feláldozni kell“ s ő föláldozta. Nem azon föláldással, mely gyakran a lelkesedés rögtöni föllobbanásának szüleménye, nem azon szenvedésekről szólok, melyek külerőszakos üldözések következtében keletkeztek; mert az ártatlan szenvedések tudata vigasztaló balzsamként hat a szenvedő kedélyre; a martyrság egy fénykorona, melynek sugarai enyhitőleg s megnyugtatólag hatnak a vérző szivre, hanem azon önkéntes magára vállalt nélkülözéseket, a vesztegetések csábitó ajándékai visszautasitását, a jutalmul nyujtott kitüntetések s rangemelések megvetését, áldozatokat, melyek a martyrság koszorujával nem diszitik s melyeket hozni csak egy Deák Ferencz volt képes. Igaz, hogy ezt D. F.-re nézve áldozatnak nem lehet nevezni, mert a ki oly igénytelen, oly semmit kivánó, oly nagy szerénységben s oly szerény a nagyságban, mint Deák, annak mind a természetté vált s ennél fogva áldozatnak nem is mondható, de ez uj bizonyitéka annak, hogy valamint a történet folyama Isten müve, ugy a történet férfiai, Isten küldöttjei, kik kineveztettek az emberiség megszabaditására s ilyen Isten küldött volt Deák Ferencz, felszerelve mindazon tulajdonokkal, melyek szerepére képesiték s helyeztetve azon nehéz időre, melynek legnagyobb szüksége volt reá, hogy megszabaditsa népét, hazáját, nemzetét.

II.

D. F. nem csak hazafi, hanem államférfi is volt. Mint hazafi nemes, mint államférfi nagy. A hazaszeretet a magyar nemzet — diszére legyen mondva — nemzeti tulajdona. Ezen öröklött, veleszületett hazafisága az államéletének támasza, függetlensége, fentartója hosszu viszontagságteljes és külveszélyektől körülvett történeti utjának órangyala. De a hazaszeretet egy érzelem — bár a legnemesebb, a sziv szüleménye és mint olyan indulat tárgyává válhat, a mely gyakran oly eszközök választására indit, mely nem a kivánt czélra vezet. „Óvakodjunk — igy hangzanak Deák saját szavai — hogy az ész ne legyen rabja az indulatnak“ — És ő követte tanácsát, az ész nem rabja, hanem irányadója, szabályozója az érzelmeknek s ezért sikerült neki oly fényesen, ami ezreknek előtte és mellette nem. — D. F. mint államférfi bölcs volt, bölcs régi tanitóink magyarázata szerint „Ki a bölcs, aki a jövőt előre látja“ és az eszközök választásában mutatkozott bölcsessége. — Erre vonatkozólag legyen szabad ismétlenem e helyütt is, amit máshelyütt D. F. emlékének szentelt gyászünnepély alkalmával mondék „Van kétféle mód, igy mond egyike legjelesebb iróinknak Mendelssohn Mozes, az izraeliták nagy regeneratorát jellemezve — van kétféle mód, a melyszerint egy férfi felléphet a történet szinpadjára, hogy a világot szerezze magának. Felléphet és ez az első mód meghóditó genialitással egy azonnal győztes hős, a ki az elébe gördült akadályokat hatalmas kézzel azonnal eltávolitja, hatáskörének szükséges tért rögtön elfoglal, ellenségeit hamar legyőzi — felléphet — és ez a második mód — mérsékelten és nyugodtan, mindent jól meggondolva és fontolva alkot és működik, szeliden fényt és meleget terjeszt, csak lassan előre nyomulván, de annál biztosabban, mert soha sem hátrál. — Az első megrendit, megrázkódtat és a természetes következmény a reactio, a második magához vonza a kedélyeket és a következmény a tartós siker. Az első a hős, a lángész, a második a bölcs a nélkül, hogy szabad volna ezt a másodikat erélytelenségről gyanusitani, mert a mérséklés a tetterőnek legyőzése és fékezése igen nagy erélyt tanusit.“ Tisztelt gyászközönség! Tudjuk, hogy a 28 év előtti mozgalmak hullámaiból felmerült két alak, melynek fellépésében a nevezett két mód tükröztetik vissza. Az egyik a hős, a lángész — a másik a bölcs. Mind a kettőnek czélja: e g y é s u g y a n a z a haza megszabaditása, a nemzet boldogsága, önállósága és függetlensége, de az eszközök alkalmazásában létezik a jellemző különbség. — D. F. eszközei nem az anyagi erő és hatalom, hanem a szellem hatalmas ereje, D. F. fegyverei nem vas, és érczből valának, hanem a törvény, jog, igazság. — D. tere nem a harcztér, hanem a történet, törvényesség és bölcsesség tere, az ő taktikája nem megtámadás, hanem a védelmezés, e passiv ellentállás — és hogy kié a tartós siker, azt a jelen bizonyitotta. — D. F. a győztes hős.

Ha az eszközök alkalmazása egyrészint bölcseségét, igy másrészről igazságát, szigoru erkölcsiségét tanusitja, D. F. nemcsak bölcs, hanem igazságos államférfi volt és minden, a mit ért, beszélt és cselekedett a legszigorubb erkölcsiségnek bélyegét viseli homlokán. Tudjuk t. gy. hogy a politica alaptanai az erkölcsiség tanával nem mindig egyeznek meg. A politicusok feladatuknak tekintik az államot menteni, a haza javát előmozditani minden áron. A mi az egyénnek bünnek rovatik fel, azt az államférfinak megbocsátjuk, mert az állam érdekében cselekedett. A politica alaptana szóval, — az á l l a m i ö n z é s. Innen van, hogy nemzetközi differentiákat a legigazságtalanabb biró dönti és pedig — az erő, a fegyver. — D. F. is államférfi, politicus, de az ő jelszava volt: Szeretem a hazát, a nemzetet, de még nagyobbra becsülöm azon örök változhatlan, az összes emberiséget kötelező erkölcsiség törvényeit. Az erkölcsiség, az igazság egy hatalom, mely alól megszabadulni még az államnak sem szabad. Ő az erényes politica szószólója volt.

Ha D. F. bölcseségének a nemzeti függetlenség kivivása, a magyar alkotmány helyreállitása köszönhető, az ő igazságszeretetének az igazságtalan törvények eltávolitása, e sötét időktől fennmaradt előitéletek eltörlése, a nép iránt oly sokáig gyakorolt igazságtalanságok megismertetése és köszönhető végre azon felekezet egyenjogositása, mely az emberi társadalomból oly sokáig ki volt taszitva, mely jog és ok nélkül páriaként bántalmaztatott és üldöztetett, az izraeliták emancipatiója, mert az ő hatalmas döntő szavára elfogadta és proklamálta a nemzet azon elvet, mely a mi bibliánkban ki van mondva „Hirdessétek ki a szabadságot az ország összes lakósaira.“ — Az ő igazságszeretetének végre köszönhető a tökéletes Leviticus יקראתי דרור בארץ לכל יושביה vallásszabadság elvének megpenditése azon világhirü beszédben, melyet junius 28-án tartott az országgyülésen.

De fájdalom, e világhirü beszéd utolsó fellobbanása volt nagyszerü szellemének ez végrendelete, hattyudala volt, azóta elnémultak D. F. ajkai, melyek az igazság és a törvény igéjét oly hatalmasan, oly nyomatékosan hangoztatták — végzetteljes napok következtek Deákra, de az országra is, Deák kinos betegségben sinlődött, de az állam organismusa is megrendült, Deák ugyan meg szabadult kinjaitól és az ország a haza megszabadulását még csak várja és reméli az isteni gondviseléstől és azon férfiaktól, kik állásuknál fogva hivatva vannak az ország jólétét és üdvösségét előmozditani és erősiteni.

Voltak és vannak, a kik D. történeti hasonmását kikeresni iparkodtak, kik a hazai és a világtörténet lapjain kikeresik azon férfit, ki működése, jelleme és eredményeire nézve D. képmását képezné, de valljuk meg, hogy eddig nem sikerült.

A felhozott férfiak csak egyes tulajdonát, vonásait nagyszerü jellemének tüntentik elő és mégis létezett a régi történetben egy, névszerint ugyan nem ismert, de tulajdonai és jellemvonásaira nézve körülményesen rajzolt alak és ez a 45. zsoltárnak névtelen hőse, a kinek dicsőitése és magasztalása a mi hősünkre alkalmazható, a mely szavakat bucsuszavakul intézünk D. dicsőült szelleméhez — „Az emberek legszebb és legnemesebb fiainak egyike valál, kedvesség öntetett ajkaidra, ha igazság, törvény, népszabadság védelmére nyiltak, — oldaladra kötötted fegyveredet ékességedre és dicsőségedre. Czélod az igazság ügye párositva a szerénységgel és azért volt sikere, előmenetele. — Elméd éles nyilai az ellenségek szivébe.

Te szeretéd az igazságod és gyülöléd a hamisságot, ez okáért megkent téged Isten kitüntetésének olajával bortársaid közül. — Neved nemzedékről nemzedékre fog emlitetni, örökké lesz emléked az utókornál mintaképül felserkentve és buzditva hazafiságra, emberszeretetre és nemes tettekre, örökké lesz neved az izraeliták szivében, kik jóltevői iránt a történet részrehajlatlan tanusága szerint örök hálás elismerést tanusitanak, népek és nemzedékek fognak hálát adni neked.*

És ezen férfiért a kin — prófeta szavaival mondva, — nyugodott a bölcsesség és értelmesség, igazság és ismeret szelleme, ezen férfiért fohászkodunk hozzád — irgalmasság Istene — buzgó, ájtatos kedélylyel lelki nyugalma- és üdvösségeért, hogy élvezze közeledben azon lelki gyönyöröket, melyeket az osztó igazság egy dicsőségesen bevégzett pálya után számára tartott, hogy áraszsza azon jutalmakat, melyeket tenmagad királyi szolgád, a téged hasonlithatlanul magasztaló és dicsőitő dalnok által megigerél a 15. zsoltárban.

*)Istenem! ki fog pihenni
Sátorodnak szent ölén;
És ki nyer lakást s nyugalmat
A dicsőség szent hegyén?

A ki jámbor, bünt nem ismer, tettben, szóban hü, igaz és fejére a gyalázat fegyverével nem nyilaz. — A ki a gonoszt utálja és a jókat tiszteli. A kit nem vezet önérdek s pénz balutra nem ragad: A ki ilyen, mindörökre rendületlenül marad.

Amen.

— **A Deák szobor** felállitása ügyében a kormányelnök értekezletet hivott egybe, melynek feladata a Deák-szobor bizottság megalakitása volt. Elnökké választatott Ghyczy Kálmán, ki ezután két jegyző választását kéri. Erre jegyzőkké Jókai Mór és Falk Miksa választatnak. Elhatároztatott, hogy a nemzethez egy rövid, de lelkes felhivás bocsáttassék ki, mely a kormány által valamennyi törvényhatóságnak és főispánnak több példányban megküldetik. E felhivás fogalmazásával Jókai Mórt, Falk Miksát és Csengery Antalt bizták meg.

*)Tárkányi átdolgozata szerint.

Jux, de mégis igaz!

Pötréte, febr. 28. 1876.

Nem is érne az élet semmit, ha különös nevezetességgel nem birna, — megtermi annak idejében a gyümölcsöt, de ki is veszi a vámot! Nagyjainkat a lefolyt év dereka és a folyó év eleje mennyire megvámolta, azt csak mi tudjuk, kik a veszteség fölött nagyban érezünk. — Azonban, hogy mit szül a jövő számunkra, azt mi nem tudjuk; igaz, hogy mindent látni és tudni nem is lenne jó, — mert akkor minden további vágy és remény nélkül oly közönyös lenne előttünk az élet. Létünk, melynek különböző szerepeit észleljük, sokszor egyes okok által találjuk és pedig véletlen annak valamely eredményét.

Mint oldott kéve pusztulunk, — mezei gazdasági és erdészeti viszonyaink, mely tőtényező jövőnk és nemzeti jobblétünkre, minden számitásaink daczára naponként szenvedőbb körülmények közé jut! A lefolyt kegyetlen tél, mely háromnak is számitható, csüreinket, szinjeinket, héljainkat, szóval összes takarmány készletünket s több más áldozatot oly gyorsan fölemésztő, melyszerint nem csekély aggodalomba ejté az általános gazdaközönséget! szerintem ily passiv körülmények közt a gazdasági egylet volna hivatva időszakonként gyüléseiben megvitatott és czélirányosnak talált utasitásokkal szolgálni, — a lényegesb gazdasági módokat és eljárásokat megvilágitani és valamint szellemi, ugy, ha szükség követeli anyagi tekintetben is segédkezet nyujtani; — erre legyen példa Belgium — nem elég ajkon hordani az igéreteket, hanem tenni is kell, mennyit olvastunk és mennyit hallottunk már a zalai gazdasági egyletről és mégis egészen másképen találjuk, mint képzeltük, — kiván csiak vagyunk tudni, hogy az annyira alarmirozott egylet, melyről a kanizsai lapok sokszor oly nagy pathossal beszéltek, valjon azon egylet torzskönyvében vezetett jegyzetei nyomán képes e igazolni azt, hogy gazdasági intézményeink bármely ágában lendületet adott ügyeinknek? Miután azonban, ha még ugy az egekbe emelkedünk is gondolatainkkal, testünk a földön marad, — meg kell tehát emlitenem a lefolyt mostoha három évet, mely az általános gazdaközönséget retrogád helyzetbe állitotta, tettünk és fáradtunk, azonban roppant veszteséggel minden oldalról nyomasztó körülmények közt, — és hol vannak a korifeusok az eji homályban, kik helyzetünket átismervén, azon segélni ez ideig nem törekedtek? Mi, az általános gazdaközönség várva-várjuk a napot, hogy országos és megyei gazdasági egyleteink belátják az égető kérdést, feljajdulnak és tenni fognak! Terményeinknek semmi értéke és piaczaink külfölddel nem képesek versenyezni, holott bebizonyult, hogy nyersterményeink a próbát külfölddel minden időben kiállották. A kül és belföldi gabonatőzsdék a határok terményeink árára, rosz termések és semmi ár — és hozzá járul még a tetemes adóemelés, nem kis mérvben az exekutio! Ilyen fejtetőre állitott világot élünk mi jelenleg! Csak egyszer ki lenne mondva, hogy a pacificális idő leélte magát és az ütegek megmozdultak az ő rejtékeikből, akkor talán mégis ujra egy kis középkori boldog életre nyilnék kilátás.

A zordon téli idő valamivel derültebb arczot öltött és csak a szél maradt meg, de mit tesz egy kis hideg szél márczius elején! legfeljebb egy kis meghülés, nátha és kehe, az pedig már megéri azért is, hogy láthatjuk a harangvirág és a vadibolya kikelését, — nekünk reményünk röviden csokrot köthetni annak, ki bucsut szándékozik venni ezen in grata patria vidékből, — ugyan is tudomásunkra esett, hogy az érdemekben már megőszült egyházi hivataloskodásában pedig 19 éven át mint ügybuzgó férfiu, ki a szépeknek, ép ugy a jónak minden időben tisztelője V. I. pacsai káplán ur körünkből távozik és néhány hét mulva, mint a dörögdi parochia intézőjét installáljuk, — sok szerencsét a bárány türelmü egyházférfiunak. Igen, de mikor lesz az? — mondá egy szép ismerősöm, szép arczát mosolygóan felém intézé, melyre röviden válaszolám, — legyen meggyőződve kegyed, miszerint a magas Clerus, mely minden időben bölcs és igazságszolgáltató volt, az tovább nem engedi a mi kis papunkat epedni egy kiérdemelt beneficiumért, — mert ő tehetség, az pedig annyit tesz magyarul, mint: tenni, tenni, de mindig csak tehetség szerint. Nr.

Keszthely, febr. 28. 1876.

Még egy nap csak és örök álomba fognak gördülni a jelen év oly hosszadalmas bár, de mindamellett vig farsangi napjai. E mulatságos napok kezdetén nem egyszer és nem egy ajkról hallottuk elreppenni e szókat „vajjon lesz-e az ideji farsangon bál? hány és kik rendezendik azt"? E kérdésre alkalmat szolgáltatott különösen azon hir, hogy farsang kezdetével egyedül a gazdasági tanintézet hallgatói által rendezett segély-egyleti bálról volt a mulatság után epedő közönségnek tudomása, ezenkivül semmi egyéb tánczestély, vagy bármely oly mulatság, hol az ifju nemzedék némi kedvtelessel tölthetett volna el egy pár kellemes órát, nem volt ki látásba.

A sors azonban mindezt másként rendezte el. Keszthelyváros tanácsa határozatilag kimondotta, hogy egy, a mult éviekhez hasonló tánczvigalmat fog rendezni, nem ugyan a kisdedovoda, — mert ez földalom! nem kevés hátrányára városunknak s illetőleg a családapáknak, megszünt lenni, — hanem a városi „szegény alap" javára. A czél minden esetre igen szép volt s a tánczvigalom minden tekintetben kitünően sikerült. Tiszta jövedelme a 300 frtot felülhaladta. Dicséret és elismerés városunk azon igen tisztelt lakóinak, kik a nemes czél iránti figyelemből oly szép összeget tevő felülfizetéssel járultak az alap gyarapitásához. Köszönet a n. é. városi tanácsnak s különösen Kugler Nándor városbiró urnak, hogy nyomor és inséggel küzdő szegényeink jóléttéről ily módon is gondoskodni kegyeskedik.

A tánczvigalmak harmadika az álarczos bál, folyó hó 27-én tartatott meg. Lehetetlen annak okát tudni, vajjon az álczások miért jelentek meg oly csekély számban, ugy annyira, hogy e tánczvigalom inkább a rendesen tartatni szokott bálakhoz volt hasonlitható, mintsem a czimének megfelelő álarczos bálhoz.

Az álczában megjelentek közül egyedül egy czigányleány (Csák Mariska) volt az, ki valamint öltözéke, ugy a választott szerep kivitelében is a legnagyobb ügyességet volt képes kifejteni. A táncz fél 11 órakor vette kezdetét.

Nemcsak városunk szépeit láttuk itt együtt, de a vidék hölgyei közül Merkly Matild, Berger Vilma, Glazer Tinka és Szalmásy N. k. a. Szent-Gróthról, Forster Mariska k. a. Csányból, Sipos Ilka k. a. Pacsáról és Lázár Berta k. a. Szántóról szintén a koszoru rózsái közt diszelgtek.

A kedélyes mulatságnak reggeli 6 óra vetett végett.

BAKA.

Helyi hirek.

— ***Csutor Imre*** alispán ur márcz. 7-én a déli vonattal körünkbe érkezett.

— ***A kisdednevelő*** egyesület évi rendes közgyülése april. 23 án tartatik meg.

— ***A felolvasás***, melyről lapunk előbbi számában megemlékeztünk, nem a „Fiatalsági Társas-Kör" helyiségében, hanem a városháza nagy termében vasárnap, márczius 12-én délután tartatik meg.

— ***Értesités.*** Az iparos-kör alakitására az aláirási iv a város bérházában, a Tóth Sándor-féle butorüzletben, Kápli Antal urnál van aláirásra letéve. Az id. választmány.

— A ***városház*** II-ik emeletében a Dr. Freund-féle 5 szobából, konyhából, kamarából és cselédszobából álló utczai lakás f. évi május 1-től bérbe adható, — a bérleni szándékozók a polgármesteri hivatalban jelentkezhetnek, hol a feltételek is megtudhatók.

— ***Beküldetett.*** Kérelem az illető hatósághoz. A többi közt szerencsétlen csapás ért bennünket is, szegény Kisfaludy-utczai lakósokat, kiket az árviz annyira elöntött, hogy kocsival a közlekedés tökéletesen megszünt. Ennélfogva alázatos kérésünk oda irányul, miszerint engedtessék meg, hogy a jelzett utczában csónakok és deraglyékkel közlekedhessünk.

Több Kisfaludy-utczai lakós.

— ***Farkas Ferencz*** Szent-Balázson volt orvos ur a török consulatos által a török hadsereghez orvossá vétetvén fel a rendeletése helyére Konstantinápolyba mult hó végével el is utazott.

— ***Sümegi*** postamesterré Szidnay Antal zala-apáti kir. postamester lett s aprilis 1-én át is veszi.

— ***A pölöskei*** uradalom fél százados hajadon postasa, ki dalolgatva járt naponta a zala-szent-mihályi postahivatalhoz, férjhez ment egy csatári 35 éves muzsikushoz. A nevezetes lakodalom febr. 28-án volt.

— ***Helyreigazitás.*** A keszthelyi szegény-alap javára folyó é. febr. hó 12-én tartott tánczvigalom alkalmával történt felülfizetések e becses lapok f. é. 16-ik számában közöltettek. A közleményben tek. Alhegyi Ferenczné urnő részéről tett 2 frt felülfizetés helyett tévesen 1 frt. volt kitéve, mit is a netáni félreértések tekintetéből helyreigazitni szoros kötelességének ismeri a rendezőség.

— ***Keszthelyen*** a megürült kántori állomásra 8 pályázó jelentkezett. Ezek közül a folyó hó 2-án tartott próba alkalmával megjelent 6. A birálóbizottság Molnár János csákányi, Gneiszt N. nagy-öblöi kántorokat és Harsányi János keszthelyi helyettes kántort jelelte ki az állomásra. A kinevezést e három közül a veszprémi püspöki hivatal fogja tenni.

— ***Rövid hirek.*** A „Gartenlaube"-tól Magyarországon is megvonják a postai szállitást. — Az Olt jege 40 lakodalmas egyén alatt leszakadt s mindnyájan belehaltak. — Az olasz király nevére hamisitott váltókat találtak. — Nagyváradon egy szabólegény 6 ezer forintot nyert a kis lutrin. — Galicziában az inség nagy. — A párisi Figaróban egy 25 millió frankkal biró özvegy férjet keres. — A Margithid vámja ugyananyi, mint a lánczhidé. — B. Rudnyánszky Gyula meghalt. — Liszt hangverse-

TÁRCZA.

Anyai szeretet.

Szegény rongyok közt, vagy biboros nyoszolyán
Mosolyog rád a nap, át-ölel egyarán'
Anyád szeretete.

Jólét ölén, vagy nyomor örvényi fölött
Vigyen ösvényed virág vagy szirtek között
Kisér szeretete.

Ott a kicsapongás mérges gyönyöritől, —
Itt a kétségbeesés sötét büneitől
Óv s megvéd szerelme.

A hatalom széditő magaslatára
Ragadjon végzeted, vagy Kain nyomára
Ott lebeg szerelme.

Amott kiveszi a hatalmat kezéből
Pallosát, midőn már bitorláshoz készül
Erdő szeretete.

Emitt a gyilkos vád lángoló bélyegét
Könnyivel oltja, — s minden üdvét . . . életét
Áldozza szerelme.

S bár jóságos szivét szét rostakra tépjed
Csak bocsánattal bir, ... s keblén szent menhelyet
Nyujt a nagy szeretet,
Anyai szeretet!

GUOTH GYULA.

A roxelesi remete.

— Korrajz az első császárság korából. —

Irta: *Barboix Roger.*

Franczióból fordità: *Kováry Béla.*

(Vége az I-ső résznek.)

— Rajta uraim, — folytatá a gróf — vonuljanak azon helyre, hol legtöbb lőpor van egybehalmozva. — Utazásunk igazán császári lesz.

Pierre Blacé és Charpentier báró irtózva hallgatták ki a rémletes tervet és mig a rendőrtiszt csupán ön maguk megmentésére gondolt; addig a bárót a szep Emilia megmentése is foglalkodtatá.

Bevallotta ön magának, hogy még most is imádja őt. — Elhatározta, hogy csak vele együtt fog menekülni

Gondolkozásra nem sok idő maradt.

— Báró! — mondá Pierre Blacé — ön megmentette életemet és én most megkisérlem mindkettőnk életét megmenteni.

— Mondja, négyünk életét!

— Hogyan?.....

— Emilia grófnő, a remete nővére nem részese ezen iszonyu dolgokban, őt is meg kell mentenünk.

— De gondolja meg kedves báró, magunk is kétséges, hogy menekülnessünk.

— Őt mégis meg kell mentenünk.

— Nem mondok ellen; — rendelkezék velem.

— Mindenekelőtt sietnünk kell.

— Ez kétségtelen.

— Tehát a dologra!

Ezzel a két menekülő felnyitá Pierre Blacé börtönének ajtaját és kilépett az alagut tornáczára. — A lég meglehetős nyomasztó volt; körülbelül olyan, mint a vihart megelőző perczekben Barbados, vagy Santa Cruz szigetén.

A szökevények déli irányban igyekeztek. — Alig haladhattak száz lépést, midőn mögöttük nehézkes léptek és siránkozó női hang hallatszott.

Bertrand tért vissza, magával hozva Emilia grófnőt és gyermekét.

A két szökevény a falhoz lapulva várta be mig mellettük elhaladtak.

A grófnő karjai közé szoritva leánykáját, követé a zordon arczu törpét és lecsókolá a kis leányka önkénytelenül hulló könnyeit.

A báró és társa lábujhegyen követé őket.

A barlang azon kijárásához értek, melyen Clémallaix lovag és társai lovaikat bevezették. — Bertrand egész a legszélsőbb teremig vezette a grófnőt. — Felnyitá a zárt és beerőszakolta a szép hölgyet.

— Isten áldja nagyságodat; — szólt Bertrand — a más világon félóra mulva találkozunk. — Ezzel távozott az agg törpe és ráforditotta a zárt; a kulcsot azonban nem tartotta szükségesnek lehuzni.

— Miért nem láthatnám még egyszer a világot? — mormogá magában és kinyitá a déli kijárás nehéz sávárait.

Egy percz mulva visszatért és magában mondá: Ezután csak a csillagokból gyönyörködhetem a világba, ha ő felsége Napoleon császár megengedi. Ha, ha, ha!

Az ajtót ujra beretesztelte, de a kulcsot itt is rajt hagyta. — Valóban alig is lehetett volna e gondosságnak értelme.

— Majd mormogva és sóhajtozva eltávozott.

Charpentier és Blacé a grófnő szobájához siettek. — A báró reszkető kezekkel nyitotta ki az ajtót és egyedül lépett a szobába.

A rendőrkapitány ez alatt a kijárás akadályait távolitotta el.

Emilia pillanatig szótlanul bámult a belépőre, majd mélyen elpirulva meleg, résztvevő hangon rebegé: Ön, ön az barátom? — Oh, hálát adok az Istennek, hogy él.

Charpentier térdre bocsátkozott a grófnő előtt és meghatottan mondá:

— Élek, igen! és csak azért élek, hogy téged megmentselek és védelmezzelek.

Emilia szótlanul mutatott gyermekére.

— Esküszöm, hogy atyja leszek gyermekednek! — De meneküljünk, nincs veszteni való idő. Bertrand meggyujtotta a kanócsot.

A grófnő ájulva hanyatlott vissza székébe.

— Miklós, mentsd meg gyermekemet! — kiállta elhaló hangon.

A báró karjaiba ragadá a kis leánykát és az ajtóhoz sietett.

— Kapitány, az Isten szerelmére mentse meg a grófnőt!

nye az árvizkárosultak javára márcz. 20-án lesz. — Sárosdon egy macska csodaállatot fogott, 11 egér farkuknál fogva össze volt nőve. — Pécsett 95 drb régi pénzt találtak. — Pezner Károly Lajos összes érdemjeleit ellopták. — Győrmegyének 55 községét elboritotta a viz. — A Stratmore hajó utazókkal együtt elsüllyedt. — A jogász gyülés junius 25—28-án tartatik. — A hires Caradoc ló Gróf Andrássy Manó tulajdona lett. — Petőfi összes költeményeiből 2 kiadás rendeztetik sajtó alá. — Lackon egy kereskedőt boltjában megfojtottak. — Pozsony felett a mult héten villámlott, menydörgött. — Illinoisban egy gyilkosnak megengedtetett, hogy az akasztófánál költeményt szavalhasson. — A Bécsben megjelenő jeles magyar lap, a „Vándor" lefoglaltatott.

Irodalom.

— *A Franklin-Társulat* előfizetési felhivása egy „Deák-album"-ra mai számunkhoz van mellékelve. Miután e vállalat, melynek kiváló iróktól és művészektől kerülő s az ünnepélyes alkalom magaslatán álló dus tartalma nem szorul ajánlatra, — valószinüleg érdemlett pártfogásban fog részesülni; a társulat a tiszta jövedelem jelentékeny részét Deák-alapitvány czimén az-irói segélyegyletnek ajánlta föl. A nagy halottnál inkább senki sem tisztelte, becsülte, méltányolta az irodalmi munkásságot s ép oly igaz az is, hogy a mit a nemzet köteles hálájából Deák Ferencznek még életében nyujthatott, a sajtó és irodalom szolgált ebben első és legbatályosb közvetitőül, minthogy ennek elismerése, tapsai és koszorui elől még a haza bölcsének megközelithetlen szerénysége sem volt és lehetett képes elzárkózni. Óhajtjuk, hogy e példát mások is kövessék s hogy Deák sirja ez által nemcsak a haza fiaság, de egyuttal a jótékonyság oltárává avattassék föl, melyen ép oly tiszta lánggal, örök lánggal lobog — kell, hogy lobogjon, — a haza és felebaráti szeretet, miként egykor a mindnyájunk által egyenlő fájdalommal siratott nagy és dicső férfiu nemes szivében lobogott vala milliókat lelkesitő, milliókat boldogitó példa gyanánt.

— *Uj zenemű.* Táborszky és Parsch urak nemzeti zeneműkereskedésében megjelent: Gyászhangok Deák Ferencz halálára. Zongorára szerzé Langer Viktor. Ára 60 kr.

— *Előfizetés* „Irodalmunk története 1711—1772-ig" czimű sajtó alatt levő művemre, mely május hó folyamában megjelenik. A munka a magyar, latin és német irodalmat öleli fel; a kiválóbb irókat bővebben ismerteti, de tekintettel van a másod-, sőt a harmadrendüekre is. Minden iró mellett kutfőket talál az olvasó idézve, melyek további kutatás alapjául szolgálhatnak s egyszersmind adataim igazságát bizonyitják. A bevezetés általános áttekintést nyujt a nyelv- és irodalomról, s ismerteti a tudományok állapotát. A munka maga következő részekre oszlik: I. Szépirodalom: költészet és széppróza. II. Tudományos irodalom: hittudomány; történelem (politikai művelődés-, irodalom- és egyháztörténet); a történelem segédtudományai (földrajz, régiségtan); nyelvtudomány; bölcselet; jogtudomány; mennyiségtan és rokon ágai; természettudomány; orvostudomány; gazdaság; és végre az időszaki sajtó története. A munka 8—10 ivre terjed s előfizetési ára egy forint; bolti ára tetemesen nagyobb lesz. Az előfizetési pénzek hozzám (Budapest, egyetemi könyvtár-épület) küldendők. Kérem egyszersmind a t. gyüjtő urakat, hogy az előfizetési iveket f. hó végeig sziveskedjenek kezemhez juttatni. Gyüjtőknek hat előfizető után tiszteletpéldány jár. A tiszta jövedelem egy harmadát az árvizkárosultaknak adjuk. Budapest, márczius 1. 1876. Ifj. Szinnyei József.

— *A „Magyarország* és Nagyvilág" 10-ik száma következő tartalommal jelent meg: Szöveg: † Tóth Ede. — Egy fáradt ember naplójából. Ujabb közlemény. (Opitzky János.) (Folytatás.) — Mindegy! (Költ. Majthényi Flóra.) — Az árviz Budapesten: Az árviz 1876 ban. Az árviz 1838 ban. — A fővárosból: Árvizi böngészetek. (Porzó.) — A sárga álarczos. Elbeszélés. (Wilkie Collins.) Folytatás. — Sakkfeladvány. — Szórejtvény. — Szerkesztői üzenetek. Rajzok: † Tóth Ede. — Budapesti árvizi képek: 1. A ráczvárosi templomtér Budán. A kapuczinus-tér Budán. — A Duna. — Deák Ferencz nyári lakhelye a városligetben. Ára félévre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr.

— *A „Vasárnapi Ujság"* márczius 5-ki száma következő tartalommal jelent meg: Bedekovich Kálmán (arczképpel). — Kép az életből. (Költemény Rajka Tereztől.) — A csudálatos történet. Elbeszélés Baksay Sándortól. — A bolgár nők (képpel) Erődi Bélától. — A felső Dunáról (képcsoportozattal.) — Méregevők. — Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig (Verne legujabb regénye, képekkel.) — Árviz tanulmányok. Fővárosi tárcza Borostyáni Nándortól. — A pusztulás napjai. — A hétről. — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

— *Megjelent*: Levélszerinti oktatás a németnyelv öntanulására. Irja és kiadja Roder Adolf, 10-ik füzet. Az egész mű 40 levelet foglal magában és két tanfolyamra van beosztva. Egy egy levél ára 20 kr., egy egész tanfolyamé pedig csak 3 frt. o. é. Megrendelhető minden hazai könyvárusnál vagy a szerzőnél Szombathelyen. E diszesen kiállitott folyóirat az eléggé ismert Toussaint Langenscheidt tanmódszert vette alapul és a németnyelv alapos megtanulását a legrövidebb idő alatt biztositja.

— *A Franklin-Társulat kiadásában* megjelenendő „Deák-album" mind kiállitásának disze, mind belső tartalma által igyekszik megfelelni azoknak az igényeknek, melyeket ily vállalathoz méltán köthet a közönség. A tartalomról már adhat némi fogalmat az is, ha a munkatársak sorában a következő irókat felemlitjük: Atala, Ábrányi Emil, Ábrányi Kornél, Abafi Lajos, B. Bognár Vilma, Balázs Sándor, Borostyáni Nándor, Degré Alajos, Eötvös Károly, Frankenburg Adolf, Hajnalka, Halász Imre, Helfy Ignácz, Jókai Mór, b. Jósika Kálmán, Komócsy József, Névy László, b. Podmaniczky Frigyes, Papp Gábor, Roboz István, Salamon Ferencz, Száz Károly, Tóth Kálmán, Toldy István, Toldy László, Várady Gábor, Visy Imre, Vajda Viktor, Vértessy Arnold, Zichy Antal, Zay Sándor. Ez albumra kiadott s mai számunkhoz meliékelt előfizetési felhivást ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Vegyes hirek.

— *A megcsalt ördög.* Déli Finnlandból következő nem épen érdektelen esetet hozzák a lapok: két fiatal testvér, — egy tiz éves lányka és egy tizenkét éves fiu, kiknek szülői valami vendégségre menvén, nem voltak hon, — estve egymással játszadozott a szobában. Egyszerre csak feltárul szobájuk ajtaja és bozontos, nagyszarvu szörny rohan be rajta, négykéláb mászva. „Én az ördög vagyok", — kiált e szörny a megrémült gyerekekre „és a pokolba viszlek, de ha megmutatjátok, hol tartja pénzét bünös apátok, megkegyelmezek." A gyermekek reszketve mutattak egy szekrényre a szobában, mire az ördög fölegyenesedett, a szekrényhez lépett s azt kinyitván, a pénzt zsebébe csuztatta és ismét visszaesvén négylábu szerepébe, az ajtó felé sietett. Ekkor azonban a fiu is összeszedte magát, „mert" gondolá, „ez még sem lehet az igazi ördög, minthogy az csinálhat magának pénzt, ha szüksége van rá, a mennyi csak kell." Gyorsan lekapja a falról atyja töltött puskáját, utána siet a szörnynek, mely még alig távozott néhány lépésnyire, rá fogja és elsüti fegyverét: mire az ördög iszonyu orditással fölbukik. A lövésre elősietett szomszédok egyik szomszédjukra ismertek az ördögben, ki ily módon akarta a szülők távollétét felhasználni, hogy pénzöket elrabolja. E merényleteért azonban életével kellett lakolnia.

— *Levél a császárhoz.* A „Daily Telegraf" kiadója egy levelet közöl, a melyet egy 11 éves gyermek Greiffendorfból, Csehországban intézett ő felségéhez a császár-királyhoz. A levél következőleg szól: „A császár urnak Bécsbe! Szeretnék pap vagy tanitó lenni. Az apám takács és nincs pénze. Kérem édes császár ur, küldjön pénzt nekem, hogy tanulhassak és pap, vagy tanitó lehessen belőlem. Tisztelem a császárné asszonyt és a gyermekeket. Aláirva: Bennesch József." E levél a magán titkárhoz és általa ő felsége kezeihez jutott; egyszerü gyermekes irálya annyira megtetszett a császárnak, hogy tudakoztatott a cseh falu birájánál a gyermek felől s minthogy ennek jelentése kedvező volt, elrendelte, hogy a gyereket a Zwittani tanfelügyelőhöz vigyék, a kinél ő felsége költségén ellátásban és tanitásban részesül és a kinek a gyermek gondos nevelése különösen szivére köttetett.

— *Americai föltalálók.* A roppant ügyetlenség, mely néhány legutóbbi időben végrehajtott halálos itéletnél tanusittatott, egy emberszerető New-Yorkit uj kivégző készülék föltalálására vezette. A lángeszü férfiu sem guillotinról, sem akasztófáról, sem bárdról nem akar tudni. Oly készüléket állitott össze, melylyel a vegytan segélyével az elitéltet négy percz alatt halottá lehet fagylalni. A vétkest székre ültetik, a készüléket hátára erősitik és a hideg azonnal megfosztja eszméletétől. Egy másik föltaláló villamosság által akarja az elitélteket leggyorsabban más világra szállitni. — Mégis csak emberszerető emberek azok az amerikaiak!

— *Mivel adós hazánk?* Magyarország 1867. óta az aranyázsiót szokás szerint 20 százalékkal számitva, a következő adósságot csinálta: 1. Az osztrák adósságokból elválalt rész 564.464,000 frt. 2. A függő adósságokból ránk eső rész 93.600,000 frt. 3. Az első vasuti kölcsön 102.000,000 frt. 4. A sorsolási kölcsön 24.000,000 frt. 5. A 30 milliós kölcsön 36.000,000 frt. 6. Az 54 milliós ezüst kölcsön 65.000,000 frt. 7. A 153 milliós kölcsön 183.000,000 frt. 8. Az uj 80 milliós járadék kölcsön 96.000,000 frt. 9. A gömöri vasut záloglevél kölcsön 8.000,000 frt. Összesen: 1,262.064.000 frt. Ezután az évi kamat csak 5%-kal is 63 millió forint, a kamatbiztositás a vasutaknál évenkint 15 millió. Szóval egyenes adóink összes bevétele nem képes fedezni adósságaink kamatait.

Papirszeletek.

[ifj.] Isten csudája, hogy meggyógyultál — csudálkozott az orvos fölépült patiense előtt.

— Bizony az ám, mert te voltál orvosom — felelt ez.

— Paraszt együgyüség. Egy földesur meghalt, s a falusi község elhatározta, hogy arczképét a faluházába felfüggeszti. Pestre küldték tehát a kisbirót egy eskütdt emberrel, hogy a képet másoltassák le a falu számára; midőn a képiró tudakozná tőlük, hogy élve, vagy halva kivánják-e elhunyt urukat lefestetni? Hosszu tusakodás után végre igy szólt az eskütdtember: „csak fesse az ur élve, ha nem tetszik birák uraiméknak, majd agyonüthetik.

— Az erélyes férfi és a vizszuhatag utat törnek maguk előtt. (Példabeszéd.)

— A polgári törvényeket a férfiak, a társadalmi erényeket és erkölcsöket a nők teremtik. (Mikó.)

— Kinek gyermeke iránt szerető szive nincs, ne állitsa, hogy az emberiséget szereti. (Jules Simon.)

— A fügefára néző fügefa gyümölcsöt hoz (arab példabeszéd;) a gyermek első nagy nevelője a példa.

Szerkesztői üzenet.

1918. K. B. II-ik Ferdinánd király levelét köszönettel vettem; az 1803-ki naplót is igen kérem.
1919. V. L. Nem közölhető.
1920. Y. Z. Bécs. Szivesen veszszük.
1921. M. Megkaptuk.
1922. X. Üres szavak.
1923. K. K. Magánlevelet irunk.
1924. Szám hársfának árnyéka, még nem a madár hajléka, bábánata tornyosul, reménye nem ismosul .....
1925. W. Igen.
1926. Szk. A czikket husvéti alkalommal közöljük.

Érték- és váltófolyam márczius 7.

5% metaliques 67.85; 5% nemz. kölcsön 71.60; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.90; bankrészv. 8.79—; hitelintézeti részvények 176.30; London 114.90; magyar földtehermentési kötvény 77.25; temesvári földtehermentési kötvény 76.25; erdélyi földtehermentési kötvény 77.25; horvát-slavon földtehermentési kötvény 85.—; ezüst 102.95; cs. kir. arany 5.41½ Napoleond'or 992½.

Vasuti menetrend.

Érvényes deczember 1-től 1875.

A kanizsai időtmutató óra szerint,

indul Kanizsáról

(Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	*hova:*	Ora	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiumába	4	30	reggel
215	„ „ „ „	2	22	délut.
212	Buda-Pestre	4	50	reggel
202	„	1	58	délut.
204	„	11	22	estve
313	Bécsbe (Szombathely, Bécs-Ujhely felé)	5	—	reggel
301	„	11	40	estve
315	Sopronyba	8	30	délut.
203	Triesztbe és Pragerhofon keresztül Grácz és Bécsbe	4	42	reggel
201	Triesztbe és Prágerhofon keresztül Grácz és Bécsbe	2	39	délut.

Érkezik Kanizsára

	honnét:			
216	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiuméból	1	33	délut.
206	„ „ „ „	11	3	estve
203	Buda-Pestről	4	12	reggel
201	„	1	57	délut.
211	„	9	36	estve
314	Bécsből (Szombath. Bécs-Ujhely) felől	10	19	estve
302	„ „ „ „	3	57	reggel
316	Sopronyból	11	45	délel.
214	Bécsből Grácz, Marburg, Pragerhof felől	4	4	reggel
202	Triesztből és Bécsből Marburg, Pragerhof felől	1	13	délut.
204	Triesztből és Villachból Prágerhof felől	10	52	estve.

Marburgba csatlakozás Villach és Francesfestbe.
„ „ „ „ Francesfestből.

Felelős szerkesztő: Bátorfi Lajos.

Pierre Blacé felragadta Emiliát és mindketten a kijárás felé siettek. — Alig érkeztek a szabadba, midőn iszonyu robbanás hallatszott és mind négyen ájulva hevertek a földön. — Füleikből vér folyt, képtelenek voltak a beszédre.

A két férfi végre magához tért.

Iszonyu látvány tárult szemeik elé: a szikla alag alapjában felforgatva; a termek romokban hevertek s ezek fölött véres roncsdarabokban a tizenöt összeesküvő holtteste.

Boignard gróf, a roxeles-i remete élve nem kerülhetett ellenségei kezébe. — — — — Megboszulta halálával!

A mi tervének másik részét illeti, az nem sikerült, mert az üldözők a kiszabaditott Poniatowszky gróf által értesittetvén a rájuk váró iszonyu sorsról, elvonultak és távolról nézték a felrobbanás iszonyu látványát.

Az elősiető nemzetőrök végre fellelték Charpentier bárót, a grófnőt és a holtnak hitt rendőrkapitányt, Pierre Blacé-t.

Poniatowszky szótlanul ölelte át barátját és kezet csókolt a grófnőnek, mondván:

— Bemutatom hódolatomat Charpentier bárónőnek.

A grófnő pirulva nyujtotta kezét a bárónak, ki csókokkal halmozta el azt.

Tudtára adták bátyja szomoru végét. — A grófnő vigasztalhatlan volt, könnyözönt hullatva állott a leghivebb testvér holtteste felett és a halvány ajkakra egy végső csókot nyomott, mely magában foglalta azon mély hálát, melyet Emilia a legszeretőbb testvér irányában mindig megőrizett.

A nemzetőrök eltemetvén a számos hullát, elhagyák a rémület és iszony ezen szinterét; Ceratry hadnagy vitatkozásai között, ki azt állitotta, hogy ha lovasatakkal támadják meg a romokat, nem vesztének vala annyi embert.

Boignard gróf tetemét a domb egyik magaslatára temették és nővére kegyelete roppant márványemlékkel jelzé e borzasztó esemény szinhelyét.

E különös regényes lelkületü férfiu síriratául ide jegyezzük halhatatlan Lamertine-ünk néhány gyönyörü sorát.

— „A kis csermely amott, a part alatt vigan
Nézd, mint nő s kis tavat, mint képes lassudan;
Nem éri napsugár kék és tiszta vizét,
S a szél sem lengeti csendes, nyugodt szinét. —
A tó kék habjain hattyu lebeg tova,
S a vizbe lemerül oly hófehér nyaka;
A tót szebbé teszi és a rengő habok
Tükrén tündöklenek milliard csillagok. —
De ha már fölfelé forráshoz ére ő:
Tovább a sima hab már nem lesz kékelő; —
A barnuló vizen az éj terülle el,
S a hattyu tollain borús, setét lebel.
Mintha sólyom fajok vad küzdelem jele
Az azur kék tavat hintette volna be! — — — —"

Boignard Emilia grófnő és Charpentier báró Spanyolhonba utaztak, mig végre Talleyrand herczeg kegyelmet eszközölt ki számukra. — A fiatal szerelmesek, mint férj és nő tértek vissza Párisba; azonban Charpentier bárónő I. Napoleon császár uralkodása alatt nem mozdult ki palotájából; hol időközben megszaporodott családja boldogitására szentelte magát.

Charpentier báró neje és a császár leányának szerető atyja maradt, de Napoleonhoz soha sem tudott szivvel, lélekkel ragaszkodni.

Pierre Blacé mindig a báró legbensőbb barátai közé tartozott.

— — — — — — — — — —

IX.

A négyek tanácsa.

— „Nyugodjatok békével .....
..... a bünt követi a büntetés."
Jalleuse.

Kevés mondani valónk van.

Csupán a „szabadság lovagjai" társulatnak Párisban elfogott tagjai igénylik néhány percre figyelmünket.

Meg kell jegyeznünk, hogy a császári törvényszék felettébb hamar végzett velök.

Mons-Temple tábornokot hadi törvényszék elé állitották.

Ney tábornagy a „hősök hőse" elnökölt a hadi törvényszékben.

A birák csupán tábornokokból álltak. — Egyig a császárság hősei voltak: Macdonald, Oudinot, Victor marsalok; Kellerman, Vandame, Gérad tábornokok.

E férfiak voltak hivatva, hogy a hadsereg egyik legvitézebb tábornoka fölött itéletet hozzanak.

Ezen itélet csakis igazságos és részrehajlatlan lehetett.

A tanácskozás nem tartott sokáig.

Ney elnök a vitéz tábornagy székéről felállva olvasá az itéletet:

„Vádlott Francois Mons-Temple a császári franczia hadsereg tábornoka; vádoltatik: felségsértéssel és ő felsége I. Napoleon Francsia ország császára élete elleni merénylettel. — Ezen vádakban a hadi törvényszék vétkesnek találván; őt tábornoki rangja elvesztésére és vállrojtjának egy ezered előtti letépetésére, továbbá egyhangulag főbe lövetésre itéli.

A franczia hadsereg egyik legvitézebb és legtehetségesebb tábornoka saját hibái miatt franczia golyók alatt vérzett el.

Bourgogne gróf, Bessiére Péter és Chablott Demeter, a jézsuita a Gréve téren lefejeztettek.

Számosan hiszik, hogy Napoleon-nak a pápa által történt későbbi kiátkoztatását, az ellene felzudult jézsuiták nagyban előmozditották.

Ezen összeesküvés történetét lehetőleg titkolni óhajtják az udvari körök: nehogy a császár neve mende-mondákba kevertessék, azonban némely magas állásu egyének, kiknek érdekében állt e hirt terjeszteni; nem őriste meg oly jól a titkot, hogy a kiváncsiság millió füle annak tudomására ne jutott volna.

(Köv. a II-ik rész.)

Mai számunkhoz van mellékelve a Franklin-Társulatnak „Deák-album" czimű előfizetési felhivása.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) hugycsőfolyásokat (még oly idülteket is), a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban;
3) hugycsőszűkületeket:
4) frisz és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) bőrkiütéseket;
6) a hugyhólag betegségeit és mindennemű vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és estve 7 órától 8 ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (45—5)

MIKOLASCH SAMU

fényképész, olaj- és szobafestő s mázoló N.-Kanizsán

ajánlja 26 éve óta fenálló üzletét mindennemű szoba-, templom-, czég-festésre és mintákra.

A legujabb fali-minták és dusválasztéku kárpitok birtokában, ajánlja magát diszitésekre és a kárpitozást is elvállalja.

Fán és érczen kivendő aranyozások a legpontosabban teljesittetnek.

(50—2)

Elkészitett olajfestékek kaphatók.

Fényképek a legskerültebben készittetnek

az e czélra felállitott üvegteremben.

Tartós és izletes munkákról, valamint a legolcsóbb árakról kezeskedik.

Lakik a „Zöldfa“ vendéglő átellenében.

PRÆSERVATIFS

legfinomabb francia és angol gyártmány, tucatja 1—4 frtig, valamint mindennemű gummicikkek sebészeti czélokra.

(46—5) **EMPÊCHEUR,**

legujabb czélszerű készülék az éjjeli magömlések meggátlására, darabonkint 2 frtjával szállit a használati utasitással együtt

Zieger János

Grázban, Kiesterwiesgasse 34. gummi-gyártmányok és gummiáruk különlegességek raktára.

Kitünő jó **két**

zongora

jutányos árak mellett eladó. Értekezhetni **Geisel Gutmann H.** ur házában.

(51—4)

Alólirottaknak a esurgói uradalomban néhány száz mérő

tavaszi rozsuk

van, a melyet vetőmagul a t. gazdaközönség figyelmébe ajánlanak.

Bővebb értesitéssel szivesen szolgálnak:

Beck Kálmán fiai

Keszthelyen.

(52—1)

Wajdits József

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán

Deák Ferencz

arczképei

dus választéku olajfestményben kaphatók.

Árak:

2 frttól kezdve egész 30 frtig.

Kivánatra

részletfizetések mellett is eladatnak.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 12-én. 21-ik szám. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY."

A lap szellemi részét illető közlemenyek a szerkesztőhez, Takarékpénztári épület földszint, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank", a „nagy-kanizsai takarékpénztár" a „zalamegyei általános tanitótestület", a „Zala-Somogy" gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Nagy-Kanizsa, márczius 12-én 1876.

Zalamegye közgyülése tudvalevőleg hat heti gyászt rendelt el nagyszülöttje, Deák Ferencz elhunyta felett érzett mély fájdalmából.

A hat heti gyász ideje mai napon letelt.

Lapunk ez idő alatt gyászkerettel jelent meg, mint oly lap, mely a megye érzelmét hiven tolmácsolja.

Sokkal inkább érezzük a veszteség nagyságát, semhogy ez alkalommal bővebben szóljunk.

Adja a Mindenható, hogy hazánk dicsősége- s a magyar nemzet jobb jövőjében áldhassuk a nagy Deák Ferencz emlékét!

Iparos kör.

— Második közlemény. —

Miután az iparos kör alakitása körül első felszólamlásom után gyülés is tartatott — igy valószinünek kell tekintenem, hogy a kezdeményezők nem állnak meg az első lépésnél és tervöket keresztülvive, az iparos kör létesülni fog, létesülni „sine via et dubio" magyarul: emberben, lóban kár nem történt.

Nem tudom és nem ismerem a kezdeményezők czélzatát, azért azt birálólag nem is tárgyalhatom, de ismerve azon fajbeli természetünket, melylyel a szalmatüzünkkel bojtorjánként kapaszkodunk minden uj eszmébe és azután veszendőbe megy az egész ügy, először a tagok surlódásai, másodszor a közöny miatt.

Tárgyalom azonban a kérdést és pedig részletesen szándékozom tárgyalni egy részt, mert az iparos osztályt nemzeti jólétünk tekintetében igen nagyfontosságu tényezőnek szeretem tekinteni, másrészt, mert iparos osztályunk csak részben bir annak felületes tudatával, mi a feladata és mely irányban érvényesitheti erejét, nemcsak elvi alapokon, de tényleges eredményekkel.

Szives olvasóimtól előre és bocsánatot kérek, azon olvasóktól is, kik nem az iparos osztály tagjai, de azért, mert nézetem — hitem szerint — ezekre is vonatkozással vannak, a mennyiben az ipar épen nem önmaganak van, hanem más osztályok számára.

Ugy veszem észre, hogy az iparos osztály egyesitése az olvasó körben reméltetik, ha az iparszövetség feladata csak az, hogy közös gyülhelyen kártyázni, enni, inni és vajmi keveset olvasni lehessen, hogy a szabó mestersége helyett a délamerikai államszövetségről, a csizmadia China és Japan viszályairól, az asztalos a cubai lázadásról politizáljon, — akkor az iparosok szövetsége nemcsak felesleges, de erkölcsrontó és csak a tékozlási hajlamot emeli, az iparos osztály pedig épen ugy elnyomott lesz, mint a milyen most.

A kasino rendszer, mint socialis emeltyű, tuléite magát; — a kasinók ma elvesztve nagy Széchenyink által kitüzött feladatukat, csak mulató gyülhelyek, nem egyesek, hanem társaságok kávéházai, korcsmái; — ilyen pedig városunkban elég van, többnek felállitására semmi szükség.

Ily egyesületeknek sem az országos, sem a helyi állapotok lenditésére befolyásuk nincs, a mi befolyásuk lehetne, azt a pletykaember és ügy megszólás helyettesiti, — egész hatalmuk abban összpontosul, hogy ott minden csak rosz oldaláról lesz támadva, pelengérre állitva, de a kezdeményezés, — keresztülvitel és betetőzés lehetősége épen tulságos kávéházi és korcsmai jellegök miatt megszünt.

Sem a nemzetiség, sem a hazafiság, sem a közviszonyok támaszt ezekben már nem találhatnak.

Az erők egyesitése ebben a korban már mást kiván, mint a közös szórakozást, megkivánja, hogy ezen erők kézzelfogható előnyöket tudjanak a tagoknak nyujtani, megkivánja, hogy a jóval a hasznos, az áldozattal a nyereség, a munkával a siker legyen összekapcsolva — ott, hol ez el nem érhető, a középszerü müveltség sem áldozathozatalra, sem működésre, sem buzditásra nem képes — rövid időre felkaphat valamit, de sajnálván később mind zsebét, mind idejét haszon nélkül veszteni — elesni hagyja.

Ily auspiciumokat látok én jelenleg az iparos kör alakitása körül, ha az csak olvasókör leend és legfeljebb a koldus biró szerepét vállalja el az által, hogy a tehetőség zsebéből alamizsnákat osztogasson.

Ennyit tartok szükségesnek elmondani, hogy felderithessem azon indokokat, melyek engem anyagi czélzatokkal összekapcsolt iparos szövetség létesitésében vezetnek — mert anyagi korunkban a szellemi táplálék nem elégséges — ma már annyira vagyunk, hogy a vagyoni közszükség „panem et circenses"-t követel, szellemet és kenyeret.

ab.

Épitkezési szabályok.

(Javaslat).

Első fejezet:

Az épitési bejelentésről.

1. §. Semminemű uj épitkezés, toldás, nevezetesebb épület átalakitás Nagy-Kanizsavárosában előleges bejelentés és ennek folytán nyerhető épitési engedély nélkül nem történhetik.

2. §. Mindaz, ki uj épitkezést, toldást, vagy lényegesebb épület-átalakitást tenni akar, köteles ebbeli szándékát irásbeli kérvénynyel a város tanácsánál bejelenteni.

3. §. Minden épitési kérvényben kitüntetendő az épitkezés helye, annak nagysága és rendeltetése, továbbá az épitési anyag uj épitkezésnél épen ugy, mint a toldás, vagy lényegesebb átalakitásoknál.

4. §. Az épitési kérvényhez mindig becsatolandó

a) a telek helyzeti rajza és pedig barna alapszinnel, a netán fenálló épületek és vörnyeges szinnel az uj épitkezés, toldás vagy lényegesb átalakitás folytán előállandó helyzet;

b. az épitkezés tervrajza 4 felvételben és pedig:

alaprajz a lakrészek beosztásával,

keresztmetszet a tetőszerkezet- és épületre egyaránt homlokzatrajz

és a teleklejtési rajz,

megjegyeztetvén, hogy a keresztmetszeteken és az összes rajzokon a mélységi és magassági méretek pontosan kitüntetendők, valamint az alaprajzoknál a szomszédtelkek és épületek viszonyhelyzete szintén kitüntetendő.

5. §. A részletes leirás és szükséges mellékletek nélkül beadott épitési kérvények hivatalból visszautasitandók és pótlás nélkül sem tárgyalás el nem rendelhető, sem épitési engedély ki nem adható.

6. §. Rajz és tervmellékletek csakis jogosult épitőmesterektől, — nem pedig segédmunkásoktól fogadtatnak el — ily rajz és tervmellékletek ezek és az épitő által aláirandók, az aláiró épitőmester a felvétel és méretek helyes kitüntetéseért pénzbirság terhe mellett felelős.

7. §. Következő épitkezések és toldásoknál csakis a helyzetirajz becsatolása kivántatik;

ha udvarokban deszka, vagy lécz oldalzattal fakamarák épitetnek, vagy nagyobbitatnak,

ha ugyanily oldalzattal csürök, pajták és kocsiszinek épittetnek,

ha kutak, árnyékszékek, trágyagödrök, udvari csatornák épittetnek, vagy toldatnak,

ha az épület átalakitással a külalak és a

TÁRCZA.

Apám sirjára.

Álomkép a boldogságnak léte,
Mely ködként eloszlik szerteszét,
Ha a való durva érintése
Felébreszti a sors kegyenczét.

S ha vége van az álomnak, fénynek,
Mely tündér-országba vezetett,
Eltüntével ábrándnak, reménynek
Ismerjük meg csak az életet.

Én is követtem a csalóka fényt,
Oh! hisz annyi széppel biztatott,
Aztán láttam eltünni a reményt
S minden — még az ég is elhagyott!

Porba, romba dőlt egész világom,
Szivem hitét összetépték már,
Porba omlott, most csak romját látom,
Fölötte a kétség réme jár.

Széllel dulta a sors vad szeszélye
Ábrándaim fényes csarnokát
És mit adott helyette cserébe?
Egy jó apa gyászos sirhalmát! . . . . . .

Meghalt! — kivitték a hideg sirba,
Eltemették setét föld alá,
S a nehéz rög rémesen zuhogva,
Oly vérfagyasztóan hulla rá.

Ott! — ott nyugszik most a temetőben
Hideg sirban, rögös hant alatt
Szegény apám! — küzdött életében
S nem nyert üdvöt, földön nyugalmat.

Pedig nem volt nagyobb bűne, vétke,
Mint hogy forrón, nagyon szeretett
És a setét sirba vitte végre,
Mért oly megadóan szenvedett!

Bu és kétség tusázott lelkében,
Volt fájdalma, öröme kevés;
De most már a feledés éjében
Megszünt minden bu és szenvedés.

Kialudt a nemes élet lángja,
Kioltá a sors fergetegje,
S a szivnek minden reménye, vágya
Hamuként hullott a sirba le.

Meghalt! — Csak kaczagj te gonosz szellem
Halál! csak kaczagj műved fölött,
Megölted! — ő nem állhatott ellen
Te győztél! s ő égbe költözött.

Meghalt! — s most árván elhagyatottan
Bolyongom, tévelygek egymagán,
Oh! kegyetlen végzet, vajjon hogyan,
Mivel tudsz büntetni ezután!?

II.

Éjfél felé jár. . . . . . Az egész háznép
Aluszik, álomban szendereg,
Oh! hisz a virrasztás, a bánat rég
Megtörte őket, szegényeket!

Csak én várok, virrasztok szobámba? . . . .
Sirni szeretnék; de nem tudok,
Kiapadt már könnyeim forrása
Többé nem sirok, csak — zokogok!

— — — — — — — — — — — —

Setét árnyak nőnek, egyre nőnek,
Pislogó mécsem vadul lobog, ...
Tán a sirok szellemei jőnek? . . . .
Hah! szivem mily lázasan dobog!

Tulvilági halvány, gyászos árnyak,
Ti, kik itt körülem lebegtek,
Nem láttátok szellemét apámnak?
Beszéljetek! oh, mondjátok meg!

De a lelkek szótlan tova szállnak,
Mécsem lángja is alig pislog, ...
Itt hagytak a tulvilági árnyak,
S én csak magam sirok, virrasztok. . .

Aztán egy őrült eszme sugára
Csalogat a temető felé
Talán, ha üt a lelkek órája,
Feljön kitárt karjaim közé?

Oh, még csak egyszer, egyszer láthatnám,
Elfeledném multam, jelenem,
Vagy még azt a sok bánatot is tán,
Amit eddig által szenvedtem.

Sötét éjjel, mikor alszik minden,
Temetőbe bolyongok ismét,
Oh! tudom, hogy nem veszi rosz néven,
Ha zavarom sirja éjjelét.

Zokogva borulok fejfájára,
Rá hullanak szemem könnyei,
Oh! csak egy perczre, csak egy órára
Feltudnálak apám költeni! . . . .

De nem! — Pihenj sirodban boldogan,
Az élet keservvel van teli.
Jobb! százszorta jobb ott lenn a sirban,
Hol a sziv kinját nem érezi.

Vidd a csendes sirba áldásunkat,
Örömünket ugy is elvitted,
Ne zavarja semmi nyugalmadat,
Ne lásd a mi fájó könnyünket! . . . .

S amint a néma sirnál imásva
Áldást kérek az egekből le,
Ugy rémlik, hogy valaki szóllana,
Vigasztalna, csendesitene.

És most, mintha körülem lebegne. . . . .
Hideg karja megfog, átölel,
„Élj boldogan" — suttogja szelleme,
„Jó fiam a multat feledd el!"

— — — — — — — — — — — —

Két nagy könnyü gördült le arczára,
Hogy megcsókolt és a sirba ment. . . . .
Oh! talán fáj ott lenni magába,
Árván tudva engem ide fennt.

Ah! de örömmel mennék hozzája,
Le a sirba, — de ha nem lehet!
Csak az vigasztal, hogy nem sokára
Bánatom engem is eltemet.

JENVAY GÉZA.

II-ik Rész: A császár leánya.

— Korrajz az első császárság korából. —

Irta: *Barboix Roger*.

Francziából forditá: *Kővári Béla*.

I.

Az első bál.

— „Fényesen ragyogtak a csillárok, —
Lebegteg az angyalok . . . ."

Payel.

Párisban vagyunk. Az olasz boulevard egyik fényes palotáját bámulhatjuk, ha kedvünk tartja, mely előtt fényes fogatok hosszu sora táborozott. — A palais külsejét nem találjuk szükségesnek leirni; — elég azt tudnunk róla, hogy egyike volt a legfényesebbeknek.

Tudjuk meg, hogy ki a tulajdonosa ezen ritka műizléssel emelt épületnek.

Épen ott siet egy hordár, vagy mi. Kérdezzük meg tőle. — Hejh! barátom egy szóra!

— Szolgálatjára uram, de kérem hamar, mert sietek.

— Ön e házhoz tartozik ugy-e?

— Ugy van uram. — Hajdan kengyelfutónak nevezték volna, ma futár legény a neve.

— Ki az ön gazdája?

— Hát nem látja livréemet. — Charpentier bárót szolgálom.

— Hát e palota?

— Ez a Charpentier-palais. — Gazdám tulajdona.

— Fogja ezt fáradságáért.

magassági viszonyok nem változván, csakis körfalak épitéséről, eltávolitásáról van szó.

Második fejezet:

Épitési elvek és tilalmak.

8. §. A város csinosodása, az egészségi viszonyok és az épitkezések szabályos voltánál fogva szükséges az épitkezések általánosan kötelező szabályait állapitani meg, melyek a következő szakaszokban foglalvák:

9. §. Epitkezés tekintetében a város területe három körvonalra osztatik be és pedig:

a) első körvonal: Fő-tér,
Fő-utcza,
Városház utcza,
Takarékpénztár-utcza,
Deák Ferencz-tér,

b) második körvonal magában foglalja az első körvonalat egészen és még a következő utczákat és téreket:

Zárda-utcza,
Zrinyi-utcza,
Király-utcza,
Bátory-utcza,
Kinizsi-utcza,
Széchenyi-tér,
Kölcsey-utcza,
Bajza-utcza,
Batthyány-utcza,
Iskola-utcza,
Csengery-utcza,
Kisfaludy-utcza,
Eötvös-tér,
Hunyady-utcza,
Kazinczy-utcza,
Magyar-utcza a klinkerut mentén,
Vörösmarty-utcza,
Petőfi-utcza az Attilla-utczáig,
Vásár-tér,
Szemere-utcza,

c) harmadik körvonal.
Minden ujonan nyitandó utcza. vagy tér,

d) negyedik körvonal — a város többi területe.

10. §. A körvonalakra nézve következők állnak általános szabálykép.

I. Az első körvonalba eső telkeken az utczai vonalra legkevesebb egy emelet magas épitkezés engedtetik csak meg.

II. Az első, második körvonalon belül az utczára tüzfalak, nem fedett kapuszinek, nyitott árkok és részleges telekbeépitések nem engedhetők meg.

E két körvonalban minden ház vizcsatornával látandó el oly formán, hogy a viz folyó csatornák kiömlése fedve vezettessék az utczai csatornába.

Mind a két körvonalon belül 5 évi időszak alatt a tanács által kijelelt terv és sorrend szerint a járdák és csatornák megépitendők, az épités a háztulajdonost közteherkép illeti. Ugyszintén az első, második és III ik körvonalakon belül csakis tégla, vagy kőből engedtetik meg az épitkezés.

III. A harmadik körvonalra nézve ugyanazok állanak, mik a II-ikra, ezenfelül ezen III ik körvonalon csakis az esetben kezdhető meg az épitkezés, ha valamelyik utcza teljesen kinyittatott.

Ha valamely utcza, vagy tér kinyitása ellen akadály fenn nem forog, a kinyitástól számitott egy év alatt az uj nan nyitott utczába eső minden telek beltelket képez, kis teherkép kötelesek tehát e telkek tulajdonosai az egy évi időtartam alatt telkeiket az utczavonalra bekeriteni, további egy év alatt pedig a járdákat és vizcsatornákat megépiteni.

IV. A negyedik körvonalon házak utczái tüzfallal, szalmával fedve nem épithetők, részletes telek beépitések és nyilt kapubejáratok azonban megengedtetnek.

11. §. A városi szabályozási térképen zöld vonallal megjelelve van az átalános épitési határvonal, ezen határvonalon tul semminemű lak, vagy gazdasági épület épitése tilos.

12. §. Sehol a városban szalmával fedve semminemű épület nem emelhető.

13. §. A jelenleg fenálló szalmával fedett épületekre nézve a következők állnak:

a) tiz évi időszak alatt mindennemű szalmásépület, legyen az lakház, vagy gazdasági épület, cserépfedélzetüvé alakitandó át, ez átalakitási kötelezettség oly közterhet képez, melyre nézve e határidő elteltével jogositva van a tanács közigazgatási végrehajtással élni oly formán, hogy a határidő leteltével cserépfedélre át nem alakitott épületek tulajdonosait megintvén, ha a megintés kézbesitésétől számitott 3 hó alatt az átalakitás meg nem tétetnek, — az átalakitást a tulajdonos költségére teljesitteti a felmerülő költségekre, mint közteherre biztositási végrehajtással — az átalakitás befejeztével pedig a közadók behajtására fenálló törvények szerint kielégitési végrehajtást teljesit.

b) Ha valamely szalmával fedett épület az átalakitásra szánt 10 éven belül olynemű javitás alá esik, hogy a tetőzetnek $^1/_3$-ad része javitandó, vagy ujitandó lenne, ez esetben az egész tetőzetnek cserépsindelyre leendő átalakitása engedtetik csak meg és ez az előzők szerint végrehajtható.

c) e szabály alól az uradalom sánczi majorépületei a téglagyári épületek gyepmestertanya és a szőllőkben emelt épületek képeznek kivételt, melyekre nézve a szabad épitkezési alak fenhagyatik, épségben maradván az 1872. VIII. t. cz. 8. §-ban foglalt üzlettelep iránti rendelkezés.

14. §. Épületközök — szomszédok felőli csurgás épitések meg nem engedtetnek.

15. §. Minden lakházra nézve magassági minimumok állapittatnak meg és pedig: az I ső, II-ik és III-ik körvonalon a lakház külső magassága a járda niveau-tól az eresz széig nem lehet 4·5 méternel alacsonyabb, ugyanitt a szobák padlózata a járda niveaujától 50 centiméternél alacsonyabbra nem fektethető, valamint a szobák belső magassága legalább 3·2 méter legyen, a IV. körvonalon következő méretek állnak mint minimumok:

külső magasság . . . 3·5 méter,
padlózat a járdavonaltól 50 cm.,
belső magasság . . . 2·5 méter.

16. §. Kémény nélkül lakházakat épiteni tilos, a kémények csakis téglából, vagy kőből épithetők és kivülről erősen bevakolandók.

17. §. A kémények oly helyre, hogy azokon faanyagok fussanak át, nem épithetők, ha a kéménybe gerenda, vagy más támfa beeresztése szükséges, a beeresztés csak következőleg szabad: a beeresztett gerenda, vagy támfal vége és a kémény belső fala közt legalább 16 centiméter vastag fal maradjon, mely fal a gerenda, vagy támfal beeresztése előtt 3 centiméter vastagságra erősen bevakoltassék és pedig gypszszel vegyitett ragaszszal.

Oly esetekben, midőn a kéményekbe ily módon gerendák, vagy támfa eresztetik be, a behelyezés csakis rendőri felügyelet mellett történhetik oly módon, hogy akkor, midőn a beeresztés történik, rendőrlegénynek kell jelen lennie.

18. §. Nyitott árnyékszékgödrök épitése tilos, valamint az árnyékszékgödrök az épületek, vagy árnyékszékek alá nem épithetők, hanem azoktól legalább 1 méter távolságra legyenek.

19. §. Trágya- és árnyékszékgödrök a szomszédtelektől legalább 2 méter távolságnyira essenek.

20. §. Mindazon beltelek, mely épületek közt fekszik, közbiztonsági indokból a tulajdonos által bekeritendő és pedig a kültelek felé eső részén és a szomszédok felé rendszerint az utczáról tekintve, rendszerint a jobbról eső rész keritése terheli a tulajdonost. Amennyiben régebb szokás — vagy utczabeszögellések által ez iránt kétség, vagy eltérés támadna, a város tanács állapitja meg a tulajdonos által fentartandó kerités vonalát.

21. §. A város egész területére készült szabályozási terv és térkép alapján mindazon telkek és területekre nézve, melyek épités esetén utczaivonalukat vagy beljebb helyezni, vagy az utczavonalba kitolni kötelesek, épitési tilalom áll fenn.

Az ily tilalom alatt álló telkeken az utczavonalra eső részen sem épülettoldást, sem lényeges átalakitást, sem homlokzat emelést, sem emelet felrakást teljesiteni tilos.

Ha az ily tilalom alatt álló telken az utczavonalra eső épület tetőzetének $^3/_4$ része ujjá alakitandó, vagy lebontandó volna, köteles a tulajdonos az egész utczai épületet lerombolni és a szabályozási térkép szerint az ott megállapitott utczavonalra uj épitkezést teljesiteni.

22. §. A szabályozási térképen külön megmegjelelt azon területek, melyek ujon nyitandó utczák területeül vannak kijelelve, olykép állnak tilalom alatt, hogy azokon az épitkezések az utcza teljes kinyitása után kezdhetők csak meg.

23. §. A szabályozási térképen közterekül kijelelt főtér, vásártéri épület tömeg és a barátok utczai kertje, ugy az ujonan nyitandó utczákra eső házak — része általános tilalom alatt állnak, melyeken semmi uj épitkezés, toldás, emelés, vagy átalakitás nem történhetik és a mennyiben valamely részök lebontatik, azt többé felépiteni nem szabad, hacsak valamelyikénél a tetőzetnek $^3/_4$ ed részén felül volna ujjitás eszközlendő — az egész épület lerontandó.

Mindaddig, mig ezen területek teljesen szabadokká nem lesznek, — joga van az üresé vált tulajdonosnak a telket házi kertül használni.

Ezen területekre nézve a véglebontás és térrététel határnapja 30 évre tüzetik ki olyképen, hogy 30 évi idő leteltével ezen épületek bármily állapotban legyenek is, lebontandók és köztérül a telkek átadandók.

24. §. A lebontandó házakért, vagy az uj utczák nyitására kihasitandó területekért méltányos kárpótlás fizettetik, a kárpótlási összeg meghatározási módját a későbbi §§-ok állapitják meg.

(Folyt. köv.)

Helyi hirek.

— ***Kimutatás*** a Nagy-Kanizsán, f. é. január hó 12-én tartott hetediki bál pénztári eredményéről: Összes kiadás 1094 frt 76 kr, összes bevétel 901 frt 27 kr, hiánylat 193 frt 49 kr, mely összeg a rendező bizottmány által fedeztetett. Felülfizetések: Hirschler Miksa ur Domboruról 3 frt, Hertelendy Béla ur Nagy-Kanizsáról 2 frt, özv. Sümeghy Ferenczné ő nagysága Söjtörről 6 frt, Csépán József földbirtokos ur Jákóból 4 frt. Összesen 15 frt. Ezen felülfizetett összeg a nagy kanizsai fiatalsági társas kör pénztárába beutalványoztatott. Fogadják a szives felülfizetők legmélyebb köszönetünket. A rendező bizottmány.

— ***Az árvizkárosultak*** javára a Kanizsai Dalárda szövetkezve a kisdednevelő egyesülettel, márcz. 22 én tombolával összekötött hangversenyt ad. E legnemesb ösztönből keletkezett intézkedést üdvözöljük s pártolására felhivjuk a t. közönséget. Egyszersmind felkérjük mindazokat, kik a tombolához ajándéktárgyakkal járulni kivánnak, legyenek szivesek azokat márcz. 20-ig Martinkovics Károlyné, vagy Gelsei Gutmann Henrikné urhölgyhez küldeni.

— ***Nagy-Kanizsaváros*** képviselő testülete apr. 3-án ülést tart.

— ***A nagy-kanizsai*** fiatalsági társaskör kebelében „athletikai clubb" alakult, a tanácskozmányra több tornaegyleti tag meghivatott, versenyfutás, versenygyaloglás rendeztetik.

— ***A kis-kanizsai*** erdőkben nagymérvű pusztitások fordultak elő, felhivjuk polgármester ur ismert erélyességét a rögtöni intézkedések megtételére, legyen szives az erdészeti bizottság kiséretében személyesen megtekinteni, nem elég, hogy e városnak névleges erdésze van, mert e városnak minden kincse erdejében fekszik.

— ***Német szinészet.*** Schulz Gyula varasdi szintársulata Nagy-Kanizsán a „Zöldfa" termében márczius 15-én kezdi meg előadásait s nem 14-én, mint az előleges jelentésben volt. A társulatot jól szervezettnek mondják, s tagjai közt operette énekesek is vannak.

— ***„A fiatalsági társas-kör"*** által rendezendő felolvasások ma vasárnap veszik a városháza nagytermében kezdetöket, felhivjuk ujolag a t. közönség figyelmét azon megjegyzéssel, hogy belépti dij nem fizettetik s kezdete 4 órakor lesz.

— ***A nagy-kanizsai*** fiatalság társas köre f. é. márczius hó 9-én tartott rendki-

---

— Köszönöm. A nélkül is megtettem volna, de a borravalót elvből sohasem utasitom vissza.

— Helyesen teszi. Tehát Isten vezéreljeönt.

— Isten önnel uram. — Van szerencsém magamat ajánlani.

Tehát e fényes palota Charpentier báró tulajdona. — Előbbi beszélyünk hőse látszólag igen irigylendő anyagi helyzetnek látszik örvendeni. Irói szabadalmunknál fogva felfogjuk őt családi körében keresni.

Ha tehát a nyájas olvasó elhatározta mágát ezen utunkban is követni, itt az ideje, hogy behatoljunk a nagy két szárnyas kapun és megvárjuk, mig a fehér kesztyüs komornyik átvevén névjegyünket, azt a lak urának elfogadhatási birálat tekintetéből kézbesiti.

Végre csakugyan feljutunk az első emelet tágas lakosztályába, mely a legujabb divat izléseként van butorozva és diszitve. Minden lépten, nyomon a tulajdonos tehetősége kézzelfogható jeleivel találkozunk.

A lakosztáy közepét nagy terem foglalja el, mely házi mulatságok rendezésére látszott hivatva lenni. E teremből zeneszó és élénk csevegés zaja hallatszott. Megmondjuk e körülmény okát: Charpentier báró leánya, Eleonora mutattatott be a világnak.

A báró nagyszerü ünnepélyt rendezett ezen alkalomra és mesés fénynyel árasztotta el palotáját. — De e fejezetünk hős nője nem Eleonora bárónő lesz.

Emlékezni fogunk tán e korrajz első részében emlitett kis gyermekre. E leányka Charpentier bárónő és Napoleon császár gyermeke volt. — A most husz éves Valéria körül fognak egyelőre csoportosulni eseményeink.

A gyermek bájos hajadonná fejlett, kinek setétbarna hajhullámai és harmat üde ajkai, a főváros bál-por és rizsliszt halványitotta szépségei közt az elsőséget számára megszerezték.

És valóban Valéria hódolókban nem is szenvedett hiányt; szokás szerint körül rajongták azok; de látszólag hiába fáradtak, mert a fiatal hölgy egyiküket sem tüntete ki hajlamával. — Egyiránt szivélyes volt mindenki iránt, de kiválóbb kegyével egyik sem dicsekedheték,

Azonban azon események, melyekről szó van, nem követik megszakitatlan rendben azon félbeszakitott szomoru játék lefolyását, mely a roxeles-i remete lak föltrobbanásával mintegy bevégződöttnek tekinthető.

Némely mellék körülmények ismerete beszélyünk ezen részében elkerülhetlenné vált.

Napoleon császár a hatalmas uralkodó Montholon és Bertrand tábornokok jelenlétében meghalt Szent Ilona kopár szirtjein.

A császár, ki nagy volt, mind uralkodó nagy akart lenni, mint ember is és sirjába az általa lenyügözött Európa részvéte kiséríe.

Hudson Lowe neve saját nemzete előtt is becstelenné lett és a császár tömlöcz tartója elvette embertelenségének megérdemlett jutalmát.

A haldokló császár nem feledkezett meg leányáról és négy millió frankot hagyott neki.

Ezen összeget Marchand ur a császár hű komornoka kézbesitette Charpentier bárónőnek. — A pénz angol állampapirokba váltva, lepecsételt boritékba volt zárva. A boritékra a császár sajátkezüleg irta: „Leányomnak; atyja hagyománya."

Emilia bárónő nem bontotta föl a csomagot, mig férjétől tanácsot nem kért. Charpentier báró nem látott okot, hogy Valériát megfossza örökségétől. — A boritékot fölbontották; — mint tudjuk, az négy millió frankot tartalmazott teljes értékü angol papirokban.

Valéria tehát gazdag volt. — Fiatal, bájos és gazdag, e három szó az élet mulékony arany bányája. Syées azt mondaná e tárgyról, hogy rendszerint mind a három egyszerre lesz semmivé.

Valéria vagyoni állapotához illőleg neveltetett. — A legjelesebb művészektől nyert oktatást a tánczban, zenében és nyelvekben.

Általában mint a legmagasabb körök gyermeke neveltetett. — Szépsége mellett a fiatal hölgy számtalan kiváló szellemi tulajdonsággal dicsekedheték. — Kedélye daczára azon behatásoknak, melyeket a fényes körökben szükségkép nyernie kellett, egyszerü és igénytelen maradt. Nem ragadták el lelkét azon fényes semmiségek, melyek neki a gazdag örökösnőnek oly nagy számban kinálkoztak; — ő csupán anyját és testvéreit szerette.

A fiatal női sziv egész önzéstelen vonzódásával ragaszkodott mostoha nővéréhez, Eleonorához. — A fiatal bárónő három évvel volt ifjabb mostoha nővérénél, kit Boignard Valéria grófnőnek neveztek.

Eleonora szinte melegen ragaszkodott nénjéhez; gyakran sirva gondoltak az elválásra, melynek néhány év mulva szükségkép bekelle következnie.

Végül ne feledjük megemliteni, hogy az ifju grófnő mostoha atyját, Charpentier bárót bámulta és tisztelte.

Valóban a báró nem feledkezett meg amaz igéretéről, mit ama rémletes pillanatban tett a grófnőnek: „Esküszöm, hogy atyja leszek gyermekednek!" Soha egy pillanatig sem feledkezett meg nemes igéretéről és Valériát saját gyermekének tekintette.

Ami a fiatal hölgyet illeti, ő meghaladta a tiz évet, midőn megtudta, hogy a báró csak mostoha apja.

Azonban ez mitsem változtatott azon gyengéd viszonyon, mely a bárót neje leányához csatolta; — a kis Valéria ezentul is atyjának tekintette azt, kit mint olyant tanult ismerni.

Élete husz éves koráig hasonlitott egy szép reggelhez, melynek harmatcseppjeit még nem párologtatták el a verőfény heves sugarai, — nem ismerte egyébként a világot, mint külalakjában, amit látott, csak vonzó és megragadó volt, merőben ismeretlen volt előtte az ugynevezett: „mézes madzag", mitsem sejtett a nagyvilági fondorkodások és megmérgezett nyájaskodások álczázott tőreiről. — Ismeretlenek voltak előtte a „cronic scandaleuse" botrányai és a czivilizatiónak több ilynemű ferde vivmányai.

Valéria lelke tiszta és szűzies volt. — Azon körökben, hol fájdalom a szenvelgett ártatlanság leple alatt gyakran a legaljasabb szenvedélyek lappanganak, valóban bámulatos, hogy az ifju grófnő megőrizte azon könnyen letörölhető himport, melyet korunkban oly igen ritkán nyilik alkalmunk bámulni.

Charpentier bárónő a szerető anyja gyengédségével csüngött gyermekén és az ő hasznos tanácsai vezeték Valériát azon ösvényen, melyet világnak neveznénk, ha az valóban az emberiség minden osztályára kiterjedne.

Azonban ne térjünk el egészen tárgyunktól. — Épen Charpentier palota bál termébe voltunk lépendők, midőn e szükségessé vált előzmények más tárgyra irányozták figyelmünket.

A bálterem pompás diszitékü volt. — Ha épitészeti tekintetben nem is mérkőzhetett a Palais Royal, Tuileriák, vagy a hajdani Richelieu palota nagyszerü termeivel, izlés tekintetében bármelyikkel is vételkedhetett volna.

A falak rózsaszin atlaszszal voltak diszitve, melyeken természetes camelia csokrok függöttek; a bársonynyal bevont kör kerevetek kellemes pihenő helyül kinálkoztak a legritkább tropikus növények árnyában.

Szóval, Charpentier báró fejedelmi pompát fejtett ki. A palota fényárban uszott és a jelenlevő válogatott társaság tagjainak arczain elüzhetetlen jókedv mutatkozék.

A terem különböző részeiben ott lehete látni a párizsi magasabb körök fiatal lovagjait, a középkoru férfiak fiatalnak mutatkozó kiadásait, sőt néhány agg ledér is mutatkozék önön magával elhitetni akarván, hogy még oly férfiu, kinek személye a nőknél is feltünik.

A magasrangu urhölgyek ezerféle ragyogó toilett-ben, Salmons marquis-val szólva: — az éj ragyogó pillangóit képviselték.

E bájos csoportozatban ott lehete látni az est királynőjét, a szép Eleonorát és a bájos Va-

vüli **közgyülésében** elhatározta, hogy mivel a körnek kiadásai már a második félévre is fedezve vannak, a tagsági dijat 20 frtra leszállitja, minélfogva az ujonan belépő tagok a tagsági dijnak csak ezen arányban leendő viselésére lesznek kötelezve. N.-Kanizsán, 1876. márcz. 10. Varga Lajos, titkár.

— ***Gyászhir.*** Haragos Mihályné szül. Szelle Katalin, maga és leányai: Carolina, férje: Birkner Lőrincz cs. kir. százados, Lucretia, férje: Nagy József ügyvéd, ugy ezek gyermekei Béla, Irma, férje: Plánder György és Dezső, végre dédunokái: Alajos, Carolina és Elek nevében szomorodott szivvel jelenti szeretett férje, atyuk, ipa, nagyapa és dédapának Haragos Mihály urnak a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után, f. évi márczius hó 10-én d. u. 2 és ½ órakor, élete 78-ik, boldog házassága 45-ik évében végelgyengülés következtében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó márczius hó 12-én délután 4 órakor fognak a helybeli sirkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szt. mise-áldozat a helybeli szt.-Ferenczrendüek templomában folyó hó 13-án délelőtti 10 órakor fog bemutattatni. Kelt Nagy-Kanizsán, 1876. é. márcz. hó 11-én. Béke hamvaira!

— ***Zalamegyében*** kebelezett Zalavár község engedélyt nyert, hogy évenként febr. 24-én és julius 26-án országos vásárokat tarthasson.

— ***Adakozás.*** Inkey László és neje Nagy-Récséről az árvizkárosultak részére 100 frtot, a zala-egerszegi takarékpénztár 100 frtot, a nagy-kanizsai takarékpénztár pedig 200 forintot adományozott.

— ***A zalamegyei*** fiatalság több tagja Zala-Egerszegen, a „Zöldfá"-hoz czimzett szálloda nagy termében 1876. évi február hó 7-ére tervezett; a közbejött országos gyász miatt elhalasztott és folyó 1876. évi márcz. hó 26-án rendezendő zártkörű tánczvigalmat tart. Belépti dij 3 frt., családjegy 7 frt. Kezdete este 9 órakor.

— ***Alispán*** ur elnöklete alatt Lipthay min. tanácsos, Klima orsz. állatorvos, Muray orsz. vesztegzárak igazgatója, N.-Kanizsa polgármestere, kanizsai, kottorii és csáktornyajárási szolgabirák jelenlétében márczius 9 én tanácskozmány tartatott a marhavész elleni zárlat ügyében. A határozatot a felvett jegyzőkönyv közlésével jelezzük.

— ***A sümeghi*** népbank 1875-ki üzletkimutatása szerint pénztári forgalom 591,401 frt 58 kr. volt, vagyonszámlája pedig 169,006 frt 89 krt mutat, osztalék 19%.

— ***Gyászhir.*** Özvegy Heller Józsefné szül. Sényi Éva folyó hó 6-án reggeli órákban hosszas betegeskedés után 68 éves korában jobblétre szenderült. Alig pár hóval ez előtt elhunyt férje halála a gyengéd s különben is beteges nőre oly sujtólag hatott, hogy ágyban fekvő beteggé lett s e betegség sirba is vitte őt. Áldás és béke lebegjen hamvai felett! Keszthely-város képviselőtestülete boldogult Heller József özvegyének — tekintettel arra, miszerint az elébb elhunyt férje, mint tanitó és kántor Keszthelyen 45 évet eltöltött — 150 frt évi nyugdijat szavazott meg. Most meghalt a nő is, nincs tehát nyugdijra szüksége. Óhajtandó volna, hogy e nyugdij, mely a költségvetésbe jelen évre már ugy is felvétetett, az elhunytak egyetlen gyermekének szavaztatnék meg.

— ***Rövid hirek.*** Verebélyesen a katonaság és polgárság közt véres összeütközés történt. — A magyar kir. távirdánál 171 nő van alkalmazásban. — Völgyi György szintársulata Kaposvárra jő. — Toldy Ferencz könyvtárát egy antiquarius 10 ezer forintra becsülte. — Mártonffy György bpesti fiatal ügyvéd agyonlőtte magát. — A népszinház eddig 7409 frt. tantiémet fizetett ki. — D'Agoult grófné, Liszt Ferencz leányainak édes anyja Párisban meghalt. — A szombathelyi törvényszéket helyszűke miatt Kőszegre teszik át. — Az árviz még mindig pusztitólag dühöng. — Uchatius báró lett. — A bécsi Laube szinház részére több magyar szindarab fordittatik le. — Szombathely- és Muraszombatból öngyilkossági hireket olvasunk a V. L. ban; hová vezet mindezen vérlázitó tett? — Királyné őfelsége Angolországban „Pálffy grófnő" név alatt utazik. — Kolosvárott egy báránynak bagoly feje s 4 nyelve van. — Mocsáry Géza a mandatumról lemondott. — Az árvizkárosultak részére eddig 105.000 frt gyült be. —

Utazók névsora

Nagy-Kanizsán, 1876. márczius 1-től— márczius 8-ig.

— „Szarvashoz" czimzett szállodába: Adler Dávid Komárom. Stein János Bécs. Hoske Rudolf Bpest. John F. Bécs. Schlaumadinger J. Pinkaföld. Szalacsy Farkas Vente. Krassa M. Bécs. Horváth Pál Muraszombat. Polák Károly Bécs. Hofmann J. Zákány. Lachenbacher N. Szombathely. Gutmann B. Ujvidék. Schmidt Károly Mainz. Hirschel Miksa Domboru. Peschke Herman Szászország. Krauss Ign. Grácz. Müller Mór Bécs. Spiro Kornél Bpest. Zlocha Pál Sopron. Szalczer Ignácz Z.-Egerszeg. Inkey N. Szent-Kereszt. Heimler M. Bécs. Rosenberg H. Bécs. Polizsanszky Kálmán Perlak. Schnabel A. Bécs. Trünnel E. Bécs. Weinberger M. Bpest. Tief N. Letenye. Kardos J. N.-Atád. Tuboly Viktor Letenye. Kollay Rókus Kottori. Charnay C. Lyon.

— „Arany Koronához" czimzett szállodába: Ráfael H. Posony. Rieffel báróné Belezna. Vessey N. Vése. Döme Antal Bpest. Gelvásy N. Kőszeg. Polák Ignácz Bécs. Schnétt K. Pécs. Eőry Gusztáv Bpest. Schnitzl W. Bécs. Raschka János Bpes. Háry József Ns.-Apáti. Snij N. Csaktornya. Pecsornik N. Csáktornya. Konyáry László Draskovecz. Bettelheim Rudolf Bécs. Stein N. Vinczonecz. Rudolf Welles Bécs. Löwy Rosalia Bécs. Németh Lajos Bécs. Horváth Bódi Tata. Tóth József Perdócz. Ney József Bpest. Pinkas Lipót Bpest. Benedek János Körösd. Beck N. Keszthely. Muray Lajos Bpest. Vértesy Iván Keszthely. Musquitter N. Csurgo. Talabér N. Somogy. Dr. Szivós József Bpest. Leiwolf János Kapuvár. Spehar Mihály Pozsega. Hermann Gyula Bécs. Vass Soma Bpest. Hedenik M. Bécs. Goldschmidt N. Varasd. Weinberger A. Bécs. Neufeld S. Kaproncza. Rajkay Fülöp Grácz. Klima Miklós Bpest. Csutor Imre Z.-Egerszeg. Lipthay István Bpest.

— „Oroszlánhoz" czimzett szállodába: Pongrácz Róza Türje. Engel Ignácz Szent-Miklós. Mattel János Türje. Radenics Géza Dombó. Rosenwasser E. Béca. Küttner G. Bpest. Gross József Gamás. Schwarcz J. Bécs. Zrinyi József Szombathely. Matus István Szombathely. Deáky Antal Lasztonya. Páhi Ödön Csákány. Groszmann M. Babócsa. Fuchs M. Kaproncza. Nádasi N. Juda.

— „Zöldfához" czimzett szállodába: Frankel M. Pécs. Veszelyi I. Veszprém. Wittinger Ferd. Bécs. Fekete Ignácz Pécsvárad. Józsa József Sz.-Fehérvár. Geasztmajer A. Vécz. Meskenhaller T. Bécs. Szántó M. Zala-Egerszeg. Prácsovics János Söjtör. Stolczer Jakab Söjtör. Schwarzenberg L. Bécs. Schlenken Iván Görcz. Beda Eggard Kapuvár. Schönhofer A. Bécs. Wertlimmer Bécs.

— Steiner Salamon szállodájába: Krauss S. Kaposvár. Landler A. Szakácsi. Köhler Sófia Lepsény. Klein Ign. N.-Vid. Müller Gy. Pacsa. Engel L. B.-szt.-László. Kohn S. Eger. Drucker J. N.-Vid. Weinberger J. Munkács. Rottenberg A. Munkács. Grosz Lajos Eger. Rechnitzer J. Pacsa. Wienhofer M. B.-szt.-László. Handler S. Rajk. Hirschel M. Pacsa. Polák W. Pacsa. Spira K. Bpest. Rosenspitz C. Pécs. Engel M. Paks. Braun J. Vid. Kremsier J. Szakácsi. Sternberg H. Pötréte. Rosenberger A. Pápa. Schwarzenberg Dávid Zala-Apáti.

— „Magyar Királyhoz" czimzett szállodába: Kádár Endre Brázá. Schönfeld Mór Zákány. Popovics János Gelse. Gergel Ignácz A.-Rajk. Brejer Bernát B.-Szt.-György. Goldstein Mór Bpest. Ekstein M. Szent-Mihály. Rechnitzer N. Keszthely. Ungar Frigyes Szombathely. Ducz Antal Csapi. Schweiger M. Grácz. Kovács György Csáktornya. Grünbaum N. Alsok. Liebwein N. Bpest. Stern Náthán Csurgó.

— Hoffman H. czimzett sörházába: Rosenberg Károly Tétény. Weiss N. Belovár. Kohn A. Szent-Mária. Minda György N.-Kanizsa. Steinhart N. Körmend. Ritser M. Nagy-Atád.

Érték- és váltófolyam márczius 10.

5% metaliques 67.30; 5% nemz. kölcsön 70.15; 1860-ki álladalmi kölcsön 110.90; bankrészv. 8.91—; hitelintézeti részvények 171.—; London 116.10; magyar földtehermentési kötvény 76.75; temesvári földtehermentési kötvény 76.—; erdélyi földtehermentési kötvény 77.25; horvát-slavon földtehermentési kötvény —.—; ezüst 103.25; cs. kir. arany 5.44½ Napoleond'or 9.27½.

Piaczi árak.

Hivatalosan jegyzett piaczárak Nagy-Kanizsaváros piaczbiztosi könyvéből: 1876. évi márczius hó 8-án.

Gabonanemüek 78 kgr. sulyu egy hectoliterszerint: Búza 10 frt 80 kr. 75 kgr. s. 10 frt 20 kr. Rozs 71 krg. s. 7 frt 80 kr. Árpa serfőzésre 60 kgr s. 7 frt. 60 kr., etetésre való 60 krg. s. 7 frt 20 kr. Zab 41 kgr. s. 8 frt 60 kr. Lisztnemüek: 100 kgramm szerint: Liszt legfinomabb 24 frt. — kr. Zsemleliszt 22 frt. — kr. Fehér kenyérliszt 15 frt. 50 kr. Fekete kenyérliszt 12 frt. — kr. Buzadara 24 frt. — kr. Árpakása 24 frt. — kr. Rizs 20 frt — kr. — Hüvelyesek: 100 kgramm szerint: Borsó 32 frt — kr. Bab 7 frt. 20 kr. Lencse 32 frt. — kr. Köles 12 frt. Hajdina (pohánka) — frt. — kr. Kukoricza 4 frt 80 kr. Burgonya 2 frt 20 kr. Hus: egy kgr. szerint: Marhahus 44 kr. Disznóhus 46 kr. Juhhus — frt — kr. Borjuhus 54 kr. Zsirfélék: egy kgr. szerint: Disznózsir 84 kr. Marhazsir fagygyus 32 kr. Szalonna 84 kr. Szappan 44 kr. Lámpaolaj 54 kr. Stearin-gyertya 1 frt 10 kr. Faggyu-gyertya 68 kr. Bor: egy hectoliter szerint: Ó-bor 15 frt. — kr. Uj-bor 7 frt. — kr. Sör: Legmagasabb — frt. — kr. Legalacsonyabb — frt. — kr. Tüzifa: 1 köbméter szerint: Bükkfa 4 frt. — kr. Tölgyfa 2 frt. 90 kr. Kőszén 100 kilogramm — frt 40 kr. — Széna 100 kgramm szerint: 5 frt. — kr. Szalma 3 frt. — kr. Napszám: Élelmezéssel egy férfi 70 kr. Élelmezés nélkül 1 frt. — kr. Élelmezéssel egy nő 50 kr. Élelmezés nélkül 70 kr. Élelmezéssel egy gyermek 30 kr. Élelmezés nélkül 50 kr.

Kiadta:
(P. h.) Maninger József,
v. aljegyző.

Heti naptár.

Márczius 12-től márczius 18-ig 1876.

Hó- és heti-nap		Kath. és prot. naptár	Görög naptár	Napi
		11. Jézus szineváltozásáról. Máté XVII.		
12	**Vasárnap**	A. 2. Remin	29 C. 2. Bas.	
13	Hétfő	Rozina	1 Ó Márt.	
14	Kedd	Mathild	2 Theod.	
15	Szerda	Kristóf	3 Eutrop	
16	Csütörtök	Henrika	4 Geras.	
17	Péntek	Gertrud	5 Konon	
18	Szombat	Sándor	6 42 vért.	

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

A „Zalai Közlöny" f. évi 18-ik számában 1876. január hó 26-án tartott nemes-vidi bálra vonatkozó s az illető kacsa irónak jó adag műveletlenségről tanuskodó hirlapi czikkét felelet nélkül nem hagyhatjuk.

A kacsa czikk iróját csak X. urnak nevezzük, mivel mást nem is érdemel, minthogy önmaga is jónak látta nevét eltitkolni ama szemtelen czikk alatt, mert az csakis szemtelen ember jelleme, ki mást rágalmazva, sőt fenyegetőleg megtámadva, nem merészel nyilt homlokkal fellépni a nyilvánosság terén. — Ha tehát X. ur csak firkálhatnámsági viszketegből tette azt, a mit tett, ugy szegénynek megbocsájtható; hadd tömjénezzen hiuságának addig, mig zsebkendőre lesz szüksége; de ha a műveltségnek azon fokán áll, — a mit ugyan kétlünk, — hogy belátja azt, miszerint a védtelen nőkkel szemben egy művelt férfi soha semmi körülmények között sem élhet oly kihivólag, oly szemtelenül, mint azt X. ur tevé; akkor nyiltan felhivjuk — ha még egy kis becsületérzéssel rendelkezik — vegye le arczáról a burkot s mutassa meg hevét, ha bár az egyszer is, mint rendesen szokott lenni, ugy most is megismertük a madarat tolláról, vagy jobban mondva butaságáról.

Nemes-Vid, márczius hó 4-én 1876.

Dr. KUHN MIHÁLY.
GYÖNGYÖSI LÁSZLÓ, gyógyszerész.
BERGER KÁROLY.

Ein Haupt-Depôt meiner

Kl. Schwechater u. Steinbrucher Brauereien

befindet sich in Gr.-Kanizsa, Kazinczy (ehemahlige Brauhausgasse) Witwe Ungerisches Haus, wo Bier in **allen Arten von Biergebinde** stets in Vorrath. Besonders empfehle einem P. T. Publicum mein vorzügliches **Export Märzen-Bier in Flaschen.**

Anton Dréher.

Adresse für Depeschen: Dréher Gr.-Kanizsa.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

---

lériát. — Eleonora karcsu, szőke leányka volt, alig áthaladva azon koron, melyben a németek az ifju hölgyeket „Bachfisch" névvel szokták megtisztelni.

A gyermekded lányka arczvonásai páratlan szabályosak voltak; — telt arczain az egészség szine, költőileg szólva: „a hajnal rozsa pirja" derengett. — Abrándos kék szemei akaratlanul elárulák szivjóságát és ártatlanul mosolygó bibor ajkai elárulák, hogy kedélye megvan őrizve a korai érzetviharok rombolásaitól.

Eleonora minden vonása Valériához tette hasonlóvá őt; — mindketten anyjuk bájos vonásait örökölték.

A két ifju hölgy a fényes társaság női körében foglalt helyet körül rajongva az illatos divaturacsok bókoló csapatjától. Eleonora és Valéria nem igen látszottak figyelni ezen oly mindennapias hódolókra, inkább a művészi zenére forditák figyelmöket.

A dandyk nagyobb része kedvezőbb tért keresve hódolatsinak, lassankint a társaság többi szépségeit részesiték udvariasságuk és előzékenységük áldásaiban és a két mostoha nővér néhány pillanatig egyedül lehetett volna.

De egy igen előkelő ifju nem tágitott a semleges térről.

Ezen ifjut Mhérac Ficèron maquisnak nevezték.

Alig lehetett több 25 évesnél; egyéből származott azon frankcsaládoknak, kik Pipin idejéből származtatják családfajaikat. Különben annyi tagadhatatlan, hogy rokonságuk a legmagasabb nemesség köreire terjedt ki; a Nevers-ek, Ferté-k, Rohan-ok, Montauban-ek, valamennyien a Mhérac Ficéron-ok főuri rokonságához tartoztak.

Xavier marquis karcsu, magas növésü ifju volt gesztenyeszin fürtökkel és kisded spanyol szakállal. Elegáns öltözéke és bizios magatartása első tekintetre felismerhetővé tette a főnemes gavallért.

Ezen fiatalember ez estén szokása ellenére felette tolakodó volt; — egy pillanatra sem tévesztette szeme elől Valériát, szemei szokatlan tüzbe égve csüngtek a fiatal grófhölgy üde termetén.

Majd fagylaltot ajánlott a hölgyeknek, majd sétát a szomszéd terem árnyas narancsfái alatt.

A marquis mindenkép megakarta magát értetni, hogy egy lesetlen pillanatot óhajt. — Azonban Valéria nem látszott észre venni az esdő tekinteteket.

Végre Eleonorát egy fiatal lovag tánczra vitte.

A quadrill ütenyszerü zenéje elnémitotta a kissé hangos társalgást.

Mhérac Ficéron marquis a fiatal leányhoz közeledett.

— Ön nem sejti grófnő — szólt merengőn Ficéron — mennyire áldom én e pillanatban Lustigny barátomat!

— Valóban? — felelt mosolyogva Valéria, — hát valljon miért?

— Hogy az ön nővérét tánczra vitte.

— Ejh marquis ur, ez udvariatlanság! Várjon, megmondom Eleonorának!

— Grófnő, én mindenáron egyedül akartam beszélni kegyeddel!

— Velem? — mondá bámulva a grófnő — mit mondhat nekem?

— Én imádom önt! — Mióta megpillantám kedves alakját, a szerelem édes érzeménye honol keblemben! — Oh grófnő, hallgasson meg; egy pillanat ön előtt térden töltve a menyországgal ér föl! — Egy élet boldogsága van az ön kezébe! Oh, mondja ki a boldogitó igent.

— Kiméljen meg marquis ur!

— Ne használja e hideg szavakat; engem őrültté tesz a gondolat ön nélkül élni! Feleljen grófnő! Az égre kérem feleljen!

— Mi nem értjük egymást marquis ur; — az ég csak rokon lelkeket egyesithet.

— Tehát nem szeret ön?

— Én becsülöm önt.

— Jól. — Grófnő mi gyülölni fogjuk egymást.

— Ha, ha! ne mondja. Én nem gyülölöm önt.

E pillanatban Eleonora ismét fölkereste nénjét. — Ah! Valériám, — mondá a bárónő, mily fölhevült vagy, sőt ha jól látom, szemeidben könnyek csillognak.

Te kis bohó, nem könnyet látsz szememben, azonban nagy a hőség e teremben.

— Ki volt azon fiatal ur, kivel beszéltél?

— Kiváncsi! Mhérac Ficéron ur.

— Ah! nézd csak, most anyánkkal beszél. Milyen szomoru kinézése van.

— Hát amott azon szőke fiatal ur ki lehet.

Valéria az Eleonora által jelezett irány felé tekintett és ott magas termetü, szőke fiatalembert látott karon vezetve Lustigny gróf, Eleonora előbbi tánczosa által.

A fiatal lovag divatszerü szalon öltözetet viselt; mellén a Newszky Sándor gyémántos keresztje csillogott. — Lustigny gróf társát Charpentier bárónőnek mutatta be. Azután szemei keresőleg futottak át a tömegen, mig végre felfedezte Valériát és Eleonorát, ekkor egyenesen azon irányba vezette a szőke lovagot.

— Hölgyeim, önöket föltalálni, megvallom, igen nehéz. Ugy tesznek, mint a gyöngykagylók, a tenger fenekére rejtik magukat. — Engedjék meg bemutatnom Demidoff herczeg urat, a császári orosz követség első titkárát.

Valéria pirulva emelte föl tekintetét, mely a herczeg őszinte és nyilt tekintetü szemeivel találkozott. — Demidoff herczeg nem haladta meg a huszonöt évet és egyike volt a legkiválóbb férfiui szépségeknek.

A császár leánya benne találta föl ideálját. — Az első tekintet, melyet a herczeg nemes, férfias alakjára vetett, meghóditá szivét. A kedves leány az első szerelem kinzó és boldogitó pillanatait éldelé.

Eleonora mitse sejtett azon érzelmekből, melyek nővére lelkét e pillanatban elfoglalák, — s ő nem látott egyebet a fiatal orosz herczegben, mint mulattató és kellemes társalgó lovagot.

Demidoff herczeg fölfogta a szerelmes Valéria lángoló pillantásait és midőn az estély befejeztével elbucsuzott volna, kis levélkét nyomott kezébe, mely mint sejtjük, szerelmi vallomást tartalmazott.

— — — — — — — — — —

Hagyjuk Valériát és Eleonorát elfoglalva a bál alatt gyüjtött tapasztalatok átgondolásával, mi kisértsük meg Demidoff herczeg körülményeiről valami közelebbit megtudni.

Annyit kevés fáradsággal sikerül kikutatnunk, hogy az ifju herczeg roppant gazdag és hogy Oroszországban mértföldekre terjedő uradalmai vannak, de nem szabad felednünk, miszerint Párisban minden külföldit és kiválólag minden oroszt igen gazdagnak tartanak, addig — mig balvéleményükről meg nem győződnek.

Demidoff Leonin herczeg azonban igen jól tudta adni az urat. Megbizható körökben lehete hallani, hogy némely nagy bankároknak többel, mint kétszázezer frankkal tartozik.

Ezt az összeget az orosz követség első titkára igen jelentékeny fizetése mellett egy év rövid folyamában vesztegette el. — Ezen kiterjedt hitel erősiteni látszék a közvélemény meggyőződését, hogy Demidoff herczeg rendkivül gazdag.

Ennyit tudott a közvélemény. — Azonkivül köztudomásu dolog volt, hogy a követség reményteljes titkára szenvedélyesen szerette a kártyát és oly roppant összeget nyert, hogy egyszer maga is megsokalta, mondván: — Végtelen sajnálom uram e bohókás szerencsét, azonban itt ülök és kész vagyok revanche-ot adni.

— Nem, nem! — Ön távozhatik herczeg; lehetetlen szebben és nagyobb hidegvérrel játszani, mint ön.

Demidoff herczeg beseperte rengeteg nyereményét és távozott.

Eddig az érem egyik oldala, most lássuk a másikat.

(Folytatása köv.)

Mai számunkhoz van mellékelve Fleischman & Weber budapesti magkereskedők árjegyzéke 1876-iki évre.

Alólirottaknak a csurgói uradalomban néhány száz mérő

tavaszi rozsuk

ván, a melyet vetőmagul a t. gazdaközönség figyelmébe ajánlanak.

Bővebb értesitéssel szivesen szolgálnak:

Beck Kálmán fiai

Keszthelyen.

(54—2)

PRÆSERVATIFS

legfinomabb francia és angol gyártmány, tucatja 1—4 frtig, valamint mindennemű gummiczikkek sebészeti czélokra.

(46—6) **EMPÊCHEUR,**

legujabb czélszerű készülék az éjjeli magömlések meggátlására, darabonkint 2 frtjával szállit a használati utasitással együtt

Zieger János

Grázban, Klosterwiesgasse 34 gummi-gyártmányok és gummiárukülönlegességek raktára.

Bizzatok a bebizonyult jóban.

Orvosi tekintélyek és számos magánosok bizonyitványai, a naponta növekedő kérdezősködések és szaporitás kezeskedik alant következő gyógyszerek jelessége felől.

Dr. Miller moh-növénynedve

meglepő hatásu a légcső és a mell minden faju lobjainál és tüdőbetegeknél. Egy tégely használati utasitással 50 kr.

Köszönet- és ajánlólevelek.

Tekintetes ur!

Fölülmulhatlan moh-növénynedveért ezennel indittatva érzem magam legmélyebb köszönetemet kifejezni; egyedül ezen szernek köszönhetem az eddig reménytelen, de most biztosan várható javulásomat, évek óta tartó mellgyengeség és köhögésből. Sziveskedjék a szenvedő emberiség érdekében ezen igazsághű sorokat kinyilvánitani.

Teljes tisztelettel
Georg Mihaeli, tőkepénzes.

Dr. Miller hatóságilag, vegyészileg megvizsgált óvbalzsama görcsök ellen.

Még fölülmulhatlan hatására nézve mindennemű gyomorbaj, gyomor-, szív- és taggörcsöknél, váltóláz és nehézkóros rohamoknál. Egy négy palaczk ára 1 frt 50 kr, egy kicsiny 80 kr.

Tekintetes Miller János urnak Brassóban. Óvbalzsama görcsök ellen nőmnek szív- és mellgörcseinél igen jeles szolgálatokat tőn, kérem nekem posta utánvétellel még 4 nagy palaczkkal à 1 frt 50 kr. ezen eléggé nem méltányolható jeles szerből küldeni s nem fogom elmulasztani eme hatásos szert mindenütt a legjobban ajánlani

Felső-Telekes, 1875 aug. 8-án.

Kiválo tisztelettel Alosti Pál, földmivelő.

Mindenkor kapható: Szegeden **Gaszner** m. k. lottogyöjtőnél, Aradon Tonner és társánál és Prisner W. I. nél. Esegen Gobetzky I. és Diener G. J. gyógyszerésznél, Temesvárt Pecher J. gyógyszerésznél és Hiesiger J. F.-nél, Pécsett Csorte J.-nél. Verseczen Strach Sebestyén gyógyszerésznél. (36—5)

2. javitott kiadás.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

Legközelebb jelent meg a hires, maga nemében egyetlen könyvnek **második**, tetemesen javitott és bővitett kiadása:

„ÖNSEGÉLY"

czimmel, a nemzőrészek minden betegségei számára hű és megbizható tanácsadó,

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segitséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bűnt vagy mértéktelen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállásától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakórban, **bőrbajokban, bujakóros köszvényben, hugycsőszűkülésben szenvednek**, vagy kiknek teste tulságos higanyadagok által gyöngitettetett, teljes kigyógyulást találandnak

Nevelők, lelkészek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szivükön hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen hires könyv, mely nagyobb **világosság kedvéért** boncztani ábrákkal van ellátva, **minden könyvkereskedésben** kapható, de pósta utján nálam is megrendeltetheti. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.

Pesten, kétsas-utcza 24-ik szám.

2. javitott kiadás.

Föraktár:

Müller Albin vegyésznél Brünnben.

Dr. John Yate
Floriline-ája.

A legjobb fogtisztitó és edző szer, növény részekből, eltávolitja a száj rosz szagát és helyette kellemes illatot gerjeszt, a fogvérzést és a foghus daganatot elháritja s megóvja a fogakat rothadástól. Egy palaczk 60 kr.

Dr. John Yate
Serail-fogpora

tisztitja a fogakat s használata után nemcsak a fogon larakódó kövesedéseket távolitja el, hanem a fog fényét, fehérségét kitünően elősegiti. Egy doboz 40 kr.

Dr. John Yate
Prompto-Alivio-ja

(fogcseppek) jótállás mellett adatik. A legmegrögzöttebb fogfájást is kevés idő alatt megszünteti. Egy doboz hozzá készitett pamuttal 40 kr.

Török száj-pastillok,

golyócskák, melyek a szájban forgatva elüznek minden kellemetlen szagot a szájból, főkép czélszerű az szinházakban, bálokban s egyéb társas körökben is stb. Egy doboz 40 kr.

Dr. Borhaver
általános növény-gyomorerősitő.

Ezen jó illatu s erősitő készülék igen jó hatással bir, gyönge emésztés és abból származó étvágyhiány, szélbántalmak, ideges fejfájás, gyomorégés, gyomorkatarh, aranyér, sárgaság és székkukacz bántalmaknál. Egy palaczk 50 kr.

Dr. Müller
Növény-mell-pastilljа

hathatós enyhitőszer kehülés, mellbajok, lélegzés, szamárhurut s rekedtségeknél. Egy doboz 30 kr.

Philocome

(növény hajkenőcs) nagyrészint idegen éghajlati olajokból készült, megtartja a hajat, szakált eredeti szépségében és erejében, eltávolitja a hajkorpát és uj hajat ad a kopaszoknak, gyógyitja minden hajbetegséget a nélkül, hogy legkevesbbé is kellene orvosi segélyhez folyamodni. Egy szép üvegtégely ára 1 frt.

A keleti szépitő-tejnek

sokan köszönhetik szép, fehér s ifju arczbőrüket, mely minden az arczon támadó bajokat m. p. szeplő, májfolt, sebhely, küteg, orrveresség stb. a legrövidebb idő alatt eltávolit s helyébe finom ifju arczbőrt varázsol. A hatás bizonyos. Egy üveg ára 1 frt 50 kr.

Mindezen itt felsorolt szerek eredeti minőségben kaphatók: Nagy Kanizsán, *Práger B.* gyógyszerész urnál. (8—16)

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny **gyengeséget, az ondófolyást,** különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;
3) **hugycsőszűkületeket:**
4) frisa és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**
6) **a hugyhólag betegségeit** és mindennemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (45—6)

Philadelphiai világkiállitás 1876.

Fenti kiállitásra készitett tárgyak — késő bejelentés folytán — csoportonként és a gyári áraknál sokkal olcsóbban

5 forint (56—1)

mesés olcsó összegért eladatnak.

A csoport következő tárgyakból áll:

1 csinos, jól járó bronz óra, hozzátartozó hosszu lánczczal, jótállás mellett.
1 elegans öntött iró-eszköz bronzból, tolltartóval.
2 finom bronz asztali gyertyatartó öntött alakokkal.
1 teljes varróeszköz talmi aranytokban.
1 czukorszelencze, zárható.
1 csinos fénykép-album szép kiállitásban
1 elegans női legyező
1 japán szivartárczа gazdag szinjátékkal.
1 szalon asztali csengetyű bronzból.
1 igen tartós női kézi táska mesterséges zárral.

Az itt felsorolt rendkivül szép és gyakorlati tárgyaknak ára összesen csak **5 forint.**

Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.

A világ legjobb órái

az általunk behozott valódi angol talmi-arany remontoir-órák, oldalukon kulcs nélkül felhuzhatók, igen finom gépezettel, pontosan szabályozva **3 évi jótállással.** Ezen kitüntetést nyert óráknak ára finom talmi-arany lánczczal és óratokkal együtt csak 12 frt 50 kr. Kapható **Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.**

Vidéki megrendelések utánvét mellett rögtön teljesittetnek.

Wajdits József könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán

Deák Ferencz arczképei

dus választéku olajfestményben 2 frttól 30 frtig kaphatók.

Kivánatra

részletfizetések mellett is eladatnak.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 16-án. 22-ik szám. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész evre . . 8 frt
fél evre . . . . 4 „
negyed evre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, Takarékpénztári épület földszint, — anyagi részet illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intezendők:
NAGY-KANIZSA
Wisselcsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A keleti marhavész elleni óvintézkedés Zalamegyében.*)

Jegyzőkönyv, felvétetett Nagy-Kanizsán, 1876-ik évi márczius 9-én, jelenvoltak az alólirottak.

Tárgy:

Zalamegyében fenálló határszéli óvintézkedések és különösen a katonai őrvonal további fentartása, vagy ennek más czélszerű intézkedésekkel leendő fölcserélése iránti tanacskozása.

Mindenekelőtt a földmivelődés, ipar és kereskedelemügyi magas ministeriumnak ez ügyben kiküldött megbizottja Lipthay István ministeri osztálytanácsos ur szép és velős szavakban tudatja az értekezlettel, hogy a magas magyar királyi kormány, valamint eddig, ugy ezentul is kész a pusztitó hatásáról jól ismert keleti marhavész ellen hazánkat kedvezőtlen pénzügyi viszonyai mellett is bármily áldozatokkal szükség esetére biztositani, — mindazonáltal tekintve az ország jelenlegi pénzügyi viszonyait, igen ohajtható volna, hogy a nagy költséget igénylő katonai őrséget kevesebb költséget igénylő zárintézménynyel lehetne a czélnak megfelelően pótolni.

Ennek előrebocsájtása után az értekezlet azon kérdést tevé tárgyalás alá, vajjon a mostani körülmények között a Drávánál nagy költséggel fentartott katonai őrvonal megszüntethető volna-e vagy nem?

Figyelembe véve azon áldozatokat, melyekkel a katonai őrvonal fentartása jár, másrészt azon kiszámithatlan károkat, melyeket a kellő őrizet hiányában könnyen behurczolható marhavész hazánknak okozna, — az értekezlet azon meggyőződésének ád kifejezést, hogy miután a horvát határőrvidék három kerületében a vész jelenleg is uralg, tekintve továbbá, hogy a bosniai zavarok az ottani hatósági intézkedéseket megszüntették és hogy a horvát- slavon hatóságoknak az állategészségügy körül eléggé tapasztalt erélytelen eljárása, sőt a megfelelő intézkedések teljes hiánya, a határőrvidéken uralgó vészterjedésének megakadályozására biztositékot épen nem nyujt, nemkülönben azon körülményt, hogy Zalamegye és ezen keresztül más megyék is horvát, slavon országokkal élénk marhakereskedést üznek, ezen okoknál fogva s nehogy az előbb átuztatás és más modokon nagyban folytatott csempészkedés ujolag lábra kapva, megyénkre ismét vészt hozzon, az értekezlet a 273 fönyi katonai őrvonalat teljesen megszüntetni tanácsosnak ugyan nem tartja; de, hogy a czél az eddiginél kevesebb költséggel is elérethessék s a zárvonalnak a fenyegető veszély elmultával bekövetkezhető megszüntetése alkalmával az ezt pótló óvintézkedések már jó eleve életbe legyenek léptetve, — a Drávánál őrködő katonaság létszámának a megyei alispáni hivatal és a katonaság megállapodása alapján alábbi módon történendő leszállitása mellett az 1874. évi XX. törvényczikkben elrendelt s ez ideig is pontosan foganatositott állandó intézkedéseken felül még következőket tartja életben léptetendőknek, ugyanis:

A katonaság létszámának fennebb jelzett leszállitására nézve az értekezlet azon véleményben van, hogy ezen katonai létszám nevezetesen leszállitható lenne az által, ha a Drávavonalon jelenleg fenálló egyes katonai őrállomások a lehetőségig beszüntettetvén, ezek helyett a csempészek elleni őrködés őrjárati szolgálat által teljesitetnék. — E tekintetből a varasdi és légrádi átkelési helyeknél a katonai állandó őrállomások okvetlen fentartandók lévén, az őrjárati szolgálat czélszerűen leendő teljesithetése tekintetéből netán mégis szükséglendő őrállomások megállapitása az alispáni hivatal és a katonai parancsnokság egyetértésével lennének megállapitandók.

A katonai létszámnak ezen leszállitása is csak azon feltétellel lészen eszközölhető, ha a határszélen őrködő katonaság folytonos ellenőrzése, a marhanyilvántartás mikénti vezetésének és az állategészség szemmeltartása czéljából a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi magyar királyi magas ministerium által egy szakértő közeg a csáktornyai, perlaki és kanizsai járásokra kiterjedő hatáskörrel kiküldetnék, — ki is működését a helyi viszonyok szemmeltartásával készitendő megyei utasitás szerint teljesitené.

Továbbá indittatva az eddig elért kedvező siker által, az értekezlet nézete odairányul, hogy a csempészkedés megakadályozása tekintetéből a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi magas magyar királyi ministerium azon intézkedése, melyszerint a csempészet feljelentőjének minden darab csempészet szarvasmarha után, ezek elárusitásából befolyt vételárból 10 frt kifizetendő, ezentul is érvényben tartandó lenne.

Nemkevésbé véli czélszerűnek az értekezlet az alispáni hivatal által eszközlendő elrendelését annak, hogy a határszéli szemlélőbizottságok a belépti állomásoknál horvát, slavon országokból behajtott és a csáktornyai, perlaki és kanizsai járásokba szánt szarvasmarhák számáról, azok tulajdonosai és hajtóinak, nemkülönben rendeltetési helyeik neveiről az illető szolgabiró urakat a behajtást követő napon okvetlen értesiteni kötelesek legyenek annál is inkább, mert igy az illető szolgabiró urak által a községi előljáróságok a behajtásról értesittetvén, ezek a horvát, slavon országokból származott, — tehát gyanusaknak tekintendő szarvasmarhákat kellő felügyelet alatt fognák tarthatni. — A határtól távolabb eső és e végből marha nyilvántartásra nem kötelezett községek pedig szinte alispánilag utasitandók volnának, hogy a vásáron vett szarvasmarhákat rendeltetési helyeikre történt megérkeztük után 24 óra alatt a községi előljáróságoknál bejelenteni szoros kötelességüknek ismerjék.

Ugyancsak alispánilag utasitandók lennének az összes e megyebeli községi előljáróságok arra, hogy a marhahajtó utakon a távolabbról hajtott szarvasmarhákról a járlatokat a hajtóktól előkövetelvén, azokat szemléljék meg s azon esetre, ha a járlatok a fentálló szabályoknak megfelelnek, a marhákat akadály nélkül tovább bocsássák, azon esetre pedig, ha a járlatok az e részben fenálló szabályoknak meg nem felelnek, a szarvasmarhák általuk letartóztatandók és erről az illető szolgabiró urnak azonnal jelentés teendő.

A már kiütött marhavész elfojtására irányzott intézkedések kedvező sikere nagy részt azok gyors foganatositásától lévén várható, az értekezlet még azon véleményét is szükségesnek látja kifejezni, hogy a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi magas magyar királyi ministeriumnak oly intézke-

*) Igen óhajtandó, hogy e megállapodást a kormány mielőbb elfogadja. Szerk.

TÁRCZA.

Az évszakokról.

— Irta s felolvasta: *Farkas László*, főgymn. igazg. —

Mind az egyes ember, mind az összes emberiség életének meg van a maga törvényszerü folyása; az a különbség köztük, hogy az első csak egy parányi, rövid pályafutásu csermely, mely a szerint, amint vagy verőfényes domb lejtőjén, vagy napvilágtól elzárt barlang sötét fenekén hajtja tovább sorsa, majd dallamos vidám csörgedezéssel, majd komor zugással halad czélja felé; egy utjába dobott kő elég arra, hogy megakaszsza, vagy tévutra vezesse; mig ez a másik hatalmas folyam, mely széles medrében egyszer nyugalmasan ömleszti vizeit, máskor vadul hömpölygeti vihartól fölvert hullámait; nincs hatalom, mely utját állja, vagy természetes medréből kiterelje.

Azokhoz szólok egy pillanatra, kik velem együtt már tul vannak azon, hogy csak a jövő reményeinek neveztessenek. Szálljunk csak egy kissé magunkba, igen alkalmas erre a böjti idő; öntudatunk világa mellett figyeljük meg szellemünk jelen állapotát s emlékezzünk visszaszamultjára is. Abban a korban, melyen ugy iparkodtunk végig rohanni s melyet most nem egyszer szeretnénk visszavarázsolni, szóval az élet virágkorában igen kevéssel birtunk még abból, mit világismeretnek szokás nevezni. A helyett, hogy az észtől számon kértük volna töredékes ismereteink alapját; a helyett, hogy kerestük volna a dolgok nyitját: megelégedtünk é fölszinnel, a külső látszattal; mert még akkor a r t e l m ü n k, melynek az emberi lélek munkás erői közt a bányászmesterség, a dolgok mélységes alapjainak felkutatása jutott, nem emelkedett önálló mesteri rangra, csak mások szolgálatában állott s a mi jót, roszat másoktól látott, ahoz alkalmazkodott. De volt e helyett egy más szellemi képességünk, mely már akkor önbizalommal lebbentette meg megizmosodott szárnyait, hogy sebtében átröpülje az egész világot, mert nem hagyta nyugodni a jó és gonosz tudás almája utáni éhezés. Ez a gyors röptü idő- és térbeli elérhetetlen messzeséget nem ismerő madár a k é p z e l ő d é s. Mint a napoknak, ugy az életnek reggele is félhomálylyal kezdődik. Szellemi világunk ezen félhomálya a phantasia, melyben már látjuk a tárgyakat, de nem igazi valóságukban. Mint a reggeli szürkület gőzéből felmerülő nap megaranyozza a hegyek ormait és kápráztató szinjátékban csillogtatja a levelek harmatát: ugy aranyoz meg s ugy von be az üdeség zománczával a neki bevült dus erő- képzelem mindent, a mire ráveti sugarait. Azért oly szép az ifjuság, mert eleme, uralkodó planétája a képzelődés, mely az egész mindenséget a valóságnál szebb, költői szinben tünteti föl; de azért is oly ingatag s bizonytalan az utja, mert a képzelődés csak félhomály, melyben a haladásnak sem kiinduló, sem végső czélpontját nem lehet világosan fölismerni, tehát könnyü az eltévedés. Ilyen az, amit a franczia jeunesse dorée-nak, arany ifjuságnak nevez; csak abban különbözik az igazi aranytól, hogy hamar elrozsdásodik. — És most? kik ezen már tul vagyunk, mit veszünk észre? Ugy tetszik, mintha egy forradalmon, vagy lázas krizisen estünk volna át. Kijózanodtunk; szellemünk vesztett rohamosságából, de nyert mélységben; a képzelődés helyét a gondolkodás foglalta el, mely nem alkot légvárat, költői világot: hanem ugy veszi a dolgokat, amint vannak; a csalékony látszat ki nem elégiti, hanem a megismerhető dolgoknak gyökeréig kutat, alapos tudás után törekszik. Mindez oda megy ki, hogy már most kevesebbet képzelődünk, de többet gondolkodunk. Az igazság utja pedig a gondolkodás.

Ime ez az emberi szellem fejlődésének természetszerü menete: előbb képzelődik, azután gondolkodik; előbb sejt, azután lát; előbb nyilik meg a költészetnek, azután a tudásnak; előbb érinti meg a szépnek, azután az igaznak eszméje. Azonban tudnunk kell, hogy e fokozatos fejlődésnél a magasabb tökély nem semmisiti meg az alsóbb rendüt, csak kiveszi kezéből a vezérszerepet és alárendeltjévé teszi. A költészet tudás nélkül tartalmatlan üres és ez az előbbi nélkül száraz, komor. És a szellemi mozgalom ezen emlitett iránya, mivel természetes, épen azért nagyon jól van igy; a fa is előbb virágzik s csak azután hoz gyümölcsöt; és ha a vetéseinket megérlelő nyarat a virágos tavasz meg nem előzné, ha az életnek induló növények gyönge hajtásait mindjárt nyári hőség perzselné: minő pusztulást és szomoru jövőt vonna ez maga után!

És most haladjunk egy lépéssel tovább. A szellemi kibontakozás eme törvénye, melyet eddig az egyes emberre vonatkozólag igyekeztem néhány halavány vonással föltüntetni; nagyban a nemzetek és az összes emberiség élettörténetében sem hazudtolja meg magát; csakhogy itt minden nagyobb arányokban mozog, itt a tér, az idő és az erők mérésére nagyobb mértékeket kell alkalmazni; de ez a dolog lényegén semmit sem változtat.

Voltak idők, mikor az emberi nem ifjukorát élte és ezt a pezsgő vérü eleven kort sehol sem találjuk oly határozottan kidomborodva, mint az ó-görögöknél; ennél a hasonlithatatlanul fényes történetü népnél, melynek jelleme, gondolkodás módja, nyelve, irodalma, vallási, társadalmi és politicai élete, habár az absolut igazsággal nem mindenben egyező s mai erkölcsi fogalmaink szerint nem minden kifogás nélküli, de harmonia és elevenség tekintetében örökké az eszményi szépség mintája marad. Ez a nép, mely fogékony meleg kedélyével s ragyogó szellemmel a kőbe is életet tudott lehelni, fölvetette maga elé a világ keletkezésének, rendszerének és életének kérdését s a kérdésre megfelelt egy csodálatos költészettel. Érdekkel szemlélte, feszült figyelemmel leste a természet változatos jeleneteit nagyban és kicsiben, tapogatódzott a jelenetekben nyilatkozó természeti erők és törvények után; de a kor még nem érett meg és nem rendelkezett eszközökkel, hogy a tiszta igazság megismerésére jusson. A természet könyve tárva volt előtte, de a titkos irást nem értette meg. A természet alkotó elemeinek s hatalmas erőinek örökké működő roppant gépezete, bár titkaiba a görögök tudománya még nem volt képes behatolni, azért nem kevésbbé éreztette velök, majd éltető jótékonyságát, majd romboló hatalmát. Miből már lélektanilag könnyen kimagyarázható, hogy az okaikban meg nem értett tünemények mögött — a titokszerüség által ébresztett csudálkozás — meg a rettentő és fönséges láttára kitörő szent borzalomtól is ösztönöztetve — lelket, természetfölötti mozgató erőket, isteni hatalmakat hittek rejleni. Igy történt, hogy az eszményi magasságba törekvő görög szellem a maga

dése vajmi kivánatos volna, — melynélfogva a vésznek hivatalosan történt konstatálása után az elzárolására szükséges katonaság az eddigi gyakorlattól eltérve, a megyei alispán urnak közvetlenül az illető katonai parancsnoksághoz intézendő táviratára kirendeltetnék.

Végül miután a belépti állomások felállitására vonatkozó intézkedések azon részének gyakorlati kivitele, melyszerint a a határszéli szemlélő bizottságok tagjai állandóan a belépti állomáson kötelesek tartózkodni, különösen a varasdi belépti állomásokra nézve — hol közeli lakás nem kapható — nehézségekbe ütközik, — a már többször czimzett magas magyar kir. ministeriumnak e részbeni intézkedése az értekezlet véleménye szerint akképen volna az itteni viszonyoknak megfelelően módositandó, hogy a határszéli belépti állomások szemlélő bizottságainak tagjai a belépti állomásokon naponkint megjelenni tartozván, egy alispánilag külön e végből kibocsájtandó hirdetményben meghatározandó s közhirré teendő órákban, sőt szükség esetén egész napokon is a belépti állomásokhoz hajtott szarvasmarhákat vizsgálják meg és akadály nem létében bocsássák be.

Ezzel az értekezlet feloszlattatván, a jegyzőkönyv bezáratott és aláiratott.

K. m. f.

Lipthay István, m. kir. minist. oszt. tanácsos. Muray Lajos, m. kir. veszteg intézetek főigazgatója. Csutor Imre, alispán s az értekezlet elnöke. Bottfy Lajos, mint az értekezlet jegyzője. Vrantsits Károly, csáktornyai járás szolgabirája. Kollay Rókus perlaki járás szolgabirája. Kováts János, kanizsai járás szolgabirája. Belus József, polgármester.

Épitkezési szabályok.

(Javaslat).

(Folytatás.)

Harmadik fejezet:

Az épitési szemlékről és engedélyekről.

25. §. Az épitkezési kérvény, ha csak hivatalból vissza nem utasitandó, a városi középitési ügyek előadójának adatik ki.

26. §. Ez köteles megvizsgálni, vajjon a bemutatott terv az általános elvekkel nem ellenkezik-e? ha ilyennek találja, visszautasitás czéljából a tanácsnak jelentést tesz.

27. §. Ha a terv a kellékeknek megfelel, az épitő a két szomszéd és két hatósági tag jelenlétében a helyszinén megjelenve, felülvizsgálja, vajjon a bemutatott terv a telek viszonya szerint készült-e és keresztülvitele lehetséges-e. Ha azon egészségi, biztonsági szempontból módositást lát szükségesnek, ezt az épitőnek ajálja — a közös megállapodásról, valamint a külön javaslatokról külön jelentést tesz és az ezt magában foglaló jegyzőkönyvet az összes iratokkal a tanácsnak bemutatja.

28. §. A tanács az ügyiratok felülvizsgálatával határoz és határozatát épitési engedély alapján közli a féllel, ha azonban a bemutatott terven változtatást határozott — ezen változtatásokat a terven megjelelteti és arról külön leirást közöl, az igy kigazitott terv a tanács által hitelesitve a félnek kiadatik.

29. §. Az épitési engedély kézhezjutása előtt semminemű épitkezés meg nem kezdhető és az épitési engedélyben megállapitottaktól eltérni nem szabad.

30. §. A megkezdett épitkezés időnkint ellenőriztetik és a menyiben a hatóságilag megállapitott tervtől eltérés történnék, azonnal épitési tilalom áll be és esetleg végrehajtás utján az eltérő épités megsemmisitendő.

31. §. A befejezett épitkezés a jóváhagyott, vagy hatóságilag megállapitott eredeti épitési terv felmutatásával a középitési előadónál bejelentendő, ki is 2 hatósági személyt maga mellé vevén, a helyes épitést megvizsgálja és ha azt rendben — az épületet lakható állapotban találja — lakhatási engedélyt ad ki — ily lakhatási engedély nélkül a használatba vétel tiltva van.

Negyedik fejezet:

A kisajátitásról.

32. §. Miután a megállapitott szabályozási térkép szerint sok telek és épületvonal változás alá esik és részben telekcsonkitás, részben az egész telek elvétele válik szükségessé, ezen elvétel kárpótlás mellett kisajátitással történik.

33. §. Ha valamely be nem épitett területen utcza, vagy tér nyitandó és a kijavitási alap ereje a felek kárpótlását megengedi, a város tanácsa az érdekelt tulajdonosokat a kihasitandó telek vételárának bemondására felhivja, ezen felhivásnak az érdekelt tulajdonosok a kézbesitéstől számitott 15 nap alatt eleget tenni tartoznak.

34. §. Ha a tulajdonos a kárpótlási összeg iránt nyilatkozott, e nyilatkozat reá nézve egy évi időtartamra kötelező.

35. §. Amint valamely területre nézve a felek ajánlatai megtétettek, a város tanács a tett ajánlatokat felülvizsgálván, ha azokat helyeseknek találja, elfogadja s a közgyülésnek jelentést teend; akár egészben, akár részben fogadtassanak el az ajánlatok — akár ezek egészben vagy részben mint tulzottak elutasitatnának — a kisajátitási eljárás indittatik meg.

36. §. Ha közgyülés a szabályozási terv értelmében valamely telek, vagy területre nézve a kisajátitást — kihasitást mondja ki, ez ellen kifogás senki részéről nem tehető, akár az ajánlatok alapján, akár azok elvetésében mondassék is ki a kisajátitás elrendelése.

37. §. Ha a berombolandó épület, vagy utczatérül kihasitandó területért a tulajdonosokkal a kárpótlási összeg iránt egyezmény nem jön létre — a városi közgyülés 6 tagját kisajátitási esküdtekül kiküldi; ugyancsak a fél és 6 általa kijelelendő városi polgárt — kik büntettért vizsgálat alatt nem állanak, vagy már büntetve nem lettek, választ. Sem a város, sem a felek által választott esküdtek nem eshetnek az 1868. LIV. t. cz. 56. §-ban megjelelt érdekeltségi kifogás alá.

38. §. A város közönsége évről-évre két állandó kisajátitási becsüst választ, kik minden kisajátitandó épület vagy telekre becslést tevén, erről irásbeli jelentést tesz a kisajátitási városi esküdtek elé.

A kisajátitást szenvedő fél maga részéről szintén két becsüs által kiállitott becslési leirást tartozik bemutatni.

39. §. Ha a becslési okmányok bemutatva lettek — a polgármester afelett esküdtek kijelelésére hivja fel, egyuttal pedig a kisajátitási tárgyalásra határidőt tüz ki.

40. §. A becslési okmányok bemutatása és az esküdtek kijelelése a vett felhivástól számitott 8 nap alatt teljesitendő, ha ezen idő alatt ez nem történnék — a polgármester ujra 3 napi időt tüz ki és ha ezalatt sem teljesittetnék, 6 más városi képviselőt sorsol a fél képviseletére.

41. §. A kitüzött tárgyalási napon mindkét fél esküdtei, a felek és a város ügyésze megjelenvén, a város és a fél esküdteiből sorsolással 3—3 esküdt kisorsoltatik, a megmaradt 3—3, összesen 6 esküdt képezi a kisajátitási bizottságot, melynek elnöke a polgármester.

42. §. A tárgyalásnál az esküdtek az egyességet megkisérlik, ha ez czélra nem vezet, ugy a fél, mint a város képviselői előadják védelmeiket a kisajátitási kárpótlás összegére nézve — a felek ez alkalomkor magok mellé szószólókat vehetnek, de mindegyik fél csak egyet.

43. §. A tárgyalás menetéről rövid jegyzőkönyv vétessék fel.

44. §. Ha a tárgyalás befejeztetett, melynél mind a fél, mind a város képviselője 3-szor szólalhatnak fel egymásután — az esküdtek félrevonulván, az ügyet megfontolják és a kisajátitási kárpótlás összegét megszabják — a megszabott összeg ellen sem a város, sem a fél kifogással nem élhet.

45. §. Ha az esküdtek szavazata egyenlőkép oszlik meg — 15 napra uj tárgyalás tüzetik ki, itt már a szavazatok egyenlősége esetén az elnök szava dönt, kinek különben szavazata nincsen.

46. §. Az esküdtek határozata irásba foglalva, a féllel közlendő és a kárpótlási összeg felvételére felhivandó — egyuttal a kisajátitott terület, esetleg a kisajátitási kárpótlás birói kézbe történő letételével a telekkönyvi tulajdonszerzés bekeblezése végett a lépések hivatalból megteendők.

47. §. A megszabott kisajátitási kárpótlás 15 nap alatt kifizetendő, de a kisajátitott terület vagy épület azonnal a város tulajdona.

(Folyt. köv.)

Helyi hirek.

— ***Tarányi Ferencz*** ur birtokában Puszta-szent-Lászlón Deák Ferencztől 50 levél van, melyek közül kettőt közelebb a „P. N." hozott, van azután számos faragvány, nemkülönben Deák őseinek eredeti nagy arczképei, t. i. Deák atyja, anyja s két nagyanyjáé, melyeket a muzeum számára Tarányi ur lemásoltat. Deák Ferencz 1861-ki levelében Zaláról igy irt: „Zalából örömestebb lettem volna képviselő, mert szülőföldem, politikai életem bölcsője, legszentebb visszaemlékezéseim szinhelye, de azt nem mondhatom, hogy Zala részéről bárki által már fel vagyok szólitva s már szavamat adtam s igy az első felszólitót vissza nem utasithattam megbántás nélkül. Hiszem, hogy talán Zalában is megválasztottak volna, de a bizalmas felszólitásra tagadólag felelni nem voltam jogositva. Muraközt én előhoztam a császárnak, de ő semmi határozott feleletet nem adott, azonban ugy hiszem a visszacsatolás megtörténik. sat. sat.

— ***Falk Miksa*** keszthelykerületi országgyülési képviselőnket nagy csapás érte, nagyreményü 17 éves fia meghalt. Az általános részvét közt a ministerelnök következő levelet intézett hozzá: Tisztelt barátom! E perczben veszem a gyászjelentést szegény fiad elhunytáról és nem tagadhatom meg magamtól azt, hogy igaz szivből jövő részvétemet kifejezzem. Mint magam is családapa, sokkal inkább fel tudom fogni fájdalmadat, semhogy vigasztalni akarjalak. A gondviselés határozatában meg kell nyugodnunk; az idő elveszi a fájdalom élét, de a veszteség érzése megmarad mindig. Részvétemnek ujabb kifejezése mellett testi és lelki erőt kivánok a csapás elviseléséhez — barátod Tisza Kálmán.

— ***Jubileum.*** F. é. april 2-án ünnepli meg a nagy-kanizsai izraelitta hitközség érdemes főrabbijának Fassel H. B.-nek jubileumát. Ekkor lesz ugyanis 25 esztendeje, hogy a köztiszteletben álló, nagytudományu, számos kitüntetésben részesült rabbi a nagy-kanizsai hitközségben megkezdete működését.

— ***A korcsolyázók*** tánczvigalma 15 forintot jövedelmezett a kisdedovoda javára, mely összeg a kisdenevelő-egyesület pénztárnokának át is adatott..

— ***Felolvasás.*** A nagy-kanizsai „Fiatalsági Társas-kör" által rendezett felolvasás márczius 12 én fényesen sikerült. A városháza nagy terme és a karzat nagyszámu közönséggel telt meg és feszült érdekeltséggel hallgatta főtisztelendő Farkas László főgymn. igazgató urnak nagy szorgalommal, szakismeret- és humoros megjegyzéssel villanyozott felolvasását „az évszakokról", melynek egy részét az esthomály beköszöntése miatt elhagyta, annyival inkább érdekkel fogja olvasni a t. közönség e jeles munkálatot lapunk tárczájában. Elismerést érdemel a „Társas-kör" kezdeményezése s köszönetet a bokros elfoglaltsága mellett ily munkára vállalkozó főgymn. igazgató ur, kinek tiszteletére a „Társas-kör" saját helyiségében este banquettet rendezett, melyen Bothó Imre, Dr. Laky Kristóf, Dr. Wlassics Gyula, Gabelics Imre, Dr. Schreyer Lajos, Bogyay Ödön sat. lelkesitő pohárköszöntései Kovács Gábor jeles zene-társulata közreműködésével feledhetlenné tették a kedélyes mulatságot.

— ***Zala-Apáthi,*** márczius 12. Egy igazán családi szinezetü örömünnepélynek voltunk szemtanui e hó 12-én. — A zalavári apátság jelenlegi apátjának, Modrovits Gergely urnak névünnepét ülte ott Zalamegye számos értelmisége, — a fogatok egymásután robogtak, csakhamar megtellett a barátságos zárda a tisztelgők seregével! Délben fényes ebéd, hol a szokásos pohárköszöntések sorát a játszi észjárásu főjegyző, Svastits Benó ur kezdé meg. — Sok kitünő pohárköszöntést hallottunk, — a legsikerültebbek voltak Háry József, Ujlaky József, Novák Ferencz, a premontrei rend igazgatója, Sélley Antal és Varga alezredes uraké, — érzékeny szavakban köszönte meg apát ő nagysága a vendégkoszoru szives megjelenését, — de különösen nagy hatással volt, midőn igazi kegyeletes hangon emlékezett rendtársairól, — igen jól viszhangzott Svastits Bénó ur találékony eszének azon toasztja, melyet Ujlaky József lelkész urra mondott, kiemelvén, miszerint ő benne Zalamegye csak nyert, a mennyiben tehetsé-

---

élénk és dus phantasiájával benépesitette az eget, földet és vizeket, a hegyeket és völgyeket, az erdőket és mezőket, sőt még a föld sötét mélységeit is istenekkel. Ne csodálkozzunk tehát, ha azt halljuk, hogy a régi görögöknél csak az előkelőbb istenek száma valami 30 ezerre rugott, nem értve ide azon alsóbb rendüeket, kiknek megszámlálhatatlan sokasága özönlötte el Hellasnak árnyas berkeit és verőfényes dombjait. Valóban! a szerencsés görög ember annyira körül volt véve a halhatatlanok legiójával, hogy végre magának is halhatlanná kellett lenni, mikor minden bokorból s a patak minden habbuborékából egy-egy istenke mosolygott felé. Ezek a soha nem vénülő istenek s istennők voltak azok, kik az Olympus tetején vig lakomákat ülve, hol a nektárral telt billikomokat üritgették, Görögország derült egét még derültebbé varázsolták. Igaz, hogy ez az egész felsőbb rendü szép világ csak költött volt, sőt a hidegen okoskodó ész előtt egy óriási tévedésnek tünik föl; de aestheticai szempontból itélve ma is szépnek és fenségesnek ismeri el a művelt szellemű ember. A görögök vallási hitregéje nem egyéb, mint a legszebb ifjukorát élő, a természet működései iránt eleven érzékkel biró és gyermeki szeretettel vonzódó emberi szellem derengése s az ebből fakadó gazdag és merész phantasia gyönyörü szülemény e; nem egyéb, mint a nagy világ egész rendszerének költői formába öntése, maga az eszményitett természet.

De bármi szép legyen ez a felfogás, még sem elégithette ki végkép és mindenkorra a telhetetlen tudvágygyal megáldott embert, kinek tudománya az időkkel egyenlő lépésben haladott s fokról-fokra tökéletesedett. Minél több lett tudománya az emberiségnek, az a tudománya, mely nem kalandoz találomra ismeretlen regiókban, hanem a szöget fején találja, annál kevesebb istenre lett szüksége; sőt ha majd mindent tudunk, egyre sem lesz szükségünk; csak az a bökkenő, hogy ez a mindenttudás ellenkezik az ember fogalmával, tehát képtelenség. A minek nincs határa, annak végére soha sem jut el a korlátolt emberi ész és ilyen a tudás; de épen azért gyarapszik, érik, izmosodik és tisztul vég nélkül. Csak néhány ezer év választ el bennünket a régi Görögország műveltségétől — mi ez az emberiség életében? — s már is mennyire haladtunk! mennyire más szemmel nézzük a világot! minő más fogalmaink vannak a bennünket környező természetről! Ma már sem rettentő haragja nem félemlit meg, sem igéző mosolya nem csábit el bennünket annyira, hogy amattól, mint Loth felesége, sóbálványnyá váljunk, vagy emennek hatása alatt a virágokat hintő Flóra koszorus oltára előtt „csintalan ünnepeket tartsunk" és Dávid hegedüje mellett kecses pirouetteket hányjunk. Az emberiség férfi korába jutott, melynek fő jellemvonása az, hogy semmi kedve sincs ismeretlen mélységeket födő süppedékes ingoványok fölött jobbra-balra tétovázni; hanem szilárd talajon igyekszik megvetni lábait, hol biztos állást foglalhat szemben az élet előtérbe nyomuló föladataival s az őtet körülvevő tárgyilagos világgal. Az emberi elme hosszas botorkálás után végre megtalálta az igazi utat, mely a természet titkaiba vezet. Ez az egyedül helyes ut és mód a természet alapos tanulmányozására és megismerésére nem más, mint az elfogulatlan észlelés és kisérlet, más szóval a tapasztalás. A mai tudomány ennek itélőszéke elé állitja az érzéki világ változatos tüneményeit, vallatja azokat és öntudatosan, tehát biztosan itél fölöttük a legbonyolódottabb esetekben is; nem kegyelmez a nemzedékről-nemzedékre szállt hagyományokban megcsontosodott balvéleményeknek, hanem hideg vérrel bonczol, nyomoz, mér és számit; éles szemei előtt szétfoszlanak a századokon át kegyelettel bámult szent titkok, mint napsugár előtt a ködfátyol; mert a tudomány az igazság verőfényével táplálkozik és a hol ez terjed, ott hátrálni kell a rejtélynek és homálynak. A természetimádás- és költészetnek nyomába lépett a természettudomány; a hol egykor az emberi elme csak képzelt, vagy legfeljebb sejtett, ott ma tud és lát.

De valjon a mit a természettudományok legujabb kori rohamos fejlődése és óriási haladása által a vámon nyertünk, nem veszitjük-e el az aesthetica révén? Valjon a legkisebb részleteket is felkutató, a mindent megfaggató, a tündérek fátyolát kiméletlenül föllebbentő alapos tudás nem vetkőzteti-e ki minden bájából ezt a szép és jó anyatermészetet? melynek ölében nevelkedünk, mely vidám mosolylyal szórja elénk gyermekjátékainkat, mely tejével táplál, mely átveszi utolsó sóhajunkat, midőn fejünket keblére hajtjuk a halálban, melyhez tehát a gyermeki szeretet legszorosabb kapcsai fűzik egész életünket. Ne féljünk ettől. Igaz, hogy a legnemesebb törekvés is lehet rosznak okozója, de csak tulzás és egyoldaluság által. Valamint az értelem nem megölője, hanem szabályozója a képzelemnek: ugy a tudomány sem ellensége, hanem tisztitó tüze a költészetnek, csak tulzók és egyoldaluak ne legyünk itt se. A legfőbb igazságban van a legfőbb szépség; csak a sivár lelkek nem értik ezt meg; de mi meggyőződhetünk róla, csak az ég és föld jelenségei előtt tárva legyen eszünk is, szivünk is, amaz az igaznak, emez a szépnek befogadására. Hallgassunk csak őszintén a természet szavára s tapasztalni fogjuk, hogy legegyszerübb jelenetei is ékesebb nyelven szólnak hozzánk, mint a legnagyobb költők legszebb dalai. Vagy a világ ama legszebb hősköltemányével, melyben az agg Homer a görög hősök és istenek harczait és viszontagságait énekli meg, nem mérhető-e össze egyszerü magasztosságában maga azon tény, hogy e parányi földre bilincselt ember, a mindenség egy félreeső zugában gondolkodó porszem, belát merész szemeivel a határtalan tér mélységeibe, megszámlálja a csillagok myriádjait, megméri utjokat, nagyságukat és távolságukat, hol billiók- és quadrilliókkal kell dolgozni; még itt sem állapodik meg, hanem fölfödözi az égitestek mozgásának törvényeit és azt az egyetemes erőt, mely a világokat egyensulyban tartja?!

(Folytatás köv.)

A császár leánya.

— Korrajz az első császárság korából. —

Irta: ***Barboix Roger.***

Franciából fordittá: ***Kováry Béla.***

(Folytatás.)

II.

Demidoff Leonin herczeg.

— „Mi vár reánk egy nap alatt:
Azt tudni a legfőbb tudat." —
Milton.

Demidoff herczeg, mint fentebb mondók, levélkét csusztatva Valéria kezébe, elhagyta a Charpentier palais-t. — A herczeg elhagyva az olasz-boulevard fényes palota sorát, a Terme des Mathurins-utcza egyik sarokházához ért.

geit csakis a közjó tekintetében érvényesiti! — lelkesitő érzelmet ébresztett a honvédség dicsőitésére mondott pohárfelköszöntés is, — a fűszeres élczek folytonos vig kedélyben tartotta a diszes vendégkoszorut. Z.

— *Kedélyes* hölgyestélyt tartott a „Schlaraffia" márczius 14-én a „Szarvas" vendéglő disztermében, nagyszámu s diszes vendégkoszoru jelenlétében. A vidámitó előadások mindvégig jó hangulatban tartották a közönséget s a regg szürkületében oszlottak szét. Magyarul csak e lap kiadója tartott hatásos előadást, üdvözölvén a megjelent hölgykoszorut.

— *Dr. Csanády Gusztáv* a keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet tanára csütörtökön, folyó hó 9-én esti 6 órakor a gazd. tanintézet helyiségében az élenyről vegytani felolvasást tartott, midőn elismeréssel emlékeznénk meg hölgyeinkről, kik az emlitett felolvasáson oly szép számmal jelentek meg; felhivjuk egyszersmint városunk közönségét, hogy ma csütörtökön, f. hó 16-án a légenyről tartandó tudományos felolvasáson minel nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

— *A közforgalom* s mindennapi adásvevésre kiváló erdekkel bir a következő ministeri leirat: Másolat. Magy. kir. földmivelés, iparés kereskedelemügyi ministerium. 146. sz. Budapest, 1876. január hó 11 én. Kereskedelmi és iparkamrának Sopronban. Kérdés intéztetvén hozzám, miként alkalmazandó a méterrendszer a vásári és általában mindennemű forgalmi kimutatásokra, a következőket tudatom ezen kereskedelmi és iparkamrával: Az uj mértéknemzetközi természetében fekszik, hogy jövőre csak azon mértékegységeket lehet a magyar korona tartományaiban is alkalmazni, akár statisticai kimutatásoknál, akár alku közben az egyes áruczikkek árának meghatározásánál, melyek más országokban e czélokra elfogadtattak. Még fontosabb azonban ennél is az uj mértékrendszernek tizedes beosztási természete, mely annak e számitási egyszerüsége által kiváló előnyt biztosit minden más mértékrendszerek felett és mely azt követeli, hogy csak oly egységek vétessenek fel számitási alapul, melyekben az alapegység 1. 10. 100. 1000-szer foglaltatik. Minden ezen törvénytől eltérő megállapodások csak ideiglenességü jelleggel birnak s előbb-utóbb kénytelenek helyt adni a tizedesrendszer követelményeinek. Ezen meggyőződéstől vezéreltetett a budapesti áru és értéktőzsde is, midőn legközelebb a tizedesrendszer kivánalmainak hódolva, szokásait módositotta. Eszerint a folyadékok és száraz tárgyakra nézve, melyek ürmértékkel méretnek, nagyban a hektoliter, kicsinyben a liter választandó egységül. Azon tárgyakra nézve, melyek sulyszerint méretnek, hajóterheknél az 1000 k. vagy tonna, nagyban való eladásnál a 100 k. vagy métermázsa, kicsinyben való eladásnál a kilogramm használandó. A métermázsa név a törvényben ugyan nem létezik, de bizonyosan érvényesitni fogja magát, ha az eddigi bécsi mázsa és vámmázsa nem fog többé a forgalomban használtatni, mert valóban szükség van reá. Sokszor használják ugyan a kilogrammot még igen nagy sulyok meghatározásánál is, p. o. a vasuti, vagy gőzhajó rakományoknál, de a kilogrammot könnyü métermázsára átváltoztatni. A tüzifának nagyban való eladásánál a köbméter használandó egységül, akár milyen a hasábok hossza. Tagadhatatlanul a hektoliter és 100. k. közvetlen mérésre igen nagy mértékek.

— De nem is arról van szó, hogy azokkal mérjünk, hanem, hogy számitsunk, azaz; hogy az egyes árufajok ára 1 hektoliterre, vagy 100 k.-ra állitva, legyen alku tárgya, mert ez az apróbb mennyiségek árának kiszámitását igen megkönnyiti. Van erre analogia a régi mértékben is. A köböl, p. o. melyet Debreczen vidékén használtak, nem volt meg oly mércze alakban, melylyel a gabonát mérték volna, mivel ilyenül a véka használtatott, hanem a köböl számitási egység volt, mely után történt az alku. Semmikép sem ajánlható tehát más egységeket, mint a köbmétert, a hektolitert, litert, 100. k. és kilogrammot vásári forgalmi kimutatásoknál használni. Minden más megállapodás uj válaszfalakat emelne a hazai és külföldi forgalom köst s ennélfogva minden áron kerülendő. A minister meghagyásából: Reitz Frigyes s. k. ministeri tanácsos. A másolat hiteléül: Schindler, titkár.

— *A balaton-magyaróді* berekben, mely jelenleg vizzel van telve, Bősze Teréz, zalavári illetőségű nőt e napokban halva találták meg. E nő, ki már több év óta elmebeteg, több, mint egy hónapja, hogy eltünt hazulról s hihető, hogy kóborlásai következtében jutott az emlitett berekbe. Hulláját e hó 12-én szállitották Zalavárba.

— *Az ujonan* beültetett szőlők megadóztatása tárgyában a pénzügyminister körrendeletet intézett a katasteri s pénzügyi igazgatóságokhoz. Az ily szőllők ugyanis beültetésük után 6 évig rendszerint nem hozván jövedelmet, a törvény szerint csakis a hetedik évtől róhatók meg a szőllőtermelésre alapitott földadóval, addig csakis az előbbi ág s osztály szerinti földadó szedhető, azon esetben pedig semmiféle sem, ha a szőllő terméketlennek felvett birtokrészekből keletkezett.

— *Rövid hírek.* Körmenden kisdedovoda felállitását tervezik. — A Tisza vize is árad. — Szegeden póstai sikkasztás merült föl. — A közös hadsereg vezérkarában 137 tiszt között 5 magyar van. A „Volksfreund" czimű lap hazánkból kitiltatott. — Sléziában egy fogorvostól 30 ezer frogat loptak el. — Ezüstözött félkrajczáros kezd 10 kros helyett forgalomba csempésztetni. — A „Gartenlaube" hazánkba 7000 példányban járt, most „Weingarten" lett a czime. — A pápa 5 ezer frankot küldött a magyarországi árvizkárosultaknak. — A délszláv csatatér élénkül. — Perger János kassai püspök meghalt. — Mesopotámiában pestis ütött ki. — Don Carlos Győr mellé jő lakni. — Fessler János közjegyző Győrött meghalt. —

Irodalom.

— *Előleges jelentés.* A brit és külföldi bibliatársulatnak, mely az Isten igéje elterjedésének elősegitésében évtizedek óta buzgón fáradozik és a mely a Károli Gáspár-féle magyar bibliaszöveg átnézésének sürgős szükségéről rég meg van győződve, van szerencséje tudomásra juttatni, hogy ezen fontos munkát magyarországi szakértő protestans férfiakra bizta és hogy az Uj testamentomnak átnézett és javitott Károli-féle forditása, remélhetőleg még ez év folyamában megjelenni fog. A bibliatársulat, a tárgy fontosságánál fogva, indittatva érezte magát ezen előleges jelentés megtételére. Bécsben és Budapesten, 1876-ik év febr. 17-én. Millard Ede, az osztrák és magyar monarchiában levő angol biblia-telepeknek igazgatója.

— *A „Vasárnapi Ujság"* márczius 12-diki száma következő tartalommal jelent meg: Az 1838-ki árviz (képpel.) — „Szilvester éjszakán." Költemény Gyulai Páltól. „A csudálatos történet." Elbeszélés Bakray Sándortól. Árvizképek 1876-ból: A lánczhid és a rakpart. A budai vizivárosi fő-utcza. A Viktoria-gát a Margitszigettel szemben. (3 kép.) — A majmok alagutja Gibraltárnál. — Delejes órák. — A hal mint emberi tápszer. — Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig. (Verne legujabb regénye, képekkel.) — Az ellenséges Duna. Fővárosi tárcza Borostyáni Nándortól. — Deák Ferencz levele Kossuth Lajoshoz. — Az árviz alatt. — Irodalom és művészet stb. rendes rovatok.

Papirszeletek.

Keményen valtatták a czigányt fegyveres erővel történt rablás miatt.

Vizsgáló biró: (felmutatja a czigánytól elvett fegyverét) Ismered-e Peti e puskát?

Czigány: Megtistelem sipen á nágyságos vármegyit, in már pistoly korában is ismertem! — szólt felsóhajtva a megmenekülhetésről is lemondva.

„Mért fájhatna szived? szólj, titkaidat hiven őrzöm!"

„Megsugom én azokat — dugd be előbb füledet!"

— Egy maroknyi erkölcsi élet felér egy kéve tudománynyal. (Herbert.)

— A bölcseség és jóság egy uton járnak, a bölcseség az embereket jóvá teszi, jóságuk által pedig a bölcseségre tesznek szert. (Taylor.)

— A jó anya felér száz tanitóval. (Herbert.)

[ifj.] Itélni könnyü, megitélni nehezebb, elitélni legnehezebb.

Üzleti szemle.

Nagy-Kanizsa, 1876. márcz. 12 délelőtti 11 órakor.

Időjárás: derült, kevéssé hideg, szeles. — Országutak nagyobbrészt járatlanok. — A tavaszi vetések folyamatban vannak.

Üzleti forgalom. Piaczunk már egy idő óta lanyha szint mutat. — Az üzlet kevés kivétellel nyugszik — befolyásozva részint gyenge behozatal, másról az általánosan nyomott hangulatból szülemlő vételkedvtelenség által. — A külföldi kivánalom lehető igénytelen; árviszonyaival, még most sem jöttünk egyensulyba, mi is hathatós indoka azon ténynek, hogy ez ivad alatt kereskedelmünk monoton lassu menetelében kedvezőbb változás nem birt magának utat törni.

A belföldi árvizek oly sokoldalu szerencsétlenségekkel biró következményei gabna árainkra nem maradhatnak visszhatás nélkül. A tegnapi gabnatőzsde ez értelemben már élénkebben folyt és a legközelebbi napokra, ha nagy ugyan nem, de egy bizonyos foka árlejtés várható.

Buza kedvelt; finomabb hiányzik, középminőségü is hajlandó vevőkre talál folyvást.

Rozs gyenge kelendőséggel bir; a kínálattal körülbelül aránylagos.

Árpa csak alárendelt minőségben van képviselve, nehezebb fajok ritkaságot képeznek; hogy az idén szerepre fog vergődni, az kétségkivül áll, már az etetési czikkek apadtsága mellett is.

Kukoricza kissé élénkebb, szinte kedveltebb czikk. — Az utolsó bő aratás áldásának nyomait eddig még kevéssé volt alkalmunk észlelni. — A forgalom eddig nagyobb mérveket nem öltve — készleteink tömegességét engedi feltételezni.

Zab hiányzik. — Mindinkább magasabb árra vergődik. — Vetési czélokra is nagyon kérdezett.

Hüvelyesekben szakadatlanul csend uralkodik. Árai csak igénytelen változást szenvedtek. — Megrendelések hiányosak.

Bükköny végkép hiányzik. — Vetésre már 12 forint és 40 kron vették méter-mázsáját.

Hajdina változatlan, vételkedvtelenség mellett. —

Borűzletünk élettelen. — Egyes megrendelések nyomott áron teljesittetnek.

Mai jegyzéseink:

Buza minőségéhez képest 9.20—10.50 krig méter-mázsája.

Rozs minőségéhez képest 7.60—8.5 krig méter-mázsája

Árpa minőségéhez képest 8.70—8.90—9. frtig méter-mázsája.

Zab 8.90—9 frtig méter-mázsája.

Kukoricza 5.—5.20 krig méter-mázsája.

Bab fehér 7.—7.10 krig méter-mázsája.

Bab tarka 5.—5.20 krig méter-mázsája.

SINGER SÁMU.

Szerkesztői üzenet.

1927. K. K. Bpest. Nem fogadhatjuk el. A fősulyt helyi érdekre kell fektetnünk.

1928. Gy. Közöljük.

1929. „Mult, jelen, jövő" nem, de a másik igen.

1930. Keszthelyre. A honvédgyülés jegyzőkönyvét közölni fogjuk.

1931. C. L. Hagyjon neki békét.

1932. L. F. Meglesz.

Érték- és váltófolyam márczius 14.

5% metaliques 67.25; 5% nemz. kölcsön 70.60; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.10; bankrészv. 8.98—; hitelintézeti részvények 168.20; London 115.65; magyar földtehermentési kötvény 76.50; temesvári földtehermentési kötvény 76.—; erdélyi földtehermentési kötvény 76.—; horvát-slavon földtehermentési kötvény —.—; ezüst 103.75; cs. kir. arany 5.43½ Napoleond'or 926½.

Vasuti menetrend.

Érvényes deczember 1-től 1875.

A kanizsai időtmutató óra szerint,

indul Kanizsáról

(Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	*hova:*	Ora	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiuméba	4	30	reggel
215	„ „ „ „	2	22	délut.
212	Buda-Pestre	4	50	reggel
202	„	1	58	délut.
204	„	11	22	estve
313	Bécsbe (Szombathely, Bécs-Ujhely felé)	5	—	reggel
301	„	11	40	estve
315	Sopronyba	3	30	délut.
203	Triesztbe és Pragerhofon keresztül Grácz és Bécsbe	4	42	reggel
201	Triesztbe és Prágerhofon keresztül Grácz és Bécsbe	2	39	délut.

Érkezik Kanizsára

honnét:

216	Eszék, Mohács, Dombovár s Fiuméból	1	33	délut.
206	„ „ „ „	11	3	estve
203	Buda-Pestről	4	12	reggel
201	„	1	57	délut.
211	„	9	36	estve
314	Bécsből (Szombath. Bécs-Ujhely) felől	10	19	estve
302	„ „ „ „	3	57	reggel
316	Sopronyból	11	45	délel.
214	Bécsből Grácz, Marburg, Pragerhof felől	4	4	reggel
202	Triesztből Bécsből Marburg, Pragerhof felől	1	13	délut.
204	Triesztből Villachból Prágerhof felől	10	52	estve.

Marburgba csatlakozás Villach és Francesfestbe.
„ „ „ „ Francesfestből.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

A ház rendkivüli pompával volt épitve és kézzelfoghatólag bizonyitá, hogy épitője nem igen vette tekintetbe az épitési költségeket.

Remek kőfaragványok diszesiték az erkélyeket és nagy márványlapok képezték a járdát. Az épület homlokzatán fényezett és aranybetűs czégtábla függött, — „Giraun János bankár és nagy kereskedő."

A herczeg belépett a kivilágitott kapualjba, hol alacsony, kövér portás tiszteletteljesen üdvözölte.

— Hon találom-e Giraun urat Jaques? kérdé leereszkedő nyájassággal a magát szakadatlanul hajtogató portástól.

— Minden bizonnyal, — Giraun ur mindig hon van herczegséged számára.

— Jól van Jaques, — reménylem, hogy ugy van.

Leonin herczeg pompás romai modoru lépcsőzethez ért, melyen feljutott az első emelet tágas folyosójára.

Két szárnyu magas tölgy ajtóhoz jutott, mely fölött ugyanazon fölirás olvasó, mely a ház homlokzatán függ, t. i. Giraun János neve.

Demidoff minden bejelentés nélkül lépett be az egyetlen lámpával világitott szobába, mely kizárólag üzleti czélokra látszott szentelve lenni.

Egyszerü iróasztal előtt magas, kopasz férfiu ült, ki mintegy negyven éves lehetett, de redős, sápadt arcza látszólag egy évtizeddel szaporitá meg évei számát.

Amint az ajtó megnyilt, hanyagul forditá hátra fejét. — Isten hozott, szólt az érkezőhez, roppant aggodalomban voltam, hogy nem jöhetsz el.

— No ez aggodalom felesleges volt; pompásan haladnak a dolgok!

— Reméltem, hogy ugy fognak haladni, azonban erről a fiatal hölgyről igen sok mendemonda keringett. Azt hallottuk, mint emlékezhetsz rá magad is, hogy Valéria grófnő maga az ártatlanság.

— Az is! — A hir e tekintetben nem hazudott; épen, mert egészen ártatlan került oly könnyen a lépre.

Azt hisszük, nem is kell mondanunk, hogy azon férfiu, ki az orosz herczeggel beszélt, a ház tulajdonosa Giraun János volt.

Divatos házi öltönyt viselt a bankár és minden oda mutatott, hogy az éjet iróasztala mellett tölté. — Arcza szokatlanul sápadt szinét szemeinek bogár feketesége csak emelte, vékony ajkai és horgas orra rejtett ravaszságára engedett következtetni.

— Hát ezenkivül még valamire volna szükségem.

— Sejtem.

— Elhiszem! Tizezer frankra van szükségem, aláirtam a váltót ötvenezer frankról. Pénztárnokom rögtön átadja ez összeget.

— Nem sejditheted, mennyire kapkodják váltóidat; magától értetődik, hogy teljes értékben.

— Mit gondolsz, a hátra lévő két hó alatt mennyit nyerhetünk váltóimon?

— Számitásom szerint két, három milliót.

— A siker nagyobb, mint sejditettük.

— Hogyne. — Te herczeggé lettél s az én czégem ujra meg van aranyozva.

— Ha, ha, egyetlen pisztolylövés szerencsésé tett.

— Nem sejditenek semmit az orosz követségnél?

— Nem. Ők legbuzgóbban terjesztik mesés gazdagságom hirét.

— Helyesen. — Hogy fognak egy év mulva téged átkozni és engem, kit szinte tönkre tettél, sajnálni! Ha, ha! egészen különböző jutalom.

— Pedig te vagy a fő gazember!

— Igaz. De az mitsem tesz. Mindketten nyugodtan fogunk aludni.

— Kedves kis nőm is négy millióval ajándékoz meg.

— Ez még a jövő kérdése?

— Igaz, hanem segiteni fogok a jövőnek.

— Csak időveszteség nélkül, mert két hó mulva nem leendesz többé a szőke Demidoff herczeg, hanem a barna Woroiszlow Tádé.

— Ugyan hallgass! — Nem lehetnek-e a falaknak is fülei.

— Ez merőben lehetetlen. — Ne félj szép herczeg, nem fogja senki titkaidat megtudni más, mint Giraun János alázatos bánkárod, ki már eddig is négy miliót kölcsönzött egyszerü váltóra és ezután is legalább annyit fog kölcsönözni.

— Igaz, te készséges fizető vagy.

— De ki ne lenne az irányodban?

— Te ma valóságos bölcs vagy. — Hiszen te találtad fel a bölcsek kövét.

— Jól mondod, de beszélyünk komolyan. Nincs e vetélytársad?

— Hm; amint veszszük.

— Hogyan értsem?

— Ez a Mhérac Ficéron marquis szüntelen Valériáról turbékol, — a ficskó nagyon melancholicus; — mélyen nézett a grófnő szemébe.

— Ez a Mhérac Ficéron hires csábító.

— Talán üzleti összeköttetésben állsz vele?

— Ugy van, ő ügyfelem. O igen gazdag.

— Gondolni fogok rá; most Isten veled, én álmadozni megyek.

— Isten áldjon! Megállj, hiszen csak ki kell kisérnie Giraun Jánosnak a gazdag Demidoff herczeget ha, ha, ha!

— Ugy van, ezt csak megkivánhatom.

A két férfiu kilépett a szobából és az előzékeny Giraun hajlongva kisérte ki magas vendégét. — Midőn a portás hall távolába értek, a háziur igen alkalmazkodó hangon mondá:

— Reménylem kegyelmes uram, hogy az intézkedések megnyerték tetszését. Lehetek-e bátor, magamat más ügyeiben is magas kegyeibe ajánlani.

— Ön nagy szolgálatokat tett nekem kedves Giraun, — felelé a herczeg, — nem fogom elfeledni önt. — Adieu monsieur Giraun!

Demidoff herczeg elhagyta a bankár fényes lakását, hol oly különös és részben érthetetlen párbeszédnek voltunk tanui és fölkereste az orosz követség palotáját.

Azon párbeszéd, mely hősünk és Giraun János között lefolyt, elbeszélésünk további eseményeiben leli magyarázatát; — a rejtélyesnek tetsző vonatkozások jövő fejezeteinkben teljesen megfognak világittatni.

Most térjünk vissza Valériához.

A fiatal hölgy kedélye roppant változáson ment át. — Gondolatai többé nem foglalkozhatának meg szokott tárgyaikkal, mert a közelmult édes emléke furódott belyükbe. — A leányka minden ajtónyilásra megremegett, mert azt hitte, hogy a herczeg lép be azon.

Ezerszer átolvasá azon levelet, melyet ama emlékezetes estély alkalmával csusztatott ujjai közé.

(Folytatása köv.)

Alólirottnál a következő faju sima szőllő- és gyökeres veszszők kaphatók a fajokérti és vészmentességi jótállás mellett:

A szőlő		Csomagolva és a vasuthoz állitva következő ár mellett					
		1000 drb.		100 dr.	100 drb.		1 drb
		Sima			Gyökeres 8 éves		
Faja	Annak tulajdonsága és talaj igényei	frt.	kr.	kr	frt.	kr.	kr.
	Fejér borfajok:						
Rajnai riszling	Szálveszszőzést türő, inkább agyag, mint homok talajt kiván, kitünő zamatu bort ád	6	50	80	—	—	—
Olasz riszling	Csapmetszést, homokos agyag a fő igénye, bora sima, jó zamatu	6	50	80	3	50	5
Piros opporto	Homokos talajt is szeret, csapmetszést kiván, bőtermő és kitünő zamatu bort ád	6	50	80	—	—	—
Sárfejér	Csapmetszést, homokot is megtür, kedvező magaslaton bőtermő, bora kitünő zamatu	6	50	80	4	50	6
Szigeti (Furmin)	Hazai fajok királya, aszu szőllőre legalkalmasabb, — biztos középtermést ád, szálveszszőt is tür	6	—	75	3	50	5
Fejér rag	Csapmetszés, homokos talajt is megtür, de magaslatot szeret, bora sima, kellemes, bőtermő	5	50	70	—	—	—
Tőtszőlő	Közönséges bortermésre legkedveltebb bő és biztos termésénél fogva alantas fekvésen is jól diszlik . . .	5	—	60	—	—	—
	Fekete borfajok:						
Burgundi	Korán érő, kitünő fekete bort ád, kedvező fekvés mellett bőtermő, inkább agyagot szeret, csapmetszést kiván	6	50	80	—	—	—
Oporto	Szálveszszőzést is megtür, inkább agyag, mint homokos talajt szeret, középtermést ád — bora igen jó, sok festanyaggal bir	6	50	80	—	—	—
Karaj v. fekete rag	Szálveszszőt megtüri, hevesebb talajt szeret, bora jó zamatu, tüzes, szőlleje legtartósabb	5	—	60	—	—	—
Fekete kadarka	Csapmetszés, agyagos talajt kiván, korán érő és bőtermő	5	—	60	—	—	—
Muskotály	Zöldsárga és tömött bogyóval — bortermésre alkalmas	—	—	—	6	—	7
Muskotály	Tojásdadhosszukás, ritka bogyóval, ropogós kitünő csemege	—	—	—	—	—	15

Utánvétel melletti megrendelésnél egynegyed ár beküldése kéretik. — Csomagolás és vasutrai szállitás nélkül 50 krral olcsóbb.

Név, posta, vagy utolsó vasuti állomás pontos jegyzése kéretik. (58—1)

Megrendelhető Szabarban az alulirtnál, utolsó posta Zala-Apáti. Kelt Szabar, márczius 9-én 1876.

Baán Kálmán.

Alólirottaknak a csurgói uradalomban néhány száz mérő

tavaszi rozsuk

van, a melyet vetőmagul a t. gazdaközönség figyelmébe ajánlanak.

Bővebb értesitéssel szivesen szolgálnak:

Beck Kálmán fiai

Keszthelyen.

(55—3)

---

2. javitott kiadás.

Legközelebb jelent meg a hires, maga nemében egyetlen könyvnek **második**, tetemesen javitott és bővitett kiadása:

„ÖNSEGÉLY"

czimmel, a nemörészek minden betegségei számára hü és megbizható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segitséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bűnt vagy mértéktelen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállásától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakórban, **bőrbajokban, bujakóros köszvényben, hugycsőszűkületben szenvednek**, vagy kiknek teste tulságos higanyadagok által gyöngitetett, teljes kigyógyulást találandnak

Nevelők, lelkészek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szivükön hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen hires könyv, mely nagyobb világosság kedvéért boncztani ábrákkal van ellátva, **minden könyvkereskedésben** kapható, de pósta utján nálam is megrendeltethetik. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.

Pesten, kétsas-utcza 24-ik szám.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

2. javitott kiadás.

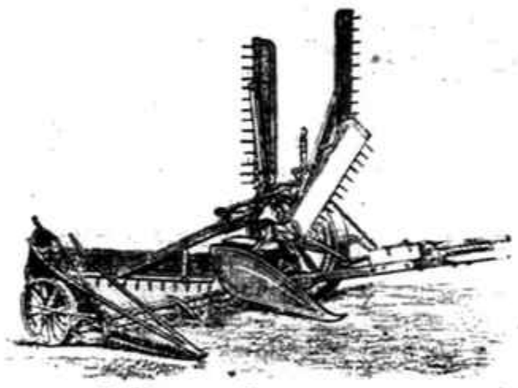

Weiser János

vaskereskedése

az „Arany Kaszához"

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja a n. é. közönségnek nála létező

„Clayton és Shuttleworth"

nemkülönben a legujabb amerikai

szénagyüjtő-,

répa- és szecskavágók-,

kukoricza-morzsolók-,

szelelő-rosták-

és kézi cséplő-gépekre; továbbá:

járgányok lóerőre, darálók- és szivacsokra,

Vidats, Czenki és angol Rajol vasekékre

eredeti jutányos gyári ár mellett.

fiók-gépraktárát

(57—1)

mindennemű

gazdászati gépekben,

kéz-, ló- és gőzerőre

és különösen figyelmezteti a n. é. közönséget

a bécsi és londoni világkiállitásnál a nagy arany éremmel kitüntetett

sor-vető-gépekre 9—15 sorig

290 frttól 360 frtig,

ugymint a hires amerikai Wood-féle

kaszáló- és arató-,

Philadelphiai világkiállitás 1876.

Fenti kiállitásra készitett tárgyak — késő bejelentés folytán — csoportonként és a gyári áraknál sokkal olcsóbban

5 forint (56—2)

mesés olcsó összegért eladatnak.

A csoport következő tárgyakból áll:

1 csinos, jól járó bronz óra, hozzátartozó hosszu lánczczal, jótállás mellett.
1 elegans öntött iró-eszköz bronzból, tolltartóval.
2 finom bronz asztali gyertyatartó öntött alakokkal.
1 teljes varróeszköz talmi aranytokban.
1 czukorszelencze, zárható.
1 csinos fénykép-album szép kiállitásban
1 elegans női fegyező
1 japán szivartárczа gazdag szinjátékkal.
1 szalon asztali csengetyű bronzból.
1 igen tartós női kézi táska mesterséges zárral.

Az itt felsorolt rendkivül szép és gyakorlati tárgyaknak ára összesen csak **5 forint**.

Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.

A világ legjobb órái

az általunk behozott valódi angol talmi-arany remontoir-órák, oldalukon kulcs nélkül felhuzhatók, igen finom gépezettel, pontosan szabályozva **3 évi jótállással**. Ezen kitüntetést nyert óráknak ára finom talmi-arany lánczczal és óratokkal együtt csak 12 frt 50 kr. Kapható **Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.**

Vidéki megrendelések utánvét mellett rögtön teljesittetnek.

PRÆSERVATIFS

legfinomabb francia és angol gyártmány, tucatja 1—4 frtig, valamint mindennemű gummi-czikkek sebészeti czélokra.

(46—7) **EMPÊCHEUR,**

legujabb czélszerű készülék az **éjjeli magömlések** meggátlására, darabonkint 2 frtjával szállit a használati utasitással együtt.

Zieger János

Grázban, Klosterwiesgasse 34. gummi-gyártmányok és gummiáruküllönlegességek raktára.

Eladó birtok kerestetik.

A dunántuli kerület valamely termékeny, a szükséges munkaerővel biró, vasuttól nem igen távol fekvő vidéken, egy (1200 □ölével számitott) **600—800 holdas**, minden esetre tagositott birtok, a szükséges gazdasági épületekkel és lakó házzal ellátva kerestetik, melyben legalább 400 hold szántóföld, vagy jó szántóföldé alakitható rét, erdő vagy legelő van. — Minden esetre oly birtoknak adatik előny, melyben a kivánt mennyiségű szántóföld mellett rét és erdő is van és sik vidéken fekszik.

Az eladók részéről jövő igazi ajánlatok a birtok részletes leirásával, ugyszinte valódi legutolsó árának meghatározásával **Baranyay Mihály földbirtokos** urnak Bükkön, (Sopronmegyében) kéretnek bérmentve küldetni. — Alkuszok ajánlatai figyelembe nem vétetnek. (33—4)

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), a **nemzőrészek bujakóros fekélyelt** és **másodrendű bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;
3) **hugycsőszűkületeket:**
4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**
6) **a hugyhólag betegségeit** és mindennemű vizelési **nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1 ig, délután 3 órától 5 ig és estve 7 órától 8 ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (45—7)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 19-én. 23-ik szám. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krert vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, Takarékpénztári épület földszint, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Iparos kör.

— (Harmadik közlemény.) —

Nagy baj az és igen sokszor történik arra hivatkozás, hogy az ipar pangása miatt az iparos osztály vagyonilag tönkre jutott, lehetetlen tehát az, hogy ezen, az anyagi eszközöket nélkülöző osztály oly társulatot létesithessen, melynek czéljai elérésére tetemes anyagi tőkére volna szükség.

Hangoztatva lesz az is, hogy iparos osztályunkban a gazdálkodási szellemet nem birván, tőkegyűjtésre ez okból sem képes, de nem képes azért is, mert vannak időszakai, midőn keresete nem lévén, uzsora alá jut és sulyos kölcsöneit még sulyosabb kölcsönökkel fedezi, mit tehát kereshetne azt az uzsora, vagy a tobzódás emészti fel — sőt még a meglevő tőkéket is elnyeli.

Mind igaz!

De legyen ez bár miként, nem az következik belőle, hogy a bajon segiteni nem lehetne, csak az, hogy erre nézve mi sem történik, vagy ha igen, az eszköz, mely a czélhoz legkevésbé vezethet, mert a baj orvoslása csak eszmék hangoztatása által reméltetik, minek sikeres hatása nemcsak nincs, de rontja az állapotokat az által, hogy a bajok folytonos hangoztatása által sokkal rosszabbá válik a helyzet látszata, mint a milyen és a javitás törekvése helyett csak emeli a tétlen desperatiót és semmittevést.

Az tehát nézetem, hogy a midőn anyagi érdekek által összefűzött egyének sociális mozgalom részeseivé válnak, önmagokra sikert csak ugy hozhatnak, ha az elvi álláspontnak egyenlő anyagi előnyöket tudnak biztositani, sőt minél alantibb foka van a sociális mozgalom részeseinél az egyéni műveltségnek, — annál nagyobbnak kell a társulat nyujtotta anyagi előnyöknek lenniök az elvi nézetek felett.

Akkor tehát, midőn az iparosokat sociális álláspontjaikban megszilárditani akarjuk az önmivelés czélját csak ugy érhetjük, mint a társulás egyik czélját el, ha a szövetkezőket anyagi kapcsokkal füzzük az önmivelés eszméjéhez, az anyagi haszon oly szoros láncz, mely mellett a többi érdek önként kimagasodni fog, de mely nélkül még csak jelentkezni sem képes, mert „Geld regiert die Welt.“

Különösen pedig hiba és pedig öreg hiba az hazánkban, hogy minden sociális kérdés csak a hangzatos szavakig tud eljutni, mintha nem az volna a bizonyos, hogy csak is az anyagi viszonyok megszilárditása mellett, vagy utána lehetséges az értelmi fejlődés, mert mintha nem az volna bizonyos, hogy az éhes gyomor a szellemi táplálékot nemcsak elveti, de attól undorodik, mert mintha nem az volna bizonyos, hol a jólét már kezdődik, ott a sociális értelmi fejlődés a jó ételekhez az ember természetéből kivánt confect, a mi még serkentés nélkül is halad.

ab.

Épitkezési szabályok.

(Javaslat).

(Folytatás.)

Ötödik fejezet:

A kisajátitási alap létesitéséről.

48. §. A városi szabályozási terv szerint eszközlendő kisajátitási kárpótlási összegek rendezésére nézve „kisajátitási alap“ létesittetik.

49. §. A kisajátitási alap jövedelmeit képezendik:

a) e czélra beszedendő pótlék,
b) épitési kihágások birságai,
c) egyeseknek átengedett közterületekért fizetendő összegek,
d) kisajátott ingatlanok jövedelmei,
e) kisajátitott telkek részleteiért befolyó vételárak.

50. §. A városi költségelőirányzatba évről-évre felvétetik az összes egyenes adók egy százaléka és képezi az alaptőkét, melyre nézve külön elszámolás történik.

51. §. Mindazon ingatlanok és telkek, melyek vagy egészben, vagy részben épitési tilalom alatt állnak, évről-évre összes egyenes adójok után 1% kisajátitási pótlékkal terheltetnek meg évről évre mindaddig, mig vagy tényleg kisajátitatnak, vagy az épitési tilalom fenn áll, ezen kisajátitási pótlékok, mindig a kisajátitási alaphoz csatoltatnak.

52. §. A hol a kisajátitás már keresztül vitetett — a kisajátitott területek mellett épült minden ingatlan 12 éven összes évi adójának 1%-ja erejéig a kisajátitási alap javára pótlékkal terheltetik meg.

53. §. Ezeken felül a kisajátitási alap nevelésére fordittatik a városi téglagyárak évi tiszta jövedelmének 10%-ka.

54. §. Szintén a kisajátitási alap jövedelmét képezi az épitési szemlékért, illetve az épitési engedély kiadásáért járó dijak.

55. §. Minden épitési engedély kiadásakor a kisajátitási alap javára dijak fizetendők és pedig:

1) az I. II. és III. körvonalakon földszinti épitkezéseknél a beépitett területek minden négyszög méterje után 20 kr, egy emeletes épitkezésnél minden négyszög méter után 50 kr, két emeletes épitkezésnél négyszög méter után 1 frt.

2) a IV-ik körvonalban az utczára történő épitkezésnél négyszög méterenként 30 kr, az udvarban négyszög méterenként 20 kr.

56. §. Az ily módon létesitett alap takarékpénztárilag kezelendő — és a kisajátitások akkép rendeltetnek el, hogy a kiadásokat ezen alap teljesen viselhesse.

Hatodik fejezet:

Az épitési kihágásokról és birságokról.

57. §. Épitési kihágást követ el:

a) ki az épitést előre be nem jelenti,
b) ki az épitést bár bejelentette, de az épitési engedély kinyerése nélkül az épitést megkezdi,
c) ki a hatóságilag megállapitott tervtől eltérőleg épit;
d) ki az épitkezésnél, különösen az állványok felállitása és biztonsága körül mulasztást követ el,
e) az épitőmester, ki az épitési szabályok bármely pontja ellen vét,
f) ki az épületet lakhatási engedély nélkül használja, vagy használni engedi.

58. § Bejelentés nélküli épités az épitési tilalom, illetőleg saját költségén történő lebontáson kivül az

I.	körvonalon	50 frttól	100 frtig,	
II. és III.	„	20 „	50 „	
IV.	„	10 „	25 „	

büntetendő.

59. §. A bejelentett, de épitési engedély nélkül megkezdett épitkezés az

I.	körvonalban	25 frttól	50 frtig,	
II. és III.	„	10 „	30 „	
IV.	„	5 „	10 „	

büntetendő.

60. §. A hatóságilag megállapitott tervtől való eltérésnél az épittető az

I. és II. körvonalon	50 frttól	100 frtig,	
a III. és IV. „	25 „	50 „	

az épitőmester,

az I. II. és III. körvonalon	100 frttól	500 frtig,	
a IV. „	25 „	100 „	

büntetendő.

61. §. Az épitési állványok biztonsága elleni mulasztásokért a netáni kártéritésen felül az épitőmester 20 frttól 200 frtig büntetendő.

62. §. Az épitőmester, ki az épitési szabályok bármely pontját áthágja, 10 frttól 100 frtig büntetendő.

63. §. Ki a lakhatási engedély nélkül az épületet használatba bocsátja, vagy veszi, 5 frttól 50 frtig büntetendő.

64. §. Ismétlések esetén a birságok 2—3-szorosa szabandó ki.

65. §. Ha valamely épitőmester az épitési általános, vagy részletes szabályok áthágásában

TÁRCZA.

Az évszakokról.

— Irta a felolvasta: *Farkas László*, főgymn. igazg.—

(Folytatás.)

Azonban félni kezdek, hogy mélyen tisztelt hallgatóim nagyon is megelégelték már gyönge elmefuttatásaimat s nem bánnák, ha végre a dologra térnék. Legyen tehát. Értsük meg egymást.

Nem árt, ha néha az égre is föltekintünk. Mind az áhitat, mind a tudomány szempontjából legalkalmasabb erre egy szép csöndes, derült éj; midőn a tiszta átlátszó atmosphaerát sem a hold, sem az esti vagy reggeli szürkület nem világitja meg. Ilyenkor az ég egy belathatlan terjedelmű tengerhez hasonlit, melynek fölülete arany-, rubin- és gyémántszemekkel van behintve. Az égbolt sötétkék hátteréről különféle szinárnyalatokban csillámlanak elő azok a szikrázó tüzes pontok, melyeket csillagoknak nevezünk. Némelyek nyugtalan és reszketeg, mások szelidebb s egyenletesebb fényben ragyognak; végre láthatók közöttük olyanok is, melyek időnkinti félbeszakitásokkal mintegy lökdösni látszanak sugaraikat, mintha nehezökre esnék a sötét tért áttörniök. A szétszórt csillagok ezen nagyszerű szinjátéka között csakhamar feltünik a vizsgálónak az a szürkésfehér ködnemű szalag is, mely az egész égboltozatot mint valami öv veszi körül; ez az ugynevezett tejut, mely a távcső előtt szintén ugy tünik föl, mint megszámlálhatatlan sokaságu csillagok raja. Ugyanez áll azon kisebb-nagyobb kiterjedésü homályos foltokról is, melyeket csak a nagyon figyelmes észlelő vehet észre az ég egyik vagy másik tájékán; ezek is csillagseregek, melyek a megmérhetetlen távolságban elhalványulnak s összefolyni látszanak gyönge szemeink előtt. A végtelen térben elszórtan vándorló világok ezen milliói képezik a világegyetemet. Ha a csillagos eget évekig kisérjük figyelemmel, azt tapasztaljuk, hogy a látható csillagok legtöbbjei változatlanul megtartják egymás irányában elfoglalt helyzetüket, sem nem távoznak, sem nem közelednek; ezért nevezzük ezeket álló csillagoknak; ámbár ezekről is bebizonyitotta már a tudomány, hogy nem veszteglenek egy helyen, hanem barangolnak a világtérben, még pedig széditő sebességgel, csakhogy az óriási messzeség miatt évezredekre van szükség, hogy némi helyváltoztatást lehessen rajtok észrevenni. Ellenben más csillagokon, melyek a többiektől már nagyságuk és erősebb fényük által is megkülönböztethetők, feltünik, hogy környezetüket aránylag rövid idő alatt változtatják, egyik csillagcsoportból a másikba költöznek át; az éj ezen hallgatag vándorait hivjuk bolygó csillagoknak; ilyen a többi között a mindnyájunk által jól ismert Venus csillag, mely majd este kaczérkodik a későn járókkal, majd hajnalban a korán kelőkkel. Azonban ezen utóbb emlitett égitestek csak azért látszanak nagyobbaknak az előbbieknél, mivel sokkal közelebb vannak hozzánk; mert például a megmért legközelebbi álló csillag távolsága 4000 billio mértföld, mely rémületes messzeségről csak ugy szerezhetünk némi fogalmat, ha meggondoljuk, hogy a fénysugárnak, mely egy másodperczenyi idő alatt 42 ezer mértföld utat képes átfutni, 3 évre és 7 hónapra van szüksége, hogy ama csillagtól hozzánk jusson; holott a legtávolabbi bolygó csillag, melyet ismerünk, alig több, mint 600 millió mértföldre esik földünktől. Ezek tehát amazokhoz képest a mi tőszomszédaink.

Ezek szerint a világegyetemet ugy kell képzelnünk, mint egy határtalan tért, melyben a nekünk csak fénylő pontoknak látszó, de valósággal óriási terjedelmű égitestek szabadon lebegnek, illetőleg futják változhatatlan természeti törvények szerént kimért pályájokat. A szabad szemmel látható csillagok száma ezrekre, de a távcsövekkel láthatóké milliókra megy; és ezek — néhánynak kivételével — valamennyien álló csillagok. Ezek mindegyikét ugy kell tekintenünk, mint egy-egy roppant tömegü izzó gömböt, melynek saját fénye és melegsége van; egy ily tüzhelyet, különböző távolságokban, az aránylag sokkal csekélyebb bolygók egész serege környez, melyek magukban sötét, hideg tömegek, hanem valamennyien a közös tüzhelytől nyernek világosságot és meleget; annak hatalmas vonzása alatt magukat megadva, körülötte keringenek. Minden álló csillag a hozzá tartozó bolygók rajával együtt képez egy ugynevezett naprendszert. A naprendszerek száma tehát legio. Reánk nézve természetesen az bir legközelebbi érdekkel, melyhez mi tartozunk. Ezen rendszernek álló csillaga, középpontja a mi Napunk, mely szintén csak közelségénél fogva mutatkozik nagyobbnak a többi álló csillagoknál; ez a napkirály! melynek mintegy másfélszáz kisebb-nagyobb bolygó udvarol. Az udvarlók sorában foglal helyet nagy szerényen ez a siralmak völgye, ami kis Földünk is, melyen — föltéve, hogy élhetnénk — örökös sötétségre és dermesztő hidegre volnánk kárhoztatva, ha Napó felsége nem volna elég nagylelkü, bennünket kegyelmének világitó és melegitő sugarával megajándékozni. És itt be kell vallani, hogy az égen csakis azon bolygó csillagokat láthatjuk, — szabad szemmel ezeket se mind — melyek a mi naprendszerünkhöz tartoznak, melyek Földünk testvérei.

(Folytatás köv.)

Schernpecher Józsefhez.

Kivetve a lét tengerére,
Ha összecsapnak tán fejünk
Felett a bűnak vészhullámai,
Rokon kebelre ha lelünk:
Oly boldogitón édes ez s ha
Szivünk csak egynek zárva van,
Megenyhül a szivnek keserve,
Lelkünk nem oly boldogtalan.

Te az vagy nékem, hogyha lesujt,
— Pedig hányszor történik ez, —
Setét búm és a csónakos tán
Folyóján lankadtan evez, —
Ki buzditasz, hogy el ne dobjam
Az evezőt . . . s szelid szavad
Enyhitő irként hat szivemre,
Vigaszt óhajtva bár magad.

Fagyasztó köd borong e körben,
Jeges virág a szeretet,
A sorsnak összerendelése
Törődteti a sziveket
Is össze, érezed te jól azt,
Szived vágyik a táj után,
Hol bölcsődre mosolyga a nap,
Ahol szerettek igazán! —

Nyugodj meg, az a megtörött sziv
Nem roskad össze bú alatt,
Remény a szivnek sajgó sebére
Mindig a legjobb ir marad . . .
Ha szivünk már dobogni megszünt,
Csak akkor hágy el a remény,
A szenvedő embernek földön
Az égből nagy jótétemény! —

kétszer elmarasztalva lett, 3-szori kihágásnál a kiszabandó büntetésen felül ipara gyakorlásától félévre felfüggesztetik.

(Vége köv.)

Jegyzéke

azon bünpereknek, melyek a zala-egerszegi kir. törvényszék 1876. évi márczius hó 22-től ugyanazon hó 31-ig és april hóban tartandó nyilvános ülésein előadatnak.

Márczius 22-én.

148./B. 876. Sz. l. Vachtl Lipót vétkes vigyázatlanságból tüzvészt okozó elleni ügyben végtárgyalás.

149./B. 876. Sz. l. Cseke Mihály és neje Megyesi Rozi csalás és sikkasztás miatti ügyökben kir. táblai itélet hirdetés.

Márczius 23-án.

125./B. 876. Sz. l. Besze Lukács biróilag lefoglalt tárgyak elsikkasztásával vádlott elleni ügyben végtárgyalás.

175./B. 876. Sz. l. Peterka Mihály és társai tolvajlással vádlottak elleni ügyben kir. táblai itélet hirdetés.

202./B. 876. L. t. Marth József s sz. l. Kis József és Nagy Mihály tolvajlás, illetve orgazdasággal vádlottak elleni ügyben végtárgyalás.

248./B. 876. Sz. l. Hegyi Treszka gyermeköléssel vádlott elleni ügyben curia itélet hirdetés.

Márczius 29-én.

343./B. 876. Sz. l. Grünhut Dávid hamis okiratkészitéssel vádlott elleni ügyben curiai itélet hirdetés.

244./B. 876. Sz. l. Horváth György pinczeverés és bünpalástolással vádlott elleni ügyben curiai itélet hirdetés.

88. 262./B. 876. L. t. Schmid János és Varga Anna erőszakos letartóztatással vádlottak elleni ügyben folytatólagos végtárgyalás.

Márczius 30-án.

1529. 176/B. 875. B. 876. Sz. l. Németh János sikkasztással vádlott elleni ügyben végtárgyalás.

124/B. 876. Sz. l. Molnár István tolvajlással vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

173./B. 876. Sz. l. Fehér András, Noe Gábor és Kis Ignácz hamis okiratkészitéssel vádlottak elleni ügyben kir. táblai itélet hirdetés.

225./B 876. Kertész Pál sulyos testisértéssel vádlott elleni ügyben végtárgyalás.

272./B. 876. L. t. Fehér Zsiga csalással vádlott elleni ügyben végtárgyalás.

April 5-én.

178./B. 876. Sz. l. Vincze Gábor és neje Szeiler Erzsébet önbiráskodással vádlottak elleni ügyben végtárgyalás.

179./B. 876. Sz l. Beni Imre és Friedrich Lidia nyilvános erőszakoskodással, vádlottak elleni ügyben érdemleges határozat eldöntése.

245./B. 876. Sz. l. Sprencz József s Pruska Ferencz hamis okiratkészitéssel vádlottak elleni ügyben curiai itélet hirdetés.

258./B. 876. Sz. l. Farkas István fatolvajlással vádlott elleni ügyben végtárgyalás.

April 6-án

126./B. 876. Sz. l. Timár Antal sulyos testisértéssel vádlott elleni ügyben végtárgyalás.

133./B. 876. Sz. l. Horváth Bata Mihály sulyos testisértéssel vádlott elleni ügyben végtárgyalás.

257./B. 876. L. t. Dani József testvérgyilkos elleni ügyben itélet hozatala.

April 12-én.

209./B. 876. Sz. l. Tarsoly István és társai véres verekedéssel vádlottak elleni ügyben végtárgyalás.

April 20-án.

224./B. 876. Sz. l. Drozd János és Kása György méztolvajlással vádlottak elleni ügyben végtárgyalás.

246./B. 876. Sz. l. Markó Sándorné szül. Badicz Anna sulyos testisértéssel vádlott elleni ügyben curia itélet hirdetés.

249/B. 876. Sz. l. Ihász Sándor közhatóság rágalmazásával vádlott elleni ügyben curiai itélet hirdetés.

April 26-án.

271./B. 876. Sz. l. Vorthman Fülöp hamis eskütétel miatti ügyben végtárgyalás.

Helyi hirek.

— ***Zalamegye*** közönsége a ministerelnökhöz következő feliratot intézett: A lesujtó mély fájdalom érzetére, mely kebleinket megyénk dicső szülöttje és hazánk legnagyobb fia Deák Ferencz elhúnyta folytán boritá, ha van, a mi enyhitő vigaszt adni képes, azt a legfelsőbb kegyelet ama magasztos ténye által nyertük meg, melylyel országunk királya és páratlan szivjóságban tündöklő királynéja a nemzet gyászában bensőleg osztozó legfelsőbb résztvétüket tanusitani kegyeskedtek, nevezetesen: hogy ő cs. és apost. királyi felsége, Deák Ferencz elhunyta alkalmából nagyméltóságodhoz intézett legfelsőbb kéziratában, a megdicsőültnek halhatatlan érdemei s az őt gyászoló nemzet fájdalma iránt legfelsőbb méltánylatát kifejezve — abban való résztvéte jeléül a nemzet nagy halottja koporsójára emlék-koszorut küldeni kegyeskedett; és — felséges királynénk! mint a fájdalomtól boritott nemzetnek égből küldött vigasztaló angyala szállva le trónjáról, a nemzet szivedobbanását s a dicsőültnek elporladhatlan nagyságát átérző kegyelettel jött hű népe bánatának szentelt könyüivel áldozni a legnagyobb magyar „Deák Ferencz“ emlékének és ravatalánál leborulva — a hon anyjának eszményitett szeretetével emelni fel magához kesergő nemzete gyászát és Isten előtt kedves imát rebegve — áldott kezével koszorut helyezni a nemzet halottja szivére, mely — mig élt — a hon és trón iránti hüségnek megvivhatatlan szentélye volt! A kegyelet e magasztos példáját mi áhitattal véssük örök emlékezetünkbe s egygyéforr az a kebleinkben kitörülhetlenül élő hálaérzetével, melyet mint sziveink benső fohászát emeljük fel az egek urához, hogy bölcsességet árasztó malasztjával hazánknak a törvény és örök igazság ösvényén tántorithatlan vezetőül Deák Ferenczet adta s hogy meghozta az ő művére azon áldást, melynek verőfénye nemzeti gyászunk borujat oszlatólag ragyog reánk a dicsőültnek elhunyta felett ontott királyi könnyekben. Ez indit minket arra, hogy megyénk dicsőült szülöttje s hazánk legnagyobb fia „Deák Ferencz“ áldott emlékének szentelt legfelsőbb királyi kegyelet iránti folyó hódolatteljes hálaérzetünknek kifejezést adjunk s midőn azt jelen feliratunkban teszszük, azon kérelemmel járulunk nagyméltóságodhoz, hogy e hódolatteljes hálaérzetünket ő felségeik legmagasb trónja előtt kijelenteni kegyeskedjék. Kelt Zala-Egerszegen, 1876. február 7-én s folytatva tartott bizottsági közgyülésből.

— ***Volkssängerek.*** Bécs ismét ide szórt néhány Volkssängert, köztük a nagy falragaszokon hirdetett világhirü(?) Hornischert is, ki a legromlottabb bécsi nép közt divatozó érthetetlen nyelvezetü és izlést rontó dalait kiállhatatlan hangon frivol kifezésekkel adá elő, mely alkalommal a „Szarvas“ terme zsufolva volt; de a második (és szerencsére utolsó) hangversenye már gyéren volt látogatva; dicsérjük a közönség izlését!

— ***A délzalai*** takarékpénztár 1875-ik évi VI-ik évi üzletének kimutatása szerint a forgalom 2932 db. aranyat és 730,224 frt 59 krt tesz, mérlege: 7063 db. aranyat és 426,031 frt 30 krt jelez. Osztalék 18%.

— ***Tudományos felolvasás.*** A „nagykanizsai kereskedelmi ifjuság önképző egylete“ helyiségében (nagy-casino) ma, vasárnap este fél kilencz órakor tudományos felolvasás tartatik tisztelendő Szilvágyi Gyula evang. lelkész ur által, melyre ezuttal az egylet t. tagjain kivül a nagyérdemü közönséget is egész tisztelettel van szerencsénk meghivni. Kelt N. Kanizsán, 1876. márcz. 19. A felolvasás-ügyi bizottság.

— ***Svéd-négyes.*** Ugy értesülünk, hogy a művészi világban oly szép hirnek örvendő svéd csalogány-négyes Nagy-Kanizsát is szerencséltetni fogja, april 1-ső napján a „Szarvas“ vendéglőben tartja hangversenyét. Bővebben a falragaszok fogják közhirül adni. Zárt- és körszékekre előjegyzéseket Wajdits József könyvkereskedése elfogad, hol a művészhölgyek arczképei is megtekinthetők.

— ***Meteorologiai*** észleletek a nagykanizsai kath. főgymnásiumnál 1876. évi február hóban. Közep légnyomás: 745·77 milliméter; legnagyobb légnyomás: 760·9 mm. 1-én reggel 7 órakor; legkisebb légnyomás: 734·4 mm. 6-án reggel 7 órakor. — Közép hőmérséklet: — 0·63°C; legmagasabb hőmérséklet: + 10·7°C 29-én délután 2 órakor; legalacsonyabb hőmérséklet: — 16·7°C 13-án reggel 7 órakor. — Közép páranyomás: 3·92 mm. — A levegő közép nedvessége százalékokban: 86·9%; legcsekélyebb nedvesség: 36% 25-én délután 2 órakor. — Közép felhőzet (0-tól 10-ig számitva): 6·9. 87 észlelet közül (napjában háromszor) egészen derült ég (0-val jelölt) mutatkozott 10-szer, teljesen borult (10-zel jelölt) 45-ször. — Közép szélerősség (0-tól 10-ig számitva): 1·3. Észleltetett összesen 73 szél és pedig: északi 4, északkeleti 2, keleti 10, délkeleti 14, déli 22, délnyugati 8, nyugati 5, északnyugati 8; szélcsend pedig 14-szer. — A légköri csapadék (hó, köd) havi összege: 54·65 mm. 11-én reggeltől estig tartó hózivatar volt erős északkeleti széllel. — A hónap első fele szigoru téli volt gyakori havazásokkal; azonban 16-án igen megenyhült az időjárás és kellemes, tavaszias maradt végig. Havazott 6 napon, köd volt 6 napon, zuzmarás volt 3 napon. A mezők hótakarója 16-tól folyvást olvadásban maradván, 28-án szakadozott meg, de még a hónap végén sem tünt el minden hó. F.

— ***Táncziskolát*** nyit márczius 21-én Marossy Lajos székesfejérvári jóhirü tánczmester az „Arany Szarvas“ vendéglő termében. A tanuló ifjuságnak esti 6—7, másoknak 8—10 óra közti időben. Tandij a hat heti idényre 7 frt. Lakása: Barát János ur házaban van. Marossy ur nemcsak a társas táncznemeket, hanem kivánatra solo tánczokat is tanit. Nevezett tánczmester ur tanitása a fejérvári közönség előtt nagy elismerést arat, hiszszük, hogy a pártolást itt is megérdelmi.

— ***A városház*** udvarán egy lőszerkocsi áll eladásra készen, mely a honvédség részéről adatik el. E kocsik darabja 300 forint volt, mely a közös hadsereg részére roppant sulya miatt nem fogadtatott el, mig a számitás és utánnézéssel nem gondoló magyar kormány megvette s most potom áron eladatnék, ha valaki venné.

— ***Ültessünk fákat.*** Már annyiszor felszólaltam e tárgyban, hogy ujat nem mondhatok és ha még oly röviden befejezem is czikkemet, félnem kell, a szerkesztő ur unalmasnak találja. (Szó sincs róla! Mindenkor szivesen veszszük. Szerk.) De mivel ismét itt van a tavasz és mivel sajnosan tapasztalom, mily sokan elfeledik, hogy ez a faültetés legfőbb ideje, alkalomszerünek látom ismételni, amit már több izben bizonyitottam, hogy a városok, de főkép egy ily szabálytalan varos diszitésének legfontosabb és bizonyosan legolcsóbb eszköze a faültetés. Épen napirenden van a város szabályozása, szépitése: beszélünk sokat uj utczákról, drága kisajátitásokról és a legsürgősebb dolog disztelen tereink és tulságos széles utaink fával szegélyezése marad boldogabb időkre: mindenki elfeledi, hogy saját háza előtt, ha van tág tér, bátran ültethet igen szép fákat — és legjobban elfeledi a városi kertészeti vagy szépitési, vagy erdészeti hivatal, hogy itt van a tavasz, melyen ha már uj fasorokat nem ültetünk is — mert get, nem hiszem, hogy annak létre jötte bármi akadályba ütköznék.

Kihalt belőlem ez is s már nem
Heviti semmi keblemet,
Szivem nem gyujtja lángra semmi,
— Hisz boldog ez csak lenn lehet, —
De képed azért szűmbe vésve
Leszen, a mig a sirhalom
Rám nem borul, emlékedet én
Feledni soha nem fogom!

JULIUS.

A császár leánya.

— Korrajz az első császárság korából. —

Irta: ***Barboix Roger.***

Francziából forditá: ***Kőváry Béla.***

(Folytatás.)

Lássuk e levélke tartalmát.

Rózsaszin papiron herczegi czimer és korona alatt roppant monogramm diszeskedett, mely összefont L. és D. betük által képezteték.

Férfias kézvonásokban a következőket tartalmazá:

„Imádott grófnő!

Kegyed tudja, hogy egy szivet meghóditott s hogy e sziv örök szerelmét elnyeré! Az ön angyalszelidségü arcza első pillanattól fogva, midőn megláthatni szerencsés voltam, ellenállhatlanul vonza magához szivemet; — szóval én imádom önt. — Ha viszonozhatja szerelmemet, ugy kezemet ajánlom önnek, — ellen esetben gondoljon szánakozva arra, ki örökre az ön hódoló szolgája marad. Demidoff Leonin“.

E levél szerény és igénytelen szerkezete meglepte Valériát; — egyszerü becsületes ajánlat volt az, menten minden felesleges érzelgőségtől, csupán az érzelem szavaival irva.

A császár leánya nem volt képes gondolatjait más tárgyakra irányozni, szerelme minden egyebet feledtetett vele.

Nem szándékozott anyja és nővére előtt titkolózni, nyilt lelke iszonyodott a homályostól és titokzatostól.

Azonban a herczegtől várta az első lépést.

Demidoff Leonin jellemét ismerve, nem is volt várható tőle, hogy télénken háttérbe vonulva a szemérmes Valériára hagyná a kezdeményezést.

Ismerik-e olvasóink Berthelot legkedvesebb beszélyét?

Melyiket?

A talány fejtegetés élesbiti az elmét; — találják ki.

— Nem is sejditjük.

— Nos kedves olvasóm az a „Félénk szerelmesek“ czimü.

— Igaz ez, Berthelot legkedvesebb beszélye.

E szatira épen nem volt alkalmazható két szerelmesünkre. Valéria fenkölt szellemü hölgy volt, kit az érzelmek legtisztábbika vezérelt, bizonyára kicsinyes szemérmeskedésből bizonyára nem rejtette volna homályba szive legszentebb érzeményeit.

Ő teljesen átérezte a dal szavait.

„Ha igazán szeret a sziv,
Feledni nem tud ám soha; — —
Legyen a sors áldást hozó,
Vagy átok telt — és mostoha.“

Ami Demidoff herczeget illeti, azon társalgás, melynek épen tanui valánk, fájdalom, igen is nagy mérvben engedi sejtenünk, hogy az orosz követség reményteljes titkára és a Szt.-Newszky Sándorrend lovagja; — gyakorlott nőcsábitó és pedig — üzletből.

Azonban ne előzzük meg az eseményeket, inkább a két szerelmes közötti viszony tovább folytatását kisérjük figyelemmel.

Mintegy három nap mulva, az imént leirt események után Charpentier bárónál bejelenteté magát Demidoff herczeg.

A báró azonnal elfogadta és meg kell vallanunk, kissé hizelgett neki, hogy a legmagasabb orosz arisztokratia tagja, felhasználva a futólagos ismeretséget, azt szorosabbá füzni siet.

Mosolygó arczczal sietett vendége elé és élénken kiáltott föl:

— Ah herczeg, minek köszönjem e kiváló szerencsét. — Foglaljon helyet kérem! — Reménylem szabad szolgálnom egy szivarral, eredeti Havannah, a kis Mont-Baillan vicomte hozta magával utazásából.

— Köszönet báró! Ön valóban példányképe a franczia udvariasságnak, azonban én talán kissé tulságosan is egyenes ember vagyok, azért egyenesen azon dologra térek, mely engem önhez vezetett. — Nem fogok egy szót valótlant mondani és bátor vagyok kérni, hogy becses figyelmét sziveskedjék rövid közleményemnek szentelni.

Charpentier báró a herczeg bevezető szavai alatt hirtelen komolylyá vált és kissé meglepett hangon felelé:

— Beszéljen kérem, legnagyobb figyelemmel hallgatandom.

— Mint szerencsés voltam megjegyezni, egyenesen a dologra térek. — Tehát én önnek mostoha leányát, Valéria grófnőt a leghőbb indulattal szeretem és azon vakmerő reményt táplálom, hogy a grófnő sem idegen irántam. — Én becsületesen és férfiasan kivánok eljárni, mielőtt határozó lépést nem tettem a grófnő előtt, sem nyilatkoztam.

— Ez szépen és becsületesen van mondva herczeg.

— Czélom, mint igen könnyen felfogható, nem más volt, mint hogy megelőzzem azon eshetőleg szomoru következményeket, melyek elhamarkodott lépésekből származhatnának. — Azért, ha személyem ellen nincs kifogása, kezemet és vagyonomat ajánlom a grófnőnek.

— Kedves herczeg, mielőtt önnek felelnék gyámi minőségemben, meg kell kérdenem öntől, ismeri-e Valéria születésének titkát?

— Igen. — Tudom, hogy a grófnő a császár leánya.

— Részemről ön személye ellen semmi kifogásom nincs; — azonban megfogja ön engedni, hogy e fontos tárgyról nőmmel értekezzem, kit természetesen első sorban illet leánya boldogságáról gondoskodni.

— Belenyugszom óhajtásaiba, reménylem, nem fog a bárónő akadályozva lenni, hogy legközelebb elfogadjon.

— Nem, nem herczegem! Azonban bizzon meg szive ügyével, higyje meg, bennem igen buzgó ügynökre talált.

— Oh kedves báró, mi mély hálára fog kötelezni.

— Ne beszéljen háláról. — Én mindig önhez hasonló férjet óhajtottam Valériának.

— Rendkivül megörvendeztet jó véleménye által.

— Szóval, ha Valéria óhajtja e szövetséget, nem hiszem, hogy annak létre jötte bármi akadályba ütköznék.

— Szavai, lelkemre mondom aranyat érnek, ha katholikus volnék, rögtön kérvényt, nyujtanék be a pápához, hogy önt nevezze ki: „aranyszáju Szt.-Miklósnak.“

— Ah, ön javithatatlan kópé, ily komoly dolgok közepette; az ész megindító szónoklatomra gondol.

— Ugyvan! Ön boldogságomat hirdetve, méltó e magas tisztességre.

— Ha, ha, ha, helyesen! De gondoljunk komolyan a teendőkre. — Én értekezni fogok nőmmel — s a bárónő önt öt órakor elfogadja. — Valériát is megkérdezem, mert minden tőle függ.

— Lelkemből beszél! Igen nagy köszönettel tartozom önnek, nagyobbal, hogysem valamikor leróhatnám. — Oh, én tudom, minő kincset nyerek Valériában.

— Tehát kedves herczegem foglalkozzék szivével, én a bárónőhez sietek.

Természet szerint elvégezvén látogatását a bárónőnél, nekem is fog néhány pillanatot szentelni.

— Legnagyobb örömmel, — Isten vezérelje önt, szerencsémet tartja kezei között.

Ezzel a két férfiu szivélyes kézszoritással vált el egymástól.

Mi jövő helyzetünkben a hideg Oroszország hóval és jéggel bővelkedő sivatagján fogunk rövid kirándulást tenni, mert történetünk eseményei a közel multba szólitanak vissza.

(Folytatása köv.)

K . . . . . hoz.

Arczod miért olyan komoly —
Hová tünt arról a mosoly?
Mért a redő homlokodon —
Nincs, ki enyhitsen bajodon?

Van még egy sziv, ne csüggedj el,
Mely tied érzeményivel,
Mely boldog csak akkor lehet,
Ha mosolygni lát tégedet.

MARI.

elkéstünk, vagy nincs pénz, vagy nincs kedv — de legalább illenék a városi régi fasorokat, melyek ugyan még nem nagyra nőltek, csekély munkával legalább annyira kiigazitani és felfrissiteni, hogy azokra sajnálkozás nélkül nézhessen az ember. Hencz A.

— ***Legnagyobb*** örömmel és benső elismeréssel vettük a következő levelet: Tekintetes szerkesztő úr! Becses lapjának egyik korábbi számában szives volt arról emlitest tenni, hogy a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet körében „Deák Ferencz könyvtár" czim alatt egy ifjusági könyvtár alapittatott, melynek czélja lesz a tanintézet tudományos munkákkal bővelkedő könyvtárát szépirodalmi és közmivelődési sat. müvek felölelése által előnyösen kiegésziteni. Emlitett közlemény kiegészitéseül bátor vagyok arra kérni, sziveskedjék becses lapjában továbbá arról is emlitést tenni, hogy Dr. Falk Miksa ur kerületünk köztiszteletben álló orsz. képviselője a Deák Ferencz könyvtár alapitása szándékáról értesülvén, azonnal sietett e közhasznu intézmény alapját letenni s a könyvtárnak 162 müvet 231 kötetben ajándékozott. E fényes ajándék az ujabb kori magyar irodalom mondhatni összes gyöngyeit foglalja magában és lehetővé teszi, hogy a könyvtár, mely az imént még csak eszme volt, haladéktalanul meginditható udvös működését. Falk Miksa e nemes, önzetlen tettével, mely egészen méltó ő hozzá az itteni tanintézet tanári karát és ifjuságát nagyon lekötelezte magának s azoknak őszinte hálaját is birja. Kiváló tiszteletem kifejezésével sat. Balázs Árpád, igazgató.

— ***Hymen.*** Krausz Béla kapolcsi földbirtokos e napokban váltott jegyet Breyer Mari urhölgygyel, Breyer Gyula keszthelyi kereskedő művelt és szellemdus leányával.

— ***Öngyilkosság.*** Nagy György keszthelyi hentes f. hó 15. és 16-ik közti éjjel megmérgezte magát s iszonyu kinok közt mult ki.

— ***Saródy Gyula*** volt keszthelyi órás, kiről lapunkban is emlitettük, hogy öngyilkossági szándékból meglőtte magát, a golyó által okozott sebéből felgyógyulván, Kis-Czelből Keszthelyre hozatott s itt több óra elzálogositása miatt vizsgálati fogságban van.

— ***Veszprém,*** márcz. 16-án 1876. Ezelőtt 8—10 nappal bocsatatott ki egy egyén a börtönből, ki f. hó 14-én megyénk ügyészéhez Szabó Imre urhoz betört rablási szándékkal, de minthogy nem sikerült teljesen combinatioja, tehát bement az ügyész hálószobájába, ott az ágy előtt álló széken fekvő ruhát kereste ki és a benne talált összeget 150 frtot és az asztalon fekvő órát és láneczot orozta el. — Az ügyész mély álomban volt és minden zaj daczara sem ébredt fel. A gyanu fent emlitett egyénre esett, kit Benkő börtönőr ismert, utóbbi a gyanus embert meglátá az utczán és magával vitte a megyeházhoz, hol az orozott órát és láneczot még nála lelték. Ifj. R. . . S. . .

— ***Rövid hirek.*** Dr. Korbuly Imre kitünő képzettségü jogász meghalt. — Patti Charlotte Nagyváradon hangversenyez. — Sárbogárdnál márcz. 11 én a villám leütött. — Toth István jeles borász Székesfejérvárott meghalt. — Mohácsot is elöntötte az árvíz. — Kolozsvárott megjelenő „Magyar Polgár" Ausztriából kitiltatott. — Lónyay gróf hazaérkezett. — Zmeskál Istvánné meghalt. — A newyorki iskolákban 376 tanitó és 2663 tanitónő működik. — Jókai beadta kérvényét a bárósagért.

Irodalom.

— ***„Adatok Zalamegye történetéhez"*** czimű folyóirat I. kötetének II-ik füzete megjelent a következő tartalommal: „Császár Ferencz életrajza." Dr. Suhajda Jánostól. „Felső-Örs és prépostsága" Mórocza Dánieltől. „Krónika az örsi prépost pásztorbotjáról" Köves Jánostól. Curens 1715-ből. Közli Gózon Imre. Szerkeszti s kiadja Bátorfi Lajos. Ára 6 füzetnek 3 frt, 12 füzetnek 6 frt.

— ***Kobány Mihály,*** a kisdedovodaügy e lelkes bajnoka, Zalamegye szülöttje, ujabban a „Gyermekvilág" szerkesztője igen hasznos könyvet adott ki „K é p e s, d a l- é s j á t é k- g y ü j t e m é n y" czimmel ovodák, gyermekkertek, elemi népiskolák és családi körök hasznalatára. A könyvet jutalmul kapják azok, kik a „Gyermekvilág" ra 2 frttal előfizettek, vagy előfizetnek.

— ***Az „Uj idők"*** ez évi 11-ik száma disz es u j k i a l l i t a s b a és ujonan készitett művészi czimképpel jelent meg, mellékelve a jövő évnegyedre szóló felhivását, melyben a szerkesztő kilátásba helyezi, hogy lapja hetenkint kétszer fog ugyanannyi tartalommal megjelenni, miután igen kevés szaporodása az előfizetőknek ez óhajtott czélt fogja eredményezni. Sokakat érdekelhet az is, hogy e lap lesz a jövő évnegyedtől a most alakult „F ö l- t a l á l ó k e g y e s ü l e t é"- n e k h i v a- t a l o s k ö z l ö n y e, mi végett már munkatársai közt emliti ez egyesület elnökét, gróf Kreith Béla urat. — Mi őszintén kivánjuk ez érdekes és tartalmas lap gyarapodását s ez emlitett szám is — mint általában mindenik — igen gazdag s válogatott olvasmányokat hoz s maga a boritéka is mulattató és szórakoztató tartalmával felér egy közönséges humorisztikus lappal. Helyszüke miatt ezuttal nem idezzük e szám tartalmát, de egyszerüen ajánljuk ezen csinban is igen kitünő lapot a t. közönség figyelmebe. Előfizetesi ára évnegyedre 2 frt 50 kr., félevre 5 frt., az év végeig 7 frt 50 kr. Kisebb rendü tisztviselőknek s tanitóknak 20%-val olcsóbb. Mutatványszámot és gyüjtő ivet bárkinek küld. Kiadói és szerkesztői hivatala: Budapest, Ország-ut 45, II. emelet 24. ajtó.

Vegyes hirek.

— *A farkasok,* miként a „Moskvai Ujság" jelenti, m. hó elején Moskvától tiz mérföldnyire hat szánt megtámadtak és az azokon levő utasokat, nem különben a kocsisokat és lovakat összetépték. Egyetlen kocsisnak sikerült lóháton megmenekülnie. A borzasztó esemény szinhelyén később megtalált holmikból és irományokból kiderült, hogy a szánokon öt lembergi, két krakkói, három moskvai lengyel zsidó, továbbá egy lipcsei lakatos, egy plaueni könyvkötő Voigtlandból, öt orosz ácslegény és egy zittaui takács ült, tehát az öt kocsissal együtt 23 ember élete esett a farkasoknak áldozatul. A kormány 20 ezüst rubelt tüzött ki jutalmul minden elejtett farkasra.

— *A nagyváradi* czigánybálban valaki paprikát szórt el a teremben; természetes, hogy a kavargó tánez a paprikaport felröpitette, minek az lett a következménye, hogy a tánczosok szemébe és orrába szállt. Ennek meg az lett következménye, hogy a bájos és nem bájos tánczosnőket, valamint dalias és nem dalias tánczosokat egyszerre csak ugy elfogta a borzasztó prüsszögés, hogy fel kellett a tánczot függeszteni. Képzelni lehet, mily humorisztikus valami lehetett — tele egy terem prüszkölő emberekkel. Kutatták, hogy ki tette a csufságot, azonban a kutatás eredménytelen maradt.

Utazók névsora

Nagy-Kanizsán, 1876. márczius 9-től — márczius 15 ig.

— „A r a n y K o r o n á h o z" czimzett szállodába: Soós József Temesvár. Lichtenthal Edmund Bpest. Rummer Lipót Bécs. Dr. Prabl József Triest. Lisziák Ferencz Perlak. Reisner Gyula Bécs. Rossner Samu Bécs. Bauer M. Bécs. Dr. Kapocsy N. Kaposvár. Szőllősy Andor Nagy-Kőrösd. Báró Inkey Ferdinánd Rasszinya. Ladányi N. Somogy. Leitner János Pécs. Nyáry Elek Bpest. Hirmayer Miksa és neje Körmend. Talián N. Kutas Klein G. Prága. Eisenstädter Zsigm. Z.-Egerszeg Lissinger Henrik Grácz. Horváth Gyula Belezna. Pittner György és családja Csokonya. Ratzky Ede Vasvár. Schönmann E. Bécs. Horváth Imre Bpest. Takács E. Somogy. Brayer B. B.-Szt.-György. Ivánkovics Béla Zágráb. Zemplény Ernő Bpest.

— „S z a r v a s h o z" czimzett szállodába: Büchmann Adolf Berlin. Schönberger M. Bécs. Heimler József Bécs. Hirschel M. Domboru. Kramer József Báttaszék. Ehrenfeld S. Bpest. Fischer M. B.-Pest. Novák N. Bpest. Zakál Gyula Letenye. Schäfer Móricz Bécs. Hahn József Bécs. Tanner Hugo Haida. Krauss A. Bécs. Lux Károly Hagenberg. Scheiber Sándor Sümeg. Rosenberg N. Z.-Egerszeg. Krauss A. Bécs. Pataki Vincze Marczali. Czekker Salamon Marczali. Weiss Henrik Bécs. Krenner E. Bécs. Voda Antal Posony. Kugler N. Csurgó. Roth M. Bécs. Schönmann F. Grácz. Kaufmann F. S. Berzencze. Zarka August Sopron. Brenner H. Bécs. Hirschl Gyula Domboru. Müller M. Lipcse. Brauer J. Sopron. Böhm József Grácz.

— „O r o s z l á n h o z" czimzett szállodába: Klauser Károly Bogdán. Baron Adolf Brünn. Hild W. Bécs. Löbl J. Csehovecz. Bruckner N. Kaposvár. Gratz József Bécs. Bücksal J. Körmend. Szobovics Nándor Kaposvár. Resek Ferencz Pomora. Wassermann K. Grácz. Mertens Pál Berlin. Pápa József Varasd. Deutsch N. Kőrös. Werhar József Csurgó. Deutsch Testvérek Csáktornya. Folk Miksa Szigetvár. Matsurts A. Bécs. Reising Anna s gyermekei Sopron. Schönauer József Jánosháza. Martonfalvay Elek Kaposvár.

— „Z ö l d f á h o z" czimzett szállodaba: Weiss Adolf Kaposvár. Koch József Kanizsa. Fischer Károly Bécs. Bogáry I Mura-Szombat. Steiner C. Sümegh. Venteles János Triest. Simon Béla Bécs. Bertha József Sopron. Rutich János Grácz. Weiss Jakab Bélavár. Puhr Károly Reifnigg. Hartmann M. Csáktornya. Huber J. Stemberg. Schmidbauer János Thal. Hartmann Károly Bécs. Schultz J. s társulata Varasd. Hanso István Cserencsócz. Wurmfeld Herman Somogy.

— „M a g y a r K i r á l y h o z" czimzett szállodába: Dugera János Udina. Primaries Valentin Udina. Schoffer József Reichdorf. Kovács György Csáktornya. Groff Mihály Z.-Egerszeg. Polák Vilmos Pacsa. Neu N. Gelse. Kohn Béni Orosztou. Firtler Adolf Ujudvar. Hofmann József Kerecsen.Ösztreicher Adolf Nagy-Szőllős. Kuncz Gábor Zákány. Neumann Jakab Szakalács. Hellbrandt Venczel és neje Temesvár.

— S t e i n e r S a l a m o n szállodájába: Beck Henrik Bolhás. Drucker János N.-Vid. Simon Móricz Kapolcs. Rosenberger Adolf Pápa. Weinberger Dániel Munkács. Kremsier Pál N.-Vid. Rosenberger M. Rokolya. Kremsier J. Szakácsi. Hirsch Mátyás Czenyér. Pikoli J. Szakácsi. Ungar A. Szt.-Péterur. Schleifer E. Pacsa. Schleifer L. Szt.-Mihály. Hofmann H. Kerecsen. Kraus M. Bolhás. Kohn B. Orosztou. Dykast J. Csehország. Öszterreicher J. Szemenye. Drucker G. és J. N. Vid.

— H o f f m a n H. czimzett sörházába: Weiss N. Szakácsi. Kastl J. Gyékényes. Österreicher N. N.-Szőllős.

— „F e k e t e S a s h o z" czimzett szállodába: Horváth György Surd. Nagy Ferencz Surd. Hunkár József Gomba. Weiss Miksa Porog-szent-Király. Piller József Gyenes. Péter József Porog-szt.-Király. Bódis Lajos Helyben. Fajsz Ferencz Babócsa. Pók József Lenti.

Heti naptár.

Márczius 19-től márczius 25-ig 1876.

Hó- és heti-nap		Kath. és prot. naptár	Görög naptár	Holdutj
12. Jézus ördögöt űz ki. Lukács XI.				
19	**Vasárnap**	Oculi József	7 C. 3. Basi.	
20	Hétfő	Nicetas	8 Theofil	
21	Kedd	Benedek	9 40 vért.	
22	Szerda	Octavian	10 Kodrat	
23	Csütörtök	Victoria	11 Sophr.	
24	Péntek	Gábor	12 Theoph.	
25	Szombat	**Gyüm. olt. b. a.**	13 Nicet.	

Érték- és váltófolyam márczius 17.

5% metaliques 67.45; 5% nemz. kölcsön 71.45: 1860-ki álladalmi kölcsön 111.60; bankrészv. 8.98—; hitelintézeti részvények 165.80; London 115.35; magyar földtehermentési kötvény 75.75; temesvári földtehermentési kötvény 75.75; erdélyi földtehermentési kötvény 78.50; horvát-slavon földtehermentési kötvény —.—; ezüst 103.75; cs. kir. arany 5.43— Napoleond'or 924—.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Ein Haupt-Depôt meiner

Kl. Schwechater u. Steinbrucher Brauereien

befindet sich in G r. - K a n i z s a, K a z i n c z y (ehemahlige Brauhausgasse) Witwe U n g e r i s c h e s Haus, wo Bier in **allen Arten von Biergebinde** stets in Vorrath. Besonders empfehle einem P. T. Publicum mein vorzügliches **Export Märzen-Bier in Flaschen.**

Anton Dréher.

Adresse für Depeschen: D r é h e r G r. - K a n i z s a.

Mindenkinek különös figyelmébe ajánltatik

Dr. Forty-féle általános

SEB-TAPASZ,

mely rendkivüli gyógyereje, elválasztó, érlelő és fájdalmat csillapitó hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszermind gyökeres gyógyulást eszközöl különnemü bajokban. — Ily bajok a torokgyulladás légcsőhurut, b ő r k é s-barság, hártyásgyik (Croupangina) mindenemü megsértések, harapás, szurás, vágás vagy égés által támadható s e b e k, megforrázások, darázs- vagy méhszurások, konok-fekélyek, zuzatok (contosiók) — meglepó gyors fájdalom csillapitással — rögzött daganatok, gümők, tályogok, pokolvar (carbunculus pustula maligna), megkeményedések, genyedések, vérkelések, mninden mirigybetegségek, görvélyes fekélyek, fagydaganat, ujjféreg, körömméreg, vadhus, tagszivacs, csontszú, kificzamitás és megrándulások, helyi csúz; továbbá a szülés folytáni lábfelfakadások és sebek, fájós fekélyzett vagy már genyes női mell. — Sok nő már csirában volt emlőráktól, — a különben elkerülhetlen életveszélyes sebészi műtétnek mellőzésével — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Végre a testbe teljesen bemélyedt bárminemű szálka, vagy darázs- és méhfulánkja csupán ezen tapasznak rövid idei használata folytán annyira előtünik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebészi műtét és fájdalom nélkül könnyen kihuzható, mire a seb gyógyulása nemsokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelessége eghitelesebb egyének számos s különös kivánatra bármikor felmutatható bizonyitványai által már régen a legfényesebben elismertetett — rendkivüli, s legkülönnemübb esetekben megpróbált hatásánál és feltünő sikerdús eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is éleretnek, jól megalapitott és elterjedett hirét kétségbevonhatlanul igazolja.

Egy csomag ára **50** kr., nagyobb csomag **1** frt. használati utasitással együtt, postán küldve **10** krral több. — Egy frtnyi csomagnál kisebb szállitmány nem teljesittetik.

Központi küldeményező raktár: **Pesten Török József** gyógyszerész urnál király-utcza 7-ik szám alatt.

Továbbá kaphatók: **Nagy-Kanizsán: WAJDITS JÓZSEF** urnál. **Pakson:** Malatinszky S. — **Pécsett;** Sipőcz J. — **Sümegen:** Stamborszky. — **Sz.-Fehervárott:** Braun J. — **Szombathelyen:** Pillich F. — **Veszprémben:** Ferenczy K. — **Zágrábban:** Mitlbach Zs. **Sopronban:** Bock J.

A t. cz. gyógyszerész és kereskedő urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lennének, felszólittatnak, miszerint e részbeni ajánlataikat ezen gyógyszer készitőjéhez **FORTY LÁSZLOHOZ** czimezve: Budára, (Ráczváros, főutcza, 590. szám) beküldeni sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesit.

☛ Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árunak készpénzbeni beküldése, vagy postautalvány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesittetnek.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

H I R D E T É S E K:

2. javitott kiadás.

Legközelebb jelent meg a hires, maga nemében egyetlen könyvnek m á s o d i k, tetemesen javitott és bővitett kiadása:

„ÖNSEGÉLY"

czimmel, a nemzőrészek minden betegségei számára hű és megbizható tanácsadó,

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv oktatást és segitséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bünt vagy mértéktelen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzetben szenvednek, vagy annak közei beállásától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakórban, **bőrbajokban, bujakóros köszvényben, hugycsőszükülésben szenvednek,** vagy kiknek teste tulságos higanyadagok által gyöngittetett, teljes kigyógyulást találandnak.

Nevelők, lelkészek és átalában emberbarátok, kik a fiatalság javát szivükön hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen hires könyv, mely nagyobb világosság kedveért bonctani ábrákkal van ellátva, **minden könyvkereskedésben** kapható, de pósta utján nálam is megrendeltethetik. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.

Pesten. kétsas-utcza 24-ik szám.

2. javitott kiadás.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

Philadelphiai világkiállitás 1876.

Fenti kiállitásra készitett tárgyak — késő bejelentés folytán — csoportonként és a gyári áraknál sokkal olcsóbban

5 forint (56—3)

mesés olcsó összegért eladatnak.

A c s o p o r t k ö v e t k e z ő t á r g y a k b ó l á l l:

- 1 csinos, jól járó bronz óra, hozzátartozó hosszu lánczczal, jótállás mellett.
- 1 elegans öntött iró-eszköz bronzból, tolltartóval.
- 2 finom bronz asztali gyertyatartó öntött alakokkal.
- 1 teljes varróeszköz talmi aranytokban.
- 1 czukorszelencze, zárható.
- 1 csinos fénykép-album szép kiállitásban.
- 1 elegans női legyező.
- 1 japán szivartárcza gazdag szinjátékkal.
- 1 szalon asztali csengetyű bronzból.
- 1 igen tartós női kézi táska mesterséges zárral.

Az itt felsorolt rendkivül szép és gyakorlati tárgyaknak ára öszszesen csak **5 forint.**

Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.

A világ legjobb orái

az általunk behozott valódi angol talmi-arany remontoir-órák, oldalukon kulcs nélkül felhuzhatók, igen finom gépezettel, pontosan szabályozva **3 évi jótállással.** Ezen kitüntetést nyert óráknak ára finom talmi-arany lánczczal és óratokkal együtt csak 12 frt 50 kr. Kapható **Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.**

Vidéki megrendelések utánvét mellett rögtön teljesittetnek.

273. sz. (59—1)

Árlejtési hirdetmény.

A buda-gráczi államut 18 $\frac{4-5}{8}$ szakaszán szükséges védmű helyreállitása, valamint a 18 $\frac{5-7}{8}$ szakaszán szükséges karfák felállitása a nagyméltóságu közmunka és közlekedési ministerium 1876. évi január hó 24-én $\frac{19798}{1875}$ számu magas rendeletével 1189 frt 50 kr. összeggel engedélyeztetett.

Ezen munkálatok biztositása tekintetéből alólirt hivatal irodájában folyó 1876. évi április hó 3-án reggeli 10 órakor irásbeli ajánlatok utján egy ujabbi versenytárgyalás fog tartatni.

Az irásbeli ajánlatok 1876. évi april hó 3-án reggeli 10 óráig fogadtatnak el, ezekben az ajánlattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő; továbbá számmal és szóval kiirandó azon száztóli elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik, világosan kifejezendő végre, hogy a tervet és műiratokat betekintette s hogy a különleges feltételek tartalmát ismeri, ezeket elfogadja.

Az ajánlatokhoz a vállalati összeg 10%-je készpénzben, vagy magyar állampapirokban csatolandó.

A műiratok, különleges feltételek alólirt hivatal irodájában a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszegen, 1876. évi márczius hó 14-én.

A m. kir. mérnöki hivatal.

A hamisitástól ővatik!

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) fogónja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogaiba, mely aztán a fogrészekkel és foghussal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapitja.

Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.

üvegekben 1 frt 40 kr., a legkitünőbb szer a csúzos fogfájdalmakban, gyuladásoknál, a foghus daganatai- és sebeinél; fölolvasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak uj képződését; az ingő fogakat a foghus erősitése által szilárditja; s midőn a fogakat és foghust minden ártalmas anyagoktól megtisztitja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolitja a kellemetlen szagot. (15—9)

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben.

Ezen készitmény a lehelet frisseségét és tisztaságát fentartja, azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz azok romlását megakadályozza és foghust erősbiti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztitja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolittatik, hanem a fogak zománcza és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysze., Rosenberg, Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfiszterer gyógyszerész, Singer M. Weiss A. Zala-Egerszegen: Isóó F., gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön: Fibic E. C. Veszprémben: Meyr Tuszkau, ugy Guthard Tivadar és fiainál. — Székesfehérvárott; Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovas-Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten; Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Floriáu J. gyógysz. Körmenden: Horváth J. Somzenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Bögl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. — Baján: Michitsch St. és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett: Zsolnay W. és E. Zách, Sipőcz gyógysz. Karádon: Zadubánszky gyógysz. Marczaliban: Kiss gyógysz. — Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alsó-Lendván: Kiss gyógysz. — Rohonczon: Simon gyógyszerész uraknál.

ÓVÁS.

Azt tapasztaltam, hogy az általam 26 év óta készitett és közkedveltségü

Anatherin szájviz

hason név alatt hamisittatik és előadatik.

A t. közönség ámitására az ezen hamisitás készitői ugyanazon felszerelést használják, mint minőkkel én a saját gyártmányaimat ellátom.

Ennélfogva mindenkit figyelmeztetem, hogy az általam készitett Anatherin szájviz mindenkor teljes czégemmel, **J. G. Popp, cs. kir. udvari fogorvos, Bécs, Bognergasse 2**, a cs. kir. osztrák udvari czimerrel (kétfejü sas griffektől tartva) és a törvényesen letett óvjegygyel lesz ellátva, és mindazon készitmények, melyek ugyan hasonló, de nem épen az itt leirt felszereléssel lesznek ellátva, hamisitásnak tekintendők, egyidejüleg azt is megjegyzem, hogy a hamisitott Anatherin szájviz, mely gyakran ártékony hatásu, olcsóbban adatik el. Azért is, hogy egy részt valódi Anatherin szájvizem jó hirneve a hamisitott által csorbulást ne szenvedjen, másrészt meg, hogy a hamisitók ellen föllépheszek: tisztelettel felkérem a t. cz közönséget, hogy a hamisitottnak megösmert Anatherin szájvizet az eladó neve megnevezése mellett nálam valódi ellen cserélje ki.

J. G. Popp,
császz. kir. udvari fogorvos
Bécs, Bognergasse 2.

MIKOLASCH SAMU

fényképész, olaj- és szobafestő s mázoló N.-Kanizsán
ajánlja 26 év óta fenálló üzletét mindennemü
szoba-, templom-, czég-festésre és mintákra.
A legujabb fali-minták és duválasztéku kárpitok birtokában, ajánlja magát disziésekre és a kárpitozást is elvállalja.

Fán és érczen kiviendő aranyozások a legpontosabban teljesittetnek.

(50—3) Elkészitett olajfestékek kaphatók.

Fényképek a legsikerültebben készittetnek
az e czélra felállitott üvegteremben.

Tartós és izletes munkákról, valamint a legolcsóbb árakról kezeskedik.

Lakik a „Zöldfa“ vendéglő átellenében.

Főraktár:

Müller Albin vegyésznél Brünnben.

Dr. John Yate
Floriline-ája.

A legjobb fogtisztitó és edző szer, növény részekből, eltávolitja a száj rosz szagát és helyette kellemes illatot gerjeszt, a fogvérzést és a foghus daganatot elháritja s megóvja a fogakat rothadástól. Egy palaczk 60 kr.

Dr. John Yate
Serail-fogpora

tisztitja a fogakat s használata után nemcsak a fogon larakódó kövesedéseket távolitja el, hanem a fog fényét, fehérségét kitünően elősegiti. Egy doboz 40 kr.

Dr. John Yate
Prompto-Alivio-ja

(fogcseppek) jótállás mellett adatik. A legmegrögzöttebb fogfájást is kevés idő alatt megszünteti. Egy doboz hozzá készitett pamuttal 40 kr

Török száj-pastillok,

golyócskák, melyek a szájban forgatva elüznek minden kellemetlen szagot a szájból, főkép czélszerü az szinházakban, bálokban s egyéb társas körökben is stb. Egy doboz 40 kr.

Dr. Borhaver
általános növény-gyomorerősitő.

Ezen jó illatu s erősitő készülék igen jó hatással bir, gyönge emésztés és abból származó étvágyhiány, szélbántalmak, ideges fejfájás, gyomorégés, gyomorkatarh, aranyér, sárgaság és székkukacz bántalmaknál. Egy palaczk 50 kr.

Dr. Müller
Növény-mell-pastillja

hathatós enyhitőszer kehülés, mellbajok, lélegzés, szamárhurut s rekedtségeknél. Egy doboz 30 kr.

Philocome

(növény hajkenőcs) nagyrészint idegen éghajlati olajokból készült, megtartja a hajat, szakált eredeti szépségében és erejében, eltávolitja a hajkorpát és uj hajat ad a kopasznak, gyógyitja minden hajbetegséget a nélkül, hogy legkevesbbé is kellene orvosi segélyhez folyamodni. Egy szép üvegtégely ára 1 frt.

A keleti szépitő-tejnek

sokan köszönhetik szép, fehér s ifju arczbőrüket, mely minden az arczon támadó bajokat m. p. szeplő, májfolt, sebhely, küteg, orrveresség stb. a legrövidebb idő alatt eltávolit s helyébe finom ifju arczbőrt varázsol. A hatás bizonyos. Egy üveg ára 1 frt 50 kr.

Mindezen itt felsorolt szerek eredeti minőségben kaphatók: Nagy Kanizsán, ***Práger B.*** gyógyszerész urnál. (8—17)

PRÆSERVATIFS

legfinomabb franczia és angol gyártmány, tuczatja 1—4 frtig, valamint mindennemü gummi-czikkek sebészeti czélokra.

(46—8) **EMPÊCHEUR,**

legujabb czélszerü készülék az **éjjeli magömlések** meggátlására, darabonkint 2 frtjával szállit, a használati utasitással együtt

Zieger János

Gráczban, Klosterwiesgasse 34 gummi-gyártmányok és gummi-árukülönlegességek raktára.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész
gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemü

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;
3) **hugycsőszüküléseket**:
4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) bőrkiütéseket;
6) a hugyhólag betegségeit és mindennemü **vizelési** nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és estve 7 órától 8 ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a. kigyó- és városház-utcza sarkán (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (45—8)

Az eredeti

Wilhelm-féle

köszvény és csúz elleni
mint

téli-gyógymód

az egyedüli biztos hatásu vértisztitó eszköz.

A cs. kir. udvari irodának Bécs. 1858. decz. 7-én kelt határozata által megerősitett.	mely „Európa“ első orvosi tekintélyei által a	A cs. k. fensége által a hamisitás ellen biztositott. Bécs, 1871. márczius 28.

legjobb sikerrel alkalmaztatott és helyeseltetett.

Ezen thea tisztitja az egész szervezetet, mint semmi más eszköz, átjárja az egész test részeit is, belső használat által eltávolitja valamennyi tisztátalan betegségi anyagot, hatása biztos és bámulandó.

Alapos gyógyszer köszvény, csúz, idült megrögzött bajok, genyedésbe menő sebek, valamint minden nemi- és bőrkiütési-betegségek, a test és arczoni bőrpörsenések, sömör és syphilistikus bajok ellen.

Kitünő hatása van e theának a máj és lép viztódulásánál, valamint aranyéri betegségeknél, forgóság, erős ideg-, iz- és tagbajoknál, gyomorszorulás, szélbajok, altestszorulások, magömlések, férficsőgyengeség, nőknéli vérfolyásoknál stb.

Betegségek, mint skrophis, mirigydaganat gyorsan és alaposan meggyógyittatnak e thea használata által, miután az egy igen alkalmas oldószer.

Számtalan bizonyitvány, elismerő- és dicsérő irat, melyek kivánatra ingyen küldetnek, a fentebbiek helyességét fényesen igazolják.

Ennek igazolására a következő elismerő iratokat közöljük:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.
Bottusani, in der Moldau, 1873. márcz. 25.

Kétszer rendeltem meg harmadik kézből Önnek hires Wilhelm-féle köszvény- és csúzellenes vértisztitó-theáját és az legnagyobb örömömre kitünő hatást szült, jelenleg egyenesen Önhöz fordulok, küldjön számomra 10 dobozzal, a melyért járó 10 frtot ide melléklem. Tisztelettel

Mdzyki Lajos,
osztr. magy. helyettes-Consul.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.
Hollenstein, 1873. márcz. 31.

Fogadja Ön a legbensőbb és szivélyes köszönetemet az Ön Wilhelm-féle köszvény- és csúzellenes vértisztitó theájának gyors küldéseért. Legnagyobb részét magam használtam fel, részben szétosztám barátaim és ismerőseim közt.

Mindazoktól, akik az Ön Wilhelm-féle köszvény- és csúzellenes vértisztitó theáját használják, felkerestettem és felszólittattam, hogy közöljem önnel köszönetüket. — Főkép nálam theájának használata örvendetes hatást mutat. Az én köszvényes fájdalmaim daczára 28. éven keresztül tett gyógykezelésnek az Ön vértisztitó theájából nyolcz dobozzal használva, teljesen megszüntek.

Miután én az Ön köszvény- és csúzelleni theáját jónak és gyógyerejünek találom, tisztelettel felkérem, sziveskedjék az Ön köszvény- és csúzellenes vértisztitó theájából 12 dobozzal küldeni, melyért az összeget soraimhoz mellékelem. Tisztelettel

Unterleutner János,
birtokos.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.
M. Schönberg, k873. máj. 5.

Kérem, sziveskedjék Ön az Ön kitünő Wilhelm-féle köszvény- és csúzellenes vértisztitó theájából 2 tuczattal postai utánvéttel küldeni.
Kiváló tisztelettel
Fröhlich J., nyugalmazott ezredes.

Óvás a hamisitás és felcserélés ellen.

Sziveskedjék a t. közönség vásárlásoknál törvényes óvó bélyegemet és czégemet, melyek minden egyes csomag külső felén láthatok, különös figyelemmel megtekinteni, hogy hamisitások által rá ne szedessék.

A valódi **Wilhelm**-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztitó-thea csak az első nemzeti **Wilhelm**-féle vértisztitó-theagyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam a lapokban kijelelt raktáraimban kaphatok.

Egy doboz 8 adagra felosztva, orvosi használat- és utasitással ellátva 1 frt., a bélyeg és pakolás-dij 10 kr.

A t. cz. közönség kényelmére a valódi **Wilhelm-féle antiarthritis** és **antirheumatikus vértisztitó thea** kapható:

Nagy-Kanizsán: **Práger Béla** gyógyszertárában; Zágrábban: Mittibach Zsigmond gyógysz.; Kőszegen: Csacsinovits Istv. gyógysz.; Kadarkuton: Beck Béla gyógysz.; Keszthelyen: Keszthelyi Emanuel, Kapronczán: Werli Miksa gyógysz; Sopronban: Wrchowszky Rudolf, Szombathelyen: Pillich Ferencz gyógysz.; és Szatmártt: Bossin J. gyógyszerész uraknál. (6—4)

Bizzatok a bebizonyult jóban.

Orvosi tekintélyek és számos magánosok bizonyitványai, a naponta növekedő kérdezősködések és szaporitás kezeskedik alant következő gyógyszerek jelessége felől.

Dr. Miller moh-növénynedve

meglepő hatásu a légcső és a mell minden faju lobjainál és tüdőbetegeknél. Egy tégely használati utasitással 50 kr.

Köszönet- és ajánlólevelek.

Tekintetes ur!

Fölülmulhatlan moh-növénynedveért ezennel indittatva érzem magam legmélyebb köszönetemet kifejezni; egyedül ezen szernek köszönhetem az eddig reménytelen, de most biztosan várható javulásomat, évek óta tartó mellgyengeség és köhögésből. Sziveskedjék a szenvedő emberiség érdekében ezen igazsághü sorokat kinyilvánitani.

Teljes tisztelettel
Georg Mihaeli, tőkepénzes.

Dr. Miller hatóságilag, vegyészileg megvizsgált óvbalzsama görcsök ellen.

Még fölülmulhatlan hatására nézve mindennemü gyomorbaj, gyomor-, sziv- és taggörcsöknél, váltóláz és nehézkóros rohamoknál. Egy négy palaczk ára 1 frt 50 kr, egy kicsiny 80 kr.

Tekintetes Miller János urnak Brassóban. Óvbalzsama görcsök ellen nőmnek sziv- és mellgörcseinél igen jeles szolgálatokat tőn, kérem nekem posta utánvétellel még 4 nagy palaczkkal à 1 frt 50 kr. ezen eléggé nem méltányolható jeles szerből küldeni s nem fogom elmulasztani eme hatásos szert mindenütt a legjobban ajánlani.

Felső-Telekes, 1875 aug. 8-án.
Kiváló tisztelettel Alosti Pál, földmivelő.

Mindenkor kapható: Szegeden **Gaszner** m. k. lottogyüjtőnél, Aradon Tonner és társánál és Prisner W. L.-nél. Eszegen Gobetzky I. és Diener G. J. gyógyszerésznél, Temesvártt Pecher J. gyógyszerésznél és Hiesiger J. F.-nél, Pécsett Cserte J.-nél. Verseczen Strach Sebestyén gyógyszerésznél. (36—6)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 23-án. 24-ik szám. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, Takarékpénztári épület földszint, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intezendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön. megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás előfizetésre!

a

„ZALAI KÖZLÖNY“

1876. évi 15-ik évfolyamára.

Miután az első negyed év végén vagyunk, felkérjük lapunk t. olvasóit, hogy előfizetéseiket megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

Vidékről posta utalvány által, helyben pedig Wajdits József ur könyvkereskedésében előfizethetni:

egész évre . . . 8 frttal,
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „

A kiadó-hivatal.

Jegyzőkönyv,

mely a zalamegyei 1848/9-ki honvédek egyesülete részéről 1876-ik évi február 27-ik napján Nagy-Kanizsán tartott közgyülés alkalmával felvétetett.

Jelen voltak: Kerkápoly Mór elnök, Gaál Endre alelnök, Trsztyánszky Lajos jegyző, Martinkovics Károly, Inkey László, Belus József, Eperjesy Sándor, Nagy József, Plihál Ferencz, Darázs Zsigmond, Egyed József, Szilágyi János, Bartos József, Ács Imre, Smid Benedek, Lasky Ferencz, Kammer Ferencz, Galambos János, Bolf György, Radakovics Péter, György István, Szabó János, Szegfü Mátyás, Mendel István, Gyümölcsös Gábor, Falczer János, Munkácsi János, Molnár György, Nikitser Mihály, Dani László, Tibold József, Tamher Ferencz, Péter Ferencz, Kolarics József, Miháker Mátyás, Szommer István, Györfi György, Takács János, Andrásek Márton, Árvay Sándor, Horváth András, Szijártó László s többen:

Elnök ur a jelenvoltakat üdvözölvén, a gyülést megnyitotta; mely után

1. a mult gyülés j.-könyve felolvastatván: tudomásul vétetett.

2. Olvastatott Háczky Kálmán fohadnagy urnak jelentése a mult évi novemb. 28-án Pesten tartott országos honvédgyülésen kiküldetése folytán lett megjelenéséről s részvétéről:

mely is általánosságban tudomásul vétetett; de mivel megbizatásának egyik főtárgya az volt, hogy az országos Honvéd-segélyző bizottságnál tudomást szerezzen s itten jelentést tegyen az iránt, hogy mik azon kellékek és feltételek, melyek alapján az emlitett bizottság előtt segélyezés nyerhető, hogy ezen egylet is, segélyezendő tagjai érdekében csak kellően felszerelt s indokolt folyamodványokat terjeszthessen fel; ez érdemben pedig kiküldött tagtárs ur jelentése mi felvilágositást se tartalmaz: Haczky Kálmán ur ujolag felkéretni határoztatott; miszerint föntebbi tekintetben körülményesen tudakozódván: szerzett tudomásáról pótlólag jelentést tegyen.

3. Az országos Honvéd-egyletek központi bizottsága a mult évi nov. 28-án Pesten tartott országos honvédgyülésnek j.-könyvét, a menház jövedelmei s kiadásairól vezetett számadást megküldi s egyletünket Becsület-biróságnak kebelében leendő felállitására felhivja,

mely is azon észrevétellel: miszerint egyletünk a kebelében felállitandó Becsület-biróság iránt elkészitetni határozott alapszabályaiban fog gondoskodni: tudomásul vétetett.

4. Elnök ur jelenti, hogy felszólitása folytán t. Skublics István ur 22 drb az egyletet illető okmányt s azok lajstromát átadta azon nyilatkozattal: miszerint a többi nála lévő okmányokat igazolhatása tekintetéből magánál megtartja, de kész azokat bármikor is felmutatni s azok átnézését megengedni:

a bemutatott okmányok további intézkedésig gondozás végett alelnök és jegyző urak kezére bizatnak; — elnök ur pedig felkéretik, hogy maga melié veendő két egyleti taggal a Skublics István urnál visszatartott okmányokat tekintse meg, azokról minden esetre lajstromot készitsen; azokat pedig másoltassa le, melyeknek birása az egylet érdekében szükségesnek látszik: — mint-hogy pedig az átvett okmányok közt t. Königmajer János urnak is egy nyugtája foglaltatik, melyszerint az mint az előbbi Honvéd-egylet pénztárnoka Skublics István urtól 20 frtot kezére és számadás mellett átvett: Elnök ur megbizatik, hogy Königmájer János urat az emlitett 20 frtnak átadására, vagy ha felhasználtattak volna, annak kellő igazolására szólitsa fel; — ugyszinte Bessenyey György ur az átvett okmányok közt található kötelezőjében foglalt 250 frt tartozásának törlesztése iránt Elnök ur által felszólitandó leend.

5. Alelnök ur jelenti, hogy a kiosztott rokkant összeirási és segélygyüjtési ivek közül nagyon csekély példány s még kevesebb összeg érkezett be hozzá ugy, hogy a kiosztott ivek nagyobb részt kint vannak, a beküldötteket azonban a begyült 40 frttal a gyülésnek bemutatja:

mely jelentést s az ügyünk iránt tapasztalt részvétlenséget a gyülés tagjai igen sajnosan vették; még pedig annál sajnosabban, mert előre látható, hogy nemcsak az általános s fokozatosan mindinkább nagyobbodó nyomasztó viszonyok miatt, hanem mivel a korban előrehaladottság a testi bajokat fejleszteni szokta s igy többen válván rokkantakká, mindinkább többen fognak bajtársaink közül segedelemre szorulni; és csak elszomoritó lenne a hazafi kebelnek azon öntudat, hogy közönbösség és részvétlenség miatt a hazáért szenvedők nem istápolhatók; annál fogva mindazon bajtársak és a megye tisztelt szolgabirái, kik a hozzájuk utalt iveket mindeddig be nem küldték, tisztelettel s honfiui érzetükre, emberbaráti szeretetükre hivatkozással ujolag felkérendők, miszerint a rokkantakat összeirván, azok lajstromát s a segély-gyüjtő iveket lehetőleg dús összegek aláirásával f. é. april 15 ig Keszthelyre Gaál Endre alelnök urhoz beküldeni sziveskedjenek; a — bemutatott 40 forint pénztárnok urnak átadandó.

6. Alelnök ur jelenti: hogy több rendbeli folyamodás adatott be hozzá segélyezés végett; melyeket a közgyülésnek bemutat:

az egyesület ez idő szerint működésének részvétlenséggel küzdő kezdetén nem lévén azon helyzetben, hogy rokkant bajtársait segélyezhetné, a folyamodások tárgyalása máskorra halasztatott; de elhatároztatott, hogy utóbb annak idejében is a kérvények beadási idejük sora szerint tárgyaltatván; segedelemben a legszegényebbek részeltessenek, egyuttal kimondatván, hogy egyforma szegénység mellett segélyre első sorban azok hivatvák: kik a szabadságharczban kapott sérülések és sebeik folytán

---

TÁRCZA.

Népdalok.

VIII.

Nincsen fakó, elveszett az ára!
Nem járhatok babám ablakára;
Hejh! pedig a zöld fa-keritésen
Egy hajlásért száz csók fizetésem.

Én Teremtőm, hogyha madár volnék,
Mindig rózsám háza felé szállnék;
Volna szivem búnak csalogánya,
Az a kis lány sokszor megsajnálna.

Nem születtem én szabad madárnak,
Csak a puszta bánat virágának;
A szerelem égő piros napja,
Életemet jaj be elhervasztja!

Elhervadok; de én azt nem bánom,
Jobb nekem már ott a más világon
Más világnak fényes mennyországa,
Lesz a rózsám szelid mosolygása.

IX.

Tarka nyeles rézfokosom,
Szürömi alatt tartogatom,
Nem bántok én senkit vele,
Üsttel legyen akár tele!

Azt mondják, hogy betyár gyerek,
Már az ellen szólni merek;
Mert csak annak lenne alá....
A ki rózsám megbántaná.

HAJGATÓ SÁNDOR.

Az évszakokról.

— Irta s felolvasta: *Farkas László*, főgymn. igazg.—

(Folytatás.)

Most pedig vonjuk összébb a vitorlákat; ne kalandozzuk össze a csillagok egész világát, hanem czélunkhoz képest irányozzuk vizsgálódásunkat a nagy mindenségnek csak azon parányi körére, melynek kerülete kerekszámban csekély 130 millió mértföld. Ezen kör középpontját a Nap foglalja el, kerületén pedig Földünk folytatja egyhangu örökös vándorlását.

A sötétség a halál birodalma. A Föld felülete sem volna más, mint egy elhagyott, néma, kopár sziget a végtelenség tengerében, az életnek és tenyészetnek legcsekélyebb nyoma nélkül; ha a Nap fényt és meleget nem árasztana reá. Minden földi életnek, a leghitványabb féreg nyomoru tengésétől az emberi agy egetverő gondolatáig, a törpe fűszál sarjadozásától az évszázadokat megért hatalmas tölgy lombozatáig, kiapadhatatlan forrása az az öröktüz, mely az égbolt kék mennyezetén, mint az alkotónak áldást sugárzó szeme örködik fölöttünk. A Föld lakóira nézve életkérdés a Nap ragyogása; mert ha az hosszabb időre elzáratnék tőlük, meg kellene szünni a Földön minden mozgásnak, mely az életnek legátalánosabb nyilatkozása; a tengerek vize nem párologhatna el, hogy a levegő magasabb rétegeiben felhőkké sürüsödjék; a mozdulatlan levegő nem szállithatna terhes felhőket oly vidékekre, hol a termő föld eső után szomjazik, a növények sejtjeiből csakhamar kiapadna minden nedvesség s teljesen kivesznének. Hasonló gyászos sorsra jutna az állati és emberi élet, mely nem egyéb, mint egy szakadatlan égési folyamat; ereinkben megállana a vér és lélekzetünk elakadna; de ezekkel együtt megszünnék szellemünk működése is.

Az élet a munkásságban áll, ehez pedig erők kellenek; ámde itt a földi világban mindazon anyagi és szellemi erőknek, melyek akármiféle munkát végeznek, alapforrásuk a napnak ama hatásában keresendő, melyet fénye és melege által a Földre gyakorol. De másrészről megmásithatatlan természeti törvény az is, hogy a munka elhasználja, kifárasztja az erőket; minélfogva időközönkint szükséges vagy a teljes szünetelés, vagy legalább némi alábbhagyás, más szóval az erők pihentetése; ez azonban csak ugy lehetséges, ha a napban székelő eredeti mozgató ok a földi munkás erőket nem sarkalja folyvást változatlan hatályossággal. E szerént a földi életnek egyensulyban tartása végett a nap világitó és melegitő erejének időszakos változásai ép oly lényegesek, mint maga ezen erők létezése. És eme módosulásokat csak ugyan föl is találjuk egyrészt a napok és éjek, másrészt az évszakok váltakozásában. Tudjuk ugyan, sokan talán saját tapasztalásunkból is, hogy ha egy éjt végig mulat, vagy egy napot átalszik az egészséges ember; ez még nem olyan körülmény, mely az életszervezetben valami mélyre ható és tartós zavart idézne elő. De jutna csak egyszer eszébe a természet kormányzójának teszem egy nyarat kifelejteni az év folyamából: ezt az ugrást nemcsak mi, hanem még unokáink is megkeserülnék.

Nekünk, a mérsékelt éghajlat lakóinak, kiknek testi és lelki szervezetünk, mágán- és társadalmi életünk emberemlékezetet meghaladó idők óta épen ezen éghajlat viszonyai szerént idomult és fejlődött, minden tekintetben annyira szükségünk van a mérsékelt éghajlatot jellemző évszakok rendes lefolyására, hogy ennek minden jelentékenyebb zavara végzetes pusztitásokat visz végbe az élő természet mindkét világában, melyeket az ember érez legnagyobb mértékben, mert őt nemcsak a jelen sanyarusága emészti, hanem a jövő baljóslatu kéje is aggasztja. Ez az oka, hogy az emberiség régi idők óta töri fejét azon, mikép lehetne a természetnek sokszor nagyon is szeszélyes és sokba kerülő kirugásait némileg mérsékelni. A természet hatalmát ugyan megtörni nem lehet, de bizonyos fokig idomitani, vagy vészt rejtő rohamai elől egy és más módon okosan kitérni, igen. Az erre irányzott törekvések már is sok hasznos eredményre vezettek és minél mélyebbre hatol a tudomány a titkok föderitésében s a törvények tisztitásában: annál többre fognak vezetni; mert csak avval bánhatunk el czélszerüleg, amit ismerünk. Mi következik mindebből? Az, hogy ha az időjárási viszonyokat minden lehető módon hasznunkra akarjuk forditani — és itt haszon alatt nem csupán a gyomor kielégitését értem, mert hiszen ama mesterkéletlen örömek élvezete, melyeket a természet teli marokkal szór elénk a szinek pompájában s a hangok harmonicus bájában, szintén haszon a nemesebb kedélyü emberre nézve: — akkor okvetlenül szükséges ezek tanulmányozása, de értelmes, azaz a valódi okokra viszavezetett tanulmányozása. Az időjárás évszakok szerénti változásainak átalános és főoka mint már megjegyeztem, a Napnak Földünkre gyakorolt hatásában található; ezen hatás pedig azon viszonytól függ, mely közöttük fennáll. Az ily természetű vizsgálódásban tehát ezek a megoldásra váró legelső kérdések: minő viszonyban vannak egymással a Nap és a Föld? s melyek eme viszonynak Földünket illető átalános eredményei? E kérdések megfejtése után kell következni azon észleléseknek, melyek a jelenségek átalános menetének alsóbb rendü körülmények által előidézett sokféle módosulására irányulnak. Végre az egész tanulmány ott éri

lettek keresetképtelenekké; továbbá ezeknek özvegyei s árvái; másodsorban következnek azok, kik későbben s nem közvetlenül a védelmi harczban lettek rokkantakká.

7. Alelnök ur felhivja a közgyülést, hogy az egylet ügyeinek kezelésére, különösen nyomtatványokra s eddig hitelezett kiadásoknak fedezéséről gondoskodjék:

határoztatott: hogy ezen kiadások a begyülendő segély összegekből fognak pótoltatni.

8. Csigó Molnár János honvédszázados az egylethez segedelemért folyamodik:

minthogy azonban folyamodó saját beismerése szerint a Honvédmenházban biztos lételnek örvend; de az egylet pénz ereje sem teszi a segélyzést lehetővé, folyomodónak kérése nem teljesithető, miről az elnökség által értesittetni fog.

9. Olvastatott: Krivácsi József ezredes urnak, mint az országos menház felügyelő bizottsága elnökének átirata, melyben az iránt tudakozódik, van-e egyletünknek, vagy tagjainak tudomása a felöl, valjon jelenleg a menházban ápolt Csigó Molnár János csakugyan honvéd és százados volt? miután igazoló jegye csak egy honvédtiszt által lévén aláirva, azt egész hitelünek elfogadni nem lehet,

eziránt a jelenvoltak közül senki sem tudván felvilágositást adni, sőt ezredes ur felszólitásából az sem lévén kivehető, hogy a hiányos igazolvány melyik vidéki egylet által van kiállitva, hogy legalább annak utmutatása szerint nyomozódni s a hiányt pótolni lehetne; egyletünk ez idő szerint a kivánt felvilágositást meg nem adhatja; mindazonáltal honvéd bajtársainknak segitségökre lenni óhajtván: a közgyülés az elnökséget bizta meg, hogy Tapolcza vidékén mint állitólag Csigó János ur eredete helyén tudakozódván: a felvilágositásra szükséges adatokat megszerezni iparkodjék, miről Krivácsi ezredes ur is azon kéréssel rendeltetik értesittetni, miszerint tudassa velünk azon egyletet, mely a hézagos igazolványt kiállitotta, ugy azon honvédtiszt nevét, ki egy maga azt aláirta.

10. Baán Sándor százados ur az országos honvédsegélyező alapból részére utalványozott s eddig élvezett nyugdijnak elvonását panaszolja s az egyletet felkéri, hogy annak visszanyerhetése tekintetében segédkezet nyujtson,

melynek folytán határoztatott: hogy miután Baán Sándor szerint a segedelem elvonására indokul szolgált azon körülmény t. i. hogy megélhetésére elég birtoka van: nem való; egyesületünk készséggel nyujt segédkezet ahoz, hogy a nyugdij folytatólagos kiszolgáltatására irányuló s vagyontalanságát községi és szolgabirói bizonyitványokkal igazoló folyamodványát az országos segélyalap bizottságnál közvetitse; mire nézve Baán Sándor ur felhivatik, hogy kellően s fennebb emlitett kivánalmak szerint felszerelt folyamodványát felterjesztés végett alelnök urhoz benyujtsa.

11. A jövő közgyülés f. é. május 1-én délután 3 órára tüzetvén ki, az Zala-Egerszegen a megyeház nagy termében fog megtartatni; mely czélra a teremnek átengedése végett megyei t. alispán ur tisztelettel felkéretni határoztatott.

12. a Jegyzőkönyv hitelesitésére Gaál Endre alelnök és Szilágyi János urak kérettek fel.

A gyülés végeztevel felszólalt Andrásek Márton közhonvéd s előadta, hogy az országos alapból eddig naponkinti 5 kr. segélyt élvezett, de ez tőle elvonatott; e mellett meg is világtalanult s igy végső inségében kéri a jelenlevőket rögtöni segélyezésre,

minek folytán a nyomor láttára könyörületességre indult tagok adakozásra buzdulván: rögtön gyüjtést rendeztek, melyből 14 frt 60 kr. folyt be, ebből rögtöni segély képpen 6 frt átadván Andrásek Mártonnak, a fennmaradt 8 frt 60 krt az egylet pénztárába rendelték betétetni. K. m. f.

a jegyzőkönyv hiteléül

GAÁL ENDRE,
alelnök.

SZILÁGYI JÁNOS.

Jegyezte:
TRSZTYÁNSZKY LAJOS,
jegyző.

Az árvizkárosultak ügyében.

(A kormány figyelmébe.)

Közel egy hónapja, hogy az ország nagyrésze a Duna és mellékfolyók kiöntött hullámaival harczol.

És ez még nem az utolsó csapás, melyet ránk mért a gondviselés. Az árviz utókövetkezményei még csak ezután fognak elénk tárulni. A zsellérek az egy házikón kivül egyébbel különben sem igen rendelkezvén, miután ez egyetlen javaik is a romboló hullámok martalékai lettek, nagyrészt a koldusbothoz fognak folyamodni. Az őszi vetéseket eltemette az iszap, elhordta az ár. Tavaszi alá vetni pedig késő lesz, ha az ár leapad.

Előre látható a nyomor, előre hallható a kéregetők nagy seregének kocsogatása ajtainkon a kegyelemkenyérért. A drágaság, mely elé megyünk, elnyeli utolsó fillérünket.

Ily nehéz időkben, hogy az egyszerü falusiak, kiknek házaikat elsodorta az ár, legalább némiben is segitve legyenek, nem elég az az ut, melyet a belügyér a köztartóságokhoz az adakozás meginditása végett intézett. Itt más módokról kell gondoskodnunk. Mert azzal, hogy a házaikból elüszöttek egy-két nap meleg, vagy hideg ételekkel elláttassanak, a nyomoron gyökeresen segitve nincs, az adóalap helyreállitva nincs. Már pedig az állam egyik fő feladata az, hogy az adóalap — mely elveszett — visszaállittassék. Az a kérdés, mikép?

Erre nézve, tudva azt, hogy napjainkban különben is előszeretettel vannak a sorsjátékok rendezése iránt; tudva továbbá azt is, hogy egy, az ország árvizkárosultjainak házaik fölépitésére rendezendő országos sorsjáték eredményéből olcsó kamat mellett adandó kölcsön mindannyi károsult által egész mohón fogadtatnék el: inditványozom, illetőleg fölkérem a kormányt:

Dolgoztasson ki az országos lottoigazgatóság által egy oly sorsolási tervet, mely a bécsi szegények javára évenkint rendeztetni szokott sorshuzási játékterववel egyezne. Hogy pedig az elárusitás könnyebb s a vevőkedv nagyobb legyen, ne állapittassék meg a sorsjegyek ára nagyobb összegben 50 krnál. Az elárusitást eszközöljék ne csak a királyi pénztári hivatalok, hanem eszközöljék a jótékony egyletek, hirlapszerkesztőségek, becsületes kereskedőczégek stb. is. Ily uton az elárusitás csakhamar kedvező eredményekre vezetne s a huzást talán még az év nyár folyamában is meg lehetne ejteni. Kiválókép azt óhajtom végül, hogy e sorsjáték csak is azok részére rendeztessék, kik összeomlott házaik fölépitésére 4—5%-os kölcsönt szeretnének igénybevenni az állami pénztárból. Midőn az uzsora oly nagy s midőn ez uton főkép az állam adóalapja mentetnék meg, ugy gondolom, inditványom bővebb indokolását egeszen elejthetem.

Győr, 1876. márczius 14.

SZERÈNYI ENDRE.

Épitkezési szabályok.

(Javaslat).

(Vége.)

Indokolás.

Már az által, hogy a város közönsége az általános szabályozási tervezet elkészitését kiváló gondjai közé sorolta, nyiltan kifejezve van annak szüksége, hogy a város közönsége a város csinosodásának, szépitésének szabályok általi elérését elmaradhatlan feltételnek tekintve, ismeretes levén a közönség előtt, hogy az épitési szabálytalanságok és az összhangzó terv és szabályok nélküli működés minden egyes lényegesebb épitkezésnél a város csinosodását évtizedekre vetheti vissza és oly hiányokat idézhet elő, melyeket pótolni nincs a város anyagi erejében.

Midőn tehát az általános szabályozási terv elkészültét mindenki csak ugy tekintheti, mint előhaladásunk és okszerü fejlődésünk egyik biztositékát, csak félmunkának lehet tekinteni, hahogy a terv valósitására vezető eszközök is ki nem jeleltetnék és a kivitelt általában és részletekben biztositó szoros eljárás nem állapittatik meg.

A szabályozási terv tehát a csinosodás, a hely és jó épitkezésnek csak külső és nem is egészen fél része, melyet mellékkörülményei által és a kivitel lehetőségével kell biztositani, hogy bár az egyes emberre hosszu, de a városra mégis rövid évek lefolyása után az, a mit ma tervként megállapitunk, mint kész egész létesitve legyen.

Ha az épitési külső tervezés lesz csak egyedül megállapitva — a kivitel századig sem leend elérve, mert részint az apró és figyelmen kivül maradt eltérések — a kényszer mellőzése annak fejlődésére indokkal nem leend, másrészt kivitele anyagi erőfeszitéssel járván, ha ennek eszköze nem létesül — nem létesülhet az egész terv sem, mert félszázad alatt sem lehet kilátás arra, hogy a város akként bontakozhassék ki megszoritott anyagi helyzetéből, hogy tömeges szabályozást eszközölhessen, szükség tehát az anyagi erő képességét lassan, de biztosan fejleszteni, a terheket két nemzedékre is elosztani, nehogy az üdvös eszmék létesitése az igényelt tömeges áldozathozatal anyagi lehetetlenségén szenvedjen a köz kárára hajótörést.

Az épitkezési rend és elvek indokolást nem igényelnek, mert általában elfogadott szabályok, részben pedig a szabályozási munkálat alapjain nyugosznak, rendszeresitésök csak az által válik szükségessé, mert csak általuk lehet a szabályozási terv betartását, a közbiztonság és közegészség biztositását ellenőrizni és a hiányokat javitani.

Miután azonban a kisajátitás és az alap létesitése is felvéve van, szolgáljanak ezen indokolására a következők:

A főváros kisajátitási törvényén kivül nincs módjokban az előhaladásra és csinosodásra törekvő városoknak arra, hogy azt, mit közakarattal jónak és szépnek találnak a magánjog merevsége ellenében, de mégis igazságosan létesitni tudnának — a komolyság és tulzott kapzsiság a közpénztárakkal szemben a legtöbb esetben a legszebb haladási combinatiókat dugába dönti; ezeken csakis a szabályszerüen alkotott helyhatósági statutumok, melyeket a magyar jogélet a köz és magánjog szentesitett törvényeül tekint, segithetnek — és mert az országos törvénynyel nem ellenkeznek — de analogia folytán azok kiegészitését képezik — kereszülvitelök akadályba, sem a köz-, sem a magánjog szempontjából nem ütköznek.

A kisajátitási tervezet valószinüleg biztositja ugy a kisajátitó város, mint a felek érdekeit, mert erkölcsileg megbizható egyének itélete alá van a szakértő becsüsök és a felek védelmeinek meghallgatása után az érték el döntése bizva, melyben a felek megnyugvást annyival inkább találhatnak, mert városi polgár itél polgártársa vagyona felett és nincs indok, melyből feltehető lenne bármelyik fél nyo-

---

el tetőpontját, hol azt a nagyfontosságú befolyást tünteti föl, melyet az évszakok alakulása a növényi, állati és az emberi életre gyakorol.

Mindenekelőtt szükséges, hogy a Föld hátán tájékozni tudjuk magunkat. Földünk alakja, mint átalában az égitesteké, majdnem tökeletes gömb. Ha fölületén köröskörül kelettől nyugat felé egy oly kört képzelünk, melynek középpontja összeesik magának a földtestnek közepével, ennek neve egyenlitő, mivel az egész Földet két egyenlő részre: északi és déli félgömbökre osztja föl. Ezen kivül mindkét félgömbön külön-külön 90 kör van megállapitva, melyek az egyenlitő irányát követik s egymástól egyenlő távolságokra esnek; ezek széleségi köröknek neveztetnek, minthogy a földrajzi szélességek, vagyis annak meghatározására szolgálnak, minő távolságban van a földfölület valamely pontja északra vagy délre az egyenlitőtől. Ezen körök a Föld alakjánál fogva természetesen annál kisebbek, minél távolabb vannak az egyenlitőtől, ugy, hogy a 90-ik mind északon, mind délen egyetlen pontba olvad össze s e pontok a Föld sarkai. Végre azon körök, melyek a Föld mindkét sarkán keresztülvonulnak és az egyenlitőt, meg a szélességi köröket két-két ponton metszik át, délköröknek mondatnak. Ilyen kört ugyanis északtól délnek tartó irányban minden helyen keresztül lehet gondolni; és az illető helyen akkor van dél, midőn a nap annak délkörét eléri. A szélességi körök közül mindkét félgömbön különös emlitést érdemel a 23 ik, mivel ezek képezik határait azon övnek, mely fölött jár a Nap egész éven át s melyen tul sem északra, sem délre ki nem tér; miért is napállitó köröknek neveztetnek.

(Folytatás köv.)

A császár leánya.

— Korrajz az első császárság korából —

Irta: *Barboix Roger*.

Franciából fordité: *Kováry Béla*.

(Folytatás.)

III.

Egy év és két hó előtt.

„A multat kutatva, megtaláljuk a jelent."

Jules Janin.

Szt.-Pétervár, az orosz főváros magas arisztokracziája, történetünk korát egy évvel megelőző időben igen sajátságos és nem kevésbé érdekes ujdonság elemezésével foglalkozott.

Ezen annyi fejtörést okozott körülmény, pedig nem vala más, minthogy az ifju Demidoff Leonin herczeget a párisi nagy követség első titkárává nevezték ki — és a czári ukáz csak huszonnégy órai időt engedett a legszükségesebb tennivalók elintézésére.

Az egész intézkedés nem egyébre, mint az udvartóli eltávolittatásra engedett következtetni, mi ismerve a herczeg családjának nagy befolyását az udvarnál, majdnem lehetetlen dolog volt.

Azonban a látszat gyakran csal s igy volt az a jelen esetben is.

Demidoff herczeg szerencsének tarthatta, hogy elhagyva a czári palota fényben uszó termeit, azokat nem Szibéria rideg ólombányáival, hanem az elsőrendü diplomatiai állással cserélhette föl.

E történetkét, habár szorosan véve nem tartozik elbeszélésünk köréhez, mégis röviden elregéljük.

Paulowne herczegné, N* nagyherczeg leánya, a császári család egyik legszebb virága volt. — Magas juno-i termete és alakjának plasztikai szépsége bámulatos volt.

Ezen tulajdonok mellett a bájos herczegnő rendelkezett az „ördög szépség"-ével, a fiatalsággal. — Röviden szólva 16 éves volt.

A magas uralkodó ház e bájos sarja, elfeledve égig érő(?) származását az ifju Demidoff Leonin herczeget kiváló kegyeivel ajándékozá meg. — Végre is tüzes pillantásai nyilatkozatra bátoriták a fiatal lovagot; — a nyilatkozás megtörtént és kedvezőleg lőn fogadva.

A szerelmesek legnagyobb titokba tartották ezen a világ szemei előtt meg nem állható viszonyt, azonban a sajnos következmények nem várattak magukra sokáig. — A herczegnő anyának érezte magát.

A czár haragja rémitő volt és kiadta a parancsot, hogy Demidoff herczeg Tobolszk-ba szállittassék; — végre azonban más nézetre tért és kinevezte hősünket az első titkári állomásra a párisi nagy követséghez.

E rövid botrány történet volt az ok, mely Demidoff herczegnek oly sürgető távozást parancsolt a Szt. Pétervári udvartól.

Az ifju nem is igen késleltette elutazását, mert attól tartott, hogy a czár ismét megváltoztathatná nézetét és a zajongó világváros, „Maison Dorée"-ja helyett Tobolszk büzhödt pálinka csapszékeivel kényszerül megelégedni.

Meg kell még jegyeznünk, hogy Leonin egyetlen gyermeke volt szülőinek, kik őt gyermekkorában meglehetősen elkényesztették és később is igyekeztek minden óhajtását teljesiteni.

Atyja, az öreg Wladimir Demidoff herczeg ajánlólevelekkel és pénzzel bőven ellátta a távozó fiut, a tömött tárczához jelentékeny adag jó tanácsot és életbölcseszeti tanácsot mellékelvén.

Nemsokára elérkezett a bucsu pillanata és hősünk szülői könnyektől megáztatva indult a huzamos és azon időkben nem épen veszélytelen utra.

Ingermanland-on és Esthland-on átutazva, a Litván sikra ért, melynek hóval boritott rónái, befagyott folyamai meglehetősen komor kinézést kölcsönözték. — A levéltelen cserjések és erdők, melyek fölött setét varjusereg gubbaszkodott és ordas farkasok tompa vonitása hallatszott. — Ezen majdnem lakatlan vidékre egyetlen inasa és egy kocsis társaságában érkezett az ifju herczeg.

Meglehetősen kimerülve és átfázva érték el az állomást, mely egy rozzant pajtához volt hasonló. — Igen könnyen fölfogható, hogy ilynemű épületben épen nem valami kényelmes ellátásra számithatott a herczeg. — Azonban habozásnak nem volt helye. — A lovak kifogattak és utasaink beléptek az állomásház egyetlen szobájába, melynek közepén roppant tüz lobogott, kellemes fényt és meleget terjesztett szét a rendkivül füstös helyiségben. — A gazda, kinek keresztül rovátkolt arcza azt engedé következtetni, buzás borravaló reményében meglehetős nyájasan fogadta a magas vendéget. — Ajánlkozott csizmáit lehuzni s több ily gyengéd foglalkozásra vallotta magát késznek és képesnek.

A pajta alaku épületben két más vendég is volt. — Egyik magas, rendkivül karcsu, szőval elegans termetű, setét barna fiatal ember volt; a másik idomtalan nagy fogu és közönséges alak, kit egyéb tárgy, mint a pálinka részegség nem igen érdekelhetett.

A magas termetü vendég, kinek külseje müvelt embert mutatott: udvariasan üdvözlé a herczeget és felszólitá, hogy foglaljon helyet a tüznél; — egyszersmind megnevezé magát és kitünt, hogy ő Voroisslow Tádé kapitány, szolgálaton kivüli állapotban.

A harmadik rút külsejü utas a vendéglős és állomásfőnökkel igen barátságosan beszélgetett.

(Folytatása köv.)

mása, vagy kedvezménynyujtás, annyival kevésbbé, mert a város sem tüzi ki egyesek hátrányát köztervei létesitésénél, nincs ok tehát, melyért a város esküdtei a város előnyére, ugyancsak a város polgára kárára és nem a méltányos igazságra törekednének.

És mégis e mód által eléretnék, hogy az egyéni kapzsiság, szükkeblüség s konokság nem lehet az előhaladás és fejlődés gátja, másrészt a magán fél mitsem veszitene.

Mint már emlitve volt, a kisajátitási anyagi erő biztositása a terv kivitelére elmulaszthatlan és e nélkül az kivihető nem volna.

Miután azonban a szabályozási terv a közérdek szempontjából történik, egyrészt — igazságos, hogy a kisajátitási alap fokozatos fejlesztéséhez mindenki hozzájáruljon, az adóra kivetendő évi 10% aránylag csekély és mégis majd évi 1000 frtot biztosit — mi a szabályozás keresztülvitelére szánt 30 évi időtartam alatt a kiadások legnagyobb részének fedezésére szolgál.

Igazságos azonban az is, hogy azon ingatlan is mérsékelten adóztassék meg, melynek értékére a közkiadás tétetik, hogy tehát épen azon ingatlanok, melyek emeléséért a város áldozatot hoz, ezen áldozathoz hozzá is járuljanak és mert az a hozzájárulás igen kis részre szabatik, az alig érezhető terhe leend — ily tulajdonos a netáni kisajátitásnál ugy sem veszit, mert értékeért kárpótlást nyer.

Ez alapon a kisajátitások lehetősége biztosittatnék és mégis előnynyel, mert a helyett, hogy a város előforduló alkalommal egy évben terhelje tul erejét — ezen teherviselés — mert nem egy év érdekében történik — évek sorára könnyen elviselhetőleg osztatik fel.

Végül az iránt kell megjegyzést tenni, miért szabatott ki a szalma épületek eltávolitására 10 évi határidő és mi indokolja ezt:

A szalmás épületek csak kis értéket képviselnek és tartósságuk is rövid időre mért, míg tehát szilárd épületek eltávolitására sem kivánható 30 évnél hosszabb időtartam, e cse kélyebb értékü tárgyak elenyésztésére 10 évi időtartam elég, hisz uj épités ugy sem történvén, csak már régebben fenálló szalmás épületek érdekelvék, melyek eltávolitását azonban nem csak a csinosodás és fejlődés, de a tüzbiztonság is követeli, hogy a tüzfészkek, melyek már is értékes házakat környeznek, eltávolittassanak, nehogy e könnyen gyuló és alig valami értéket képviselő épületek által a nagy értéket képviselő szilárd, más épületek semmisüljenek meg, melyekből egy-kettő az egész utczában levő szalmaházak értékével felér.

TANDOR FERENCZ.
tojegyző.

Helyi hirek.

— ***Kitünő*** népzeészünk Kovács Gábor ismét uj darabot irt méltóságos Gróf Csáky Kálmán m. kir. honvédhuszár őrnagy és 8-ik huszárezred parancsnoka tiszteletére a következő czimmel „8-ik honvédhuszár ezred indulója". A nemes gróf figyelmének örvendünk, hogy a geniális Kovács Gábort, ki nyirettyüjét oly kitünőleg kezeli, még a zeneszerzés terén is buzditja.

— ***A német*** szinészek, — ugy halljuk — már Kanizsán tartják előadásaikat, mi ugyan még szinlapot se láttunk.

— ***Havazás.*** Hétfőn tartós hideg szél után erős havazás állt be, azonban kedden a meleg gyorsan olvasztotta s igy az ijedés nem tartott soká.

— ***A Balaton*** nő, mert Siófoknál a Sió zsilippjét kormányunk rendelete folytán el zárták.

— ***Örömmel*** értesülünk, hogy a tanügy terén eddig is e vidéken a legnagyobb pártolást tanusitó kis komáromi uradalom tisztsége e nemes jótékonyságának ujabb tanubizonyságát tette az által, hogy az uradalmi fő kormányzóságnál a kis-komáromi és komárvárosi iskolák számára a faiskoláknak alkalmas terét kieszközölte és azt a járási szbiró jelenlétében a nemes czél eléresére ünnepélyesen átadta, jutalmazza az ég e tanügybarátok fáradozását és az elérendő siker koronázza működésüket. — Bárha e nemes példa utánzásra találna, hogy a még faiskola helyiség hiányában levő többi községek is az érdekelt uradalmak által hason kiváló szerencsében részesülhetnének.

— ***A csáktornyai*** takarékpénztár 1875. évi pénztári kimutatása 512,294 frt 84 krt, merlege pedig 195,937 frt 68 krt tüntet föl, osztalék 9 frt, a szelvények márcz. 20 tól ekkép váltatnak be.

— ***„Magyarország*** és a Nagyvilág" 12-ik száma. Szöveg: Goldmark Károly. — Ezüst lakodalmunk napján. (Költ. Lauka Gusztáv.) — Egy fáradt ember naplójából. Ujabb közlemény (Opitzky János.) Folytatás. — A svéd női négyes. (F. J.) — A sárga álarczos. Elbeszélés. (Wilkie Collins.) Folytatás. — Nemzeti szinház. (Nemo.) — „Giornale La Bandiera". Egy lap olasz uti naplómból. (Palóczi Lipót.) — A fővárosból: Hangversenyben. (Porzó.) — Irodalmi levelek. — Különfélék. Sakkfeladvány. — Szórejtvény. — Szerkesztői üzenetek. Rajzok: Goldmark Károly, a „Sábai királynő" szerzője. — A budapesti árviz. (Öt képpel.) — A svéd női négyes. Ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

— ***Rövid hirek.*** A herczegovinai menekültek eddig nekünk másfél milio frtba kerültek. — A „Zasztava" háboru mellett izgat. — A belga bankból 7 milio forintot loptak. — Ez év végeig 1200 Uchatius ágyut készitenek az osztrák hadsereg számára. — Arnim gróf hazaárulás miatt vád alá helyeztetett. — A „Vasárnapi Ujság" Gino Capponi arczképét s több árvizképet hoz a fővárosból. — Kőszegi takarékpénztár-egylet megalakult. — Herczeg Montenouvo Vilmos örökösei a vasmegyei árvaház javára 45 ezer forintot adományoztak. — Szombathely és Kőszeg közt lóvonatu vasut épittetik. — Májusban 20 törvényszék oszlattatik ismét föl. — Sopronmegye elhatározta, hogy az utak mellé fákat ültet. — A német császár Deák Ferencz szobrára 1000 márkát adott. — A veszprémmegyei honvédnyugdijalap 18118 frt., 94 kr. — A Fertő tava tele van vizzel, előbb egészen kiszáradt. — Tokajt fenyegeti a Tisza áradása. — Franciaországban a Szajna is nagy károkat tesz. — Szerbiában kitörő félben van a háboru. — A Duna egész mentében apad, Bpesten óránkint 1 hüvelyknyit. — Az országos Fröbel-nőegyletben a németül beszélő párt leszavazta a magyarul beszélő pártot. — Szegeden a Tisza árvize miatt az iskolákat bezárták. —

Papirszeletek.

Egy eredeti, minden névaláirás nélküli levelezési lap küldetett be hozzánk, amely igy szól:

„Tiztölt SVeyer Ur
Kérem Tudó Sitson azon Vartéru Felül Hogy meg Van e Vagy nints aztán el Küldök érte."

— Bálban. — Szabad-e nagysácskám a jövő tourért köynörögni?

— Köszönöm, sajnálom — avanzsirozva vagyok.

Egy borivó sirkövére. „In vino veritas" mondád te gyakran éltedben.

Igaz: a bor vala éltetőd és megölőd.

— Gábor, hozz a boltból darokk-kártyát; szól az ur huszárjához. Es Gábor elment a boltba, szép czigánylányt látva: durákkártyát kért s vitt haza, mondván: jelentem alássan, meghoztam a durákkártyát Lett nevetés!

A segéd keserve.

Volt szeretőm, volt nekem már
Egykoron.
S elcsapá kezemből princzi-
Pálisom!

Lakása volt, hol a józan
Emberek
Szerelemből, vagy a bortól
Lesznek olykor részegek.

Oda jártam csókra, borra,
De mit ér,
Itt két dudás egy csárdába'
Meg nem fér!.....

BÖKÖDY.

Nők inkább eltürik, ha erényüket és egészségüket, mintha szépségüket becsmérlik.

Lottohuzás.

Buda, márcz. 11 én: 35, 15, 43, 90, 60.
Béca, „ 18-án: 19, 13, 11, 55, 73.

Érték- és váltófolyam márczius 21.

5% metaliques 67.30; 5% nemz. kölcsön 71.25; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.—; bankrészv. 8.93—; hitelintézeti részvények 165.40; London 115.55; magyar földtehermentési kötvény 75.90; temesvári földtehermentési kötvény 75.75; erdélyi földtehermentési kötvény 76.—; horvát-slavon földtehermentési kötvény —.—; ezüst 103.30; cs. kir. arany 5.43½ Napoleond'or 925—.

Felelős szerkesztő: **Báterfi Lajos.**

Nyilttér.*)

A „Zalai Közlöny" f. évi 18-ik számában egy nem sértő névtelen czikket irtam, a melyben ismert nem véltelen nőkre irányoztam figyelmeztetésem, még pedig akarva oly homályosan, hogy csak az egyénisegét találva érző vehette volna magára, azonban a czikk lemásolása alkalmával egy mondat elcseréltetett, miért is az értelem és összhangzat kissé zavarodott; de ily goromba felelet után, mely bemutatja az illető urak müveltségröli fogalmát, mire oly czikk aláirása mellett is hivatkozni mernek, nem tartom érdemesnek az elcserélt mondat visszahelyezését; de minthogy ezen saját körükben müvelt urak magukhoz hasonló durva módon felhivnak nevem hitelére — pedig biztos forrásból meggyőződtem, miszerint ők már feleletük előtt tudták, hogy én vagyok a névtelen czikk irója, — felremagyarázás kikerülése végett pár, saját nyelvükön irt sor után teljesitendem kivánságukat.

Dr. Kuhn ur jellemének szinbü (Lacerta chameleon)-hoz való hasonlatosságáról már többször volt alkalmam meggyőződni, esen nézetem még erősbült utolsó találkozásunk alkalmával, midőn tudtára adtam, hogy a névtelen iró én vagyok, ő erre sajnálatát fejezé ki, hogy oly gorombán felelt és azt mondá, hogy ők T. belységben B. G. urat, kit a czikk irójának véltek, akarták lehordani, de később kiszlt, miszerint közleményem megjelentekor maga Kuhn ur határozottan a czikk tulajdonosának nyilvánitott N.-Vidon. Azon szives ajánlatát Kuhn urnak, melyszerint: „nem tudja senki, hogy én vagyok a névtelen czikkiró, tehát ne válaszoljak feleletükre," nem fogadhatom el; egy levelet is kaptam ezek után, melyben Kuhn ur barátjának nevez. —

Mi Gyöngyösi urat illeti, legcsekélyebb megfontolás után nem vehette magára czélzásom, azért csak sajnálatomat fejezem ki, hogy közös üzleti érdek annyira visz egy magyar embert, hogy olyanok közé keveredik, kikről nem tudni, mikor ragad rá valami. — Azon kinyilatkoztatással zárom soraim, hogy ezen urak, bár mily gorombán válaszolnak, nem fogom érdemesitteni őket az ujboli feleletre: és legfülebb elégtételem közlendem ez utóbbi esetben.

Uj-Major, márczius 19-én 1876.

POLÁK KÁROLY.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Alólirottnál a következő faju sima szőllő- és gyökeres veszszők kaphatók a fajokérti és vészmentességi jótállás mellett:

A szőlő Faja	Annak tulajdonsága és talaj igényei	Csomagolva és a vasuthoz állitva következő ár mellett: 1000 drb. Sima frt.	1000 drb. Sima kr.	100 drb. Sima kr	100 drb. Gyökeres 3 éves frt.	1 drb Gyökeres 3 éves kr.	1 drb Gyökeres 3 éves kr.
	Fejér borfajok:						
Rajnai riszling	Szálveszszőzést tűrő, inkább agyag, mint homok talajt kiván, kitünő zamatu bort ád	6	50	80	—	—	—
Olasz riszling	Csapmetszést, homokos agyag a fő igénye, bora sima, jó zamatu	6	50	80	3	50	5
Piros opporto	Homokos talajt is szeret, csapmetszést kiván, bőtermő és kitünő zamatu bort ád	6	50	80	—	—	—
Sárfejér	Csapmetszést, homokot is megtür, kedvező magaslaton bőtermő, bora kitünő zamatu	6	50	80	4	50	6
Szigeti (Furmin)	Hazai fajok királya, aszu szőllőre legalkalmasabb, — biztos középtermést ád, szálveszszőt is tür	6	—	75	3	50	5
Fejér rag	Csapmetszés, homokos talajt is megtür, de magaslatot szeret, bora sima, kellemes, bőtermő	5	50	70	—	—	—
Tótszőlő	Közönséges borterméstre legkedveltebb bő és biztos termésénél fogva alantas fekvésen is jól diszlik	5	—	60	—	—	—
	Fekete borfajok:						
Burgundi	Korán érő, kitünő fekete bort ád, kedvező fekvés mellett bőtermő, inkább agyagot szeret, csapmetszést kiván	6	50	80	—	—	—
Oporto	Szálveszszőzést is megtür, inkább agyag, mint homokos talajt szeret, középtermést ád — bora igen jó, sok festanyaggal bir	6	50	80	—	—	—
Karaj v. fekete rag	Szálveszszőt megtüri, hevesebb talajt szeret, bora jó zamatu, tüzes, szőlleje legtartósabb	5	—	60	—	—	—
Fekete kadarka	Csapmetszés, agyagos talajt kiván, korán érő és bőtermő	5	—	60	—	—	—
Muskotály	Zöldsárga és tömött bogyóval — bortermésre alkalmas	—	—	—	6	—	7
Muskotály	Tojásdadhosszukás, ritka bogyóval, ropogós kitünő csemege	—	—	—	—	—	15

Utánvétel melletti megrendelésnél egynegyed ár beküldése kéretik. — Csomagolás és vasutrai szállitás nélkül 50 krral olcsóbb.

Név, posta, vagy utolsó vasuti állomás pontos jegyzése kéretik. (57—2)

Megrendelhető Szabarban az alulirtnál, utolsó posta Zala-Apáti. Kelt Szabar, márczius 9-én 1876.

Baán Kálmán.

Keller Ignácz

Nagy-Kanizsán.

(92—6)

Empfiehlt sein reich assortirtes Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stiefletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Ferner mache ich das k. k. Militär und verehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen vom besten In- und Ausländer Leder verfertige und prompt und billigst berechne.

Auch wird von mir gekaufte Waare zu reparieren angenommen.

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, hölgyek, és gyermekek számára való topánraktárát a legjobb minőségüeket a lehető jutányos áron.

Ugyszinte figyelmébe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság a t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel és külföldi bőrből elfogadok és készitek, az árt legjutányosabban számitom.

Az én raktárromban vásároltakat kijavitásra elfogadom.

TÓTH SÁNDOR

RAKTÁR asztalos és kárpitos butorokban, hajtott, nád- és szalma-székekben.

saját készitményü **butor gyári raktár** SZOMBATHELYRŐL. (21—8) **NAGY-KANIZSÁN** vasut-utcza, a városházban.

RAKTÁR ruganyos ágyaljak, matráczok, tükrök és függöny-tartókban.

3000 kötetből álló magyar-német

kölcsönkönyvtárát

ajánlja (1871—7)

Wajdits József
könyvkereskedése Nagy-Kanizsán.

Olvasási dij havonként csak 50 kr.

---

273. sz. (59—2)

Árlejtési hirdetmény.

A buda-gráczi államut 18 $\frac{4-7}{8}$ szakaszán szükséges védmű helyreállitása, valamint a 18 $\frac{5-7}{8}$ szakaszán szükséges karfák felállitása a nagyméltóságu közmunka és közlekedési ministerium 1876. évi január hó 24-én $\frac{19798}{1875}$ számu magas rendeletével 1189 frt 50 kr. összeggel engegélyeztetett.

Ezen munkálatok biztositása tekintetéből alólirt hivatal irodájában folyó 1876. évi aprilis hó 3-án reggeli 10 órakor irásbeli ajánlatok utjan egy ujabbi versenytárgyalás fog tartatni.

Az irásbeli ajánlatok 1876 évi april hó 3-án reggeli 10 óráig fogadtatnak el. ezekben az ajánlattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő; továbbá számmal és szóval kiirandó azon száztóli elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik. világosan kifejezendő végre. hogy a tervet és műiratokat betekintette s hogy a különleges feltételek tartalmat ismeri, ezeket elfogadja.

Az ajánlatokhoz a vállalati összeg 10%-je készpénzben, vagy magyar állampapirokban csatolandó.

A műiratok, különleges feltételek alólirt hivatal irodájában a szokott hivatalos órákb n megtekinthetők.

Zala Egerszegen, 1876. évi márczius hó 14-én.

A m. kir. mérnöki hivatal.

PRÆSERVATIFS
legfinomabb franczia és angol gyártmány. tuczatja 1—4 frtig, valamint mindennemű gummicikkek sebészeti czélokra.
(46—9) **EMPÊCHEUR,**
legujabb czélszerü készülék az éjjeli magömlések meggát ására. darabonkint 2 frtjával szállit a használati utasitással együtt
Zieger János
Gráczban, Klosterwiesgasse 34 gummi-gyártmányok és gummi-árukülönlegességek raktára.

Philadelphiai világkiállitás 1876.

Fenti kiállitásra készitett tárgyak — késő bejelentés folytán — csoportonként és a gyári áraknál sokkal olcsóbban

5 forint (56—4)

mesés olcsó összegért eladatnak.

A csoport következő tárgyakból áll:

- 1 csinos, jól járó bronz óra, hozzátartozó hosszu lánczczal, jótállás mellett.
- 1 elegans öntött iró-eszköz bronzból, tolltartóval.
- 2 finom bronz asztali gyertyatartó öntött alakokkal.
- 1 teljes varróeszköz talmi aranytokban.
- 1 czukorszelencze, zárható.
- 1 csinos fénykép-album szép kiállitásban
- 1 elegans női legyező
- 1 japán szivartárcza gazdag szinjátékkal.
- 1 szalon asztali csengetyü bronzból.
- 1 igen tartós női kézi táska mesterséges zárral.

Az itt felsorolt rendkivül szép és gyakorlati tárgyaknak ára öszszesen csak **5 forint.**

Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.

A világ legjobb órái

az általunk behozott valódi angol talmi-arany remontoir órák, oldalukon kulcs nélkül felhuzhatók, igen finom gépezettel, pontosan szabályozva **3 évi jótállással.** Ezen kitüntetést nyert óráknak ára finom talmi-arany lánczczal és óratokkal együtt csak 12 frt 50 kr. Kapható **Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.**

Vidéki megrendelések utánvét mellett rögtön teljesittetnek.

Árverési hirdetmény.

Alulirt királyi közjegyző részéről a zala-egerszegi kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának 5522|875 sz.-a. kelt megbizása folytán köz hirré tétetik, — miszerint az oszt. központi hitelbank igazgatósága mint felperesnek ifjabb gróf Batthyány Zsigmond szt.-gróthi lakós elleni végrehajtási ügyében a szt.-gróthi uradalom és pedig a Szt.-Gróth mezővárosi 8. sz. tjkönyvben I. 1—7. sorszámu, ugyanezen tjkönyvhez csatolt csáfordi 25. sz. tjkönyvben 1—35 sorszámig a Szt.-Gróth pvárosi 194 sz. tjkönyvben I. 1. e † 1 2. sorszámig az udvarnoki 157. tjkben 1. 2. sorsz. alatt, — a batyki 194 sz. tjkben 1. sorsz. alatt az aranyadi 9. sz. tjkben 2—7. sorszámig, — a csáfordi 39 sz. tjkben 2—11—13—14. sorsz. a — a szt.-péteri 113. sz. tjkben 2. sorsz. a egészen alperesnek tulajdonát képező ingatlanoknak. — továbbá a szt.-péteri 17. tjkben 1—2. sorsz. a a szt.-péteri 19. tjkben † 1. sorsz. a. az aranyadi 10. tjkben 2. sorsz. a. egészen alperes tulajdonát képező ingatlanoknak, továbbá a szt.-péteri 77. tjkben 1. sorsz. a., végre az aranyadi 24. sz. tjkben 1. sorsz. a. bejegyzett ingatlanokból ifj. gróf Batthyány Zsigmondot illető részére, mégis ezen fekvőségek tartozékai és ezekhez kötött kisebb királyi haszonvételek, illetve regál jövedelmeknek 923,806 frt. o. é. becsült ingatlan birtoknak elárvereztetése 2117. sz. végzéssel elrendeltetett, a kitüzve volt első hatarnapon vevők hiánya miatt nem foganatosithatván, ezen árverés a második határnapon, vagyis 1876-ik évi april hó 6-án reggeli 10 órakor Szt.-Gróthon, a városház hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Árverési feltételek a következők:

1-ör. Az uradalom együttesen adatik el.

2-or. A kikiáltási ár a becsár, vagyis 923,806 frt, azonban a kérdéses ingatlan ezen becsáron alul is mindenesetre elfog adatni.

3-or A 6% bánatpénz leteendő.

4-er A vevőtél a vételárt a következőképpen tartozik lefizetni, ugyanis: az I-ső részlet az árverési naptól számitva 2 hó alatt, a II-ik részlet az árverési naptól számitva 6 hó alatt, a III-ik részlet az árverési naptól számitva egy év alatt és pedig minden egyes részlettől, a birtokba lépés napjától számitandó 6% kamatokkal a z.-egerszegi kir. adóhivatal, mint a z.-egerszegi kir. törvényszék letét hivatalába előre kieszközlendő utasitás folytán befizetendő, a mennyiben azonban az uradalmat a végrehajtató osztrák központi földhitelbank venné meg. ez esetben általa csakis annyi összeg fizetendő be — az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 14 nap alatt, a mely az előnyös tételek és előtte bekeblezett követelések kiegyenlitésére szükséges, — a hátralékos vételár pedig követelése erejéig beszámitandó, az ezen felüli netaláni vételár azonban a feltételek szerinti időben szinte befizetendő leend, — megjegyeztetvén, miként vevőnek szabadságában álland a vételárt egyszerre is a fentebbi határidők előtt lefizetni, a bánatpénz az utolsó részletben tudatik be. — A bánatpénz és vételári részletek vagy készpénzben, vagy pesti 1-ső hazai takarékpénztári könyvekben leteendők, azonban a vevő az utóbbiak netaláni értéke csökkenésért tulajdonjoga bekeblezéséig szavatossággal tartozik.

5-ör. A megvett és haszonbér tárgyát nem képező javak mindjárt az árverés befejezésekor a vevő használatába adatnak által, a mely időtől fogva egyszersmind mindenféle terhek a vevőt fogják illetni. A haszonbérben adott javakban és különösen haszonbérlő által használt épületekben azonban tekintettel az árverés foganatositására kitüzött határidőkre — köteles vevő a bérlőt az árverezendő uradalomra bekeblezett haszonbéri szerződés 28. p értelmében 1876 october hó 1-én háboritlanul meghagyni — viszont köteles bérlő türni. illetve megengedni, hogy az uj vevő őszi vetések megtétele végett mezőn a szükséges lépéseket és intezkedéseket megtehesse, mely czélból köteles bérlő egyuttal az uj birtokos marhái és cselédsége számára szükséglendő, habár bérleti épületek és istállók használatát az uj vevővel megosztani; — 1876-ik évi october hó 1-én azonban bérlő köteles az elárverezett egész birtokból minden ingóságaival kimenni. Az uradalom birtokbavétele napjától fogva mindennemű terhek a vevőt fogják illetni.

6-or. A vevő köteles a megvett birtokon levő épületeket az árverést követő napon a vételár erejéig saját kára és veszélyére tüzkár ellen biztositani.

7-er. Mihelyt vevő az árverési feltételeknek eleget tett, részére a megvett jószág tulajdonjoga átiratása hivatalból fog eszközöltetni; ellenkező esetben a vevő a feltételeket pontosan meg nem tartván, az eladott birtok a bánatpénz elvesztésén felül ujabban vevő költsége és veszélyére fog árvereztetni. Egyuttal akik az elárverezendő javak iránt tulajdoni, vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket a birdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt nyujtsák be, különben egyedül a vételár feleslegére fognak utasittatni.

Végre felhivatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem a telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, miszerint a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, miszerint a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyein meghatalmazottat rendeljenek és annak nevét az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

A vevő köteles a megvett birtok épületeit 10,000 frt o. é. erejéig tüzkár ellen biztositani.

Távol levő jelzálogos hitelezők részére képviselőnek Hajik István Zala-Egerszegen székelő ügyvéd neveztetik ki.

Kelt Sümeghen, 1876. márczius 10.

Szüts Pál,
kir. közjegyző.

(60—1)

---

2. javitott kiadás.

Legközelebb jelent meg a híres, maga nemében egyetlen könyvnek második, tetemesen javitott és bővitett kiadása:

„ÖNSEGÉLY"

czimmel, a nemzőrészek minden betegségei számára hü és megbizható tanácsadó,

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segitséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bünt vagy mértéktelen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállásától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakórban, **bőrbajokban**, bujakóros köszvényben, hugycsőszüküléseben szenvednek, vagy kiknek teste tulságos biganyadagok által gyöngittetett, teljes kigyógyulást találandnak

Nevelők, lelkészek és átalában emberbarátok, kik a fiatalság javát szivükön hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen hires könyv, mely nagyobb világosság kedveért boncztani ábrákkal van ellátva, minden könyvkereskedésben kapható, de pósta utján nálam is megrendeltethetik. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.
Pesten, kétsas-utcza 24-ik szám.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

2. javitott kiadás.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az **ingerlékeny gyengeséget,** az **ondófolyást,** különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), a **nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszüküléseket:**

4) friss és idült **nyákfolyásokat nőknél,** az ugynevezett **fehérfolyást** és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **börkiütéseket;**

6) **a hugyhólag betegségeit** és mindennemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5 ig és estve 7 órától 8 ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városhaz-utcza sarkán (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (45—9)

---

fiók-gépraktárát (58—2)

mindennemű

gazdászati gépekben,
kéz-, ló- és gőzerőre
és különösen figyelmezteti a n. é. közönséget
a bécsi és londoni világkiállitásnál a nagy arany éremmel kitüntetett
sor-vető-gépekre 9—15 sorig
290 frttól 360 frtig,
ugymint a hires amerikai Wood-féle
kaszáló- és arató-,

Weiser János

vaskereskedése

az „Arany Kaszához"
Nagy-Kanizsán.

Ajánlja a n. é. közönségnek nála létező
„Clayton és Shuttleworth"

nemkülönben a legujabb amerikai

szénagyüjtő-,
répa- és szecskavágók-,
kukoricza-morzsolók-,
szelelő-rosták-
és **kézi cséplő-gépekre;** továbbá:
járgányok lóerőre, darálók- és szivacsokra,
Vidats, Czenki és angol Rajol vasekékre
eredeti jutányos gyári ár mellett.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 26-án. 25-ik szám. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . 8 frt
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krral vetetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, Takarékpénztári épület földszint. — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bermentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás előfizetésre!

a

„ZALAI KÖZLÖNY“

1876. évi 15-ik évfolyamára.

Miután az első negyed év végén vagyunk, felkérjük lapunk t. olvasóit, hogy előfizetéseiket megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

Vidékről posta utalvány által, helyben pedig Wajdits József ur könyvkereskedésében előfizethetni:

egész évre . . . 8 frttal,
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „

A kiadó-hivatal.

Iparos kör.

(Negyedik közlemény.) —

Az tehát a kérdés, hogy az itteni viszonyok és az iparos osztály fejlettségi és vagyoni állapotának figyelembevételével mily czélokat tüzhet ki az iparosok szövetsége és mily módon létesithetők azok.

Azt senki sem fogja kétségbe vonni, hogy az iparosok egyesülésének nem lehet más irányeszméje, mint az ipar érdekek fejlesztése és megóvása, valamint a helybeli iparos osztály helyzetének széleskörü javitása:

Ezen irányeszménél fogva a nagy-kanizsai iparosok szövetkezve a következő feladatok megoldására irányozzák tevékenységöket.

Először: biztositsák annak lehetőségét, hogy az iparos az év minden részében arányos keresettel birjon és ne legyen kényszerülve bizonyos időszakokban kereset nélkül lézengeni és szorittassa le ily módon a helyi piaczról a napi szükségletek kielégitésére a helyi fogyasztásra most szokásossá vált idegen iparterméketket saját termelményeivel.

Legyen testületileg közbenjáró, hogy iparosaink iparüzésökhöz szükséges gyártmányokat lehetőleg a hazai piaczokról nyerjék lehető legolcsóbban, valamint az ipari befektetések tőkéit olcsó kamatlábra biztositsa.

E czélra szolgálna az árutár (Waarenhalle) fentartása az iparos szövetkezet tagjainak csekély összegre szabandó betétei által létesitve.

Másodszor: legyen az iparviszonyok öre ott, a hol ez ellen irányzott működést, vagy valami mást lát — nyilatkozzék és érvényesitse testületi állását és befolyását.

Harmadszor: létesitse kebelében az olvasó társaságot tagjai mivelődésére.

Negyedszer: füzze össze mindezen czéljait az iparosok segélyezése eszméjével.

Vegyük és elemezzük e czélok mindegyikét és vonjuk le annak remélhető eredményeit.

Kifejtettük már, hogy iparunknak épen az a baja, hogy nagyon is időszaki — majd minden iparágnál ugyanis csak az év egy-két negyedében van kereset és ezen évszakokban többnyire halmozott a munka — az iparos alig győzi, siet kapkod, tehát sokat is ront, de az iparterméket a munkahalmozás miatt drágitja — a vevőt tehát igen természetesen kielégiteni nem tudván, ebben önként megerősiti a feltevést, hogy iparunk rosz — drága és a vevőt az osztrák ipar raktáraiba szoritja.

Ha még a munkahalmozásnak az volna eredménye, hogy az iparos tulkeresményét a munkaszünet idejére takaritja meg, a baj nem volna oly érezhető, de vessünk csak számot természetünkkel! kinek ma több keresete van, többet is költ és az állapot tartósságába tovább számit, a tulkeresmény tehát legfeljebb csak kis mérvben marad meg, a munkaszünet idején pedig nehéz a jó életet egyszerre abbahagyni, inkább csináljunk egy kis adósságot — mondja a gazda magyaros gazdálkodási könnyelműséggel.

Az iparosok tárháza segithet a bajon, mert

vezetése az osztály érdemesei kezébe levén letéve, a közönség bizalmában fog résesülni, de sőt azt támogatni is fogja,

a munkaszünetek idején lehetségessé teszi, hogy a különben munkanélküli iparos a szövetkezet tárháza számára dolgozzék és megélhetése biztositva leend;

a tárház számára senki rosz iparterméket adni nem fog, mert munkáját iparos társai birálják, — mitől az iparos mindig jobban fél, mint a laikus itéletétől; ily módon a jó munka készitésre erkölcsi kényszerül be, meg lesz tehát a versenygés az iparterméket jóságára; az egyéni ambitio kényszeriti az iparost az izlésre és solid munkára, akkor aztán, ha a hanyag, rosz iparos pusztul, megérdemli. ab.

Kanizsai por és sár.

Ne vegye senki rosz néven, hogy nagy Széchenyinknek „Pesti por és sár“ munkája czimét használom czikkem czégéreül — nem azért teszem, mintha nagyságához kéredzkedni akarnék, csak azért, mert porunk és sarunk töménytelen bőségben vagyon, mint akár a Sahara sivatagján, vagy a Nilus mocsárainál.

Annyi bizonyos, hogy utépitészetünk sokat javult, legalább járni lehet, de egészségi tekintetből a por által sülyedtünk, mintha amugy is nem volna elég a por, 1200—1500 kocsi homokot pénzen hozatunk, hogy vele port csináljunk.

Ha egy kis szél van klinkerutainkon, porfelleg támad oly Saharabeli tömegekben, hogy csak a fuladozó tevék kellenének még hozzá, pedig utaink már is vagy 140,000 frtba kerültek és fentartásuk 2000 frton felül van.

Az utépitésre szánt kövezetvám hoz 11000 frtot, a helypénz hoz 10,000 frtot, közmunka czimen befolyik 2000 frt, összesen mintegy 23,000 frt.

Számitsunk ebből a világitásra 3000 frtot, utfentartásra 2000 frtot, utkoprókra 800 frtot, mellékutczák javitására 1000 frtot, megyei utakra 1500 frtot, járdaépitésre 1000 frtot, hid és csatornákra 500 frt, utépitési kölcsön után 6000 frtot, az összes kiadás teszen átlag 16000 frtot, a jövedelemből marad tehát évi 7—8000 frt, igen tekintélyes összeg, a miből már lehetne valamit épiteni.

A klinkerut épitést én részemről határozottan elitélem, mellette csakis olcsósága szól, de olcsóságát ellensulyozza a nagy tatarozási, homokozási és öntözési költség ugy, hogy ezekkel az ut 10 év alatt 2-szer ujra épittetik, mig a kőutak 25 évi tartóssággal birnak; e mellett aztán megmenekülnénk a portól és sártól — a mi a lakosságra nézve 2—3000 frtot évenkint megér — vagy lehetne faburkolatot használni, ami Budapesten igen jónak és czélszerünek bizonyult be.

Egy postulatum van azonban és ez az, hogy a vám, helypénz és közmunka pénzeknek ne szabadjon más czélra felhasználtatniok, csakis az utakra, terekre és a világitásra; ez összegek évi 7—8000 frt tiszta pénzt adnak, miből egy-egy utczarészt kővel, vagy tölgyburkolattal meglehetne épiteni.

Igaz, hogy ez lassubb előhaladás — de biztosabb, jobb és egészségesebb, nem kellene legalább egy egy vonal kiépitésére 2—3 évig várni

TÁRCZA.

Az évszakokról.

— Irta s felolvasta: *Farkas László*, főgymn igazg.— (Folytatás.)

Ezek előrebocsátása után lássuk, minő viszony köti Földünket a Naphoz. A Földnek többféle mozgása van, de ezek közül kettő bir kiváló fontossággal azon döntő befolyásnál fogva, melyet a földi természetre és életre gyakorolnak. Az első abban áll, hogy a földgömb minden 24 órában egyet fordul önmaga körül, — vagy, hogy földrajzi kifejezéssel éljek, saját tengelye, azaz azon képzelt egyenes vonal körül, mely a földtömeg belsején keresztül vonulva, az északi sarkot a délivel köti össze. Ezen forgás okozza a nappalok és éjek váltakozását. E közben azonban korán sem marad e forgó gömb a világtérnek ugyanazon pontján; hanem azon vonzás hatása alatt, melynélfogva a 350-ezerszer nagyobb tömegű naptest hatalmas markaival mintegy 20 millio mértföld hosszuságu lánczon kötve tartja e rebellis alattvalóját, kering ez örökös ura körül oly sebességgel, mely szerént másodperczenkint átalán véve 4 mértföldet halad; de kell is sietnie, hogy a 130 millio mértföldnél hosszabb kerülő utat egy év alatt megtegye. A Föld ezen napkörüli örökös pályafutása határozza meg az ismert évszakok rendjét, tartósságát és jellemét; mert ezen utóbbiakat legfőképen azon melegnek mennyisége és beosztása szerént itéljük meg, melyet lefolyásuk alatt Földünk a Naptól nyer; ámde épen ezen melegségi változások az említett keringés következményei. Lássuk, miért és mi módon?

Az első, mit meg kell jegyeznünk, az, hogy a Föld tengelye a pálya minden pontján megtartja irányát változatlanul. Tegyük föl most, hogy ez a tengely függélyes volna a földpálya által bezárt sikra; ez esetben a nap egész éven át a Föld egyenlitője fölött állana s a nappalok egyenlők volnának az éjekkel a földfölület minden pontján (ami különben, mint tudjuk, csak márczius és september hónapok 21-ike körül következik be.) E helyzetben tehát nem léteznének változó évszakok; a hőmérséklet az egyenlitőtől a sarkok felé fokról fokra csökkenne s a mi éghajlatunk alatt örök tavasz uralkodnék. Szép lenne ez, de nem jó! — Tegyük föl ellenben azt, hogy a Föld tengelye napkörüli utjának sikjában feküdnék. Ilyen körülmények között a következő jelenségek fordulnának elő: az év egy bizonyos szakában teszem a Nap épen az északi sark fölött állana; ennek táján tehát nagy hőség, mig az egyenlitő vidékein nagy hideg uralkodnék; negyedév mulva az egyenlitő fölé jutna a Nap s vele együtt a forró nyár és a szigoru tél is helyet cserélnének; félév mulva a déli sark környéke izzadna a Nap függélyes sugarainak heve alatt, mig az egyenlitő lakói ujra dideregnének; az északi részeken pedig, például a mi vidékeinken még a higany is megfagyna: — háromnegyed év mulva ismét az egyenlitő üdvözölné maga fölött a Napot; végre az egész év elteltével oda jutna, honnan elindult, t. i. az északi sark fölé. Ha ez volna a Napnak látszólagos, valósággal pedig a Földnek évi járása: mérsékelt éghajlatok nem volnának schol, hanem időről időre a földfölület minden helye alá volna vetve a legforróbb nyár égető hevének s a legdermesztőbb hideg szigorának; majd a Szahara, majd Sziberia köszöntene be hozzánk. — Szerencsére Földünk az emlitett helyzetek egyikében sincs, hanem egy harmadikban; tengelye ugyanis ferdén áll az évi pálya sikjára, ugy, hogy ennyel 67 foknyi szöget képez, azaz a nappálya és az egyenlitő 23 foknyi szög alatt hajlanak el egymástól; minélfogva az előbbinek egyik fele az egyenlitőtől északra, a másik fele délre esik. (Itt helyén látom mellékesen megjegyezni, hogy mikor nappályát emlitek, akkor a látszat szerént szólok; mert nem a Nap kerüli meg a Földet, hanem ellenkezőleg; tehát a valóság szerént csak földpályáról lehet szó. Hogy nekünk ugy tetszik, mintha a Nap haladna az égen, ez csak olyan csalódás, mint mikor a vasuti kocsi ablakán kitekintve, a távirda oszlopait futni látom visszafelé. Egyébiránt akár a valóság, akár a látszat szerént beszéljünk, ez az eredményen semmit sem változtat; mert itt két égi testnek egymás iránti helyzetétől függ minden, ez pedig egyenlő módon változik, akár az egyik haladjon jobbra, akár a másik balra, mig az ellenfél helyben marad.) A mondottakból már az következik, hogy az év egyik felében Földünknek északi, másik felében pedig déli oldala van jobban a nap felé fordulva; a mi vidékeinken amaz a tavasznak és nyárnak, emez pedig az ősznek és télnek időszaka; természetes, hogy a déli félgömbön mindig épen az ellenkező évszak van, mint nálunk. Márczius 20 án a Nap az egyenlitő fölött áll s az a határ, mely a földgömbnek megvilágitott és sötét, vagyis nappali és éji felét elválasztja, a földsarkokon megy keresztül s a délkörök irányával esik össze; minek következtében a földfölület minden pontján 12 óráig tart a nappal s ugyanannyi ideig az éj; ez az ugynevezett tavaszi éj-nap egyenlőség. Ezen tul a Nap az egyenlitőtől mindinkább eltávozik észak felé s legnagyobb eltérését junius hó 21-én éri el, amikor a 23-ik szélességi kör fölött áll. Tudjuk mindnyájan, hogy ezen időtájt jár a Nap az égen legmagasabban. Ezt az időpontot nevezzük nyári napállásnak, mert ezután már a Nap ismét az egyenlitő felé tér vissza és september 22-én ujra eléri ezt; ekkor áll be az őszi éj-nap egyenlőség. Még ezután is folyvást távozik tőlünk dél felé, mignem a déli félgömb 23-ik szélességi köre fölött állapodik meg. Ezen időben, mely téli napállásnak mondatik, a mi északi egünkön legalantabb jár a Nap; de csakhamar vissza fordul észak felé, ugy, hogy márczius 20-án ismét oda jut, honnan egy év előtt elindult, t. i. az egyenlitő fölé. Ezek szerént decz. 21-től jan. 21-ig folyvást mifelénk közeledik a Nap s evvel együtt hosszabbodnak a nappalok; junius 21-ke tehát az év leghosszabb napja; — ellenben ettől a naptól decz. 21-ig távozik tőlünk a Nap s nappalaink rövidülnek, mig beköszönt a legrövidebb nap decz. 21 ikén. Földünk napkörüli utjának eme 4 kiemelt pontja közé esik az év négy egyenlő hosszu szaka. Ez az évszakok rendjének egyszerü gépies mozgáson alapuló magyarázata. Lássuk, mikép megy végbe ez alatt a melegség beosztása? De ennek megérthetése végett egy kis kitérést kell tennünk.

A Nap melegitő sugaraira, midőn a tárgyakra esnek, háromféle sors vár: részint visszaverődnek, részint keresztültörnek a testeken s tovább folytatják utjokat, részint bensejökbe hatolva, itt megállapodnak és elterjednek. A dolog természetéből következik, hogy a testek csakis ezen legutolsó esetben melegszenek föl.

— mint például most, hol 1873-tól nem történt utépités.

Az utépitésre azonban sorrendi tervet kell tartanunk, hogy ne átabotába menjen a munka.

Első helyen áll a Fő-tér kikövezése, hogy a szégyenletes ganéjdomboktól és feneketlen sártól a város kellő közepén megmenekedjünk.

Azután jönne a Deák-tér, máskor az Oskola-utcza egy része — a kórháztól az israelita iskoláig, aztán ezen tul a Széchenyi-térig, majd visszafelé a Zrinyi-utcza fele, végre a Zárda-utcza, a Zrinyi-utcza másik fele, ezentul a Kisfaludy-utcza 2 részben, a Fürdő utcza, Kölcsey-utcza, Kinizsi-utcza és a többi — csak előre megállapitott terv szerint történjék, bár lassan, de megbirjuk és előre haladunk.

Kivonat

a kis-kanizsai városi képviselőségnek 1876. évi márczius hó 5-én tartott üléséből.

Jegyző: Hófer Ferencz beterjeszti a kiskanizsai városi templom és birói számadást részletei és összeségében az 1875-ik évre.

A képviselőtestület átvizsgálván a bemutatott számadásokat, midőn azokat minden tekintetben helyeseknek találja s mint a várakozásnak kivánalmilag megfelelőket elfogadja, tudván, de az illető biró és templomgondnok ur saját őszinte vallomásu nyilatkozata után is — misszerint nemcsak azok összeállitása, hanem a meglepő eredmény keresztülvitelénél is csak egyedül Hófer Ferencz jegyző ur odaadó s érdeknélküli önzetlen buzgósága tünik ki, — nevezettnek egyhangulag az egész városi közönség nevében méltó elismerést szavaz s általában mindeddig a nép jólétét előmozditó kitünő működéseért, ugy tapasztalt ügyszeretetének további megtarthatása iránt akkor hisz elég hálával ezuttal adózni, ha ritka példányszerü érdemei méltánylásának hirlapilag is nyilvános kifejezést ad a következőkhen:

Tekintetes szerkesztő ur!

A kis-kanizsai képviselő-testület s vele a közönség nevében kérjük egész tisztelettel becses lapjába közzé tenni egyhangu elismerésünk és hálás köszönetünket tek. Hófer Ferencz városi jegyző urunk iránt azon alkálomból, midőn legközelebb a birói és templomi számadást örömteljes meglepetésünkre a legcorrectebb és a leggazdálkodóbb eredménynyel mutatta be.

Tartoztunk volna fentisztelt ur iránt már egyebekben is hálás elismerésünkkel, de a jelzett mozzanat, mely már a tiszta, hazafias, polgárszerető öntudatban is feltalálhatja méltó jutalmát, annyira meglepett mindnyájunkat, hogy kötelességünknek tartottuk őt, mint szeplőtlen működő fáradhatlan jegyzőt a nyilvánosságnak bemutatni.

Fogadja igy Hófer Ferencz jegyző urunk! leghálásabb elismerésünket s azon felül forrón kivánjuk, hogy a Mindenható ajándékozza meg sok hasonló jegyzővel a magyar nemzet bizalmas községeit!

A kis-kanizsai képviselőség.

Helyi hirek.

— **Felhivás.** A „Kisdednevelő-egyesület" női bizottmányának buzgalma folytán a „Dalárda" által tartott hangverseny alkalmával az árvizkárosultak javára rendezett tombolára Kanizsaváros és vidékének nemeskeblü hölgyeitől oly nagyszámu becses tárgy érkezett be, hogy azoknak egy részét egy másik tombolajátékra kelle halasztani, mire nézve van szerencsém értesiteni a t. közönséget, hogy ugyancsak az árvizkárosultak javára f. évi márczius 26-án, vasárnap, délután 3 órakor a városháza nagy termében tombolajáték tartatik. Belépti dij: 10 kr. Tombola-jegy 20 kr. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hirlapilag nyugtáztatnak. Minél számosabb megjelenésre s a szerencsétlen árvizkárosultak lehető segélyezésére a t. közönség áldozatkész részvételét tisztelettel felkérem. Nagy-Kanizsa, márcz. 23. 1876. Martinkovics Károlyné, egyesületi elnök.

— ***A vizkárosultak*** javára rendezett hangverseny és tombola kitünőleg sikerült, tiszta jövedelem 670 forintot tesz. Ez alkalommal felülfizettek: Varga ezredes 2 frt, Eisinger Henrik 3 frt, Oszeszly Antalné 4 frt, Weissmayer Mór 2 frt, Lovák Ede 1 frt, Bogyay Ödön 1 frt, Löwinger Ign. 6 frt, Löwinger Izrael 10 frt, Rechnitz Vilmos 2 frt, Györffy Jánosné 2 frt, Scherz Zsiga 1 frt, Ebenspanger Leon 1 frt, Fürst Agost 1 frt, S. S. 3 frt, Hartmann bérlő 3 frt, Silberberg Károly 1 frt, Kocsis Ferencz 1 frt, Szüts Lajos 1 frt, Rappay tanár 1 frt, Baron Ignácz 1 frt, Prager Berthal 1 frt, Stolzer Gusztáv 1 frt, Koch Adolf 2 frt, N. N. alezredes 2 frt, Esenda kapitány 2 frt, Löwinger Lajos 2 frt, Somogyi Henrik 1 frt, Scherz Rezső 1 frt, Karabacsek vasuti tisztv. 6 frt, Gross Rudolf 1 frt, Wellisch Lajos 1 frt, Wellisch József 1 frt, Ledofski Armin 1 frt, Fassel H. B. 2 frt, Glavina Lajos 3 frt, Nedeczky N. 3 frt, Eichberg Bódog 1 frt, Wlassics Gyula 2 frt, Scherz Zsigmondné 5 frt, Lengyel Ignáczné 2 frt, Karczag István 2 frt, Bothó Imre 2 frt, Grünbaum zenetársulata 10 frt, Halassy Károly kapit. 2 frt, Dr. Laky Kristóf 3 frt, N. N. 3 frt, Valbach Mór 2 frt. Összesen 111 frt.

— ***Zalamegyében*** felállitandó Deák Ferencz-szoborra Sina Simon báró 1000 forintot adományozott.

— ***A svédhölgyek*** is kimutatták, irja a „Budapesti Bazár", hogy nemcsak jól énekelnek, hanem jószivüek is, első hangversenyük egész jövedelmét az árvizkárosultaknak ajánlották fel. Igy kivánták viszonozni Budapest ama szives részvétét, melyben őket már két izben részesitette s részesiteni fogja most harmad izben még inkább. Mint jeleztük, e svédhölgyek april 1 én Nagy Kanizsára érkeznek.

— ***Jegyzéke*** azon tárgyaknak, melyek a vizár által károsultak javára 1876-ik év márczius 22-ére rendezett tombolajátékra beküldettek: Özvegy Darázs Farkasné 1 látogató-jegy-tálcza, Kohn Lipótné 1 óra-papucs, Negrielli kapitányné 1 chinai fekete tálcza, 1 szivarszipka, Velancsics Czeczilia 1 kagyló porczellánból, óra tartó, Özvegy Vágner tanárné 1 lámpa-tálcza, Jáck Eduárdné 1 pár kerti lámpa, Dávidné 1 tinta-tartó kosár alakban, Ondrusné 1 disz-szivartartó, Tárnokék 6 china-tányér, 1 disz fehér pohár, Szokolyné 1 fekete tinta-tartó, 1 zöld hamu-tartó, Lendvay Józsefné 1 tálcza, 1 tűpárna narancs alakban, 1 lámpakalap, Halassy kapitányné 1 könyv, Unsere Pilgerfahrt, özv. Kaánné 1 munka-kosár, 1 szék, óratartó, Dürkesz őrnagyné 1 disz dohánytartó porczellánból, Giriczek Mari urhölgy 1 munkatáska, Berényi Józsefné 1 pár pongyola czipők, 1 óra-tartó, Püschl alezredesné 1 szelencze, 1 kánna, 1 hamu-tartó porczellánból, Berecz tanárné 1 szivar-kosárka (bölcső alaku), Oszeszly Antalné 1 album photographiának, Lusztigné 2 tálcza, Reichenfeld Sándorné 1 dohány-tartó, Milhoferné 1 bronz szivar-tartó, Miczkiné 1 henger alaku tűpárna, Deutschné 1 disz-darab porczellánból, Hauser János 1 könyv vezér csillagok, Stemmerné 1 tűpárna, 1 óratartó, egy munka kosár kék, Dauschané 1 pálinka készlet, 1 óratartó, Szilvágyiné 1 egész veres pálinka készlet, Tandor nővérek 1 tűpárna fehér gyöngy diszszel, Kürschner divatárusné 1 fehér crepp virág kosárka, Berger Elise 1 kagyló rekesz, Koch Mihályné 1 pipa tartó, Lakosiné 1 kosárka, 1 thermometer, Dobrovics Elena A.-B.-C. könyv, Burgicsné 1 sótartó, üveg-pohár, Grandpierre Károlyné 1 himzett párna. (Folytatólagos közlés a jövő számban.)

— ***Nemes-Vidről*** irják nekünk, hogy a 11-én tartott zártkörü jótékonyczélu tánczvigalom a rendezőség várakozását minden tekintetben fölülmulta, mert eltekintve, hogy a jótékonyczélra 100 frt tiszta jövődelem maradt s oly disses vendégkoszorut találtunk együtt, minővel Vid már régóta nem dicsekedhetett. — A pompásan diszitett és pazarul kivilágitott teremben láttuk Berger Rega, Güntzberger Mathild, Krámer Marcsa, Hándelszmann Rozália, Honig nővérek, Drucker Lina és Szida, továbbá — Kuhnné, Bráunné, Gyöngyösiné és Kremzierné urhölgyeket. A tánczrendezését tapintatosb kezekbe nem lehetett volna tenni, mind Kiss Sándor urébа, ki mindenkinek elismerését és a rendezőség köszönetét vivta ki magának.

—***Keszthely***, márcz. 18-án 1876. A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói hazánk legnagyobb halottja, Deák Fer. emlékére egy saját körükben felállitandó „Deák Ferencz" szépirodalmi könyvtár javára, a kebelében létező dalárda közreműködése mellett egy tánczczal egybekötött dalestélyt rendezett f. hó 18 dikán. Kezdete esti 8 órára vala kitüzve s már $^1/_2$8 órakor megtelt a terem zsufolásig városunk s vidékünk művelt osztályával. Ha szem nem látott még virágból font ékes koszorut, itt láthatott. A sok hölgy, daczára az egyszerü öltözéknek, egy angyal seregnek tünt föl. A ki a muzsák karjain született, összejárta Itália összes képtárát s magának Murillónak vala tanitványa, nem képes phanthasiája összeségével oly remek ideális képeket teremteni, minőket hölgyeink oly vidor kedélylyel megelevenülten tanusitottak a dalestélyen s elmondhattam volna minden ott levő hölgynek a költővel: „Ajkad virági szebbek, mint rózsa bibora s beszédid édesebbek, min a Tokaj bora." Pont 8 órakor kezdődött meg az estély első élvezetes pillanata a dalárda lelkes tagjai által, midőn rázengték a „Vadász bordalt." — A dalárdát, ha birálat alá akarnám venni, arról csak dicsérőleg szólhatnék; eltekintve a szigoru birálatot, mely egy voltaképeni műkarra vonatkoznék. Itt különösen t. Klúg János karvezető ur buzgalmát emelem ki, nemkülönben a dalárda lelkes elnökét, t. Dr. Csanády Gusztáv tanár urat, ki daczára rendkivüli elfoglaltságának, a dalórák kevés kivételével, mindig részt vett s oda törekedett, hogy a dalárda érdemét kivivja és czélja a gyümölcsöket meg is termé a dalestélylyel. Beck Hermina k. a. „Rapsodia Hougroise" s Veltner Adél és Hanny Béla tanár ur adák elő „Hebridén" nyitányt. Mind oly remekül tölték be szerepüket, a kik a legélesb fegyverü kriticus egekig magasztaló elismerését is kivihetnék. T. Dr. Csanády Gusztáv tanár ur éneklé el „Hebridén nyitányt Tannhäuserből", ki ezt oly annyira sikerülten adá elő, hogy a harsogó éljenzés, a közönség részéröli tetszés nyilvánitása, a tapsvihar, — mely nem egypár kacsócskát tett fájóssá a hölgyeink...

E tekintetben pedig az anyagok között nagy különbség van. Mig ugyanis a Föld szilárd tömege átalában a meleg sugarak legnagyobb részét magába veszi, — vagy mint tudományos nyelven mondjuk, e l n y e l i — s aránylag csak keveset ver vissza: egészen máskép viselik magukat a viz és a levegő. Amaz t. i. nagy mértékben bir hő átbocsátó és visszaverő képességgel s annál kevesebbet nyel el; a levegő pedig a Naptól jövő melegnek legnagyobb részét átereszti, keveset tart fön és keveset ver vissza; de mégis valamit, miből az következik, hogy a Nap melegitő ereje meggyöngülve jut hozzánk. A Nap heve tehát a testek ezen három főneme közül legnagyobb fokban melegiti föl a szilárd földet, legkevésbbé a levegőt, mely utóbbi átalában egyenlő magatartást tanusit a fény és a hő irányában: mind a kettőt keresztül bocsátja. E tulajdonsága egyébaránt végtelenül becses nekünk; mert ha a Földünk körül 12 mértföld vastagságu burkolatot képező levegő elfogná előlünk a világosságot és meleget: akkor itt életről szó sem lehetne. Egyébaránt az elnyelt melegnek mennyisége nemcsak a befogadó test természetétől, hanem a sugarak irányától is függ; minél ferdébb irányban esnek ezek a test fölületére, annál több verődik vissza s kevesebb hatol be, minélfogva alább száll a tulajdonképeni melegitő hatás.

(Folytatás köv.)

K... A.... barátomnak.

Ha majd egykor eme bús kebelből
Kihalt minden fájdalom immár,
Midőn e tört sziv megszünt dobogni
S nem lesz többé, mint eddig sivár...
Emlékezz' meg rólam te jó barát,
Lelkem csak benned leli vigaszát!

Ne hullasd részvétkönyüdet majdan
Te hű kebel gyászos siromra,
Örülj inkább kora halálomon,
Hisz' megszünt e tört sziv fájdalma!
De emlékezzél rám te jó barát,
Lelkem csak benned leli vigaszát!

Ha a végzet majd siromhoz vezet
Téged te igazán szerető,
S porladozó kis keresztemen
Elfeledt nevem tünik elő...
Emlékezz' meg rólam te jó barát,
Lelkem csak benned leli vigaszát!

Ne ültess virágot bús halmomra,
Hisz' az alól nyugvó se volt az;
Hagyd csak rajta a kórót tenyészni
Mig el nem jő majd egy szebb tavasz!
De emlékezzél rám te jó barát,
Lelkem csak benned leli vigaszát!

Hallgasd meg a kis szomorufüznek
Lágy és gyengéd susogásit,
Halld, fölém lehajló bús lombjai
Gyászdalukat mily szépen végzik,
S emlékezz' meg rólam te jó barát,
Lelkem csak benned leli vigaszát!

Röpits imát az alól nyugvóért
A magasba s távozzál aztán,
Csak baráti könyüdet ne hullasd
Hisz pihenés vár itt alant rám — — —
De emlékezzél rám te jó barát,
Lelkem csak benned leli vigaszát!

HOSSZUVÖLGYI

A császár leánya.

— Korrajz az első császárság korából —

Irta: ***Barboix Roger***

Francziából fordítá: ***Kőváry Béla***

(Folytatás.)

Beszélgetésük ugysem igen érdekelvén bennünket, a két uri utasra forditandjuk figyelmünket.

Leonin herczeg megköszönve az idegen udvarias figyelmét és csakugyan a tüzhez telepedett. — A kapitány, ki egyébiránt alig lehete idősebb a herczegnél, igen bizalmasan elmondta, hogy Kazanból jön, hol a 37. ezerednél szolgált, jelenleg azon van, hogy alkalmazást keressen a hadügyministeriumban.

Sima, tartózkodó modora, másrészről zavartól ment magaviselete elárulta a jó társaságokban forgott egyént és Demidoff herczeget is részére vonták. — Néhány percz mulva a két fiatal ember minden fesz nélkül társalogva ült a füstfellegeket terjesztő tüzrakás előtt.

Leonin tartózkodás nélkül viszonozta társa bizalmasságát és egész esetét elregélte, hozzácsatolván azt is, hogy sohasem volt Párisban és hogy minden okmány birtokában van. — Később kérte Voroiszlow-ot, hogy adja fel tervét és menjen vele Párisba. — A kapitány eleve szabódott, végre azonban beleegyezett uj barátja kivánalmaiba és elhatároztaték, hogy másnap kora reggel mindketten folytatni fogják az utat Páris felé.

Ekkor elfoglalák bundákból vetett ágyaikat és csakhamar mély álomba merültek.

A felkelő téli nap homályos sugarai költék föl két utasunkat, kik oly hirtelen barátságot kötének — s alig telt bele fél óra, hogy Demidoff Leonin herczeg szánja tova robogott a véghetetlen hó rónaságon.

Voroiszlow Tádé lóháton követé őket. A repülő szán s a rohanó lovas a kirginskei mocsárokhoz értek s néhány pillanat multával eltüntek a sürü nádasban.

Egyszerre pisztolylövés rázta fel a kocsist és az inast és Leonin herczeget szétzuzott agygyal látták lehanyatlani a szánról s a szán után lovagló Voroiszlow kezében megpillanták a füstölgő pisztolyt.

— Isten segits! — kiáltá a kocsis és inas.

Voroiszlow Tádé hideg vérrel vonta elő másik pisztolyát és lelőtte a kocsist, majd meg az inas bukott véresen a hóra.

A gyilkos ledobta a kocsis véres tetemét a bakról és maga foglalá el helyét. — Azután a szerencsétlen ifju herczeg irományait, pénzét és egyéb tárgyait vevé magához és eltünt a mocsár kanyargó utvonalán.

Három véres tetem hevert az uton és átköltözve Abrahám kebelébe.

Másnap reggel Demidoff Leonin herczeg számos millió ura és családjának utolsó tagját kocsisával és inasával együtt a farkasok falták föl.

— — — — — — — — — —

Ismét visszatérünk Párisba. Elhagyjuk az iszonyu gyilkosság rémületet gerjesztő szinterét és felkeressük ismét e közbe szőtt szomoru epizód után előbbi személyeinket.

Charpentier báró csakugyan beváltotta Demidoff herczegnek adott szavát és azonnal közölte nejével azon szerencsét, hogy a dúsgazdag orosz fő ur megkérte leánya kezét. — A bárónőnek, ki ugyis csak mindent férje szemeivel látott, nem volt kifogása a tervezett összeköttetés ellen és meg kell vallanunk, hogy e szövetség a nagy Orosz birodalom egyik leggazdagabb gavallérjával épen nem volt kedve ellen.

— „Eszünk is éres, mint szivünk
S önérzetünk magasra száll!"

Mondhatnók a költővel, azonban e fejezetben meg le kell mondani költői hajlamainkról, mert azoknak e helyt igen kevés tárgy kinálkoznék.

A báró és neje elhatározták, hogy az egész ügyet mielőbb közlik Valériával, ki egyedül illetékes szavával fogja a frigyet megkötni, vagy szétbontani.

Az olvasó bizonnyal velünk együtt megvallhatja, hogy Demidoff herczeg, vagy azon ifju, kit mi tekintet nélkül az épen előbb elbeszélt epizódra, — e néven ismerünk; — nem igen tarthatott ez utóbbitól.

A bárónő megkérdé ezen ügyben Valériát.

Könnyen elképzelhetjük a választ. — A kedves lányka szinlelni nem tanult és azt anyja irányában különben sem tartottta volna megengedhetőnek.

A kérdésre habozás és álszemérem nélkül megvallotta, hogy szereti Leonint.

— Vizsgáld meg szivedet leányom — mondá anyai hangon a bárónő — és ne erőltess magadra oly érzelmet, mely talán nem szived legmélyén fakadt.

— Nem, nem anyám! Én szeretem őt és ő szeret engem! — mondá hevesen Valéria és anyja keblén rejté el piruló arczát.

Eleonora vigasztalan volt, hogy jó nővére elhagyja őt, sirt és ezer csók között igyekezett lebeszélni Valériát a tervezett szövetségről.

— Ne légy oly gyermekes Eleonora; — feddé őt anyja, hisz csak nem maradhat örökre leány Valéria a te kedvedért.

A két mostoha nővér megölelte egymást. A két bájos angyal édeni csókokat adott egymásnak s szemeikből a szivjóságnak tiszta harmatcseppei hullottak.

A bárónő meghatva szemlélé e jelenetet és halkan jegyzé meg: hála neked Istenem, mégis boldoggá tetted szegény Valériámat!

Az anya szive e pillanatban tul boldog volt. — Tulszárnyalva látta reményeit, melyeket hajdan a jövőhez kötött. — Azon időre gondolt, midőn az őt oly melegen szerető Theophile életét áldozta fel érte.

A még most is szép nő szemeiből könnyek szivárogtak.

Szent könnyek azok, mert a testvér emlékének vannak szentelve.

— Nyugodj csendesen Theophile! — mormogá csendesen — mig a fájdalmas emlékek behatása alatt látszott lenni! — emléked örökké fog élni nővéred szivében, kit oly nemesen védtél és életedet áldozdad érte. Legyen áldott emléked!

(Folytatása köv.)

gyek részéről, hogy késztetve lőn egy uj darabot elénekelni tek. Hanny Béla tanár ur kitünő zongora kisérete mellett. Eperjesy Sándor és Grüber Gáspár gazdász urak fellépése a ket tős dalban sikerültnek nyilvánitható. Szabó Vilmos g. ur szavallata „A gólyához" Tompától szigorun birálva s részrehajlatlanul több kivánni valót hagyott hátra; de ezt ugyhiszem, a darab nehézsége okozta. A dalárda „Juhász legény" czimű darab sikeres eléneklése után következett a táncz. Gyurcsi czigány bandájának minden tagja anyai keblen nevekedett s a lélektelen száraz fába öntött élet megis tette hatását — habár bőjt van is. — Villámgyorsan szökött a daliás sereg a hölgyek közé, hogy elkaphassa a magáét, — vagy a másét — s a terem falai báli szinezetet öltöttek. Eldaloltam sokszor magamba azt a szép dalt, hogy: Fekete szem, barna szinhaj, piros száj... azért sajog az én szivem, azért fáj!.. Nem igaz az, amit beszél a világ, hogy a földön nincs üdvösség, menyország. A táncz kivilágos kivirradtig tartott. A koszoru szétoszolt s csak az emléke maradt fenn. Utógyümölcse az emlék, mert az én Lajcsi komám még most is azt dudolja, hogy: „Békóba vert engem is a szerelem, mert Keszthe yen a legszebb lányt szeretem". A tiszta haszon körülbelül 70 frtot tesz. Csángó.

— ***Benedek Aladár „Uj idők"*** czimű kedvelt hetilapjának ez évi 12-ik száma a következő változatos és gazdag tartalmat hozza: „A napimádás és a természettudományok," S. K.-tól; „Az öreg almafa" (ered. költ.), Ilkától; „Olga" (női jellemrajz) Benedek Aladártól; „Az engesztelő" s „A bajnok nője" (Tenyson költeményei), Szulik József forditásában; „Elvesztett ideálok" (Loy Arthur elbeszélése) R. A.-tól. „A nők a nemzetgazdászatban", Dr. Stein Lőrincztől; „A mostoha anya" (angol beszélyke): „Irodalmi, társadalmi és művészeti hirek; A boritékon Felhivás; divat-tárcza, Hymen, szám-rejtvény, betü-talány (hármas jutalommal a megfejtők számára,) szikrák, a szerkesztő nyilt válaszai, vegyesek. — Ez elegáns hetilap előfizetési ára évnegyedre 2 frt 50 kr, félévre 5 frt, az év végeig 7 frt 50 kr. Kisebbrangu tisztviselőknek, tanitóknak, valamint olvasó egyleteknek 20 száztóli engedmény. Kiadói és szerkesztői hivatala: Pest, Ország ut 45. II. emelet 24. sjtó. Még egyszer megjegyezzük, hogy a most alakult „Feltalálók egyesületé"-nek e lap lesz apriltól rendes közlönye, s mi e különben is kedvelt lapnak bizonyára sokak előtt csak uj érdeket kölcsönöz.

— ***Rövid hirek.*** A delegatio május hóban ül össze. — A primás 700 vizkárosultat segélyez élelemmel. — 1879-ben világkiállitás lesz Párisban. — Az akademiai Teleky-jutalmat „Doktor Percival" czimű vigjáték nyerte el, szerzője ifj. Ábrányi Kornél. — Az egyetemi könyvtár márcz. 26-án nyittatik meg. — Pápán egyszerre 3-mas aranylakodalmat ültek. — Székesfejérvárott dalegylet alakul. — Budapesten 10 frtos bankókat gyártó társaságot fedeztek fel. — Lyubobraticsot Linczbe internálták. — Tövölgyi Titus szabadelvű-párti lett. — Smyrnából földet küldöttek Deák Ferencz sirjára. — Jókai „Petőfi-társaságot" alakit. — Bpesten cholera-eset fordult elő. —

Utazók névsora

Nagy-Kanizsán, 1876. márczius 16-tól — márczius 22 ig.

— „Arany Koronához" czimzett szállodába: Hence N. Kilimán. Talián Manó Grácz. Odry Gáspár Körmend. Martin S. Grácz. Polák Ignácz Varasd. Wadak Hugo Bécs. Kohn Sándor Bécs. Takács Endre Veszprém. Keller N. Somogy. Krauter Ferencz Bécs. Reinhardt Arthur Bpest. Hoff Károly Károlyváros. Almásy Gábor Erdély. Königstein Rafael Grácz. Rosenbaum Zsigm. Körmend. Lüders Warten Bécs. Dory Gy. Kis-Czel. Beamter Károly Bécs. Ágoston János Bpest. Horváth Boldizsár Bpest. Dr. Alfréd Bpest. Lázár Imre Keszthely. Manovil E. Keszthely. Bettelheim Albert Bécs. Schiffmann Samu Bécs. Schwarzenberg Dávid Z.-Apáti. Gaál Dénes Báthé. Dorneubach Ferencz Augsburg. Török N. Székely. Klügstein Henrik Bpest. Galgóczy Manó Sopron. Lüders W. Neusatz. Sorsich Ferencz Bpest. Karay Ferdinánd Körmend.

— „Szarvashoz" czimzett szállodába: Kacsó Pál Gyékényes. Zapak Mór Regede. Löwy M. Bécs. Varga J. Pécs. Vidicz F. Klagenfurt. Kremer Ede Bécs. Pavitics Milán Zágráb. Vodjaner N. Bécs. Winternitz J. Bécs. Ziller Omar Barmen. Bogenrieder József Barcs. Pollák Henrik Grácz. Oszterhuber Lajos Rendek. Kovács János A.-Lendva. Herczeg Montanouva J. Kőszeg. Avisovicz János és Simon Zágráb. Klein Samuel Bécs. Kalivoda N. Letenye. Schlesinger B. Székesfejérvár. Kurz György Keresztes. Jung Mátyás Bécs. Hermann Ferencz Bpest. Hacker Mór Lachenbach Glück József Bécs. Kohn Ignácz Bpest. Schmidt József Pola.

— „Oroszlánhoz" czimzett szállodába: Silberstein A. Veszprém. Cohn Albert Nüger. Tumbol István Butcsora. Krizmanits Lajos Z.-Egerszeg. Schön József Pécs. Ungar Bódi Szent-Péter. Kovács Géza és neje Marczali Fuchs Bernát Bécs. Lijons B. Fr. Bécs. Mondolfo B. Sisek. Fischler János Varasd. Nemoirth Samu Csáktornya. Fuchs N. Kőszeg. Jahn Vilmos Arad. Boros Béni Arad. Reich Samu Siklós. Mayercsák és neje Csáktornya.

— „Zöldfához" czimzett szállodába: Steinberger N. Szombathely. Stern Kálmán Grácz. Schwarz Ign. Pécs. Klein Adolf Bécs. Barthol György Rohoncz. Druchau Istv. Udina.

— „Magyar Királyhoz" czimzett szállodába: Szabó József Bozai. Farkas Imre Sziget. Ekstein Salamon Szent-László. Wrenk Antal Zágor. Sitz Simon Pacsa. Ruszuyák József Domboru. Nemsich József Perlak. Weisberger N. Perlak. Ribalits Ign. Szerdahely. Högyi József Csurgó. Lukács R. Szerdahely. Grünwald N. Perlak. Tischler H. Szerdahely. Kukurucz R. Szerdahely. Grünfeld L. Hahót. Kaufer M. Bajom. Joth Ferencz Z.-Egerszeg. Benonik Gy. Hahót. Sziva Antal Hahót. Sipos Lajos Hahót.

— Steiner Salamon szállodájába: Kremsier József Szakácsi. Schwarzenberg Izidor Z.-Apáti. Schönauer E. Jánosháza. Ritter Károly Arad. Hoch Leo Söjtör. Kreisler Adolf Gelse. Gross Lajos Eger. Tót Pál Horváti. Kis József Kerecsen. Kohn Miksa Eger. Rosenberger Adolf Pápa. Müller J. Pacsa. Theesz Gy. Bátorszeg. Weiser H. Zágráb. Fischer B. Letenye. Micz J. Dobri. Weiss A. Keszthely. Stadler D. Szombathely. Drucker J. Vid. Karpits J. Csurgó. Poszman F. Dobri. Kaufer M. Bajom. Weiss N. Böhönye.

— Hoffman H. czimzett szállodába: Gold N. Cserepes. Seligman A. Novigrád. Goldstein N. Szigetvár. Schlesinger J. Pécs. Hausner J. Szentes.

Egy szántogató reflexiói.

— Pötréte, márcz. 21-én 1876. —

Fájdalomtelt kebellel irom e sorokat, hogy zalai gazdasági viszonyaink és jelenlegi helyzetünk képét csak némileg is tudassam azokkal, kik ezen vészterhes napok alatt nem lehettek szemtanui azon irtóztató pusztitásnak, mit a sors, az idő oly elviselhetlen csapással mért reánk, — nincs toll, mely leirja a pótolhatlan veszteséget! —

A hosszan tartó kegyetlen télből, mely minden élelmiszereinket fölemésztő, alig láttuk magunkat kibontakozni, már is sulyos napok váltak tól azt! Néhány nap ezelőtt mutatkozó enyhe és üde tavaszi napokat 18-án a reggeli órákban délről keletkező szél megváltoztatá, — mely a déli órákban éjszakra fordult, rohamos erőt fejtvén ki, hóval borítá el határainkat, illetőleg márcz. 21-én, midőn e sorokat irom, a lehető legnagyobb mérvben dühöng az orkán; megrémülve a gazda jön-megy a zordon időben, menhelyet keresve, hol élelmet találna barmainak! elviselhetlen a veszteség! Marháink, birkáink, bárányaink halomra dögölve, — istállóink, aklaink hasonlók a vágóhidhoz, melyben a fejtett bőrök százai hevernek! mindezt a terméketlen sanyaru mult év idézte elő, fájdalom, hogy practicusabb gazdáink látván a hiányt, a vészt nem siettek jelezni! kétszeres a veszteség, a mennyiben tavaszi vetőre szánt megvainkat takarmány hiányában föletettük, reménylvén, hogy barmainkat megmenthetjük az éhen dögléstől, azonban nem sikerült! Az egyptomi tiz csapás nem lehetett oly keserű, oly rettentő, mint volt a lefolyt tél és a jelen tavasz gazdaközönségünkre, mely a nyomort és szükölködést oly nagy mérvben előidézé! — Folyton nézzük a barometert, forgatjuk a naptárt, valjon mikor jő borura derü? itt az idő a rozs, árpa, zab, bükköny alá vetegetni, de a 30 centiméter magasan fekvő ho csak aprilis havában, ha nyujt tért mezei munkálkodásunkra és akkor is az a kérdés mivel? midőn barmaink, élelmi czikk a munkálódási időszak alatt mint takarmány, ugy vetőmagvaink a sors csapása által tönkre juttatott!

Csendes éjszakáinkat rettegve ébren töltjük, ily mostoha körülmények közt elmondhatjuk, hogy „sirva vigad a magyar!"

Papirszeletek.

— Hát engem ki pártol? Nagyon divik mostanában az aláirási ivekkel járkálás; a hova az ember megy, mindenütt csak aláirási iv. Itt a viz-károsultak javára gyüjtögetnek, amott nőegyleti alapra, amoda valami hazai festmény megvételére, emide egy dalárda alapra tartják elébed az aláirási ivet. Ily sok aláirási ivvel tisztelegtek nemrégiben egy öreg urnál s csak ennyit mondtak neki. „Legyen szives ez ivet aláirni." — „Kegyeskedjék tz egyletet pártolni." Az öreg ur végre kijött flegmájából s igy sóhajtozott: „Hm, higyjék el uraim, önöket igen pártolom, de hát ezen sok pártolás után ki fog engem pártolni?"

Házmester: lélekszakadtan berohan az első emeletben lakóhoz, felkiált: az istenért, meneküljön! jön az árviz, bedül a ház.

Lakó: ehez semmi közöm, mondja meg a háziurnak.

A nők csak érzéssel értik meg a férfiakat.

Ha el akarjuk hitetni egy nővel, hogy kétszer kettő öt, folyamodjunk szivéhez, hassunk érzelmességére, csaljunk könnyet szeméből s mindent elhisz.

A mely nő sir, az megvan győződve.

A legtöbb nő talányhoz hasonlit: csak addig érdekel, mig megfejtettük; de ha a megoldását ismerjük, megszűnik tetszeni.

Azt kérded, miért nem veszek feleségül gazdag nőt?

Mert nem akarok a nőm felesége lenni. Férfi és nő csak akkor egyenlők, ha a férfi magasabban áll.

Érték- és váltófolyam márczius 22.

5% metaliques 67.45; 5% nemz. kölcsön 71.25; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.—; bankrészv. 8.95—; hitelintézeti részvények 165.60; London 115.65; magyar földtehermentési kötvény 75.80; temesvári földtehermentési kötvény 75.75; erdélyi földtehermentési kötvény 76.—; horvát-slavon földtehermentési kötvény —.—; ezüst 102.90; cs. kir. arany 5.44½ Napoleond'or 926 —.

Heti naptár.

Márczius 26-tól aprilis 1-ig 1876.

Hó- és heti-nap	Kath. és prot. naptár	Görög naptár	Dátum
13. Jézus megvendégel 5000 embert. János VI.			
26	**Vasárnap**	A 4 Latare	14 C. 4. Ben.
27	Hétfő	Rupert	15 Agapia
28	Kedd	Gusztáv	16 Sabina
29	Szerda	Cyrillus	17 Elek
30	Csütörtök	Quirin	18 Cyrill
31	Péntek	Benjamin	19 Krizán
1	Szombat	Hugo	20 Sab.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Ein Haupt-Depôt meiner

Kl. Schwechater u. Steinbrucher Brauereien

befindet sich in Gr.-Kanizsa, Kazinczy (ehemahlige Brauhausgasse) Witwe Ungerisches Haus, wo Bier in **allen Arten von Biergebinde** stets in Vorrath. Besonders empfehle einem P. T. Publicum mein vorzügliches **Export Märzen-Bier in Flaschen.**

Anton Dréher.

Adresse für Depeschen: Dréher Gr.-Kanizsa.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Főraktár:

Müller Albin vegyésznél Brünnben.

Dr. John Yate

Floriline-ája.

A legjobb fogtisztitó és edző szer, növény részekből, eltávolitja a száj rosz szagát és helyette kellemes illatot gerjeszt, a fogvérzést és a foghus daganatot elháritja s megóvja a fogakat rothadástól. Egy palaczk 60 kr.

Dr. John Yate

Serail-fogpora

tisztitja a fogakat s használata után nemcsak a fogon lerakódó kövesedéseket távolitja el, hanem a fog fényét, fehérségét kitünően elősegiti. Egy doboz 40 kr.

Dr. John Yate

Prompto-Alivio-ja

(fogcseppek) jótállás mellett adatik. A legmegrögzöttebb fogfájást is kevés idő alatt megszünteti. Egy doboz hozzá készitett pamuttal 40 kr.

Török száj-pastillok,

golyócskák, melyek a szájban forgatva elüznek minden kellemetlen szagot a szájból, főkép czélszerű az szinházakban, bálokban s egyéb társas körökben is stb. Egy doboz 40 kr.

Dr. Borhaver

általános növény-gyomorerősitő.

Ezen jó illatu s erősitő készülék igen jó hatással bir gyönge emésztés és abból származó étvágyhiány, szélbántalmak, ideges fejfájás, gyomorégés, gyomorkatarh, aranyér, sárgaság és székkukacz bántalmaknál. Egy palaczk 50 kr.

Dr. Müller

Növény-mell-pastilljа

hathatós enyhitőszer kehülés, mellbajok, lélegzés, szamárhurut s rekedtségeknél. Egy doboz 30 kr.

Philocome

(növény hajkenőcs) nagyrészint idegen éghajlati olajokból készült, megtartja a hajat, szakált eredeti szépségében és erejében, eltávolitja a hajkorpát és uj hajat ad a kopaszoknak, gyógyitja minden hajbetegséget a nélkül, hogy legkevesebbé is kellene orvosi segélyhez folyamodni. Egy szép üvegtégely ára 1 frt.

A keleti szépitő-tejnek

sokan köszönhetik szép, fehér s ifju arczbőrüket, mely minden az arczon támadó bajokat m. p. szeplő, májfolt, sebhely, küteg, orrveresség stb. a legrövidebb idő alatt eltávolit s helyébe finom ifju arczbőrt varázsol. A hatás bizonyos. Egy üveg ára 1 frt 50 kr.

Mindezen itt felsorolt szerek eredeti minőségben kaphatók: Nagy Kanizsán, ***Práger B.*** gyógyszerész urnál (8—18)

Bizonyitvány.

Tudományos itélet

WILHELM (6—4)

gyógyszeresz ur köszvény- és csúzellenes

vértisztitó theájáról.

A kinek a mindennemű általános gyógyszerekkel ujabb időben üzött nyegleségről fogalma van, könnyen felfoghatja az orvosoknak azok iránt tanusitott bizalmatlanságát és épen nem tulajdonitható az ujitás iránti pedanticus idegenkedésnek, ha az orvos a feldicsért arcanumoktól mosolyogva fordul el. Mindemellett e szabály sincs kivétel nélkül és ez teljes igazoltságot és jogosultságot talál azon esetekben, midőn tények által bizonyitott tapasztalás és a közönségnek erre alapitott általános helyeslése az orvosok vizsgálódását megelőzte és itéletét ugy, mint a Wilhelm-féle vértisztitó theánál kimondotta, mert az általános vélemény leghiztosabb jótálló valamely dolog értéke mellett és leghiztosabbnak mutatkozott a mindennemű rheumaticus bajok, csúz és köszvény ellen ajánlott Wilhelm-féle vértisztitó theánál, mivel ez a legmakacsabb csúzos és köszvényes bántalmaknál, a bőrnek elfojtott tevékenységét és kigőzölgését nagy mértékben előmozditja.

Nevezetesen az emberi test minden reumaticus és köszvényes szenvedésénél, mely mindig lázzal és az izületek gyuladásos bántalmával, daganatokkal stb. van egybekötve, — podagránál, a keresztcsont és csipő fájásánál, nyilalásoknál a tagokban, a csuklók merevségénél, lábikragörcsöknél, sőt idült szorulásnál és az aranyérnél is e thea nagyon hathatós szernek bizonyult.

E thea tehát a felsorolt bajok ellen legjobban ajánlható.

Berlin, 1872. január havában.

Dr. Müller János,
orvos és gyógytanácsos.

(P. H.)

Óvás a hamisitás és felcserélés ellen.

Sziveskedjék a t. közönség vásárlásoknál törvényes óvó bélyegemet és czégemet, melyek minden egyes csomag külső felén láthatók, különös figyelemmel megtekinteni, hogy hamisitások által rá ne szedessék.

A valódi **Wilhelm**-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztitó-thea csak az első nemzeti **Wilhelm**-féle vértisztitó-theagyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam a lapokban kijelelt raktáraimban kaphatók.

Egy doboz 8 adagra felosztva, orvosi használat- és utasitással ellátva 1 frt., a bélyeg és pakolás-dij 10 kr.

A t. cz. közönség kényelmére a valódi **Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatikus vértisztitó thea** kapható:

Nagy-Kanizsán: **Práger Béla** gyógyszertárában; Zágrábban: **Mittlbach Zsigmond gyógysz.**; Kőszegen: **Csacsinovits Istv. gyógysz.**; Kadarkuton: **Beck Béla gyógysz.**; Keszthelyen: **Keszthelyi Emanuel**; Kapronczán: **Werli Miksa gyógysz**; Sopronban: **Wrchowszky Rudolf**; Szombathelyen: **Pillich Ferencz gyógysz.**; és Szatmárt: **Bossin J. gyógyszerész uraknál.** (6—4)

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az **ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást,** különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszükülésseket:**

4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) **a hugyhólag betegségeit** és mindennemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (45—10)

Bizzatok a bebizonyult jóban

Orvosi tekintélyek és számos magánosok bizonyitványai, a naponta növekedő kérdezősködések és szaporitás kezeskedik alant következő gyógyszerek jelessége felől.

Dr. Miller moh-növénynedve

meglepő hatásu a légcső és a mell minden faju lobjainál és tüdőbetegeknél. Egy tégely használati utasitással 50 kr

Köszönet- és ajánlólevelek.

Tekintetes ur!

Fölülmulhatlan moh-növénynedveért ezennel indittatva érzem magam legmélyebb köszönetemet kifejezni; egyedül ezen szernek köszönhetem az eddig reménytelen, de most biztosan várható javulásomat, évek óta tartó mellgyengeség és köhögésből. Sziveskedjék a szenvedő emberiség érdekében ezen igazsághű sorokat kinyilvánitani.

Teljes tisztelettel
Georg Mihaeli, tőkepénzes.

Dr. Miller hatóságilag vegyészileg megvizsgált óvbalzsama görcsök ellen.

Még fölülmulhatlan hatására nézve mindennemű gyomorbaj, gyomor-, sziv- és taggörcsöknél, váltoláz és nehézkóros rohamoknál. Egy négy palaczk ára 1 frt 50 kr, egy kicsiny 80 kr.

Tekintetes Miller János urnak Brassóban. Óvbalzsama görcsök ellen nőmnek sziv- és mellgörcseinél igen jeles szolgálatokat tőn, kérem nekem posta utánvétellel még 4 nagy palaczkkal á 1 frt 50 kr. ezen eléggé nem méltányolható jeles szerből küldeni s nem fogom elmulasztani eme hatásos szert mindenütt a legjobban ajánlani

Felső-Telekes, 1875 aug. 8-án.

Kiválo tisztelettel Alosti Pál, földmivelő.

Mindenkor kapható: Szegeden Gaszner m. k. lottogyöjtőnél, Aradon Tonner és társánál és Prismex W. I. nél Eszegen Gobetzky I. és Diener G. J. gyógyszerésznél, Temesvárt Pecher J. gyógyszerésznél és Hiesiger J. F.-nél, Pécsett Csorte J.-nél. Verseczen Strach Sebestyén gyógyszerésznél. (36—7)

2. javitott kiadás.

Legközelebb jelent meg a hires, maga nemében egyetlen könyvnek második, tetemesen javitott és bővitett kiadása:

„ÖNSEGÉLY"

czimmel, a nemzőrészek minden betegségei számára hű és megbizható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segitséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bűnt vagy mértéktelen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállásától fenyegettetnek.

Azok is kik idősült bujakórban, bőrbajokban, bujakóros köszvényben, hugycsőszűkülésben szenvednek, vagy kiknek teste tulságos higanyadagok által gyöngittetett, teljes kigyógyulást találandnak.

Nevelők, lelkészek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szivükön hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen hires könyv, mely nagyobb világosság kedveért boncztani ábrákkal van ellátva, minden könyvkereskedésben kapható, de pósta utján nálam is megrendeltethetik. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.
Pesten, kétsas-uteza 24-ik szám.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

2. javitott kiadás.

Pályázati hirdetés.

A nagy-kanizsai izr. hitközség a Csengery-utczát a Kazinczy-utczával összekötő ujonan nyitott utczában két lakházat épittetni szándékolván, ez épitkezést t. é. april hó 6-án délelőtti 10 órakor ajánlat (Offert) utján kiadandja

Irásbeli ajánlatok a megjelölt épitési díj 5% jából álló bánatpénz kiséretében a fönt kitűzött határidőig és pedig naponkint a délelőtti órákban a hitközségi irodába nyujtandók be hol az épitkezési tervek, a költségvetési előirányzatok és a föltételek megtekinthetők.

Nagy Kanizsán, 1876. márczius 24-én.

(63—1)

A hitközségi elöljáróság.

Philadelphiai világkiállitás 1876.

Fenti kiállitásra készitett tárgyak — késő bejelentés folytán — csoportonként és a gyári áraknál sokkal olcsóbban

5 forint (56—5).

mesés olcsó összegért eladatnak.

A csoport következő tárgyakból áll:

1 csinos, jól járó bronz óra, hozzátartozó hosszu lánczczal, jótállás mellett.
1 elegans öntött iró-eszköz bronzból, tolltartóval.
2 finom bronz asztali gyertyatartó öntött alakokkal.
1 teljes varróeszköz talmi aranytokban.
1 czukorszelencze zárható.
1 csinos fénykép-album szép kiállitásban
1 elegans női legyező
1 japán szivartárczza gazdag szinjátékkal.
1 szalon asztali csengetyü bronzból
1 igen tartós női kézi táska mesterséges zárral.

Az itt felsorolt rendkivül szép és gyakorlati tárgyaknak ára összesen csak 5 forint.

Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.

A világ legjobb orái

az általunk behozott valódi angol talmi-arany remontoir órák, oldalukon kulcs nélkül felhuzhatók, igen finom gépezettel, pontosan szabályozva 3 évi jótállással. Ezen kitüntetést nyert óráknak ára finom talmi-arany lánczczal és óratokkal együtt csak 12 frt 50 kr. Kapható Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.

Vidéki megrendelések utánvét mellett rögtön teljesittetnek.

Árverési hirdetmény.

Alulirt királyi közjegyző részéről a zala-egerszegi kir törvényszék tlekkönyvi hatóságának 5522/875. sz. a. kelt megbizása folytán közhirré tétetik, — miszerint az osztr. központi hitelbank igazgatósága mint felperesnek ifjabb gróf Batthyány Zsigmond szt-gróthi lakós elleni végrehajtási ügyében a szt.-gróthi uradalom és pedig a Szt-Gróth mezővárosi 8. sz. tjkönyvben I. 1—7. sorszámu, ugyanezen tjkönyvhez csatolt csáfordi 25. sz. tjkönyvben 1—35 sorszámig a Szt.-Gróth pvárosi 194 sz. tjkönyvben I. 1. c + 1 2. sorszámig az udvarnoki 157. tjkben 1. 2. sorsz alatt, — a batyki 194 sz. tjkben 1 sorsz alatt az aranyadi 9. sz tjkben 2—7. sorszámig, — a csáfordi 39 sz. tjkben 2—11—13—14 sorsz. a — a szt.-péteri 113. sz. tjkben 2. sorsz. a egészen alperesnek tulajdonát képező ingatlanoknak, — továbbá a szt.-péteri 17. tjkben 1—2. sorsz. a a szt.-péteri 19. tjkben + 1 sorsz. a. az aranyadi 10. tjkben 2. sorsz. a. egészen alperes tulajdonát képező ingatlanoknak, továbbá a szt.-péteri 77. tjkben 1. sorsz. a., végre az aranyadi 24. sz. tjkben 1. sorsz a. bejegyzett ingatlanokból ifj gróf Batthyány Zsigmondot illető részére, mégis ezen fekvőségek tartozékai és ezekhez kötött kisebb királyi haszonvételek, illetve regál jövedelmeknek 923,806 frt. o. é. becsült ingatlan birtoknak elárverezztetése 2117 sz. végzéssel elrendeltetett, a kitűzve volt első határnapon vevők hiánya miatt nem foganatosithatván, ezen árverés a második határnapon, vagyis 1876-ik évi april hó 6-án reggeli 10 órakor Szt.-Gróthon, a városház hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Árverési feltételek a következők:

1-ör. Az uradalom együttesen adatik el.

2-or. A kikiáltási ár a becsár, vagyis 923,806 frt, azonban a kérdéses ingatlan ezen becsáron alul is mindenesetre elfog adatni.

3-or A 6% bánatpénz leteendő.

4-er A vevőtól a vételárt a következőképpen tartozik lefizetni, ugyanis: az I-ső részlet az árverési naptól számitva 2 hó alatt, a II-ik részlet az árverési naptól számitva 6 hó alatt, a III-ik részlet az árverési naptól számitva egy év alatt és pedig minden egyes részlettől, a birtokba lépés napjától számitandó 6% kamatokkal a z.-egerszegi kir. adóhivatal, mint a z.-egerszegi kir. törvényszék letét hivatalába előre kieszközlendő utasitás folytán befizeteudő, a menyiben azonban az uradalmat a végrehajtató osztrák központi földhitelbank venné meg, ez esetben állala csakis annyi összeg fizetendő be — az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 14 nap alatt, a mely az előnyös tételek és előtte bekeblezett követelések kiegyenlitésére szükséges, — a hátralékos vételár pedig követelése erejéig beszámitandó, az ezen felüli netaláni vételár azonban a feltételek szerinti időben szinte befizetendő leend, — megjegyeztetvén, miként vevőnek szabadságában álland a vételárt egyszerre is a fentebbi határidők előtt lefizetni, a bánatpénz az utolsó részletben tudatik be. — A bánatpénz és vételári részletek vagy készpénzben, vagy pesti I-ső hazai takarékpénztári könyvekben leteendők, azonban a vevő az utóbbiak netaláni értéke csökkenésért tulajdonjoga bekeblezéséig szavatossággal tartozik.

5-ör A megvett és haszonbér tárgyát nem képező javak mindjárt az árverés befejezésekor a vevő használatába adatnak által, a mely időtől fogva egyszersmind mindenféle terhek a vevőt fogják illetni. A haszonbérben adott javakban és különösen haszonbérló által használt épületekben azonban tekintettel az árverés foganatositására kitűzött határidőkre — köteles vevő a bérlőt az árverezendő uradalomra bekeblezett haszonbéri szerződés 28. p. értelmében 1876 october hó 1-én háboritlanul meghagyni — viszont köteles bérlő türni, illetve megengedni, hogy az uj vevő őszi vetések megtétele végett mezőn a szükséges lépéseket és intézkedéseket megtehesse, mely czéliból köteles bérlő egyuttal az uj birtokos marhái és cselédsége számára szükséglendő, habár bérleti épületek és istállók használatát az uj vevővel megosztani; — 1876-ik évi october hó 1-én azonban bérlő köteles az elárverezett egész birtokból minden ingóságaival kimenni. Az uradalom birtokbavétele napjától fogva mindennemű terhek a vevőt fogják illetni.

6-or. A vevő köteles a megvett birtokon levő épületeket az árverést követő napon a vételár erejéig saját kára és veszélyére tűzkár ellen biztositani.

7-er. Mihelyt vevő az árverési feltételeknek eleget tett, részére a megvett jószág tulajdonjoga átirtása hivatalból fog eszközöltetni; ellenkező esetben a vevő a feltételeket pontosan meg nem tartván, az eladott birtok a bánatpénz elvesztésén felül ujabban vevő költsége és veszélyére fog árveresztetni. Egyuttal akik az elárverezendő javak iránt tulajdoni, vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igényeseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt nyujtsák be, különben egyedül a vételár feleslegére fognak utasittatni.

Végre felhivatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem a telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, miszerint a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, miszerint a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyein megbizottat rendeljenek és annak nevét az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

A vevő köteles a megvett birtok épületeit 10.000 frt o. é. erejéig tüzkár ellen biztositani.

Távol levő jelzálogos hitelezők részére képviselőnek Hajik István Zala-Egerszegen székelő ügyvéd neveztetik ki.

Kelt Sümeghen, 1876. márczius 10.

(60—2)

Szüts Pál,
kir. közjegyző.

100 köb-öl rozs-szalma eladó.

Annamajor, u. p. Letenye.

(62—1) **Schmidt, birtokos.**

A hamisitástól óvatik!

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) fogonja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogaiba, mely aztán a fogrészekkel és foghussal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapitja.

Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.

üvegekben 1 frt 40 kr., a legkitünőbb szer a csúzos fogfájdalmakban gyuladásoknál, a foghus daganatai- és seb-einél; fölolvasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak uj képződését; az ingó fogakat a foghus erősitése által szilárditja; s midőn a fogakat és foghust minden ártalmas anyagoktól megtisztitja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolitja a kellemetlen szagot. (15—10)

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben.

Ezen készitmény a lehelet frisseségét és tisztaságát fentartja, azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz azok romlását megakadályozza és foghust erősbi.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztitja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolittatik, hanem a fogak zománcza és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysze., Rosenberg, Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfiszterer gyógyszerész, Singer M. Weiss A. Zala-Egerszegen: Isóó F., gyógyszerész. Kaposczán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön. Fibic E. C. Veszprémben: Meyr Tuszkan, ugy Guthard Tivadar és fiainál. — Székesfehérvárott; Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovas-Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsan: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Florián J. gyógysz. Körmenden: Horváth J. Somzenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Bögl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. Baján: Michitsch St. és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignáczné. — Pécsett Zsolnay W. és E. Zách, Sipőcz gyógysz. Kárádon: Zalubánszky gyógysz. Marczaliban: Kiss gyógysz. — Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig, — Alsó-Lendvá: Kiss gyógysz. — Rohonczon: Simon gyógyszerész uraknál.

ÓVÁS.

Azt tapasztaltam, hogy az általam 26 év óta készitett és közkedveltségű

Anatherin szájviz

hason név alatt hamisittatik és eladatik

A t. közönség ámitására az ezen hamisitás készitőt ugyanazon felszerelést használják, mint minőkkel én a saját gyártmányaimat ellátom.

Ennélfogva mindenkit figyelmeztetem, hogy az általam készitett Anatherin szájviz mindenkor teljes czégemmel, **J. G. Popp, cs. kir. udvari fogorvos, Bécs, Bognergasse 2**, a cs. kir. osztrak udvari czimerrel (kétfejü sas griffektől tartva) és a törvényesen letett óvjegygyel lesz ellátva, és mindazon készitmények, melyek ugyan hasonló, de nem épen az itt leirt felszerelésel lesznek ellátva, hamisitásnak tekintendők, egyidejüleg azt is megjegyzem, hogy a hamisitott Anatherin szájviz, mely gyakran kártékony hatásu, olcsóbban adatik el. Azért is, hogy egy részt valódi Anatherin szájvizem jó hirneve a hamisitott által csorbulást ne szenvedjen, másrészt meg, hogy a hamisitók ellen fellépheszek: tisztelettel felkérem a t. cz közönséget, hogy a hamisitottnak megösmert Anatherin szájvizet az eladó neve megnevezése mellett nálam valódi ellen cserélje ki.

J. G. Popp,
császár kir. udvari fogorvos
Bécs, Bognergasse 2.

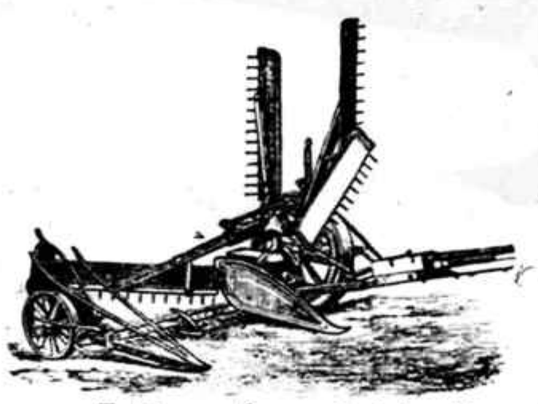

Weiser János

vaskereskedése

az „Arany Kaszához"

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja a n. é. közönségnek nála létező

„Clayton és Shuttleworth"

fék-gépraktárát

mindennemű

gazdászati gépekben,

kéz-, ló- és gőzerőre

és különösen figyelmezteti a n. é. közönséget a bécsi és londoni világkiállitásnál a nagy arany éremmel kitüntetett

sor-vető-gépekre 9—15 sorig

290 frttól 360 frtig,

ugymint a hires amerikai Wood-féle

kaszáló- és arató-,

(58—3)

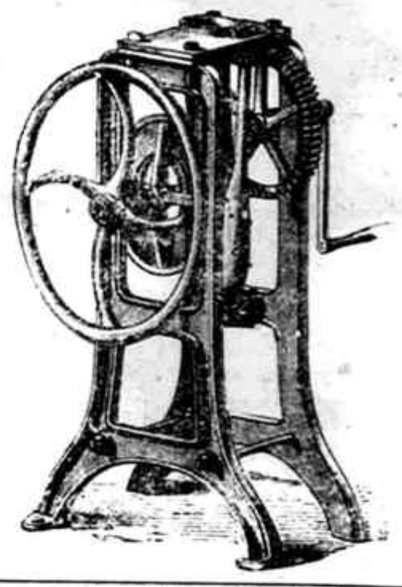

nemkülönben a legujabb amerikai

szénagyüjtő-,

répa- és szeczkavágók-,

kukoricza-morzsolók-,

szelelő-rosták-

és kézi cséplő gépekre; továbbá:

járgányok lóerőre, darálók- és szivacsokra,

Vidats, Czenki és angol Rajol vasekékre

eredeti jutányos gyári ár mellett.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1876. márczius 30-án. 26-ik szám. Tizenötödik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vetetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLONY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, Takarékpénztári épület földszint, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás előfizetésre!

a

„ZALAI KÖZLÖNY“

1876. évi 15-ik évfolyamára.

Miután az első negyed év végén vagyunk, felkérjük lapunk t. olvasóit, hogy előfizetéseiket megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

Vidékről posta utalvány által, helyben pedig Wajdits József ur könyvkereskedésében előfizethetni:

egész évre . . . 8 frttal,
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „

A kiadó-hivatal.

Iparos kör.

(Ötödik közlemény.)

Lehetséges volna az árutárak helyett a hitelezés elvének életbeléptetése is, de az adósságcsinálás lehetősége nem emel, hanem ront és többnyire azt eredményezné, hogy a hitelt, mivel tán olcsóbb lenne, épen azok zsákmányolnák ki, kiknek legkevesebb szükségök van, hanem az ölcsó pénzből kamatozó tőkét kovácsolnának, a kis és szegény iparos pedig szegre akaszthatná a száját.

A segélyezés módja lenne az ipartermékek zálogba helyezése és olykép, hogy az iparos készletét az egyesület tárába helyezi, arra olcsó kamatra előleget nyer; de a zálogolás módja is könnyelmű pazarlásra vezet és az, ki elég tőkével nem birván, napi munkáját adja zálogba és azt fel is emészti, a nyert kölcsönt visszafizetni nem tudja, valószinü tehát, hogy a zálogba adott tárgyak $^2/_3$-ad része a zálogba adók által ki nem váltatván, az egyesület által adatnék el, egy-két év alatt tehát maga a zálogüzlet az árutár természetét venné magára, de már csak akkor, midőn egyesek tetemes megrövidülést szenvednének.

Az iparosok árutára tehát oly módon volna berendezendő, hogy az nyilt eladási üzletet képezzen a helyi ipartermények azon ágaira, melyek raktári üzletre képesek, erre alkalmasak: a ruha, butor, vas, üveges, bádogos, kalapos, szücs, kárpitos, asztalos szijgyártó és kötelesek termelvényei részt vehetnek benne, mig a szitások, az edény- és kályhaáruk finomabb nemei.

Az üzlet három tárra osztatnék el, finomabb, középszerü és durvább czikkek osztályozásával, bár ugyanazon helyiségben.

A tár üzletét vezeti egy kereskedői képzettséggel biró egyén, igazgató czimmel, ki a vevő közönség igényeit és kivánalmait ismerve, a kinálatot teljesiti, vezeti a tár könyvelését.

Az üzlet ellenőrei a szövetkezetből napról-napra beosztott 3 – 3 szövetkezeti tag, kiknek egyike a napi pénztári, másika a bevétel jegyzési, a harmadik pedig az üzletmenet felügyeleti teendőit végezné.

Az üzletvezető fizetést és tantiemet kap — a napi biztos jelenléti dijakat.

Az egésznek felügyelője és intézője pedig a választmány és felügyelő bizottság.

Az üzleti napok bizonyos órái gyártmány átvételi időül tüzetnek ki; minden egyesületi iparos igénybe veheti gyártmányaira a tár hitelnyujtását — meghatározott maximumig.

Ha gyártmánya jó, meghatározza annak árát, mely a hitelfőkönyvben megjegyeztetik, valamint a gyártmányon is; ezen beadott tárgyra a napi biztosok véleménye szerint bizonyos arányig előleget — az egész üzlettől pedig a beadott tárgy folyó számával ellátott tárgyjegyet nyer.

A felvett ipartermék a fél által megszabott értékig eladható — az értéken alól nem, ha eladatott az üzleti és előleg dij levonásával a tárjegy bemutatásakor a felesleg kifizettetik; ha a beadott termék egy év alatt el nem adatik és a fél az előleget dijával együtt be nem fizeti, a kitett áron alól is eladható lenne.

Bizonyos azonban, hogy nem solidan készült iparczikkek a tárba felvehetők nem lennének.

Kérdés már most, kik lennének a tár vevői és vajjon ez képes volna-e nagyobb forgalmat eszközölni.

Első fogyasztók lennének magok a szövetkezeti tagok hiányzó szükségletekre, annyival inkább, mert beadott ipartermékért előlegkép más ipartermeket kapnának.

Fogyasztók lennének a hatóság, melynek erkölcsi kötelessége ipari szükségleteit a szövetkezet utján beszerezni, fogyasztók a testületek, intézetek — fogyasztó a nagy városi és vidéki közönség, mely a solid ipartermékek garantiaja által nyeretnék meg és épen mert minden igény és osztály kielégitést találna, a forgalom évenként igen nagygyá válnék.

Az a kérdés már most, vajjon a szegénynek declarált iparos osztály honnét vegye a szükséges szövetkezeti tőkét az üzlethez és annak kiadásaira?

Csekély mérvü betétekből. Előre láthatni, hogy az iparos osztály majd 400 családot számitó zömából a szövetkezetnek legalább kétszáz tagja leend, ha a tagsági betét havankint egy forintra szabatik, a vagyonosabbak két-három rész-jegyével a törzsbetéti szám legalább 400-ra, évenkint tehát 4800 frt betétre növekszik. Az első és második üzleti év az önsegélyző egyletek mintájára 10 – 20 frtig terjedő egyéni hitelnyujtás által kezeli tőkéjét, de ugy, hogy e személyi hitelek a 2-ik év végéig lebonyolitandók, a két üzletév lezárandó, a részvényenkinti osztalék pedig a feleknek a 3-ik év betétére irassék.

A harmadik évben már a tár megnyitható majdnem 10000 frt üzlettőkével, mit még az időközi betétek is növelnek. ab.

A nagy-kanizsai por és sár.

Olvasván e Közlöny 25 ik számában egy czikket a por és sár ellen, mely két gonosznak régóta ellensége vagyok, felbátoritva érzem magamat az által, hogy véletlen szövetségesem akadt és folytatom a támadást a közös baj ellen.

Egészen egyetértve előttem felszólalt elvtársammal, elismerem, hogy homokot hordani a városba, legyen belőle por és sár, ugy is van elég. Meg abban is egyetértek, hogy a klinkerepitést határozottan elitélem, amint ezt már évek előtt, midőn az első klinkerut terveztetett, hosszasan, de hiába megirtam: de már a faragott kő és faburkolat iránt egy kissé eltérő véleményen vagyok, a mennyiben nézetem szerint azok igen drága és nem gyökeres ellenszerek a por és sár ellen.

Én csak olcsó és egyszerü házi szert ajánlok: erélyes tisztogatás, soprü és öntözö az egész, mert aki még nem látta, higyje el nekem, aki pedig nem hiszi, győződjék meg róla egy kis utánjárással, hogy por és sár mindenütt van, a hol nem tisztogatnak: granit, koczkakövezeten és faburkolaton épen ugy, mint klinkeren és macadamon. Még eddig Bécsben sem találtak fel más szert a por és sár ellen, mert tény, hogy ott is öntöznek és söpör-

TÁRCZA.

Az évszakokról.

— Irta s felolvasta: *Farkas László*, főgymn. igazg. —

(Folytatás.)

Még egy nevezetes dolgot kell felemlitenem. A testek az elnyelt hőt nem zárják el magukban állandóan, hanem folyton kisugározzák, mi által környezetükkel közlik; világos, hogy ez rájok nézve veszteség, azaz hülés. E szerint a testek hőmérsékletének emelkedése, vagy apadása csak attól függ, hogy bizonyos határozott idő alatt többet nyernek-e mint vesztenek, vagy megforditva. A mondottakból már könnyü azon következtetésre jutnunk, hogy a mi levegőnk nem közvetlenül a Nap sugaraitól melegszik át felülről lefelé, hanem a vele érintkező földtől alulról felfelé; s csakugyan igazolják az észleletek is, hogy a levegő alsó rétegei átalán véve melegebbek, mint a felsők. Tudományszomjas merész léghajósok — kik 20000 lábnyi, (vagy, hogy az uj méter-törvény ellen ne vétsek, 6000 méter) sőt ennél is nagyobb magasságokba emelkedtek, azt tapasztalták, hogy ezen felsőbb regiokban az év minden részében nagy hideg uralkodik. Ez az oka, hogy még a meleg nyári napokban is a magasan uszó felhők nem esőcsöppekből, hanem hójegeczekből állanak, melyek esés közben olvadnak föl.

Ezek tudomásul vétele után visszatérhetünk tulajdonképeni tárgyunkhoz.

Márczius 21-én a Föld északi felének minden része, tehát például a Nagy-Kanizsa láthatárán belül eső is, 12 óra hosszáig melegedik a Nap sugarainál; de másrészt az által, hogy az elnyelt meleget kisugározza, egyuttal hül is ugyan ezen 12 óra, sőt folytatólag az éjjeli 12 óra alatt is; mindőfogva a melegedés 12, a hülés ellenben 24 óráig tart. Azonban ebből még nem lehet arra következtetni, hogy a veszteség fölülmulja a nyereséget, mert hátha ez utóbbi a felényi idő alatt kétszeres, vagy ennél is nagyobb hatályossággal megy végbe? Hogy ezzel tisztába jőjünk, lássuk, mi történik márczius 22-én? E napon már láthatárunk valamivel több, mint 12 óráig van kitéve a hősugarak hatásának. Ami a kisugárzás általi veszteséget illeti, ez most is 24 óráig tart. De, hogy a nappali nyereség ezt fölülmulja, annak kétségtelen bizonysága azon tapasztalati tény, hogy márczius 22-ik napjának hőmérséklete — eltekintve az esetleges körülményektől — átalában meghaladja a megelőző napét. Hasonló eredményhez jutunk, ha márcz. 22-ket 23-ikával hasonlitjuk össze. Ezen módon a Napnak hősugarai napról-napra jelentékenyebb fölmelegedést eszközölnek junius 21-ig, egyrészt, mivel a nyári napállás ezen időpontjáig a nappalok folyvást hosszabbodnak, másrészt, mivel a nap észak felé emelkedőben levén, sugárai mindig kevesbbé ferdén esnek a talajra s igy melegitő erejök is mindegyre növekszik. Azonban a hőmérséklet eme növekedése nem ér véget jun. 21 én; mert igaz ugyan, hogy ezen tul a nap visszafordul délnek, de azért a nappalok még jó ideig hosszabbak az éjeknél, minek következtében vidékünk még mindig több meleget nyer, mint veszt naponkint; mindazáltal a sugarak irányának lassankinti ferdülése miatt ama többlet fokozatosan csökken; mig végre jul. 15 ike körül beáll az egyensuly a nyereség és veszteség között. Ezen időtájra esik tehát az év legmelegebb napja. Kétségtelen, hogy ezen időtől fogva decz. 21 ig a nappalok szakadatlanul rövidülnek, a sugarak pedig napról napra ferdébb irányban jutnak hozzánk; mely okoknál fogva a 24 órai kisugárzás általi hőveszteség mindjobban túltesz a rövid napok gyönge sugarainak fölmelegitő hatásán, azaz folytonos hidegedés következik. Amde a fentebb emlitetthez hasonló okból, a kiegyenlités ideje, vagyis leghidegebb nap nem decz. 21-én, hanem jan. közepén áll be. Ettől az időtől kezdve a következő julius közepéig, mint már kifejtettük, ismét emelkedőben van a hőmérséklet.

Igy megy végbe a meleg ingadozása az év négy szakán keresztül; mely évszakoknak csillagászati értelemben, mint tudjuk, a Föld, vagy ha tetszik, a Nap pályáján 4 pont, u. m. a két éjnapegyenlőségi s a két napállasi pont képezik határait, oly módon, hogy a tavasz marczius 20 án, a nyár jun. 21 én, az ősz szeptember 22 én s a tél decz. 21-én veszi kezdetét. Ez helyes, mint puszta időbeosztás; azonban tekintve azon fogalmakat, melyeket az ismert évszakok természetehez kötünk, azon közelebbi benyomásnál fogva, melyet ránk gyakorolnak: mindenesetre megfelelőbb volna olyan beosztás, melynél az év legmelegebb és leghidegebb napjai volnának az irányadó pontok olyformán, hogy jul. 15-ike képezné a nyár, jan. 15 ike pedig a tél közepét. Ez esetben tehát márczius, április és május volnának a tavasz; junius, julius és augusztus a nyár, szeptember, oktober, november az ősz, deczember, január és február a tél hónapjai. És csakugyan ezen felosztás emelkedett már érvényre a meteorologusoknál, kiknek feladatuk az évi időjárás állandó figyelemmel kisérése s ennek alapján a különböző vidékek éghajlati viszonyainak kitanulása. Eme berendezés tehát nem közvetlenül csillagászati, vagy ugynevezett világtani okokból, hanem azon befolyásból van meritve, melyet az évszakok a földi tenyészetre és életre gyakorolnak; ez pedig leginkább érdekel bennünket, mert hiszen az évszakok összhangzatos folyamatának köszönhetjük Földünk fölületének örökké változatos diszét és soha el nem enyésző életét.

Azon általános és legfőbb oknál fogva, melyből évszakjaink rendes egymásutániságát kimagyaráztuk, azt lehetne következtetni, hogy valamint bolygónk a legnagyobb pontossággal, egy percznyi elsietés, vagy késedelem nélkül végzi pályafutását a Nap körül: szintoly szabályosaknak kell lenni Földünkön a hőmérséklet változásainak hónapról hónapra, sőt napról-napra; vagyis jan. 15-kétől jul. 15-kéig minden következő nap melegebb, mint a megelőző, az év másik felében pedig minden következő hidegebb. Ez az eset akkor állana be, ha az egész földtömeg például egy márványgömböt képezne, melynek fölülete mindenütt egyenlő természetü és ha levegője nem volna. Nagyon zavartalan csöndes szabályosság volna ez, az igaz; de mi haszna, ha az élet oly lényeges föltételei, minők a termő talaj, a viz és a levegő, hiányzanának? Azonban tudjuk mindnyájan, hogy amily nagy a változatosság a föld szinén, oly jelentékeny és sokféle az átalános szabálytól, a rendes egymásutániságtól való eltérés az időjárásban, nevezetesen a melegség időszakos növelkedése- és alábbszállásban. E feltünő rendetlenségek közelebb eső mellék körülmények kifolyásai, minők: a száraz földek és vizek, hegyek és völgyek, erdős és kopár területek váltakozása, az ég derült vagy felhős volta, a

nek, azért, amint nálunk mondani szokták: mi ne törjük az eszünket oly dolgon, mely még nincs feltalálva, hanem hozassunk utczaseprőket Bécsből és még egy kis vizvezetést, miután öntözőkocsink ugy is van már, csak vizünk nincs hozzá elég.

Aki pedig oly megrögzött magyar ember, hogy nem kiván Bécsbe menni az utczasöprés tudományának elsajátitása végett, vagy aki hinni kezdi, hogy nem mind jó az, amit számunkra Bécsben készitenek, például: városház, gőzfürdő, garolingáz, az itthon is megtanulhatja egy szép népdalból, mely régibb, mint az aszfalt és faburkolat, hogy „Söprik a pápai utczát" és söprik ám az aszfaltot és gránitot is, sőt faluhelyen is meg van még néhol az a régi jó magyar szokás — még gyermekkoromból emlékszem reá — hogy első reggeli dolog minden háznál söpörni a ház előtt, egész az utcza közepéig.

Kanizsán még nem láttam utczát söpörni és még is hiszem, hogy ott, hol a téglakövezet igen göröngyös és a sár arasztnyi vastag, nem jól fog a nyirágsöprü, ebben azonban nem a söprü hibás, mert ha kiigazitják a lábficzamitó járdákat és lehordják a felesleges sárt, akkor a téglakövezetről ép ugy le lehet tisztitani minden port és sárt az egyszerü söprüvel, mint ahogy le lehet a granitról és aszfaltról.

Meghiszem különben, hogy nálunk t ö b b por és sár képződik az olcsó téglaburkolatokon és az egészen burkolatlan utczákon, mint a mennyi a nagy városi jó kövezeteken, de innét nem az következik, hogy a d d i g n e söpörjünk, amig legujabb amerikai fakoczka burkolatunk nem lesz, hanem csak az következik, hogy t ö b b e t söpörjünk.

Nehogy pedig valaki, aki ellentmondani szeret, anélkül, hogy gondolkodni szeretne, egész okoskodásomat tönkre szándyithatni vélje azon bebizonyitott hires állitással, hogy a klinkerre okvetlen szükséges homokot teriteni és nem szabad rajta söpörni, erre is megfelelek, a mennyiben elismerem, hogy a theoria szerint j ó v o l n a igenis a gyenge téglát homok által védeni és a zökögős utat simábbá tenni — ha l e h e t s é g e s v o l n a: azaz, ha az orvosság nem rosszabb volna magánál a betegségnél. Mihelyt azonban a homokot vékonyan hordják az utra mivel drága, mihelyt oly nagy a közlekedés, hogy a homok egy nap alatt porrá vagy sárrá lesz, már akkor nem látom át, mit használ az, ha egy-két napig védjük az utat, aztán egy két hétig ismét sorsára hagyjuk.

Ha az a homokozás használna valamit, akkor a klinker utnak örökké kellene tartani, mert a puha homok e g é s z e n m e g v é d e n é minden ütés, kopás ellen és valóban van példa reá a somogyi országutakon, hogy szorgalmas homokozás mellett 10 évig igazitás nélkül tart a klinker, de nálunk már első évben igazitani kell, aztán 4—5 év mulva ujra épiteni, mivelhogy a homokozás elégtelen. Ha már most semmit sem homokoznak, meglehet, hogy valamivel többet kell igazitani az uton, de nem sokkal, az bizonyos, ellenben megtakarittatik a homok ára és tiszta lesz az ut. Nem hallgathatom itt el még egy valószinü rosz oldalát a homokozásnak, mely abban áll, hogy az utról a földalatti csatornákba jutó homok ezeket oly veszélyes dugulással fenyegeti, melyen, ha bekövetkezik, bajos lesz segiteni.

H.

Kimutatás

azon adományokról, melyek Nagy-Kanizsa-város tanácsa által eszközölt gyüjtés folytán a budapesti és vidéki árvizkárosultak számára befolytak:

Wlassics Antal 10 frt, Gózony 3 frt, Miklós Károly 1 frt, Gulyás Jenő 1 frt, Gróf Hugonnay 3 frt, Bertalan Pál 50 kr, Zakál Zsigmond 1 frt, Erdődy Lajos 1 frt, Kántor Pál 2 frt, Hild Károly 1 frt, Lakosy József 20 kr, Wlassics Ede 1 frt, Lovák Ede 2 frt, Götz Ferencz 50 kr, Verhás Sándor 20 kr, Stefán Ignácz 20 kr, Horváth Bödi 20 kr, Berényi Elek 30 kr, Dr. Horváth Ferencz 2 frt, Babochay 2 frt, Plánder György 50 kr, Plichta Ferencz 50 kr, Juranics Lajos 50 kr, Rothmann Béla 50 kr, Zalay Lajos 50 kr, Barth 50 kr, Berzay Elek k. r. háztőnök 5 frt, N. N. 1 frt, Palkovics Károly 1 frt, Vöneky P. 1 ez. tallér, Malonyay 1 frt, Fekete Endre 1 frt, Rappay Ignácz 2 frt, Szücs Lajos 1 frt, Fuchs János 1 frt, Tóth Jenő 1 frt, Maywald József 1 frt, Farkas László 2 frt, nagy-kanizsai polg. egylet 25 frt, Babochay János 2 frt, Darás Zsigmond 2 frt, Tomsits József 2 frt, Nentwich 1 frt, Topolics József 1 frt, Sanveber 2 frt, Fischer József 1 frt, Wellermann János 1 frt, Jack Frigyes öreg 1 frt, Oszeszly Antal 2 frt, Botfy Károly 2 frt, A. Waic 1 frt, Welisch Samu 1 frt, Ruesz József 1 frt, Schlesinger Gyula 1 frt, Csemits Károly 1 frt, B. Fasciatti 1 frt, Kőrösy Dezső forgalmi tiszt 50 kr, Hidegh Lajos 50 kr, J. Nürnberger Lajos 50 kr, Vicenty Lajos 1 frt, Mesterich Lazló 1 frt, Tscheik Gusztáv 50 kr, Hub Bernad 1 frt, Schilk Lajos 50 kr, Braun Ignácz 50 kr, Schmighauer Bertha 50 kr, Püspöky Mihály 1 frt, Kolzig Antal 1 frt, Hackl Károly 50 kr, Hess Tivadar 1 frt, Gregor Stuum 1 frt, Geltere 1 frt, Piretti Arthur 50 kr, Stanitz József 20 kr, Barbarits Károly 50 kr, Krizmánits György 1 frt, Schurger I. 1 frt, Gavora Dániel 50 kr, Raspotnik János 50 kr, Korpitsch József 50 kr, Friedl János 1 frt, Wettl János 1 frt, Croce Alajos 1 frt, Koháry István 1 frt, Ott Károly 50 kr, Gaqualetics Antal 50 kr, Voll Jakab 1 frt, Engel Lipót 50 kr, Gottreich Izidor 1 frt, Füllöpp György 2 frt, Borsitzky Nándor 1 frt, Zsoldos Gusztáv 1 frt, Fischer József 1 frt, Parigl Lipót 50 kr, Lezer József 40 kr, Fischpera Ferencz 50 kr, Bertalan Egyed 50 kr, Lochilius Kornya 50 kr, Geiger Vilmos 50 kr, Kinz Antal 50 kr, Fazekas József 50 kr, Posch János 50 kr, Kutrowat István 50 kr, Jezzabek 1 frt, Werner 50 kr, Mentler 50 kr, Schromz 60 kr, Kukuberger 80 kr, Nyulasy Antal 50 kr, Schenk Agoston 1 frt, Kettner Ferencz 50 kr, Schik Lajos 50 kr, Marczal József 50 kr, Mink Károly 50 kr, Proszk Albert 50 kr, Gross Jakab 60 kr, Marian Gábor 50 kr, Hampl János 1 frt, Mislivy Antal 3 frt, Tomesz József 1 frt, Boschitz Mihály 60 kr, Rajkovits István 50 kr, Lebits János 50 kr, nemes Markó Antal 5 frt, Zók Nándor 1 frt 50 kr, Dávid János 1 frt, Blassius János 50 kr, Horváth István 1 frt, Szitta Gyula 50 kr, Bossányi Károly 1 frt, Stukker István 50 kr, Pichler Ignátz 50 kr, Nürnberger 30 kr, Bothó Imre 10 frt, Lengyel Lajos 1 frt, Gracheg Gyula 1 frt, Hencz Antal frt, n.-kanizsai kereskedelmi és iparbank 25 frt, dél-zalai takarékpénztár N.-Kanizsán 25 frt, déli zalai takarékpénztár kebelében szervezett gyüjtő- s önsegélyző egylete 18 frt 60 kr, Fürst Lajos állatorvos 1 frt, Práger B. 1 frt, Herky Ödön 2 frt, Fischer 35 kr, Fárnek Kálmán 1 frt, N. N. 50 kr, Weinstein Márk 50 kr, Gross Rezső 50 kr, Gross Albert 1 frt, Hobinka Vilmos 1 frt, Weiss Ignácz 1 frt.

Helyi hirek.

— ***Jegyzéke*** azon tárgyaknak, melyek a vizár által károsultak javára 1876 ik év márczius 22 ére rendezett tombolajátékra beküldettek: (Folytatólagos közlés.) Löwinger Ignácz 1 zsebkendőtartó, Wellisch Jozefa 1 levélnyomó, Gutmann Anna 1 dolgozó-kosárka, Molnár Viki 1 óratartó, Kaiser Julia 1 ékszertartó. Müller orvosné 1 illatszertartó, Eisinger Henrikné 1 ruhakefe, Weiss Hedvig 1 Bonboniére, Scherz Irén 2 lámpatálcza, Plihál Gabriella 1 sapka, Martinkovics Vilma 2 névjegytartó és 1 porczellántál, Blau Lina 1 pipatartó, Wilheim Regina 1 levélnyomó, Nedeczkyné Palinból 1 ékszertartó, Sommer Jetta 3 frt, Blau Szidonia 1 óratartó, Gutmann Verona 1 illatszertartó, Tóth Sándor 1 zsámoly, Ebenspanger Szidonia 1 levélnyomó, Blau Maria 1 fogvájótartó, Schreyer Lajosné 2 üvegpohár, Rosenfeld Anna 1 lámpatálcza, Fesselhoffer Josefin 1 lámpa, Badiersky Fanni 1 lámpatálcza, Kocsis Anna 1 óratartó és 1 dohánytartó, Weismayer Ottilia 1 virágkosár, Bachrach Linda 1 dolgozókosár, Maschanzker Jenny 1 szobrocska, Scherz Selina 1 munkakosár, Dietrichstein orvosné 1 illatszekrény, Englender Lujza 1 lámpatálcza, Plosszer Angyalka 2 frt, Lövenbach Jozefa és Freund Karolina 1 hengeralaku párna, Spiczer Roza és Veiss Julcsa 1 henger alaku párna, Wolheim Regina 1 tűpárna, Goldschmidt Ellika 1 látogatójegy kosár, Darázs Málvina 1 nyakkendő, Darázs Ilona 1 asztalkendő, Stern Sarolta 1 dohánytartó, Laky Gabriela 3 virágtartó és gyufatartó, Lakenbach Rebeka 1 horgolt etager, Lorenz mérnökné 2 képecske, Veiler Irene 1 tűpárna, Buchvizer Andrea 1 tűpárna, Szeidl műkertész 1 kamelia csokor, Freund orvosné 2 asztalkendő-szalag, Ledofszki Paulin 1 illattartó, Belus Terezia 1 szivartartó thermometerrel, Veber Julianna Palinból 1 asztalteritő, Hofman Mari 1 vajas doboz, Grunhut Selina 1 pamlagpárna, Lövinger Friderika 1 könyv, „Rajta fiuk vigadjunk", Szukits orvosné 5 frt, Leszner Hermina 1 zsámoly, Rosenfeld Berta 1 dohánykészlet, Khon Lina 1 tűpárna, Orozváry Lujza 1 falikosár, Wajdits Irma 1 szőnyeg, Wajdits Ilona 1 lámpateritő, Kovács Etelka és Irénke 1 virágcsokor pamutból, Hencz Málvina 2 virágtartó, Decken báróné 1 könyv és 1 levélnehezék, Henigstein bárónő egy csörgő báb, Gulyásné 1 tintatartó, Zadubanszky Klára 1 táskahimzés és 1 serespohár, Varga Ilona alezredesné 1 kosárka, Piskor Szidonia 1 szivartartó, 1 jegy- és tűtartó, Wlassics Mari 1 házi-sapka és 1 illatszerdoboz, Erdődy Mari 1 toll-törülő, Portie Juliska 1 tárcza, Knausz Boldizsárné 1 óra-, 1 látogatójegy- és tűtartó, Babochayné 1 munkakosár, 1 tűtartó és 1 doboz, Babochay Karolina 1 tűtartó, 1 tűpárna és 1 szivarszipka, Zsombor grófné 1 házi-sapka, Csizmadia Lina 1 óratartó, Hajgató Sándor 1 diszkötésü könyv (saját költeményei), Vucskics Mari 1 kosárka, Szommer Johanna 3 ft, Ujvári Illésné 1 frt, Bartos Jánosné 2 frt, Klein Mina 2 fogvájótartó, Godina Vilma 1 tűpárna és 1 lámpatálcza, Szuhomel Gizella 1 szivartárcza és 1 tábori üveg, Godina Angyalka 1 törülközőtartó, Deutsch Terezia 1 tűpárna, Györffy Jánosné 1 szivartartó, Vágner Aranka 1 óratartó, Horváth Pfeifer Irma 1 kesztyütartó, Chinorányi Paulin 1 henger alaku párna, Pressburger Nanett 2 gyöngykosár, Chinorányi Bertalan Jozefa 1 óratartó és 1 asztalkendő-szalag, Viosz Lászlóné 1 ékszertartó, Pfeifer Lujza Berényből 1 kulcstartó, Babos Tuboly Ilona 1 virágtartó, özvegy Horváth Francziska 1 pár harisnyakötő, Szigeti Károlyné 1 törülközőtartó, Eichberg Nathalia 1 ékszertartó, Clement Hermans Palinból 1 dohányzó asztalka, Rechnicz Roza 1 szalmakosárka, Blau Eugenia 1 törülközőtartó, Hegedüs Mathild 1 szivartárcza, Mantuanoné 1 tálcza, Janda 1 virágcsokor, Botfy Julia 1 zacskó, Dobrin Antonie 6 tányér (Vége következik.)

— ***Marossy Lajos*** ismert jónevü t á n c z m e s t e r mar megkezdé táncztanitási folyamát. Növendékeket még folyvást felvesz, ez iránt értekezhetni vele Barát János ur házában levő lakásán. — Miután ily szakképzett táncz mester ritkán fordul meg városunkban, ujolag ajánljuk őt közönségünk figyelmébe, — mint oly egyént, ki élete legnagyobb részében e szakmával foglalkozott és hosszu időn át több nagyobb városban a közönség teljes megelégedésére működött.

— ***A fürdő***-részvény-társulat apr. 2-án közgyülést tart, óhajtandó volna, hogy, e jobb sorsra érdemes vállalat a sinlődés-tengődés sanyaruságaiból kiszabadittatnék.

— ***Meghivó.*** A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület" 1876 ik évi april 8 án délelőtti 10 órakor Nagy-Kanizsán, a városház termében rendkivüli gyülést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghivatnak. T á r g y: 1. a nagy-kanizsai májusi országos vásár alkalmával megtartandó tenyész állat — és borkiállitás, ugy ezeknek szakosztályi birálat mellett leendő elárusitása iránt készitett szakosztályi tervezeteknek — átalában a foganatositáshoz tartozó teendőknek megállapitása. 2. A nagykanizsai gabonavásár. 3. A keszthelyi borkiállitás. Zala-Egerszegen, 1876-ik évi márczius 21-én. Árvay István m. k., ügyvezető elnök.

— ***Felülfizetések*** a márcz. 26-án tartott tombola alkalmával: Morgenbesser János 80 kr, Belus József 90 kr, Tandor Ferencz 90 kr, Karczag István 10 frt, Babocsay 40 kr, Török 20 kr. Köler Anna 20 kr, Dobrin Irén 1 frt, Kohn 80 kr, Grünhut Fülöp 3 frt, Grünhut Henrik 1 frt, Szmetena Ferencz 20 kr. Rosenberg N. 50 kr, Zakál Zsigmond 2 frt, N. N. 40 kr, Csizmadia Ferencz 80 kr, Österreicher N. 90 kr, Axenti György 90 kr, N. N. 2 frt 20 kr, Amtmann főhadnagy 2 frt, Stemmer Kálmánné 1 frt, Lovák Ede 1 frt, Gansel 90 kr, Bettelheim Győző 2 frt, Löwinger Mór 4 frt, Dalárda 14 frt, összesen 52 frt. Összes bevétel 329 frt 70 kr.

— ***A svéd énekesnők*** hangversenye közbejött akadályok végett nem april hó 1-én, hanem ugyanazon hó 9 én fog Nagy-Kanizsán megtartatni. Az első sorhelyek már elfogytak, még csak zártszékhelyek kaphatók Wajdits József könyvkereskedésében.

— ***Szegszárdról*** irják lapunknak: Az izmányi sváb biró negyedmagával (hihető lutheránusok) kiment Berlinbe Frigyes császárhoz s sonica bepanaszolta Ferencz József királyunkat, meg a magyar biróságot — erre a folyamodvány ő felsége utján Tolnamegyéhez küldetvén investigatió végett, melynek vége az lett, hogy a birót negyedmagával mint felségsértőt a tolna-

---

levegő és a tengerek áramlásai, a viz elpárolgása s még több más. Ily esetleges befolyások, melyeknek érdemök szerént való méltatása igen sok nehézséggel jár, a melegedés vagy hülés rendes menetében oly jelentékeny zavarokat idéznek elő, hogy ezek sokszor majdnem felismerhetlenné teszik az évszak valódi jellemét. E mellékokok közül is legjelentékenyebbek s legátalánosabbak a rendkivül mozgékony levegő szabad ömlései, melyek által annak melegebb és hidegebb részei folytonosan kiegyenliteni törekszenek egymást. Tudjuk, sokszor egy czélfordulat elegendő arra, hogy az átalában hideg évszakot egy, vagy több napon át rendkivül enyhévé varázsolja, vagy ellenkezőleg a melegebb hónapok napjait feltünően lehütse. Hogy messze ne menjünk, itt Nagy-Kanizsán, pl. az 1874. év január 17 én délután 2 órakor 8·3 fok meleget mutatott a hőmérő, mig ugyanazon év május 2-án szintén délután 2 órakor a 7. fokot sem érte el. Ily egyenetlenségek zürzavarában természetesen nehéz a tájékozódás és csakis sok évig folytatott szorgalmas megfigyelések és feljegyzések által lehet valamely vidék időjárásának átalános menetét, nevezetesen az egyes hónapokra eső szabályszerü hőmérsékleti fokot megállapitani; ami kétségkivül nagyon fontos az okszerü mezei, kerti, vagy bármiféle gazdászat tekintetéből.

Mindez az ugynevezett közép hőmérsékletek meghatározása által történik. Az egyes napok közép hőmérsékleteit az által nyerjük, hogy napjában legalább háromszor (reggel, délben és estve) feljegyezvén a hőmérő állását, ezeket összeadjuk s az összeget hárommal elosztjuk; az ily módon talált szám fejezi ki az illető nap közép hőmérsékletét. A napokéból számitjuk a hónapok közép hőmérsékletét ugy, hogy amazoknak összegét harminczczal, vagy harminczegygyel elosztjuk; továbbá a hónapoknak megfelelő számokat összeadván és tizenkettővel elosztván, az év közép hőmérsékletéhez jutunk. Végre, ha az évek hőmérsékleteinek közép értékeit ily módon mintegy 40—50 évig számitgatjuk s a nyert számok összegét az észlelésre forditott évek számával elosztjuk: oly számot találunk, mely azt tünteti ki, hogy átalában véve mennyi meleget nyer a vidék évenkint; még pedig akkora pontossággal, hogy az ekkép megtalált átalános közép értéket az azon tul akár meddig folytatott észlelések alig változtatják meg egy-két tizedrésznyi fokkal. Természetesen annal pontosabb lesz a vidék climáját visszatükröző eredmény, minél számosabb évig történtek a feljegyzések és számitások.

Ily kitartó észlelések alapján ismerjük már azon helyek évi átalános közép hőmérsékleteit, hol régebben szervezett észlelő állomások vannak. Párisban például, hol több, mint 100 év óta foly a munka, az évi közép hőmérséklet 10·7° C*) meleg, Zürichben 8·9°, Nápolyban 15·3°, Rómában 15·8°, Madridban 14·5°, Konstantinápolyban 13·6°, Algirban 17·9°, Cairo ban 22·3°, Berlinben 9·0°, Bécsben 10·6°, Londonban 10·3°, Stockholmban 5·7°, Sz.-Pétervárott 4·2°, Jakutskban (ázsiai Szibériában), mely északon a 62-ik szélességi körön fekszik, 10·3° hideg az év közép hőmérséklete. Melleville szigetén, Északamerika fölött a 74 ik szélességi körön tul 17·1° hideg. Magyarországban számos helyről vannak már eléggé biztos adataink, melyek szerént Budapesten az évi közép meleg 10·9°, Sopronyban 9·8°, Pozsonyban 10·1°, Aradon 12·0°, Orsován 10·6°, Fiumében 14·4°, Selmeczbányán 7·4°, Árva-Váralján 5·8°. Végre, hogy a mi kedves Kanizsánkról is szóljak, itt most negyedik éve, mióta jegyezgetünk. 1873. év január 1-én kezdettem el a rendes észleleteket, tehát mindössze három évi munkálat eredménye képen állithatom, hogy vidékünk évi közép hőmérséklete 9·9 fok meleg, mi csak megközelitő érték gyanánt tekinthető. Reménylem, hogy 50 év mulva biztosabb adattal lesz szerencsém szolgálni tisztelt hallgatóimnak.

*) Mindenütt C=Celsius-féle fokok értendők.

(Folytatás köv.)

A császár leánya.

— Korrajz az első császárság korából —

Irta: ***Barboix Roger.***

Franciából fordité: ***Kőváry Béla.***

(Folytatás.)

IV.

A kém.

— „Beszélnek a falak, a függönyök susognak ..... és nem titok már a beszéd."

Taylor.

Azt hisszük, nem kell minden szerelmes jelenetre kiterjeszkednünk, mely Valéria és jegyese között előadódott. — Ezen jelenetek valóságban bármily sürüen forduljanak is elő, felettébb vonzók, papiroson azonban az örökös egyformaság miatt: („szeretlek!" és „imádlak!") elveszti költőiségét és az olvasó magában azt mondja rá: hiszen előre tudtam!

Elég legyen annyit tudnunk, hogy Valéria és a vele eljegyzett Demidoff herczeg szerették egymást. Az ifju herczeg minden rendelkezhető perczét a leányka oldala mellett töltötte. — Szóval oly melegen szerették egymást, hogy Charpentier báró és neje a legboldogabb reményekben ringatództak.

Azonban ezuttal nem foglalkozhatunk ezen idyl i élet kellemeinek ecsetelésével, mert beszélyünk egyik főbb mozzanata ismét a titokteljesség setét ösvényére kalauzol bennünket.

Leonin herczeg esti 10 órakor hagyta el a Charpentier palais-t. — Setét szinü köpenybe burkolódzva gyorslépésekkel haladott át az olasz boulevard faszegélyzett sorain és a Terme des Mathurins utcza felé tartott.

Olvasóink sejtik, hogy a herczeg ismét Girraun Jánost, a bankárt tisztelte meg látogatásával. És nem csalódnak. Leonin herczeg a bankár házába lépett.

Meg kell jegyeznünk, hogy azon pillanattól fogva, midőn a herczeg kilépett a báró palotájából, magas termetü, hosszu fekete lebbenybe burkolt alak követte, igen megengedhető távolban lépteit; azonban ugy, hogy soha egy pillanatnyira sem tévesztő szem elől.

A midőn Demidoff belépett Girraun Jánoshoz, a fekete alak az átellenes ház sarok kövére ült és várakozott. — Tovább, mint két óra tartamig ült a korom setét égben, bámulva a csillagokat és nyugalmasan szivarozva.

Végre világsugárt látott a sarokház kapualjában és csakugyan néhány pillanat mulva két beburkolt férfiu lépett az utczára.

Emberünk, kit ezentul: „Kém"-nek fogunk nevezni, gyorsan felemelkedett helyéről és elhajitotta szivarát.

Azután észrevétlenül a két alak közelébe lopódzott.

Az egyik magas, karcsu termetü férfiu

megyei törvényszék négy évi börtönbüntetésre itélte el. — Most elmehetnek föllebbezni Bismarkhoz!

— ***1000 forintot*** küldött a Dalárda elnöke a belügyministeriumnak, mint a hangverseny és a kisdednevelő egyesület faradhatlan hölgybizottsága által két izben rendezett tombola jövedelmét a hazai árvizkárosultak részére. Valóban dicséretes és örvendetes körülmény, hogy a mai nyomasztó viszonyok mellett is minden oldalról ily áldozatkészséget tapasztalunk.

— ***Keszthely*** város képviselőtestülete folyó hó 28 án a városháza felépitése tárgyában ülést tartott. Egy rég megpendített tervet látunk ez által teljesedésbe menni s hisszük, hogy az ujonan épitendő városház mind czélszerüsége, mind pedig külalakjára nézve elsőrendü épületeink közt foglaland helyet.

— ***Hymen.*** Manovill Dávid keszthelyi kereskedő a napokban váltott jegyet Lázár Berta kisasszonynyal, Lázár Farkas szántói földbirtokos és postamester kellemdus és müveit lelkü leányával.

— ***Balaton-Füredről*** irja rendes levelezőnk: Folyó hó 18-án csopaki lakós Habranyek György és Viszti János csolnakkal halászva, a hirtelen előtünt vihar által elsodortattak. Habranyeket 22 én a Sióban fogták ki meghalva s Viszti holléte még nem tudatik.

— ***Megjelent:*** Levélszerinti oktatás a németnyelv öntanulására. Irja és kiadja Roder Adolf 12-ik füzet. Az egész mü 40 levelet foglal magában és két tanfolyamra van beosztva. Egy egy levél ára 20 kr., egy egész tanfolyamé pedig csak 3 frt o. é. Megrendelhető minden hazai könyvárusnál vagy a szerzőnél Szombathelyen. E diszesen kiállitott folyóirat az eléggé ismert Toussaint Langenscheidt tanmódszert vette alapul és a németnyelv alapos megtanulását a legrövidebb idő alatt biztositja.

— ***A keszthelyi ifjuság*** szombaton, folyó évi april hó 1-én a Schillinszky-féle kávéházban az árvizkárosultak javára tombolajátékot, melyet táncz fog követni, rendezend. Felhivjuk városunk igen tisztelt urhölgyeit és urait, miszerint az üdvös czélt figyelembe venni s a tombolához szánt tárgyakat szombaton délig Stieder István kereskedő ur boltjába szivesked jenek küldeni. Egy tombola-jegy ára 50 kr. Kezdete 8 órakor. Tombola-jegyek kaphatók: Lázár Ignácz, Stieder István és Wünsch Ferencz kereskedő uraknál.

— ***Tüz.*** Folyó hó 24-dikén éjfél után Csáktornyán a kanizsai-utczában tüz ütött ki, melynek martalékául azonban csupán a kigyult szalmafedelü ház esett; — a gyakori tüzesetek szándékos gyujtogatásra látszanak mutatni; a rettegés folytonos, mit ugyan 27-én éji órákban történt ujolagos tüzi lárma csak fokozott, mely alkalommal a szomszédos Felső-Pusztakóveczen volt kisebb tüzeset.

— ***Jubileum.*** Hegedüs József ügyvéd csáktornyai lakós életének fénypontját bizonyára márczius hó 18 és 19-ke képezé, a mikor névnapját, születési évfordulóját és 50 éves ügyvédi működésének örömünnepét ülte. — A csáktornyai jogászkar értékes ezüst symbolicus tintatartó- és tollal lepte meg a vigkedélyü jubilanst, kit nagyszámu rokonai és tisztelői környeztek a diszlakomán, magyar ember szokta toasztokkal füszerezvén a ritka élvezetdús estélyt. — Mi is szivünkből kivánunk derült s boldogan fu'ó éveket az ünnepelt férfiunak.

— ***A keszthelyi*** plebánia hivei közt 112 frt 4 kr. 2 aranyat s 2 ezüst huszast gyüjtött az árvizkárosultak részére, mely összeg a „Kelet Népe" szerkesztőségének küldetett be.

— ***Dr. Berger Ignácz*** szent-györgyvölgyi plebános ur a vasmegyei régiségtár számára ujabban egy kőkori eszközt küldött.

— ***A zala-egerszegi*** önsegélyző-egylet apr. 30. rendkivüli közgyülést tart.

— ***Rövid hirek.*** Patti Sarolta Erdélyben énekel. — Dr. Giskra sulyos beteg. — A bécsi Grillparzer-szobor 70 ezer frtba kerül. — A „Vasárnapi Ujság" Freiligrath Ferdinánd arczképét hozta. — Ráth Mór 2500 frt értékü könyveket ajándékozott legalább 25 éve működő 50 tanitónak. — Gróf Vay Sarolta szerkesztése mellett „Szini Lapok" czimü napilap indult meg. — „Deli" nevü magyar gőzös Fiume közelében elsüllyedt. — A fővárosi árvizbizottságnál márcz. 20-ig 125,335 frt gyült be. — A jezsuiták száma 23 ezer. — Gyulaházán a templom tornya ledőlt. — Londonból nagy pénzküldemény érkezett a herczegovinai felkelőknek. — Szarvason a rendőrség 40 frt pénzbirság terhe alatt megtiltotta a deákoknak bort adni. — Abaházy Endre, kaki ref. lelkész főbelőtte magát. — Titelnél a Tisza 48 ezer hold földet öntött el. — A primás által tanittatott Paczka Ferencz Párisban oly képet festett, mely 20 ezer frankon vétetett meg. — A Vezuv kitört, láváját Pompeji felé szórja. — Szilágyi Béláné, jeles szinésznő meghalt. — A herczegovinai amazon Merkus kisasszonyt Belgrádban nagy kitüntetéssel fogadták. — A soproni kapitány nagy „Leány vásárló" bandát fedezett fel. — Liszt hangversenye 8276 frtot jövedelmezett. - Szerbiában a háboruhoz erősen készülnek. — Hódmezővásárhelyt elöntötte az árviz. — Gr. Andrássy Terebesre utazott.

Vegyes hirek.

— *750 unokának és dédunokának nagyanyja.* Donna Isabella Maria, de Jesus — irja egy delbrasiliai lap, — 1777-ben született és később Antonis Perrero de Silva nevü egyénhez ment férjhez, a ki azonban már rég meghalt; e házasságból 750 fore rugó család származott, t. i. 23 fiu, 242 unoka, 362 dédunoka és 123 másod dédunoka. A nevezett lap a család tagjainak teljes névsorát közli és azt mondja, hogy 750 utodnak nagyanyjává lenni csodás dolog és minthogy e család egy maga képezi Dom Pedro Segundó falu lakosságát, a nagyanya mindenesetre érdemes a haza hálájára és ezért évpénzt kell adni neki. A 99 éves még teljes ép erőnek és jó egészségnek örvend, minden vasarnap gyalog megy a falujától egy kilometernyire fekvő templomba misére, s még a politicai küzdelmekben is részt vesz és pontosan megjelenik a választási urnánál utódaival, kiket a conservativ párttal szavazni kényszerit.

— *Deák egy keresztfia.* Czeglédről egy Schwarz Jánosné nevü asszony folyamodást küldött a trónörököshöz, kérve ő fönségét, hogy kegyeskedjék gondjába venni unokáját: Rachel Aurelt, kinek Deák Ferencz volt a keresztapja. A folyamodáshoz volt mellékelve Deáknak egy 1869. nov. 2-dikáról szóló levele, melyben a keresztapaságot elfogadja. De a kabinet-irodából az a válasz érkezett, hogy az élelmes asszonyság kivánata nem teljesithető. A keresztapaságot nem lehet másra forgatni, mint a váltót.

— *Nemzetközi expeditió az éjszaki sarkvidékre.* A „Neue freie Presse" szerint Bécsből inditvány tétetett egy nemzetközi expeditió kiküldésére az éjszaki sarkvidékekre, melyben Ausztria Magyarország, Németország, Anglia, Oroszország, Norvégia és az egyesült államok vennének részt. Ez expeditiónál nem annyira az volna a czél nagyon magasra hatolni a sark felé, mint inkább határozott tudományos észleletek szerzése a sarkvidék meteorologiai és delejes tüneményeiről. A terv szerint mindenik állam egy-egy hajót szerelne fel s e hajók mindenike előre kitüzött észlelő pontra menvén, az egy évi külön észleletek eredménye tudományosan összehasonlittatnék és feldolgoztatnék, eszerint leginkább csak szaktudósok vennének részt benne. A terv legközelebbről a földrajzi társulat gyülésén szőnyegre fog kerülni. Ez inditványnyal legelőbb Weyprecht sorhajó hadnagy — ki a legutóbbi osztrák-magyar sarkexpeditióban is részt vett, -- lépett föl a természettudósok Gráczott tartott gyülésén és azt behatóan részletezvén, tudatta, hogy Gróf Wilczek kész e czélra osztrák részről egy hajót felszerelni.

Papirszeletek.

Miért szeretik inkább a család-apák, ha fiok van, mintha leányok? Mert a fiok már 15 éves korukban ide-oda futnak, sürögnek, ellenben a leányok gyakran 30 éves korukban is otthon maradnak.

— Elloptták a feleségét. Egy német lapban következő eredeti felszólalás jelent meg: „Mialatt tegnap lakásomat elhagytam, az én kedves jó nőm gyermekemmel, holmimmal együtt ellopatott.

Minthogy az ajtó zárva volt s a lopás csak erőszakkal volt végbevihető, felkérek — némi mérsékelt jutalom igérete mellett — mindenkit, hogy a tolvajt nekem felfedezni sziveskedjék, Cottbus, márczius 1-jén W. Schütz szabómester."

Az „Altonai Közlemények"-ben valaki a következő „becsületbeli nyilatkozatot" teszi közzé: A goromba bánásmódot, melylyel Hutsfeld Katalin kisasszonyt Ottensenben illettem, mentse ki azon körülmény, hogy részeg voltam és azt hittem, hogy saját feleségemet döngetem.

A nők jobban emlékeznek régi, mint ujabb dolgokra. Első kedvesüket soha sem feledik el, az utolsót gyakran már harmadnapon.

— Olcsó emberek. Szomoru világot vet századunkra a „San Francisko Bulletin" következő száraz üzleti jelentése: Egy városunkban legközelebb megtartott árvetés alkalmával 16 chinai nő árveretetett el. Csak chinaiak vehettek részt az árvetésben. A legmagasabb vételar 8 dollár volt; egy hibás orru egyén 65 centért adatott el.

Érték- és váltófolyam márczius 28.

5% metaliques 65.25; 5% nemz. kölcson 69.60; 1860-ki álladalmi kölcson 110.—; bankrészv. 8.77—; hitelintézeti részvények 158.75; London 117.30; magyar földtehermentési kötvény 75.50; temesvári földtehermentési kötvény 75.50; erdélyi földtehermentési kötvény 74.75; horvát slavon földtehermentési kötvény —.—; ezüst 101.75; cs. kir. arany 5.50— Napoleond'or 936½.

Lottohuzás.

Buda, márcz. 24-én: 90, 83, 72, 39, 31.

Szerkesztői üzenet.

1933. Izács. Örvendünk a hosszu hallgatás utáni fölébredésen!

1934. K. Megkaptam; igen kérlek a Szapáryak szécsi-szigeti várkastélyában létező megyei érdekü okmányok megszerzését, sok becses adat van ott.

1935. „Csillag és szív" hiányos dolgozat.

1936. V. „Anyámhoz." Mielőbb.

1937. B. Z. Nincs több.

1938. Zala-Egerszegre. Az önsegélyző egylet közleménye üzleti dolog levén, bővebb közzététele a kiadó hivatalt illeti, sziveskedjék oda fordulni.

1939. V. Kolozsvár. Az arczképet köszönettel vettem, magántevelet irok.

1940. Csongrád ? ? ?

1941 M. Bellatinez. Mosolyogtunk szives megemlékezéseden. Hozzon Isten mielőbb!

1942 Csáktornya. Megnyugvással vettem szives sorait.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Néhány szó

Polák Károly irnok urnak Uj-Majorban, f. hó 19-ről keltezett s a „Zalai Közlöny" 24 ik számának nyilttérében megjelent soraira.

Nem titkolom meglepetésemet azon különbség felett, mely fent nevezett „irnok" ur első és utóbbi közleményét stylus tekintetéből óriási távolságra veti egymástól. — Mert mig amaz, melyet irója örült merészséggel „czikknek" nevezett el — a kezdő iskola satnya növendékére utal gondolni, addig ez utóbbi szóbalmaz „némi" érettségről tanuskodik, a mennyiben P ur bizonyos önmegadási ösztönből jónak látta más tollát kölcsönözni, felejtvén az „Asinus et Leo" meséjét, melynek szerfelett mulatságos része az, mikor a királyi sörény alól Midási fülek kandikálnak elő. — Ami a sokban „jellemző", sokban szánalomig szegény (!) polemiát illeti, arra megjegyzésem következő: hogy tekintélyem alólinak tartom a műveletlen P. irnok urral továbbra is polemizálni, vidékünk intelligens közönségére bizván az én és az ujmajori irnok jelleme fölötti itéletet.

Nemes-Vid, márczius hó 24 én 1876

Dr. KUHN MIHÁLY.

Polák Károly uj majori irnok urtól soha sem fogom kérdezni, hogy a miveltséget miként kelljen mérlegelni; annyival inkább azt, hogy minő társas kört válasszak magamnak. — Azonban akkor igen csalatkoztam emberismeretemben, a midőn P. irnok urat baráti- s családi körömben mindig ugy fogadtam, mint bár kit se jobban.

Aki engem ismer, az bizonyára tudja, hogy ki vagyok, de hogy Polák ur még most ki... azt talán önmaga sem tudná megmondani, mert csak ezután lehet valami, de csakis akkor, ha felhágy ezen kibivó magaviseletével és a senkit nem becsülléssel.

Polák ur azon végső kinyilatkoztatását, hogy szerinte a szövita be van fejezve, én is helyben hagyom, azon megjegyzéssel, hogy, miután megismertem nevezett irnok ur értékét, — kiről csak egy jellemzőt emlitek fel, hogy ő a bizalmas barátsággal annyira vissza szokott élni, hogy önvédelmére e barátságot fegyverül használni még csak nem is szonyodik, — rangomon alólinak tartom bármi körülmények között bár hol is a jövőben vele szóvitába elegyedni.

Végül fogadja tőlem irnok ur azon jóakaratu tanácsom, hogy: „ki mihez nem ért, olyanhoz ne kezdjen."

GYÖNGYÖSSY LÁSZLÓ
gyógyszerész.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

---

volt és a kém, daczára a bársony álczának, felismeré benne Demidoff Leonin herczeget.

Társa Girraun János volt.

Figyeljünk a köztük folyó beszélgetésre.

— Nem, nem hiában szónokolsz — szólott a magasabbik, t. i. Leonin, — ez az egy már el van végezve.

— De én nem akarom, hogy ellegyen végezve, mert azon ut az akasztófához vezet.

— Ezt feljegyezzük — mormogá a kém s kis zsebtárczájába, daczára a setétségnek, néhány szot irt.

— Ugy van Tádé, — beszélt tovább az utóbb szóló — ügyeink nagyon bonyolultak, azon kivül az a szerencsétlen Wladimir Demidoff herczeg is épen most költözött az égbe s ezek igen fontos körülmények.

— Fontos körülmények? — Igaz, hogy azok, de előttem még nem elég ok az eltünésre.

— El kell tünnöd pénzügyi műveleteink kedveért, valljon nem fognál e koldus lenni, ha váltóid lejárnának.

— Igaz-e körülményt csak nem feledtem.

— No hála Istennek, hogy végre belátod a dolog szükségességét!

— Hogyne látnám be. — Igazad van, nekem menekülni kell.

— Hogy is lehettél csak egy pillanatig bár oly elvakult?

— Hjah! tisztelt barátom, mikor Valéria oly szép!

— Már ez mentség.

— Meghiszem, hogy az. — De nem gondolhatnál-e ki valamit?

— Várj csak! Vidd el magaddal Valériát.

— Bravo! Mondasz valamit. Ugy legyen, magammal viszem Valériát.

— Rió de Jeneiro-ban senki sem fog felfedezhetni.

— Már azt magam is ugy hiszem.

— De biztos vagy-e, hogy a fiatal grófnő igazán szeret.

— Mint önmagamban.

— Ugy semmi akadály sem forog fönn; de siessünk Voroiszlow Tádé kapitány ur.

A két beburkolt alak távozott és eltünt egy szükebb sikátor homályában.

A kém nem követte. őket.

— Eleget tudok — mormolá. — Kezemben van a csaló! — Ezzel a két társ által követett iránynyal egészen ellenkező irányban távozott.

Nekünk nem okvetlen szükséges követnünk Demidoff herczeget és Girraun Jánost; a nélkül is megtudhatjuk, hogy ők a „Café Verdi"-t keresték föl és ott nyugalmas, majdnem nyárspolgárias beszélgetés közben elfogyasztottak egy kitünő delicatesse estelit.

Inkább kövessük a kém nyomdokait.

A kém visszatért az olasz boulevard fényesen világitott palota soraihoz; a helyismerő biztonságával keresztül hatolva a wagram-i utczán, ott egy kisebbszerü palota előtt állott meg.

Keze a csengetyü fogantyuja után nyult. — Csengetett.

Kevés pillanat mulva nehéz léptek által okozott zaj lőn hallható. A kapus közeledett, hogy felnyissa a bezárt kaput.

— Isten hozta marquis ur! — mondá a kapus alázatosan. — Ugyan setét éjszaka.

— Ugyvan Péter, — felelt a kém, a kit: marquis urnak hallottunk nevezni; — nagyon sötét éjszaka.

A marquis elegans görög lépcsőzeten fel ment az első emeletre és felnyitá az egyik ajtót. — Divatosan öltözött, fehér kesztyüs komornyik várakozott ott.

— Lenyugodhatik ön Jaques — mondá, miközben levetette felső öltönyét, ma nem lesz többé szükségem önre. — A komornyik távozott.

Mi pedig a kém nemes vonásaiban felismerjük Mhérac Ficéron márkit.

A fiatal marquis arczát halotti sápadtság borította és ajkai értelem nélküli szavakat mormogtak.

— Megigértem. Megboszulom magamat! — E szavak képezték az ifju lovag kissé töredezett önbeszélgetését.

— Ugy, amint volt, át sem öltözve sietett a rendőrfőnök irodájába.

A rendőrfőnök joviális vig ficzkó volt és mindennek könnyebb oldalát szerette tekintetbe venni, s nem egy könnyen hajlandó valamely fontosabb dolog keresztülvitelére. — Különben is Demidoff Leonin, vagy Voroiszlow Tádé kivül állott a franczia hatóságok hatáskörén, mint a császári orosz követség első titkára.

Mhérac Ficéron marquis türelmetlenül szoritotta össze ökleit.

— És mégis, és mégis én lefogom álczázni őt. — Kiáltá fogcsikorgatva és elrohant.

A rendőrfőnök olyan arczczal nézett utána, mintha azt mondaná: ez az ember megbolondult.

Mily más ember volt Béron báró! Ő vele végezhetett volna valamit Mhérac Ficéron; azonban ő is elköltözött oda, hol nincs többé rendőrség és a hol nincs kifüggesztve minden házsarokra öles betükkel irva: „A részegség tiltatik." — Sajnos, hogy ő nem foglalkozik többé Páris rendőri ügyeivel. — Azonban nem követte őt az égbe egy régi ismerősünk: Pierre Blacé.

Amint korrajzunk első részében emlitők, Pierre Blacé t igen szoros kötelék füzte Charpentier báróhoz. — E kötélék nem volt más, mint: a hála. — Visszagondolva azon veszélyekre, melyek e két férfiut együttesen fenyegették; szilárdnak kellett lennie az oly barátságnak, mely ilyen rendkivüli körülmények között köttetett.

Azonban térjünk vissza elbeszélésünkbe.

Alig, hogy Mhérac Ficéron marquis távozott a rendőrfőnök irodájából, Pierre Blacé lépett be oda, ki időközben rendőri tanácsossá lőn.

A rendőrfőnök elbeszélé tanácsosának az épen előadottakat, elég epésen kelve ki a boldogtalan, fiatal marquis ellen, ki elég vakmerő volt az ő nyugalmát ilyen borzasztó közleményekkel megzavarni.

— De hisz ez igen fontos! — mondá Pierre Blacé.

— De ön nem is kérdezi kedves tanácsosom — folytatá a rendőrfőnök — hogy ki az a boldog fiatal hölgy.

— Igaz, ez mulasztás tőlem. — Nos tehát ki az?

— Boignard Valéria grófnő, Charpentier báró mostoha leánya.

— Mit mond ön? Nagy ég! Az én barátom leánya.

— Mit látok, ön egészen elrémül?

— Rendőrfőnök ur! azonnal meg kell kezdeni a nyomozásokat, minden eszközt fel kell használnunk, hogy a csalás és a kapcsolatos büntett kiderittessék.

— Csakugyan? Komolyan beszél ön?

— A legkomolyabban!

— Ugy intézkedjék édes barátom. Én felruházom önt: minden szükséges hatalommal.

— Köszönöm! — Egyuttal engedje meg, hogy bucsut vegyek, mert pillanat sincs veszteni való.

— Ugy csak siessen! — Isten vezérelje önt.

(Folyt. köv.)

Meghivás.

A csab-rendeki takarékpénztár folyó 1876. évi april hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Csab Rendeken saját helyiségében rendkivüli közgyülést fog tartani, melyre a részvényesek ezennel meghivatnak és a melynek tárgyai lesznek:

1-ör a társulat alapszabályainak az uj kereskedelmi törvény értelmében leendő módositása;

2-or a módositás következtében az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása;

3-or a czégbejegyzés iránt teendő intézkedés:

4 er a netalán teendő inditványok.

Kelt Csab-Rendeken, 1876. évi márczius 22-én.

Barcza Sándor,
elnök.

(66—1)

PRÆSERVATIFS
legfinomabb franczia és angol gyártmány tuczatja 1—4 frtig, valamint mindennemű gummi-czikkek sebészeti czélokra.

(16—1) **EMPÊCHEUR,**
legujabb czélszerű készülék az éjjeli magömlések meggátlására, darabonkint 2 frttával szállít a használati utasitással együtt

Zieger János
Gráczban, Klosterwiesgasse 34
gummi-gyártmányok és gummi-arukülönlegességek raktára.

---

2. javitott kiadás.

Legközelebb jelent meg a hires, maga nemében egyetlen könyvnek második, tetemesen javitott és bővitett kiadasa:

„ÖNSEGÉLY”

czimmel, a nemzőrészek minden betegségei számára hü és megbizható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segitséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bünt vagy mértéktelen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzetben szenvednek, vagy annak közel bekövetkezésától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bajakórban, bőrbajokban, bujakóros köszvenyben, hugycsőszükületben szenvednek, vagy kiknek teste tulságos higanyadagok által gyöngittetett, teljes kigyógyulás találandnak.

Nevelők, lelkészek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szivükön hordják, jol teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen hires könyv, mely nagyobb világosság kedveért bonczlani ábrákkal van ellátva, **minden könyvkereskedésben** kapható, de pósta utján nálam is megrendeltethetik. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.
Pesten, kétsas-utcza 24-ik szám.

2. javitott kiadás.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

Mindég a 2. javitott kiadás kérendő.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az **ingerlékeny gyengeséget,** az **ondófolyást,** különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), a **nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban:

3) **hugycsőszüküleseket:**

4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) a **hugyhólag betegségeit** és mindennemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, delután 3 órától 5 ig és estve 7 órától 8 ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városhaz-utcza sarkán (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (45—11)

Pályázati hirdetés.

A nagy-kanizsai izr. hitközség a Csengery-utczát a Kazinczy-utczával összekötő ujonan nyitott utczában két lakházat építtetni szándékolván, ez építkezést f. é. april hó 6-án délelőtti 10 órakor ajánlat (Offert) utján kiadandja.

Irásbeli ajánlatok a megjelölt építési dij 5%-jából álló bánatpénz kiséretében a fönt kitüzött határidőig és pedig naponkint a délelőtti órákban a hitközségi irodába nyujtandók be hol az építkezési tervek, a költségvetési előirányzatok és a föltételek megtekinthetők.

Nagy Kanizsán, 1876. márczius 24-én.

(63—2)

A hitközségi elöljáróság.

Árverési hirdetmény.

Alulirt királyi közjegyző részéről a zala-egerszegi kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának 5122/875. sz. a. kelt megbizása folytán köz hirré tétetik, — miszerint az oszt. központi hitelbank igazgatósága mint felperesnek ifjabb gróf Batthyány Zsigmond szt.-gróthi lakós elleni végrehajtási ügyében a szt.-gróthi uradalom és pedig a Szt.-Gróth mezővárosi 8. sz. tjkönyvben I. 1—7. sorszámu, ugyanezen tjkönyvhez csatolt csáfordi 25 sz. tjkönyvben 1—35 sorszámig a Szt.-Gróth pvárosi 194 sz. tjkönyvben I. 1. c † 1 2. sorszámig az udvarnoki 157. tjkben 1. 2. sorsz alatt, — a batyki 194. sz. tjkben 1 sorsz alatt az aranyadi 9. sz. tjkben 2—7. sorszámig, — a csáfordi 39 sz. tjkben 2—11—13—14. sorsz. a. — a szt.-péteri 113. sz. tjkben 2. sorsz. a egészen alperesnek tulajdonát képező ingatlanoknak. — továbbá a szt.-péteri 17. tjkben 1—2. sorsz. a a szt.-péteri 19. tjkben † 1. sorsz. a. az aranyadi 10. tjkben 2. sorsz. a. egészen alperes tulajdonát képező ingatlanoknak, továbbá a szt.-péteri 77. tjkben 1. sorsz a., végre az aranyadi 24. sz. tjkben 1. sorsz a. bejegyzett ingatlanokból ifj. gróf Batthyany Zsigmondot illető részére, mégis ezen fekvőségek tartozékai és ezekhez kötött kisebb királyi haszonvételek, illetve regál jövedelmeknek 923,806 frt. o. é. becsült ingatlan birtoknak elárvereztetése 2117 sz. végzéssel elrendeltetett, a kitüzve volt első határnapon vevők hiánya miatt nem foganatosithatván, ezen árverés a második határnapon, vagyis 1876-ik évi april hó 6-án reggeli 10 órakor Szt.-Gróthon, a városház hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Árverési feltételek a következők:

1-ör. Az uradalom együttesen adatik el.

2-or. A kikiáltási ár a becsár, vagyis 923 806 frt, azonban a kérdéses ingatlan ezen becsáron alul is mindenesetre elfog adatni.

3-or A 6% bánatpénz leteendő.

4-er A vevőtél a vételárt a következőképpen tartozik lefizetni, ugyanis: az I-ső részlet az árverési naptól számitva 2 hó alatt, a II-ik részlet az árverési naptól számitva 6 hó alatt, a III-ik részlet az árverési naptól számitva egy év alatt és pedig minden egyes részlettől, a birtokba lépés napjától számitandó 6% kamatokkal a z.-egerszegi kir. adóhivatal, mint a z.-egerszegi kir. törvényszék letét hivatalába előre kieszközlendő utasitás folytán befizetendő, a menyiben azonban az uradalmat a végrehajtató osztrák központi földhitelbank venné meg, ez esetben általa csakis annyi összeg fizetendő be — az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 14 nap alatt, a mely az előnyös tételek és előtte bekeblezett követelések kiegyenlitésére szükséges, — a hátralékos vételár pedig követelése erejéig beszámitandó, az ezen felüli netaláni vételár azonban a feltételek szerinti időben szinte befizetendő leend, — megjegyeztetvén, miként vevőnek szabadságában álland a vételárt egyszerre is a fenebbi határidők előtt lefizetni, a bánatpénz az utolsó részletben tudatik be. — A bánatpénz és vételári részletek vagy készpénzben, vagy pesti I-ső hazai takarékpénztári könyvekben leteendők, azonban a vevő az utóbbiak netaláni értéke csökkenésért tulajdonjoga bekeblezéséig szavatossággal tartozik.

5-ör A megvett és haszonbér tárgyát nem képező javak mindjárt az árverés befejezésekor a vevő használatába adatnak által, a mely időtől fogva egyszersmind mindenféle terhek a vevőt fogják illetni. A haszonbérben adott javakban és különösen haszonbérlő által használt épületekben azonban tekintettel az árverés foganatositására kitüzött határidőkre —, köteles vevő a bérlőt az árverezendő uradalomra bekeblezett haszonbéri szerződés 28. p. értelmében 1876 october hó 1-én háboritlanul meghagyni — viszont köteles bérlő türni, illetve megengedni, hogy az uj vevő őszi vetések megtétele végett mezőn a szükséges lépéseket és intézkedéseket megtehesse, mely czélból köteles bérlő egyuttal az uj birtokos marhái és cselédsége számara szükséglendő, habár bérleti épületek és istállók használatát az uj vevővel megosztani; — 1876-ik évi october hó 1-én azonban bérlő köteles az elárverezett egész birtokból minden ingóságaival kimenni. Az uradalom birtokbavétele napjától fogva mindennemű terhek a vevőt fogják illetni.

6-or A vevő köteles a megvett birtokon levő épületeket az árverést követő napon a vételár erejéig saját kára és veszélyére tüzkár ellen biztositani.

7-er. Mihelyt vevő az árverési feltételeknek eleget tett, részére a megvett jószág tulajdonjoga átiratása hivatalból fog eszközöltetni; ellenkező esetben a vevő a feltételeket pontosan meg nem tartván, az eladott birtok a bánatpénz elvesztésén felül ujabban vevő költsége és veszélyére fog árvereztetni. Egyuttal akik az elárverezendő javak iránt tulajdoni, vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt nyujtsák be, különben egyedül a vételár feleslegére fognak utasittatni.

Végre felhivatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem a telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, miszerint a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, miszerint a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyein megbizottat rendeljenek és annak nevét az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

A vevő köteles a megvett birtok épületeit 10,000 frt o. é. erejéig tüzkár ellen biztositani.

Távol levő jelzálogos hitelezők részére képviselőnek Hajik István Zala-Egerszegen székelő ügyvéd neveztetik ki.

Kelt Sümeghen, 1876 márczius 10.

Szüts Pál,
kir. közjegyző.

(60—3)

Áldás az emberiségre nézve.

Saját találmányom; — mely által a legnagyobb fokra jutott iszákosság az illető tudtával vagy tudtán kivül gyökeresen gyógyitható anélkül, hogy az egészségre káros volna. Ezer és ezer család köszöni találmányomnak házi békéjét és családi szerencséjét. Nevemet annyival is inkább kérem pontosan megjegyezni, mivel utánzókban nincs hiány, kiknek szere azonban eredmény nélküli. Bizalmas tudakozódásokat kérem egyenesen hozzám intézni.

Dr. Konetzky,
Stettin, (Poroszország.)

(67—1)

Philadelphiai világkiállitás 1876.

Fenti kiállitásra készitett tárgyak — késő bejelentés folytán — csoportonként és a gyári áraknál sokkal olcsóbban

5 forint (56—6)

mesés olcsó összegért eladatnak.

A csoport következő tárgyakból áll:

- 1 csinos, jól járó bronz óra, hozzátartozó hosszu lánczczal, jótállás mellett.
- 1 elegans öntött iró-eszköz bronzból, tolltartóval.
- 2 finom bronz asztali gyertyatartó öntött alakokkal.
- 1 teljes varróeszköz talmi aranytokban.
- 1 czukorszelencze, zárható.
- 1 csinos fénykép-album szép kiállitásban
- 1 elegans női legyező
- 1 japán szivartárcza gazdag szinjátékkal.
- 1 szalon asztali csengetyü bronzból.
- 1 igen tartós női kézi táska mesterséges zárral.

Az itt felsorolt rendkivül szép és gyakorlati tárgyaknak ára összesen csak **5 forint.**

Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.

A világ legjobb órái

az általunk behozott valódi angol talmi-arany remontoir órák, oldalukon kulcs nélkül felhuzhatók, igen finom gépezettel, pontosan szabályozva **3 évi jótállással.** Ezen kitüntetést nyert óráknak ára finom talmi-arany lánczczal és óratokkal együtt csak 12 frt 50 kr. Kapható **Blau & Kann, Grandmagazin, Wien, I. Wollzeile Nr. 25.**

Vidéki megrendelések utánvét mellett rögtön teljesittetnek.

Badacsonyi sima

szőllővessző eladás.

10,000	darab	muskotály,	ezere	10 frt.
25,000	„	olasz rieszling	„	7 „
20,000	„	fekete szigeti	„	5 „
10,000	„	fehér	„ „	5 „

Az eladással meg van bizva Kondor János, lakik Badacsonyban, alulirott szőllőjében.

Fackh Gedő,
Budapest, VI. Gyár-utcza, 7.

(64—1)

MIKOLASCH SAMU

fényképész, olaj- és szobafestő s mázoló N.-Kanizsán

ajánlja 26 év óta fenálló üzletét mindennemű

szoba-, templom-, czég-festésre és mintákra.

A legujabb fali-minták és dusválasztéku kárpitok birtokában, ajánlja magát diszitésekre és a kárpitozást is elvállalja.

Fán és érczen kiviendő aranyozások a legpontosabban teljesittetnek.

(50—4) **Elkészitett olajfestékek kaphatók.**

Fényképek a legsikerültebben készittetnek

az e czélra felállitott üvegteremben.

Tartós és izletes munkákról, valamint a legolcsóbb árakról kezeskedik.

Lakik a „Zöldfa“ vendéglő átellenében.

3000 kötetből álló magyar-német

kölcsönkönyvtárát

ajánlja (1871—7)

Wajdits József
könyvkereskedése Nagy-Kanizsán.

Olvasási dij havonként csak 50 kr.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.